PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA

na roky 2024 - 2030

Združenie obcí Bielokarpatsko-trenčianskeho mikroregiónu a Mikroregiónu Bošáčka

Autor: Združenie obcí Bielokarpatsko – trenčianskeho mikroregiónu
a Mikroregiónu Bošáčka

Zadávateľ: Združenie obcí Bielokarpatsko – trenčianskeho mikroregiónu
a Mikroregiónu Bošáčka

Realizátor:

obec Štvrtok

Dátum schválenia obecným zastupiteľstvom:

30.01.2024

Obsah

1 ÚVOD 4

1.1 Základné východiská 5

1.2 Proces tvorby PHRSR a uplatňovanie princípu partnerstva 5

1.2.1 Zdôvodnenie potreby spracovania PHRSR 6

1.2.2 Informácie o procese participatívnej tvorby PHRSR 7

1.3 Relevantné vstupy z nadradených programových a strategických dokumentov 8

1.4 Charakteristika a štruktúra dokumentu 12

2 Profil mikroregiónov 13

2.1 Základná charakteristika mikroregiónov 13

2.1.1 Geografická poloha 13

2.1.2 Sídelná štruktúra 13

2.2 Charakteristika obcí 15

3 Analytický rámec 26

3.1 Zhodnotenie implementácie doterajších stratégií 26

3.2 Identifikácia vnútorných potenciálov mikroregiónov 38

3.2.1 Krajina a životné prostredie 38

3.2.2 Demografia a trh práce 45

3.2.3 Technická infraštruktúra a doprava 54

3.2.4 Občianska infraštruktúra 75

3.2.5 História a cestovný ruch 81

3.3 SWOT analýza 89

3.3.1 Identifikácia výziev, limitov a problémov z vonkajšieho prostredia 89

3.3.2 Výstupy SWOT analýzy pre voľbu typu stratégie 90

3.3.3 Identifikácia disparít a faktorov rozvoja 98

3.3.4 Strom výziev a problémov 99

4 Stratégia rozvoja mikroregiónov 100

4.1 Vízia na roky 2024 – 2030 100

4.2 Stanovenie cieľov, priorít a opatrení 101

4.2.1 Prehľad strategických a špecifických (operatívnych) cieľov vo väzbe na hlavný cieľ a priority... 102

5 Zabezpečenie realizácie a hodnotenia 107

5.1 Nástroje na implementáciu stratégie 108
5.1.1 Hospodárska oblasť 108
5.1.2 Sociálna oblasť 114
5.1.3 Environmentálna oblasť 118
5.2 Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie 123
5.2.1 Organizačné zabezpečenie manažmentu programu 123
5.2.2 Administratívne a inštitucionálne zabezpečenie realizácie PHRSR 123
5.2.3 Komunikačná stratégia 124
5.3 Monitorovanie a hodnotenie 125
6 FINANČNÝ PLÁN 132
6.1 Plán využitia/aktivizácie zdrojov 132

Zoznam tabuliek

Tab. č. 1 Programové a strategické dokumenty 8
Tab. č. 2 Veľkostné kategórie obcí podľa počtu obyvateľov 14
Tab. č. 3 Celková rozloha mikroregiónov 14
Tab. č. 4 Zrealizované aktivity v rokoch 2015 – 2023 na území mikroregiónov 26
Tab. č. 5 Chránené územia regiónu 42
Tab. č. 6 Výmera pôdy v mikroregiónoch za rok 2022..... 43
Tab. č. 7 Nepoľnohospodárska pôda v katastrálnom území obcí v hektároch za rok 2022 43
Tab. č. 8 Poľnohospodárska pôda v katastrálnom území obcí v hektároch za rok 2022 44
Tab. č. 9 Vývoj počtu obyvateľov od roku 2015 do roku 2022 46
Tab. č. 10 Vývoj počtu obyvateľov prirodzenou výmenou a migráciou 2022..... 46
Tab. č. 11 Počet obyvateľov v obciach mikroregiónov podľa pohlavia za rok 2022 48
Tab. č. 12 Stupeň dosiahnutého vzdelania obyvateľstva v mikroregiónoch (k 1.1. 2021)..... 50
Tab. č. 13 Národnostné zloženie obyvateľstva v mikroregiónoch 50
Tab. č. 14 Religiózna štruktúra obyvateľov mikroregiónov (k 1.1.2021) 51
Tab. č. 15 Počet právnických osôb v mikroregiónoch 51
Tab. č. 16 Počet fyzických osôb v mikroregiónoch 52
Tab. č. 17 Vývoj počtu uchádzačov o zamestnanie v obciach mikroregiónov 52
Tab. č. 18 Ekonomicky aktívne obyvateľstvo (EAO) podľa pohlavia a podľa odvetvia hospodárstva v roku 2021 53
Tab. č. 19 Hustota obyvateľstva v mikroregiónoch v osobách/km² za rok 2022 75
Tab. č. 20 Počet obydlí v obciach mikroregiónov k 1.1.2021 76
Tab. č. 21 Zoznam zdravotných zariadení v obciach 79
Tab. č. 22 Hlavné faktory rozvoja a kľúčové disparity 98
Tab. č. 23 Prehľad strategických a špecifických (operatívnych) cieľov 103
Tab. č. 24 Partneri pre implementáciu PHRSR 104
Tab. č. 25 Inštitucionálne zabezpečenie 124
Tab. č. 26 Systém monitorovania a hodnotenia napĺňania PHRSR 126
Tab. č. 27 Merateľné ukazovatele jednotlivých aktivít 127

Zoznam obrázkov

Obr. č. 1 Jednotlivé kroky pri tvorbe PHRSR 7
Obr. č. 2 Tvorba PHRSR ako súčasť cyklu strategického riadenia 8
Obr. č. 3 Mapa vymedzenia územia ZO BTMaMB 13
Obr. č. 4 Strom výziev a problémov 100
Obr. č. 5 Štruktúra priorít 101
Obr. č. 6 Postup pri čerpaní zdrojov pri neinvestičných aktivitách 133
Obr. č. 7 Postup pri čerpaní zdrojov pri investičných aktivitách 134
Obr. č. 8 Fondy Európskej únie pre možnosti čerpania obce konkrétne OP SLOVENSKO 136
Obr. č. 9 Plán obnovy 137

1 ÚVOD

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja (PHRSR) Združenia obcí Bielokarpatsko-trenčianskeho mikroregiónu a Mikroregiónu Bošáčka na roky 2024-2030 je strednodobý strategický dokument, ktorého východiskom je analýza hospodárskeho a sociálneho potenciálu obcí **Adamovské Kochanovce, Bošáca, Drietoma, Haluzice, Chocholná-Velčice, Ivanovce, Kostolná-Záriečie, Melčice-Lieskové, Nová Bošáca, Štvrtok a Zemianske Podhradie**.

Stanovuje opatrenia, ktoré je nevyhnutné vykonať na úrovni miestnej samosprávy pre oživenie sociálneho a ekonomického rozvoja obce, aby boli dosiahnuté stanovené priority a ciele. Zameriava sa na hospodársky rozvoj obce, spolu s možnosťami financovania projektových zámerov. Ale ide aj o sociálny dokument, ktorý berie do úvahy a dbá na potreby sociálneho a kultúrneho rozvoja obce. PHRSR je dokumentom otvoreným a na základe výsledkov hodnotenia môže byť aktualizovaný a dopĺňaný.

Dokument vychádza zo schválenej Vstupnej správy, ktorá bola spracovaná s ohľadom na základe vízie obcí koordinátorom, gestorom a prípravným tímom.

Spracovanie PHRSR bolo motivované potrebou koncepčného cieľavedomého a transparentného riadenia a rozhodovania - v snahe čo najefektívnejšie riešiť problémy a výzvy obcí v združení. Mať schválené predmetné PHRSR zastupiteľstvom obce je podmienkou pre získanie zdrojov zo štátneho rozpočtu a doplnkových zdrojov pre rozvojové projekty samospráv.

Práve preto bolo našim cieľom do PHRSR zapracovať všetky vízie a plány, ktoré boli počas procesu tvorby zadefinované. V nadväznosti na strategické dokumenty na národnej úrovni sme sa rozhodli pre jej spracovanie do roku 2030. Strategický rozvoj obcí je veľmi dôležitým prvkom už aj z pohľadu volieb, výmeny vedenia obcí a obecného zastupiteľstva. Ak bude rozvoj obcí smerovaný podľa predkladanej koncepcie a v ich medziach, docielime tak koncepčný a strategický rozvoj, ktorý je jedným zo základných pilierov regionálneho rozvoja.

Ďakujem za pomoc pri získavaní informácií a podkladov starostkám, starostom a zamestnancom obecných úradov obcí Adamovské Kochanovce, Bošáca, Drietoma, Haluzice, Chocholná-Velčice, Ivanovce, Kostolná-Záriečie, Melčice-Lieskové, Nová Bošáca, Štvrtok a Zemianske Podhradie.

Poďakovanie tiež patrí obyvateľom, ktorí sa aktívne zapojili do tvorby PHRSR.

Ing. Terézia Migašová
Projektový manažér ZO BTMaMB

1.1 Základné východiská

Základné východiská procesu tvorby a obsahu PHRSR sa opierajú o legislatívu upravujúcu jeho tvorbu a následnú implementáciu.

Základným podkladom pre vypracovanie PHRSR je **Zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov, Metodika a inštitucionálny rámec tvorby verejných stratégií schváleného uznesením vlády SR č. 197/2017 z 26. apríla 2017**.

Spracovanie podliehalo aktuálnej Metodike tvorby PHRSR 2020, verzia: 1.0.4 - **Metodika tvorby a implementácie programov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja regiónov, programov rozvoja obcí a skupín obcí s uplatnením princípov udržateľného SMART (inteligentného, rozumného) rozvoja**.

Východiskom pre spracovanie sú aj predchádzajúce PHSR jednotlivých členských obcí Združenia Bielokarpatsko-trenčianskeho mikroregiónu a Mikroregiónu Bošáčka na roky 2015-2023, ako aj Územné plány niektorých obcí.

<u>Rozhodovacie kompetencie v oblasti tvorby a implementácie PHRSR:</u>

- dokument schvaľuje zastupiteľstvo obce.

1.2 Proces tvorby PHRSR a uplatňovanie princípu partnerstva

Príprava PHRSR prebiehala od druhej polovice roku 2023 podľa harmonogramu schváleného na základe zmluvy s dodávateľom. Prvá etapa prác zahŕňala prípravu analytickej časti, ktorej súčasťou bolo spracovanie analýz: *prírodných podmienok, ľudských zdrojov, ekonomiky, občianskej vybavenosti a životného prostredia*.

Spracovanie strategickej časti zahŕňalo rozpracovanie rozvojových priorít do opatrení s cieľom zadefinovať potrebné aktivity s cieľom naplnenie vízie do roku 2030. Výsledkom je strategický rozvojový program aplikovateľný pre celé územie mikroregiónov.

Pri spracovaní dokumentu bol použitý **partnerský prístup**. Partnerstvo tvorí 15 obcí, pričom spolu tvoria jedno združenie obcí v okolí vrchov Bielych Karpát, sú katastrálne navzájom prepojené. Partnerstvo vzniklo pred deviatimi rokmi, v roku 2015, a členovia si uvedomujú dôležitosť partnerstva v regionálnom rozvoji a rozvoji mikroregiónov ako aj obcí samotných. Do nasledujúcich období plánujú členovia rozvíjať územie tohto partnerstva aj spoločnými aktivitami a aj preto sa rozhodli vytvoriť spoločný strategický dokument viacerých obcí. Jednotliví starostovia obcí majú vytvorené svoje pracovné skupiny zložené z poslancov obecných zastupiteľstiev a zástupcov verejnosti, ktorých úlohou je zapojiť jednotlivé skupiny obyvateľstva do tvorby partnerstva aj PHRSR a projektov z neho vyplývajúcich. Pri tvorbe dokumentu prebehol proces zapájania verejnosti vo viacerých fázach. Hlavné potreby a možnosti rozvoja záujmového územia, ako aj následný výber hlavných cieľov, konkrétnych cieľov, požadovaných výsledkov a priorít, ktoré im boli priradené, sú výsledkom viacerých sedení a rokovaní zástupcov združenia a vyhodnotenia online dotazníkového prieskumu obyvateľov všetkých obcí mikroregiónu.

Pri identifikácii kľúčových partnerov pre spracovanie a implementáciu PHRSR vychádzame z troch druhov zapájania sa:

- **Aktéri rozvoja obce/skupiny obcí** - subjekty (fyzické a právnické osoby), ktoré zohrávajú akúkoľvek úlohu v rozvoji obce, bez ohľadu na ich dotknutosť a záujem o účasť na procese rozhodovania, tvorby PHRSR a jeho implementácii.
- **Verejnosť a dotknutá verejnosť** – subjekty (fyzické a právnické osoby) dotknuté procesom tvorby a implementácie PHRSR. A teda verejnosť, ktorá má záujem, alebo môže mať záujem o prípravu PHRSR pred jeho schválením.
- **Sociálno-ekonomickí partneri** – subjekty (fyzické a právnické osoby), ktoré sú aktívne pri cieľavedomom rozvoji obci alebo v nich existujúcich strategicko-plánovacích regiónov (skupín obcí) a majú záujem o účasť na procese rozhodovania, tvorby PHRSR a jeho implementácii, teda sú pri nich partnermi verejného sektora.

Jednotlivých aktérov má každá obec zadefinovaných vo svojej Vstupnej správe, ktorá tvorí prílohu č. 1 PHRSR.

1.2.1 Zdôvodnenie potreby spracovania PHRSR

Spracovanie PHRSR bolo motivované potrebou koncepčného cieľavedomého a transparentného riadenia a rozhodovania samosprávnych orgánov v snahe čo najefektívnejšie riešiť problémy a výzvy rozvoja územia. Existencia PHRSR je podmienkou pre získanie zdrojov zo štátneho rozpočtu a doplnkových zdrojov pre rozvojové projekty samospráv.

Pri spracovaní sme dbali na tieto podmienky:

- dokument spĺňa požiadavky na tvorbu základných dokumentov podpory regionálneho rozvoja podľa zákona č. 539/2008 Z. z o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov,
- je v súlade s národnými stratégiami,
- aby bol nástrojom formulovania a implementácie smart teda inteligentných/rozumných integrovaných rozvojových stratégií regiónov, miest, obcí a ich skupín s využitím inovatívnych prístupov pre efektívnejšie zabezpečenie kvality života občanov,
- aby bol nástrojom efektívneho, aktívneho a vecného zapojenia aktérov regionálneho rozvoja nielen z hľadiska definovania potrieb, priorít, cieľov, stratégií rozvoja skupiny obcí, ale aj implementácie, riadenia a monitorovania stratégií,
- aby bol postavený na vecnom prístupe k riešeniu výziev a problémov rozvoja daného regiónu založenom na ich poznaní, objektívnom zhodnotení a hľadaní najefektívnejších a najúčinnejších riešení s využitím najnovších poznatkov, techník a technológií,
- aby bol užitočným, efektívnym a vecným nástrojom pre potreby orgánov samospráv.

Obr. č. 1 Jednotlivé kroky pri tvorbe PHRSR

1.2.2 Informácie o procese participatívnej tvorby PHRSR

Proces tvorby a obsah PHRSR musia byť jasne koncentrované na zhodnotenie potenciálu rozvoja obce, na kľúčové výzvy, problémy a limity, osobitne na tie, ktoré sú ako kritické vnímané občanmi a ostatnými sociálno-ekonomickými partnermi. Pritom je treba venovať pozornosť aj očakávaným výzvam a problémom vyplývajúcich z vývoja okolitého socio-ekonomického a prírodného prostredia, prevencii, zmierňovaniu a kompenzácii ich negatívnych vplyvov.

Proces tvorby PHRSR musí mať na zreteli vyváženosť a synergiu medzi podporou hybných síl rozvoja obce a regiónu a uplatnením princípu solidárnosti voči znevýhodneným skupinám obyvateľstva, častiam obcí, obciam a územiam. Cieľom procesu tvorby PHRSR nie je definovanie súboru investícií z verejných zdrojov a podmienok pre ich riadenie, ale definovanie stratégie obsahujúcej prepojený súbor formálnych a neformálnych nástrojov (riadiacich, organizačných, inštitucionálnych, finančných, investičných...), ktorých nositeľmi sú rôzni aktéri rozvoja využívajúci ich v smere dosiahnutia spoločne vytýčených cieľov. Zoznam investícií, projektov a aktivít následne bude možné vypracovať a realizovať iba v súlade so schváleným PHRSR.

V systéme strategického riadenia proces tvorby PHRSR integruje rozvojové programové dokumenty tak, aby predstavovali ústrednú časť strategického plánovania zastrešujúcu všetky ostatné plánovacie dokumenty obce. Stratégie rozvoja ako jadro PHRSR musia zabezpečiť smerovanie obce a mali by byť smart (inteligentné/rozumné), a to bez potreby spracovávania ďalších prierezových strategických dokumentov smart rozvoja či udržateľného rozvoja a vytvoriť skôr priestor pre prehlbujúce dokumenty a akčné plány.

Obr. č. 2 Tvorba PHRSR ako súčasť cyklu strategického riadenia

1.3 Relevantné vstupy z nadradených programových a strategických dokumentov

Nadradené dokumenty na národnej úrovni, ale aj dokumenty a jednotlivé programy, ktoré sú základom pre čerpanie štrukturálnych fondov a iných dotačných a grantových schém.

Tab. č. 1 Programové a strategické dokumenty

Názov dokumentu	Subjekt, ktorý dokument obstaral/schvaľoval	Časové zameranie	Relevantnosť k PHRSR
Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj	*Úrad vlády SR*	*do roku 2030*	*vysoká miera*
Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030	*Úrad vlády SR*	*do roku 2030*	*vysoká miera*
Strategický plán SR pre investície z eurofondov	*Úrad vlády SR*	*do roku 2027*	*vysoká miera*
Strategický plán rozvoja dopravy SR do roku 2030	*Úrad vlády SR*	*do roku 2030*	*vysoká miera*
Stratégia rozvoja udržateľného cestovného ruchu do roku 2030	*Úrad vlády SR*	*do roku 2030*	*vysoká miera*

Zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja	*Úrad vlády SR*	*neurčená*	*vysoká miera*
Partnerská dohoda	*Úrad vlády SR*	*do roku 2027*	*vysoká miera*
Plán obnovy a odolnosti	*Úrad vlády SR*	*do roku 2026*	*vysoká miera*
Národný investičný plán	*Úrad vlády SR*	*do roku 2030*	*vysoká miera*
Koncepcia územného rozvoja SR	*Úrad vlády SR*	*neurčená*	*vysoká miera*
PHRSR TSK	*TSK*	*do roku 2030*	*vysoká miera*
Integrovaná územná stratégia TSK 2021-2027	*TSK*	*do roku 2027*	*vysoká miera*
Miestna akčná skupina ZO BTMaMB, Stratégia CLLD (MAS)	*MAS*	*2014-2022*	*vysoká miera*

Zdroj: vlastné spracovanie

Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj[1]

Dokument „Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj“ je súhrnom globálnych záväzkov, ktorými medzinárodné spoločenstvo reaguje na najzávažnejšie výzvy súčasnosti. Agenda 2030 bola prijatá členskými štátmi Organizácie Spojených národov v roku 2015 a vyzýva štáty k spoločnému koordinovanému postupu pri riešení globálnych výziev. Na národnej úrovni bolo definovaných 6 prioritných oblastí pre Slovensko:

1. Vzdelanie pre dôstojný život.
2. Smerovanie k znalostnej a environmentálne udržateľnej ekonomike pri demografických zmenách a meniacom sa globálnom prostredí.
3. Znižovanie chudoby a sociálna inklúzia.
4. Udržateľné sídla, regióny a krajina v kontexte zmeny klímy.
5. Právny štát, demokracia a bezpečnosť.
6. Dobré zdravie.

Slovensko 2030[2]

„Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030 – dlhodobá stratégia udržateľného rozvoja Slovenskej republiky – Slovensko 2030“ (ďalej len „Slovensko 2030“) je základným implementačným dokumentom plnenia národných priorít Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj v Slovenskej republike.

[1] *Zdroj: https://www.mirri.gov.sk/sekcie/investicie/agenda-2030/index.html.*
[2] *Zdroj: https://www.mirri.gov.sk/index.html*

Zároveň plní úlohu Národnej stratégie regionálneho rozvoja SR v zmysle zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja. „Slovensko 2030“ definuje priority a ciele rozvoja Slovenska v troch integrovaných rozvojových programoch pokrývajúcich kľúčové oblasti rozvoja: ochrana a rozvoj zdrojov, ich udržateľné využívanie a rozvoj komunít.

Obsahuje 2 špecifické priority a 2 špecifické ciele:

Špecifická priorita 1: Zabezpečenie udržateľnosti rozvoja územia a harmonizácia dynamiky rozvoja jednotlivých funkčných systémov miest ako motora rozvoja regiónov a zabezpečenie ich udržateľnosti, a to najmä s dôrazom na:

- zlepšenie a dobudovanie napojenia aglomerácie na blízke veľké sídla, zlepšenie dopravy medzi jadrom aglomerácií a ich zázemím,
- efektívne riešenie problematiky životného prostredia spojenej s koncentráciou veľkého množstva obyvateľov a adaptácia aglomerácie na zmenu klímy,
- zabezpečenie dostatočného rozsahu služieb, občianskej vybavenosti a predchádzanie vzniku a prehlbovania sociálneho vylúčenia,
- zlepšovanie podmienok pre posun podnikov smerom ku konkurencieschopnosti založenej na znalostiach a inováciách v rámci regionálnych inovačných ekosystémov,
- zohľadnenie zvýšenia nákladov na výstavbu, údržbu a modernizáciu infraštruktúry v mestských aglomeráciách.

Cieľ 1: Zmiernenie a odstránenie disproporcií medzi rozvojom jadrového sídla a jeho okolia a harmonizácia rozvoja jednotlivých funkčných systémov ako sú bývanie, doprava, výroba, služby, rekreácia a prírodné ekosystémy na regionálnej úrovni.

Špecifická priorita 2: Posilnenie konkurencieschopnosti, odolnosti a kapitalizácia synergií metropolitného regiónu Bratislavy a mestských aglomerácií Košice-Prešov, Žilina-Martin a Banská Bystrica-Zvolen ako centier vzniku a šírenia inovácií v ekosystéme vedomostne založenej ekonomiky

Cieľ 2: Posilnenie synergií medzi pólmi ekonomického rozvoja metropolitného regiónu ako ťahúňov rozvoja vedomostne založenej ekonomiky stredoeurópskeho priestoru.

Partnerská dohoda SR[3]

„Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2021 – 2027“ je základný strategický dokument s celoštátnym významom, ktorým sa stanovuje stratégia, priority a opatrenia pre účinné a efektívne využívanie prostriedkov z fondov politiky súdržnosti Európskej únie na programové obdobie 2021 – 2027. V programovom období 2021 – 2027 bolo stanovených 5 cieľov politiky súdržnosti a špecifického cieľa Fondu spravodlivej transformácie (ďalej len „FST“). Politika súdržnosti v

[3] *Zdroj: https://www.partnerskadohoda.gov.sk*

programovacom období 2021 – 2027 je realizovaná prostredníctvom Programu Slovensko v gescii Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR.

Ciele a oblasti intervencie politiky súdržnosti PD SR

Investičné priority Partnerskej dohody sú rozdelené do piatich cieľov európskej politiky súdržnosti.
Inovatívne Slovensko (Inteligentnejšia Európa)

- veda a výskum, digitálna a dátová ekonomika, inteligentné mestá a regióny, ultra rýchle pripojenie pre všetky domácnosti

Ekologické Slovensko pre budúce generácie (Zelenšia Európa)

- energetická efektívnosť, zníženie emisií skleníkových plynov, inteligentné energetické systémy, adaptácia na zmeny klímy, udržateľné hospodárenie s vodou, ochrana prírody a biodiverzity, mestská mobilita vrátane cyklo dopravy

Mobilita, doprava a prepojenosť (Prepojenejšia Európa)

- budovanie európskych koridorov TEN-T, dobudovanie diaľnic D1 a D3, rýchlostné cesty, železničná a vodná infraštruktúra, cesty I., II. a III triedy, regionálna železničná doprava

Sociálne, spravodlivé a vzdelané Slovensko (Sociálnejšia Európa)

- podpora zamestnanosti, rodovo vyvážený trh práce, kvalita a účinnosť vzdelávania, celoživotné vzdelávanie, školská infraštruktúra, sociálne služby a zdravotníctvo, dlhodobá starostlivosť, sociálne inovácie

Kvalitný život v regiónoch (Európa bližšie k občanom)

- kvalita verejných služieb, bezpečnosť, pohybové a voľnočasové aktivity, ochrana a obnova kultúrneho dedičstva, udržateľný cestovný ruch

Plán obnovy a odolnosti

Plán obnovy a odolnosti „Plán obnovy a odolnosti Slovenskej republiky“ je komplexnou odpoveďou EÚ na dôsledky krízy spojenej s pandémiou COVID-19, ako aj reakciou na identifikované hlavné výzvy a systémové nedostatky slovenskej ekonomiky. Plán obnovy je postavený na globálnej vízii Slovenska ako inovatívnej ekonomiky, ktorá je motorom udržateľného ekonomického rastu a zárukou úspešného zvládnutia zelenej a digitálnej transformácie Slovenska ako moderného štátu, ktorý poskytuje občanom kvalitné verejné služby a napokon Slovenska ako zdravej krajiny, ktorá vytvára predpoklady na plnohodnotné využívanie ľudského a prírodného kapitálu.

Národný investičný plán

V nadväznosti na ciele udržateľného rozvoja Agendy 2030 OSN obsahuje charakteristiky súčasného stavu, želaného stavu v roku 2030 a kľúčové investičné programy a projekty v nasledovných oblastiach: doprava, energetika, informatizácia a elektronické komunikácie, výskum a inovácie, zdravotníctvo, životné prostredie, poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo, sociálna inklúzia a zamestnanosť, regionálny rozvoj.

Koncepcia územného rozvoja Slovenska

Celoštátnu územnoplánovaciu dokumentáciu, ktorá vyjadruje hlavné ciele územnoplánovacej politiky štátu, priestorový rozvoj SR v celoštátnych a medzinárodných súvislostiach. KURS bola sformulovaná na základe požiadaviek rovnovážneho sídelného rozvoja, zabezpečenia rovnocennej dostupnosti k infraštruktúram. Pôsobenie v oblasti zachovania a rozvoja biodiverzity, prírodného a kultúrneho dedičstva, zachovania prvkov prírody, vyjadreného v princípoch trvalo udržateľného rozvoja.

1.4 Charakteristika a štruktúra dokumentu

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce je strednodobý rozvojový dokument, ktorý je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v národnej stratégii a zohľadňuje ciele a priority ustanovené v programe hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja vyššieho územného celku, na území ktorého sa obce nachádzajú. Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja územia združenia vytvorený v rámci partnerstva pozostáva z:

A) ANALYTICKEJ ČASTI,

ktorá obsahuje komplexné hodnotenie a analýzu východiskovej situácie mikroregiónov s väzbami na širšie územie a odhad jej budúceho vývoja s dôrazom na možné riziká a ohrozenia vo vzťahu na existujúce relevantné stratégie a koncepcie a využívanie vnútorného potenciálu územia, jeho limitov a rozvoja, definovanie podmienok udržateľného rozvoja obce;

B) STRATEGICKEJ ČASTI,

ktorá obsahuje stratégiu rozvoja mikroregiónov pri zohľadnení jej vnútorných špecifík a určí hlavné smery, priority a ciele rozvoja rešpektovaním princípov regionálnej politiky s cieľom dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia;

C) PROGRAMOVEJ ČASTI,

ktorá obsahuje najmä zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie PHRSR mikroregiónov ako celku a jednotlivých obcí samostatne;

D) REALIZAČNEJ ČASTI,

ktorá je zameraná na popis postupov inštitucionálneho zabezpečenia formou partnerstva a organizačné zabezpečenie realizácie PHRSR mikroregiónov, systém monitorovania a hodnotenia plnenia PHRSR s ustanovením merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie formou akčných plánov a

E) FINANČNEJ ČASTI,

ktorá obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnej a organizačnej stránky realizácie PHRSR mikroregiónov.

Tieto časti sú rozdelené do prislúchajúcich kapitol. Vypracovanie PHRSR mikroregiónov zabezpečujú obce pri uplatnení participatívneho prístupu a na báze partnerstva. Aktualizácia PHRSR mikroregiónov sa vypracúva podľa potreby. PHRSR ako aj jeho aktualizáciu schvaľuje obecné zastupiteľstvo každej

obce. Schválenie PHRSR mikroregiónov a príslušnej územnoplánovacej dokumentácie, ak jej spracovanie vyžaduje osobitný predpis, je podmienkou na predloženie žiadosti o poskytnutie dotácie zo štátneho rozpočtu a z doplnkových zdrojov podľa § 4 ods. 2. Tvorba PHRSR je optimálnym nástrojom a jedinečnou možnosťou na strategický pohľad do samosprávy vôbec. Základom PHRSR je teda občan.

2 Profil mikroregiónov

2.1 Základná charakteristika mikroregiónov

Názov: **Združenie obcí Bielokaratsko-trenčianskeho mikrorgiónu a Mikroregiónu Bošáčka**
Sídlo: Štvrtok 1, 913 05 Melčice - Lieskové
Rozloha: cca 196,75 km^2
Počet obyvateľov: 11 861 (k 31.12.2022)

2.1.1 Geografická poloha

Združenie obcí Bielokarpatsko-trenčianskeho mikroregiónu a Mikroregiónu Bošáčka sa nachádza v juhozápadnej časti Trenčianskeho kraja na hranici s Českou republikou a je vymedzený katastrami obcí (v abecednom poradí) Adamovské Kochanovce, Beckov, Bošáca, Dolné Srnie, Drietoma, Haluzice, Chocholná-Velčice, Ivanovce, Kostolná-Záriečie, Melčice-Lieskové, Moravské Lieskové, Nová Bošáca, Štvrtok, Trenčianske Bohuslavice, Zemianske Podhradie. Združenie teda tvorí 15 obcí. Obce sa nachádzajú na katastrálnom území dvoch okresov. Pod okres Trenčín patria obce: Adamovské Kochanovce, Drietoma, Chocholná - Velčice, Ivanovce, Kostolná - Záriečie, Melčice - Lieskové, Štvrtok. Obce Beckov, Bošáca, Nová Bošáca, Haluzice, Trenčianske Bohuslavice a Zemianske Podhradie sa nachádzajú na katastrálnom území okresu Nové Mesto nad Váhom.

Obr. č. 3 Mapa vymedzenia územia ZO BTMaMB

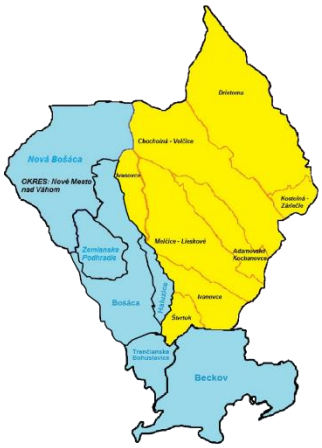

2.1.2 Sídelná štruktúra

Združenie obcí Bielokarpatsko-trenčianskeho mikroregiónu a Mikroregiónu Bošáčka je súčasťou Trenčianskeho kraja, ležiace v okrese Trenčín a v okrese Nové Mesto nad Váhom. Z hľadiska

medzisídelných väzieb sú významné väzby na mestá Trenčín a Nové Mesto nad Váhom, predovšetkým z pohľadu pracovných príležitostí, kultúry, školstva a športu.

Tab. č. 2 Veľkostné kategórie obcí podľa počtu obyvateľov

Počet obyvateľov obce	Počet obcí
0 - 199	1
200 - 499	1
500 - 999	3
1000 - 1499	3
1500 - 1999	2
2000 - 4999	1
5000 a viac	0
CELKOM	11

Zdroj: https://datacube.statistics.sk/ stav k 31.12.2022

Z pohľadu veľkostných kategórií obcí najviac ich spadá do kategórie 500 – 999 obyvateľov - 3 obce (Adamovské Kochanovce, Kostolná – Záriečie, Zemianske Podhradie), ako aj do kategórie 1000 - 1499 obyvateľov – 3 obce (Bošáca, Ivanovce, Nová Bošáca). Obce Chocholná – Velčice a Melčice - Lieskové spadajú do kategórie 1500 – 1999. Obec Drietoma s 2198 obyvateľmi zastupuje kategóriu 2000 – 4999 obyvateľov, obec Štvrtok so 478 obyvateľmi kategóriu 200 – 499 obyvateľov a najmenšia obec Haluzice s 81 obyvateľmi spadá do kategórie 0 – 199 obyvateľov.

Tab. č. 3 Celková rozloha mikroregiónov

Názov obce	Rozloha územia v km²	% z celkovej rozlohy mikro-regiónov
Adamovské Kochanovce	9,66	4,9
Bošáca	33,44	16,99
Drietoma	35,83	18,21
Haluzice	3,84	1,95
Chocholná - Velčice	27,9	14,18
Ivanovce	15,08	7,66
Kostolná - Záriečie	3,67	1,86
Melčice - Lieskové	21,58	10,97
Nová Bošáca	33,44	17
Štvrtok	4,08	2,07
Zemianske Podhradie	8,23	4,18
ZO BTMaMB	**196,75**	**100**

Zdroj: vlastné spracovanie

Celková rozloha mikroregiónov je 196,75 km², najrozľahlejšou obcou je Drietoma, ktorá zaberá 18,21% z celkovej rozlohy. Na druhej strane najmenšou obcou je Kostolná - Záriečie, ktorá zaberá len 1,86% z celkovej rozlohy partnerstva.

2.2 Charakteristika obcí

Obec ADAMOVSKÉ KOCHANOVCE

Blazón erbu:

Štít erbu je modrý (voda a nebo), labuť a ryba sú strieborné. Dva zvlnené pruhy sú v zmysle heraldických pravidiel zlaté, na odlíšenie od striebornej. Doplnky strieborných figúr (zobák, ústa, oči...) sú zlaté.

Základné údaje o obci:

OBEC ADAMOVSKÉ KOCHANOVCE	
Názov okresu	Trenčín
Názov kraja	Trenčiansky samosprávny kraj
Štatút obce	Obec
PSČ	913 05
Prvá písomná zmienka o obci	Zlúčením obcí v r. 1960
Celková výmera územia (km2)	9,66
Počet obyvateľov k 31.12.2022	883

História obce:

Predchodcom Adamoviec boli Nežetice, doložené v r. 1358 a 1366 ako Nesete, ktoré v ďalšom období zaznamenali menšie obmeny názvu. Posledná písomná zmienka o nich je z r.1469.

V roku 1895 boli pripojené k Adamovciam Malé Bierovce, ktoré mali v r.1851 spoločného richtára. Malé Bierovce vystupujú v 17. storočí pod názvom Némes Byrocz (Zemianske Bierovce) a v 18. storočí ako Birovčeky.

Kochanovce sa prvýkrát objavujú v písomných prameňoch v roku 1394 pod názvom possesio Kohan. V priebehu ďalších šiestich storočí dochádza k rôznym obmenám názvu, so zachovaním kmeňa slova. Jeho názov možno dať do súvislosti so slovanským alebo slovenským slovom kochať, tešiť sa niečomu peknému. Od roku 1920 už existujú pod názvom Kochanovce.

Obec BOŠÁCA

Blazón erbu:

Erb obce tvorí neskorogotický štít modrej farby, na ktorom je znázornený medzi dvoma zlatými rastlinami, zlatovlasý biskup v zlatom plášti, so striebornou, zlato lemovanou mitrou, žehnajúcou pravicou, v ľavici so zlatou berlou.

Základné údaje o obci:

OBEC BOŠÁCA	
Názov okresu	Nové Mesto nad Váhom
Názov kraja	Trenčiansky samosprávny kraj
Štatút obce	Obec
PSČ	913 07
Prvá písomná zmienka o obci	Z roku 1380
Celková výmera územia (km2)	19,58
Počet obyvateľov k 31.12.2022	1344

História obce:

Uprostred Bošáckej doliny sa nachádza obec Bošáca, ktorá je prvýkrát písomne spomenutá v roku 1380 s pôvodným názvom ,,Bosach“. Neskôr v roku 1506 ako Bosacz a roku 1773 Bosacza, po maďarsky Bosác. Názov obce pravdepodobne pochádza od eremitských mníchov, ktorí pravdepodobne žili v Bošáci a mali tu drevený kláštor – bosonohý mních – Bosák.

Bošácka dolina bola osídlená už v praveku. Najstaršie nálezy o prítomnosti človeka pochádzajú zo susedných Trenčianskych Bohuslavíc, kde bol objavený tábor lovcov mamutov zo staršej doby kamenej. Najvýznamnejšie nálezisko z neskorej doby kamennej sa nachádza v lokalite „Pohančeniščia“ v Bošáci.
Obec je známa najmä krásnymi krojmi, typovo totožnými s krojmi blízkeho Dolného Srnia a Moravského Lieskvého.

Obec DRIETOMA

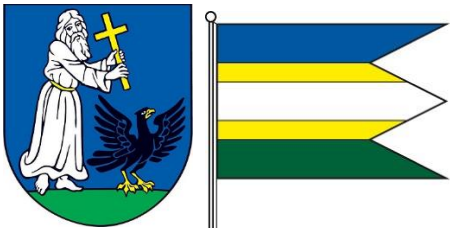

Blazón erbu:

V strede erbu je po pažiti kráčajúci svätý Ján Evanjelista. Pred sebou nesie latinský krížik a pri nohách mu vzlieta orol - atribút svätého Jána Evanjelistu.

Základné údaje o obci:

OBEC DRIETOMA	
Názov okresu	Trenčín
Názov kraja	Trenčiansky samosprávny kraj
Štatút obce	Obec
PSČ	913 03
Prvá písomná zmienka o obci	Z roku 1244
Celková výmera územia (km2)	35,83
Počet obyvateľov k 31.12.2022	2211

História obce:

Prvá písomná zmienka o obci (Drethma) pochádza z roku 1244. Spomína sa pri vstupnej ceste z Moravy pri Hrozenkovskom priesmyku

Prvá písomná zmienka o jestvovaní Drietomy je z roku 1244. Cez moravsko-slovenský (hrozenkovsko-drietomský) priesmyk prechádzali často sprievody najmä českých kráľov, ktorí tadiaľto chodievali najmä na korunovácie do Budína alebo na Trenčiansky hrad, ktorý bol miestom vyrovnávania sporov. Drietoma patrila zemianskym rodinám Pečovičovcov, Zamarovskovcov, Zablatskovcov, neskoršie jej časť panstvu Trenčín a časť Nitrianskemu biskupovi.

V 18. storočí tu bývala tridsiatková stanica a Drietoma sa delila na Hrádek, Kráľovskú, Rožňovú a Biskupskú Drietomu. Niekedy ju na rozdiel od Dolnej Drietomy – Kostolnej volali Hornou Drietomou.

Ďalšie archívne záznamy sú o osadách pri hornom alebo dolnom toku Drietomy. Podľa toho boli pomenované ako Horná Drietoma a Dolná Drietoma.

Obec HALUZICE

Blazón erbu:

Autori erbu namiesto postavy Panny Márie znázornili iba jej atribúty – ružu, polmesiac, korunku a pridali dve halúzky, ktoré jednak ako ratolesti znázorňujú ďalší atribút Panny Márie.

Základné údaje o obci:

OBEC HALUZICE	
Názov okresu	Nové Mesto nad Váhom
Názov kraja	Trenčiansky samosprávny kraj
Štatút obce	Obec
PSČ	913 07
Prvá písomná zmienka o obci	Z roku 1398
Celková výmera územia (km2)	3,84
Počet obyvateľov k 31.12.2022	82

História obce:

V roku 1240 v Bošáckej doline, neďaleko Nového Mesta nad Váhom, na okraji dnešnej obce Haluzice, postavili románsky kostolík, ktorého súčasťou bol obranný múr so vstupnou vežou a strieľňami. Samotný kostol mal zvonicu a postupom rokov bol najskôr goticky a neskôr aj renesančne upravený. Opevňovanie kostolov v časoch vrcholiaceho stredoveku nebolo žiadnou zvláštnosťou. Veľakrát boli jedinou pevnou stavbou v širokom okolí a okrem ochrany pred nepriateľským vojskom plnili úlohu útočiska pred povodňami alebo silnými búrkami. Občas poslúžili aj ako tržnica či miesto verejného zhromaždenia.

Obec CHOCHOLNÁ - VELČICE

Blazón erbu:

V modrom štíte je uprostred umiestnený zlatý (žltý) snop obilia (pôvodný znak obce Veľká Chocholná). Obilný snop je previazaný červenou stuhou. Snop tvoria tri trojice obilných klasov, symbolizujúcich spojenie troch obcí do súčasnej podoby obce Chocholná-Velčice. Pred snopom je zľava doprava strieborný (biely) cep, prekrížený sprava doľava strieborným (bielym) kosákom (pôvodné symboly na pečatidle Velčíc). Použité farby na obecnom erbe sú modrá, žltá, biela, červená. Modrá symbolizuje farbu oblohy, žltá farbu dozretého obilia.

Základné údaje o obci:

OBEC CHOCHOLNÁ-VELČICE	
Názov okresu	Trenčín
Názov kraja	Trenčiansky samosprávny kraj
Štatút obce	Obec
PSČ	913 04
Prvá písomná zmienka o obci	Zlúčením obcí v r. 1960
Celková výmera územia (km2)	27,9
Počet obyvateľov k 31.12.2022	1670

História obce:

Malá Chocholná:
Prvá písomná zmienka o obci Malá Chocholná je z roku 1396, kedy je uvádzaná ako Kys Chocholná.
Veľká Chocholná:
Písomne je táto obec nepriamo doložená už v roku 1396, priamo až v roku 1481 ako Naghoholna. Veľká Chocholná patrila zemianskym rodinám.
Velčice:
Prvá písomná zmienka o Velčiciach je z roku 1345, kde je uvádzaná ako Welchycz.

Obec Chocholná vznikla v roku 1943 zlúčením Malej a Veľkej Chocholnej. V roku 1960 sa zlúčili obce Chocholná a Velčice a vytvorili terajšiu obec Chocholná-Velčice.

Obec IVANOVCE

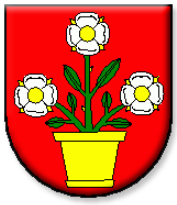
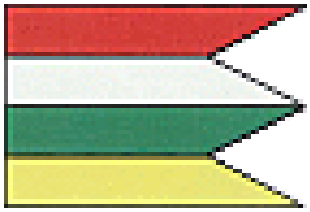

Blazón erbu:

Trojruža je spätá so symbolikou čísla tri. Trojka je šťastným číslom (do tretice všetko dobré), číslom rodiny (otec, matka, dieťa), ale je tiež "božským číslom". Trojka je symbolom úplnosti (tres faciunt collegium - traja tvoria spolok). Špecifikum ivanovského je práve v pridaní kvetináča, čím sa zvýrazňuje moment starostlivosti o trojružu a všetko, čo ona symbolizuje, pestovanie, ochranu tohto posolstva.

Základné údaje o obci:

OBEC IVANOVCE	
Názov okresu	Trenčín
Názov kraja	Trenčiansky samosprávny kraj
Štatút obce	Obec
PSČ	913 05
Prvá písomná zmienka o obci	Z roku 1398
Celková výmera územia (km2)	15,08
Počet obyvateľov k 31.12.2022	1042

História obce:

Na južnom okraji obce sa končí jeden z výbežkov Bielych Karpát. Poloha zvaná "Skala", výrazne dominuje nad širokým údolím Váhu. Vďaka zvýšenej polohe i blízkosti veľkého vodného toku, ktorý tvoril prirodzenú ochranu z východnej strany, bol tento terénny útvar v dávnej minulosti vyhľadávaným miestom na osídlenie pravekým obyvateľstvom.

Koncom 14. storočia sa obec dostala po prvýkrát do písanej histórie. V listine z r. 1398, ktorou kráľ Žigmund Luxemburský daruje Beckovské panstvo vojvodovi Ctiborovi zo Ctiboríc, sa spomína pod názvom Iwany. Pisár listiny Mateja Korvína z roku 1471 ju píše už takmer pod súčasným názvom - Iwanovche. Najstarším dokumentom prinášajúcim údaje o obyvateľoch Ivanoviec je urbár Beckovského panstva z roku 1522.

Obec KOSTOLNÁ – ZÁRIEČIE

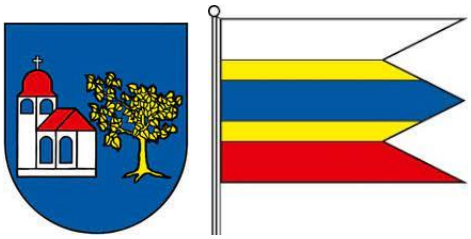

Blazón erbu:

V modrom štíte pred zlatým listnatým stromom je strieborný kostol s krížom v kopulovitej veži.

Základné údaje o obci:

OBEC KOSTOLNÁ-ZÁRIEČIE	
Názov okresu	Trenčín
Názov kraja	Trenčiansky samosprávny kraj
Štatút obce	Obec
PSČ	913 04
Prvá písomná zmienka o obci	Z roku 1318
Celková výmera územia (km2)	3,67
Počet obyvateľov k 31.12.2022	673

História obce:

V 2. polovici 16. storočia sa od Kostolnej oddelil sídlištný celok na ľavom brehu Drietomice, ktorý sa po prvý raz objavuje v písomných prameňoch v roku 1598 pod názvom Záriečie. Bola tiež kuriálnou obcou. V roku prvej písomnej zmienky mala obec 15 domov a 1 mlyn. V roku 1784 bolo v Zárieči 26 domov, 30 rodín a 214 obyvateľov. Obyvateľstvo sa zaoberalo podobne ako v Kostolnej poľnohospodárstvom a pálením liehu.

K dejinám obce po 2. svetovej vojne neodmysliteľne patrí založenie a existencia JRD, ako socialistického spôsobu hospodárenia na súkromnej pôde. Napriek tomu, že na jeho vznik a činnosť sú v súčasnosti rôzne názory, nepopierateľným faktom zostane skutočnosť, že prostredníctvom družstva sa poľnohospodárstvo aj v Kostolnej-Záriečí zmodernizovalo. Nie menej významnou skutočnosťou bolo aj to, že družstvo zamestnávalo pomerne veľký počet obyvateľov obce.

Obec MELČICE – LIESKOVÉ

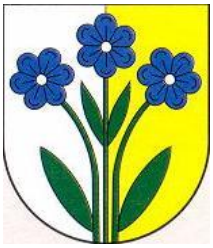
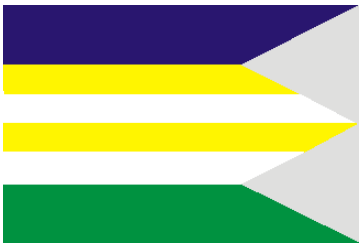

Blazón erbu:

Erb tvoria tri kvety. Pri výbere farieb farby kvetov sa vzalo do úvahy, že pri výtvarnom riešení sa vychádzalo predovšetkým z pečate pôvodnej zemianskej-kuriálnej obce Zemianske – Lieskové a modrá farba v minulosti charakterizovala zemiansky stav. Na skutočnosť, že ide o dve obce, upozorňuje štiepený štít erbu, ktorého pravá polovica je strieborná a ľavá je zlatá. Definícia erbu znie: zo spodného okraja strieborno-zlatého štiepeného štítu vyrastajú tri modré kvety na zelených listnatých stopkách.

Základné údaje o obci:

OBEC MELČICE-LIESKOVÉ	
Názov okresu	Trenčín
Názov kraja	Trenčiansky samosprávny kraj
Štatút obce	Obec
PSČ	913 05
Prvá písomná zmienka o obci	Zlúčením obcí v r. 1975
Celková výmera územia (km2)	21,58
Počet obyvateľov k 31.12.2022	1679

História obce:

V Melčiciach bolo objavené sídlisko datované na základe nálezov zlomkov keramiky do 11. –12. storočia. Na toto prehistorické osídlenie v priestore bohatom na spoločenskopolitické pohyby nadviazalo osídlenie ranostredoveké – v miestach okolo oboch potokov pretekajúcich obcou a pri meandrujúcom Váhu, ktorý začiatok melčického chotára neustále zaplavoval a vytváral sihote.

Terajšia obec vznikla v roku 1975 zlúčením dovtedy samostatných Melčíc a Zemianskeho Lieskového, ktoré sa spojilo už z roku 1914 s Malými Žabokrekmi.

Obec NOVÁ BOŠÁCA

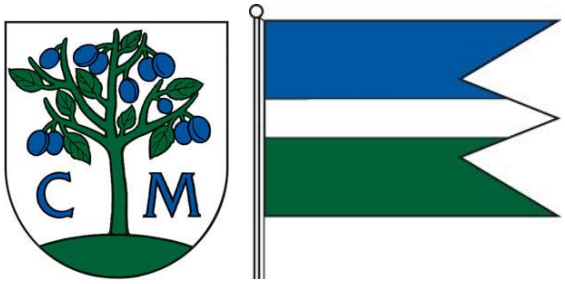

Blazón erbu:

V striebornom štíte zo zelenej oblej pažite vyrastajúci zelený slivkový strom s modrými slivkami a zelenými listami, sprevádzaný po bokoch kmeňa modrými majuskulnými písmenami C a M.

Základné údaje o obci:

OBEC NOVÁ BOŠÁCA	
Názov okresu	Nové Mesto nad Váhom
Názov kraja	Trenčiansky samosprávny kraj
Štatút obce	Obec
PSČ	913 08
Prvá písomná zmienka o obci	Zlúčením osád z r. 1950
Celková výmera územia (km2)	33,44
Počet obyvateľov k 31.12.2022	1014

História obce:

Nová Bošáca bola až do roku 1950 súčasťou obce Bošáca a územie bolo známe ako bošácke kopanice. Dejiny územia obce Nová Bošáca súvisia s históriou obce Bošáca. Jej chotár sa tiahol od Váhu až k moravskej hranici. Oficiálne najstaršia zmienka o obci Bošáca pochádza z r. 1380. Bošáca vtedy patrila do Beckovského panstva.

Koncom 19. a začiatkom 20. storočia počet obyvateľov bošáckych kopaníc (2 300) prevýšil počet obyvateľov Bošáce (1 900) a tak bolo iba otázkou času, kedy začnú kopaničiari uvažovať o osamostatnení.

Nakoniec 1. júla 1950 sa z 23 osád bošáckych kopaníc zrodila nová obec, ktorá nesie meno Nová Bošáca. Najväčší rozmach obce začal v 70. rokoch, keď sa postupne popri výstavbe rodinných domov postavil rímskokatolícky kostol, kultúrny dom, materská škola, pošta, domov dôchodcov, dom smútku a rad ďalších stavieb.

Obec Štvrtok

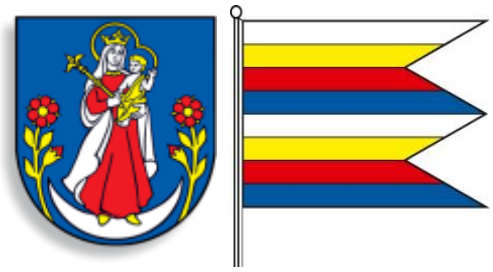

Blazón erbu:

V modrom štíte, na striebornom položenom polmesiaci stojaca, zlatým prstencom nimbovaná korunovaná Panna Mária v červenom rúchu a striebornom plášti, v pravici pred sebou so zlatým ľaliovým žezlom, vľavo v náručí so zlatovlasým Ježiškom. To všetko sprevádzané dvoma zospodu okraja štítu vyrastajúcimi červenými zlato stredými a zlato kališnými šesť lupeňovými ružami na zlatých stopkách, na každej po jednom červenom privrátenom puku.

Základné údaje o obci:

OBEC ŠTVRTOK	
Názov okresu	Trenčín
Názov kraja	Trenčiansky samosprávny kraj
Štatút obce	Obec
PSČ	913 05
Prvá písomná zmienka o obci	12. -13. storočie
Celková výmera územia (km2)	4,08
Počet obyvateľov k 31.12.2022	480

História obce:

Z názvu obce Štvrtok možno usúdiť, že lokalita existovala už v období včasného feudalizmu, niekedy v 12.-13.tom storočí. Pôvodne sa mala vyvinúť na trhové miesto beckovského panstva, v ktorom sa začas konávali vo štvrtok týždenné jarmoky.

V čase rodiaceho sa feudálneho štátu Uhorska bol Štvrtok majetkom beckovského hradného panstva. Prvá písomná zmienka o dedine pochádza zo 16. júla 1398, keď ju panovník Žigmund Luxemburský menovite uvádza medzi majetkami Beckovského hradu pod názvom Chetertekhel. Vo zväzku s Beckovom je Štvrtok až do zrušenia poddanstva v Uhorsku 1848.

Jadro pôvodnej obce Štvrtok vzniklo na vyvýšenine smerom na Haluzice. Nepatrná časť výstavby smerom na Ivanovce od obecného úradu vznikla neskôr po výstavbe evanjelickej školy. Popri novšej rodinnej výstavbe sa zachovala staršia ľudová architektúra vo forme obytných domov, stodôl a výšok, z pálenej a nepálenej tehly, prevažne z 19. a zo začiatku 20. storočia.

Obec ZEMIANSKE PODHRADIE

Blazón erbu:

V modrom štíte zlatý dvojchvostý lev so strieborným zbrojom držiaci v každej prednej končatine jednu červenú ružu na zlatej tŕnistej stopke.

Základné údaje o obci:

OBEC ZEMIANSKE PODHRADIE	
Názov okresu	Nové Mesto nad Váhom
Názov kraja	Trenčiansky samosprávny kraj
Štatút obce	Obec
PSČ	913 07
Prvá písomná zmienka o obci	Z roku 1396
Celková výmera územia (km2)	8,23
Počet obyvateľov k 31.12.2022	768

História obce:

Obec Zemianske Podhradie je písomne doložená v dokumente z roku 1396. Ide o listinu, ktorou majiteľ Beckovského hradného panstva Ctibor zo Ctiboríc daroval svoje majetky v Podhradí svojmu bývalému kastelánovi a kapitánovi Jakušovi de Nosiljovi za jeho verné služby.

Obec patrila pod beckovské panstvo a neskôr patrila zemianskym rodom Podhradských, Príleských a Ostrolúckych. Názov obce Zemianske Podhradie sa v listinách objavuje od roku 1618.

Okolie obce je významným archeologickým náleziskom. Na západe sú stopy valov z doby hradištnej, odhalené tu boli i nálezy z mladšej doby bronzovej, železnej a kamennej. V chotári Zemianskeho Podhradia nájdu návštevníci kras s jaskyňou Landrovec. Svojou dĺžkou 235 m je druhou najdlhšou jaskyňou bradlového pásma na Slovensku.

3 Analytický rámec

Analytické východiská sú zoradené do častí, ktoré nám predstavia plnenia predchádzajúcej PHSR jednotlivých obcí, následne budú spracované charakteristiky územia, dopravy, infraštruktúry, obyvateľstvo, pokrytia sociálnych služieb, športu a kultúry. Na základe zistení priamo z oblasti bude vypracovaná SWOT analýza, ktorá pomenuje silné a slabé stránky jednotlivých oblastí života v mikroregióne, ale aj príležitostí a ohrození z nich plynúcich.

3.1 Zhodnotenie implementácie doterajších stratégií

Do konca roku 2023 je platné PHSR, ktoré bolo spracované na obdobie rokov 2015-2023. Za posledných 8 rokov obce pokročili v mnohých sférach a prioritách, ktoré si určili v roku 2015. Z nich spomenieme najväčšie investičné akcie. Na území mikroregiónov sa zrealizovali tieto aktivity:

Tab. č. 4 Zrealizované aktivity v rokoch 2015 – 2023 na území mikroregiónov

P.č.	Názov projektu	Celkové náklady v EUR	Rok	Zdroj financovania
Obec ADAMOVSKÉ KOCHANOVCE				
1.	*Vypracovanie PD – výstavba miestnej komunikácie, chodníka – 2. etapy*	271 148,63 €	2015, 2019	Vlastné zdroje obce
2.	*Detské ihrisko MIDI kombinovaná zostava 1.etapa*	2 300,00 €	2015	Cudzie zdroje
3.	*Detské ihrisko MIDI kombinovaná zostava 2.etapa*	2 777,00 €	2015	Vlastné zdroje obce
4.	*Verejné osvetlenie v Hornom Políčku*	8 458,00 €	2016	Vlastné zdroje obce
5.	*Parkovisko pri Centre športových aktivít*	11 311,79 €	2016	Vlastné zdroje obce
6.	*Kolektor na streche MŠ*	7 187,00 €	2017	Vlastné zdroje obce
7.	*Dopracovanie PD na nové stavebné obvody – kanalizácia MŠ*	4 896,44 €	2017	Vlastné zdroje obce
8.	*Detské ihrisko*	10 386, 01 €	2018	Vlastné zdroje obce
9.	*Plynový kotol*	2 650,00 €	2018	Vlastné zdroje obce
10.	*Splašková kanalizácia*	31 945,76 €	2018	Cudzie zdroje / Dar
11.	*Traktor ASTE A155*	4 900,00 €	2019	Vlastné zdroje obce

12.	*Obstaranie detského kolotoča*	1 940,00 €	2022	Vlastné zdroje obce
13.	*Obstaranie plynového kotla Omnia*	2 479,00 €	2023	Vlastné zdroje obce
14.	*Obstaranie vianočného osvetlenia*	2 020,00 €	2023	Vlastné zdroje obce
15.	*Obstaranie hasičského auta Carosa Cas K 25*	10 500,00 €	2023	Vlastné zdroje obce
Obec BOŠÁCA				
16.	*Rozšírenie kapacity MŠ v Bošáci*	178 516,74	2020	VZ + ŠR + EÚ (IROP)
17.	Zlepšenie technického vybavenia učební Základnej školy s materskou školou	142 435,88	2020	VZ + ŠR + EÚ (IROP)
18.	*Rozšírenie zberného dvora v obci Bošáca*	111 209,74	2020	VZ + ŠR + EÚ (OP KŽP)
19.	*Kultúrne dedičstvo našich predkov – pódium, podujatie, tabule, brožúra*	34 154,64	2020	VZ + ŠR + EFRR
20.	*Rekonštrukcia chodníka na cintoríne*	9 222,0 €	2021	Vlastné zdroje obce
21.	*Bezbariérová rampa na Dome smútku v Bošáci*	2 885,62 €	2021	Vlastné zdroje obce
22.	*Vyhotovenie územnoplánovacej dokumentácie obce*	15 150,00 €	2021	VZ + dotácia ŠR
23.	*Kúpa pozemkov*	32 008,90 €	2021	Vlastné zdroje obce
24.	*Klimatizácia u všeobecnej lekárky*	4 792,62 €	2021	Vlastné zdroje obce
25.	*Spracovanie energetických auditov*	13 270,00 €	2022	VZ + OK PZP
26.	*Vybudovanie garáže pre hasičskú techniku I.*	11 268,98 €	2022	Vlastné zdroje obce
27.	*Vybudovanie garáže pre hasičskú techniku II.*	12 689,17 €	2022	Vlastné zdroje obce
28.	*Rekonštrukcia hasičskej zbrojnice*	34 012,09 €	2022	VZ + Min. vnútra SR
29.	*Zlepšenie technického vybavenia učební Základnej školy s materskou školou Ľ.V.Riznera Bošáca*	142 200,12 €	2022	VZ + ŠR + EÚ (IROP)
30.	*Výstavba kompostárne*	988 081,27 €	2023	VZ + ŠR + EÚ (Koh. fond)
31.	*Tradície spod Veľkého Lopeníka*	87 702,20 €	2023	VZ + EÚ Interreg VA SK-CZ
32.	*Vybudovanie garáže pre hasičskú techniku I.*	27 974,00 €	2023	VZ + Ministerstvo vnútra
33.	*Vybudovanie garáže pre hasičskú techniku II.*	15 592,07 €	2023	Vlastné zdroje obce
34.	*Rekonštrukcia hasičskej zbrojnice*	14 574,74 €	2023	Vlastné zdroje obce
35.	*Stojiská s oplotením na kontajnery na odpad*	6 528,80 €	2023	VZ + Envi. fond + Program obnovy dediny
Obec DRIETOMA				
36.	*Vybudovanie celoobecnej kanalizácie v obci*	3 079 220,68 €	2015	VZ + ŠR + EÚ (Min. ŽP)

37.	*Rekonštrukcia prívodného vodovodného rádu na „Hornom konci“ v obci Drietoma*	62 865,27 €	2015	Vlastné zdroje obce
38.	*Vypracovanie PD na rekonštrukciu ZŠ s MŠ Drietoma*	15 000,00 €	2015	Vlastné zdroje obce
39.	*Nákup kosačky*	11 244,00 €	2016	Vlastné zdroje obce
40.	*Vypracovanie projektovej dokumentácie na rekonštrukciu Ľudového domu v Drietome na obecné múzeum*	4 700,00 €	2016	Vlastné zdroje obce
41.	*Vypracovanie projektovej dokumentácie na protipovodňové opatrenia v obci Drietoma*	4 760,00 €	2016	Vlastné zdroje obce
42.	*Vybudovanie detského ihriska*	8 887,00 €	2016	Vlastné zdroje obce
43.	*Zrekonštruovanie sociálnych zariadení a podláh v ZŠ s MŠ Drietoma*	52 596,00 €	2016	VZ + MV SR
44.	*Nákup 2 ks počítačov*	2 017,97 €	2017	Vlastné zdroje obce
45.	*Vypracovanie projektovej dokumentácie na rekonštrukciu Hasičskej zbrojnice v Drietome*	2 700,00 €	2017	Vlastné zdroje obce
46.	*Vypracovanie projektovej dokumentácie na rekonštrukciu miestnych komunikácii pri potoku*	9 228,00 €	2017	Vlastné zdroje obce
47.	*Dobudovanie detského ihriska pri ZŠ s MŠ Drietoma*	6 880,00 €	2017	Vlastné zdroje obce
48.	*Rekonštrukcia bloku A budovy ZŠ s MŠ Drietoma – zvýšenie energetickej účinnosti budovy*	96 948,04	2017	VZ + Environmentálny fond
49.	*Vybudovanie zavlažovacieho systému v areáli futbalového ihriska v Drietome*	16 100,00 €	2018	VZ + SFZ
50.	*Vybudovanie kamerového systému v obci Drietoma na prevenciu kriminality*	14 920,54 €	2018	VZ + MV SR
51.	*Vypracovanie projektovej dokumentácie na vybudovanie zberného dvora v obci Drietoma*	21 027,00 €	2018	Vlastné zdroje obce
52.	*Vypracovanie projektovej dokumentácie na rekonštrukciu miestnych komunikácii*	2 700,00 €	2018	Vlastné zdroje obce
53.	*Vypracovanie PD na výstavbu chodníka po pravej strane cesty 1. triedy I/9 medzinárodného významu na zvýšenie bezpečnosti obyvateľov*	8 760,00 €	2018	Vlastné zdroje obce
54.	*Vypracovanie projektovej dokumentácie na protipovodňové opatrenia v obci Drietoma*	24 179,16 €	2018	Vlastné zdroje obce
55.	*Rekonštrukcia miestnych komunikácii okolo potoka*	193 957,24 €	2018	Vlastné zdroje obce
56.	*Rekonštrukcia prívodného vodovodného rádu*	104 419,89 €	2018	Vlastné zdroje obce
57.	*Zrekonštruovanie sociálnych zariadení , zdravotechniky (telocvične) v ZŠ s MŠ Drietoma*	112 799,59 €	2018	VZ + MŠVVŠ SR

58.	*Zrekonštruovanie vnútorného vodovodu, kanalizácie, zdravotechniky ZŠ s MŠ Drietoma*	104 082,95 €	2018	VZ + MŠVVŠ SR
59.	*Rekonštrukcia Hasičskej zbrojnice v obci Drietoma*	38 613,95 €	2019	Vlastné zdroje obce
60.	*Vypracovanie projektovej dokumentácie na rekonštrukciu miestnych komunikácii*	20 270,00 €	2019	Vlastné zdroje obce
61.	*Vypracovanie PD na výstavbu chodníkov v obci Drietoma na zvýšenie bezpečnosti obyvateľov*	2300,00 €	2019	Vlastné zdroje obce
62.	*Rekonštrukcia miestnych komunikácii okolo potoka dopl.*	21 069,82 €	2019	Vlastné zdroje obce
63.	*Rekonštrukcia prívodného vodovodného rádu dopl.*	5 000,00 €	2019	Vlastné zdroje obce
64.	*Interiérové vybavenie zasadačky obecného úradu*	6240,00 €	2019	Vlastné zdroje obce
65.	*Vypracovanie projektovej dokumentácie na Pumptrackovú dráhu, ktorá bude vybudovaná v areáli ZŠ Drietoma*	1 260,00 €	2019	Vlastné zdroje obce
66.	*Osvetlenie futbalového ihriska*	2 451,71 €	2019	Vlastné zdroje obce
67.	*Nákup počítačovej techniky*	1 175,91 €	2019	Vlastné zdroje obce
68.	*Rekonštrukcia Hasičskej zbrojnice v obci Drietoma - II. etapa*	12 425,83 €	2020	Vlastné zdroje obce
69.	*Zrekonštruovanie verejného osvetlenia v časti obce Pažiť*	13 421,89 €	2020	Vlastné zdroje obce
70.	*Rozšírenie kamerového systému v obci Drietoma na prevenciu kriminality*	11 391,94 €	2020	Vlastné zdroje obce
71.	*Zrekonštruovanie miestnych komunikácii – ul. Rádek, Kraľovany, Žabacia, Biskupská a vybudovanie chodníkov na zvýšenie bezpečnosti chodcov v obci*	831 523,77 €	2020	VZ + MV SR
72.	*Rekonštrukcia jestvujúcich studní v obci Drietoma*	4 680,00 €	2020	Vlastné zdroje obce
73.	*Nákup multifunkčnej kopírky*	3 024,00 €	2020	Vlastné zdroje obce
74.	*Zmodernizovanie odborných jazykových učební v ZŠ s MŠ Drietoma*	6 884,49 €	2020	Vlastné zdroje obce
75.	*Zrealizovanie Zmien a doplnkov č. 1 k územnému plánu obce Drietoma, ktorý bol chválený v roku 2012*	8 213,88 €	2021	Vlastné zdroje obce
76.	*Vypracovanie projektovej dokumentácie na rekonštrukciu miestnych komunikácii*	6 950,00 €	2021	Vlastné zdroje obce
77.	*Vypracovanie projektovej dokumentácie na výstavbu chodníkov v obci Drietoma na zvýšenie bezpečnosti obyvateľov*	2 556,00 €	2021	Vlastné zdroje obce
78.	*Rekonštrukcia miestnych komunikácii v obci Drietoma*	84 789,86 €	2021	Vlastné zdroje obce
79.	*Zrekonštruovanie verejného osvetlenia v obci Drietoma*	23 198,76 €	2021	Vlastné zdroje obce

80.	*Zrekonštruovanie kotolne ZŠ s MŠ Drietoma (kotolňa bola v havarijnom stave)*	84 216,96 €	2021	VZ + MŠVVŠ SR
81.	*Zmodernizovanie odborných jazykových učební v ZŠ s MŠ Drietoma*	63 700,32 €	2021	VZ + MPRV SR
82.	*Zrealizovanie Zmien a doplnkov č. 1 k územnému plánu obce Drietoma, ktorý bol chválený v roku 2012*	3 215,52 €	2022	Vlastné zdroje obce
83.	*Vypracovanie PD na výstavbu chodníkov v obci Drietoma na zvýšenie bezpečnosti obyvateľov*	4 060,00 €	2022	Vlastné zdroje obce
84.	*Vypracovanie PD na akciu Základná škola s materskou školou Drietoma zníženie energetickej náročnosti budovy*	10 520,00 €	2022	Vlastné zdroje obce
85.	*Vybudovanie chodníka v miestnej časti Majer vedľa cesty 1. triedy I/9 medzinárodného významu*	101 279,77 €	2022	VZ + MF SR
86.	*Vybudovanie chodníka po pravej strane cesty 1. triedy I/9 (E50) medzinárodného významu, dolný koniec Drietoma*	100 000,00 €	2022	Vlastné zdroje obce
87.	*Zrekonštruovanie kotolne ZŠ s MŠ Drietoma (kotolňa bola v havarijnom stave)*	43 335,28 €	2022	VZ + MŠVVŠ SR
88.	*Obnova kultúrnej pamiatky Modrý domček v rámci projektu Rekonštrukcia ľudového domu v Drietome na obecné múzeum*	66 929,76 €	2022	VZ + EFRR + ŠR
89.	*Vybudovanie Pumptrackovej dráhy v areáli ZŠ s MŠ Drietoma*	51 542,88 €	2022	VZ + EPFRV + ŠR
90.	*Nákup rodinného domu súp.č. 438 s pozemkom za účelom rozšírenia miestnej komunikácie, ktorá je veľmi úzka, vyrieši sa problém s napojením na križovatke na cestu I. triedy I/9*	65 000,00 €	2022	Vlastné zdroje obce
91.	*Nákup pozemku v miestnej časti Brúsne do majetku obce*	60 200,00 €	2023	Vlastné zdroje obce
92.	*Vybudovanie plynovej prípojky do kaštieľa*	2 047,94 €	2023	Vlastné zdroje obce
93.	*Dofinancovanie projektu Mikroregión*	8 778,55 €	2023	Vlastné zdroje obce
94.	*Obnova kultúrnej pamiatky Modrý domček v rámci projektu Rekonštrukcia ľudového domu v Drietome na obecné múzeum*	3 857,00 €	2023	Vlastné zdroje obce
95.	*Vypracovanie PD pre Záchytné parkovisko v Drietome*	9 567,00 €	2023	Vlastné zdroje obce
96.	*Vybudovanie chodníka po pravej strane cesty 1. triedy I/9 (E50) medzinárodného významu, dolný koniec Drietoma*	175 757,78 €	2023	Vlastné zdroje obce
97.	*Vybudovanie chodníka v miestnej časti Majer vedľa cesty 1. triedy I/9 medzinárodného významu*	10 898,38 €	2023	Vlastné zdroje obce
98.	*Vybudovanie Zberného dvora na separáciu odpadu*	504 095,51	2023	VZ + ŠR + EÚ

99.	*Nákup kontajnerov a mostovej váhy na zberný dvor na separáciu odpadu v obci Drietoma*	31 992,00 €	2023	Vlastné zdroje obce
100.	*Vypracovanie projektovej dokumentácie pre stavbu Námestie v Drietome (rozšírenie centrálnej zóny)*	10 078,00 €	2023	Vlastné zdroje obce
101.	*Zrekonštruovanie verejného osvetlenia a rozvodu miestneho rozhlasu v obci Drietoma*	55 749,07 €	2023	Vlastné zdroje obce
102.	*Aktualizácia PD na akciu Základná škola s materskou školou -zníženie energetickej náročnosti budovy*	2 920,00 €	2023	Vlastné zdroje obce
Obec HALUZICE				
103.	*Školský náučný chodník – výroba, graf. spracovanie informačných tabúľ*	2 000,00 €	2022	TSK
Obec CHOCHOLNÁ - VELČICE				
104.	*Zvýšenie energetickej účinnosti budovy OcÚ a DK - vypracovanie PD, výber dodávateľa, realizácia stavby podľa PD, výstavby miestnej komunikácie, chodníka, inžinierskych sietí*	456 000,00 €	2019 - 2021	VZ čiastočne + dotácia od SIEA
105.	*Odkanalizovanie OcÚ a MŠ - realizácia kanalizačnej prípojky pre materskú školu a obecný úrad*	62 800,00 €	2019	Vlastné zdroje obce
106.	*Rekonštrukcia Domu služieb – prestavba vnút. priestorov, kanaliz. prípojka, oprava vonk. fasády, ...*	350 000,00 €	2019 - 2023	Vlastné zdroje obce
107.	*Rekonštrukcia cesty Kykula - štátna hranica – 0,5 km, nový asfaltový povrch, obnova priekop*	75 000,00 €	2021	VZ + dotácia
108.	*Náučný chodník CH-V – 25 informačných tabúľ s opisom obce*	40 000,00 €	2021	VZ + dotácia
109.	*Rekonštrukcia budovy Domu smútku Velčice – prestavba vonk. priestorov, nová strešná konštrukcia, ...*	240 000,00 €	2022	Vlastné zdroje obce
110.	*Rekonštrukcia budovy Hasičskej zbrojnice CH-V – prestavba vnút. priestorov, vytvorenie novej garáže*	64 800,00 €	2022	VZ + dotácia MV SR
111.	*Výstavba novej autobus. čakárne so zachovaním miestnych architek. prvkov, osvetlenie z fotovoltického zdroja*	35 000,00 €	2022	VZ + dotácia
112.	*Rekonštrukcia šatní FC Sokol CH-V- prestavba vnútorných priestorov, vonkajšia fasáda, ...*	19 000,00 €	2022	VZ + dotácia
Obec IVANOVCE				
113.	*Rekonštrukcia obv. plášťa ZŠ, výmena okien -vypracovanie PD k stavebnému konaniu*	96 000,00 €	2015	VZ + Environmentálny fond
114.	*Kanalizácia obce – výstavba prípojok k obecným budovám*	70 000,00 €	2015	Vlastné zdroje obce
115.	*Rekonštrukcia asfaltových plôch „Nová ulica“ – výmena asfaltového povrchu*	6 536,00 €	2015	Vlastné zdroje obce

116.	Hasičské vozidlo - *obstaranie hasičskej techniky*	114 813,00 €	2015	Cudzie zdroje
117.	*Protipovodňový vozík - obstaranie hasičskej techniky*	14 359,00 €	2015	Cudzie zdroje
118.	*Protipovodňové opatrenia -projekt - vypracovanie projektovej dokumentácie na protipovodňové opatrenia*	*3 900,00 €*	*2016*	*Vlastné zdroje obce*
119.	*Prístavba a prestavba OcÚ – vypracovanie PD*	*6 500,00 €*	*2016*	*Vlastné zdroje obce*
120.	*Zateplenie OcÚ a výmena okien na budove OcÚ*	*4 000,00 €*	*2016*	*VZ / Úrad vlády SR*
121.	*Vybudovanie novej cesty k bytovým domov v časti obce Kadlečíkovec*	*70 000,00 €*	*2017*	*Vlastné zdroje obce*
122.	*Rozšírenie a prerobenie priestorov budovy MŠ s cieľom zvýšenia kapacity MŠ*	*4 550,00 €*	*2017*	*Vlastné zdroje obce*
123.	*Obstaranie obecného automobilu KIA VENGA*	*9 699,00 €*	*2017*	*Vlastné zdroje obce*
124.	*Obstaranie technického vybavenia pre zlepšenie prác na obci - štiepkovač*	*1 710,00 €*	*2017*	*Vlastné zdroje obce*
125.	*Obstaranie novej autobusovej zastávky*	*1 237,00 €*	*2017*	*Vlastné zdroje obce*
126.	*Rekonštrukcia DS- čiastočná výmena okien na DS, obnova plášťa budovy – nový náter, oprava strechy*	*9 037,00 €*	*2018*	*Vlastné zdroje obce*
127.	*Autobusová zastávka- obstaranie novej autobusovej čakárne*	*2 205,00 €*	*2018*	*Vlastné zdroje obce*
128.	*Elektrické vykurovanie v DS - zabezpečenie vykurovacieho systému v budove Domu smútku*	*2 372,12 €*	*2019*	*Vlastné zdroje obce*
129.	*Parkovisko pri ZŠ - vybudovanie parkovacích miest pred budovou Základnej školy v obci*	*15 131,48 €*	*2019*	*Vlastné zdroje obce*
130.	*Chodník medzi MŠ a ZŠ - vybudovanie prechodového chodníka medzi budovami MŠ a ZŠ*	*867,68 €*	*2019*	*Vlastné zdroje obce*
131.	*Nákup traktorovej kosačky a frézy*	*8 568,00 €*	*2019*	*Vlastné zdroje obce*
132.	*Vybudovanie stojiska na kontajnery pri miestnych potravinách za účelom skvalitnenia života v obci*	*2 518,00 €*	*2019*	*Vlastné zdroje obce*
133.	*Zabezpečenie kompostérov pre občanov na triedenie biologicky rozložiteľného odpadu*	*13 228,00 €*	*2019*	*Vlastné zdroje obce*
134.	*Vypracovanie PD na vytvorenie kamerového systému v obci, umiestnenie KS a zapojenie do prevádzky*	*8 644,00 €*	*2020*	*Vlastné zdroje obce*
135.	*Detské ihrisko - vybudovanie priestoru pre aktívny oddych detí*	*7 109,00 €*	*2020*	*Vlastné zdroje obce*
136.	*Zateplenie BD 304- rekonštrukcia obvodového plášťa bytového domu so zatepleným celého objektu*	*46 957,00 €*	*2021*	*Vlastné zdroje obce*
137.	*Vybudovanie studne na futbalovom ihrisku s cieľom dobudovania sociálneho zariadenia*	*1 900,00 €*	*2021*	*Vlastné zdroje obce*

138.	*Obstaranie malotraktora*	*7 150,00 €*	*2021*	*Vlastné zdroje obce*
139.	*Vybudovanie oddychovej zóny v časti obce „ Hôrka“*	*57 000,00 €*	*2021*	*Vlastné zdroje obce*
140.	*Rekonštrukcia a výmena svietidiel za úspornejšie s dlhodobým výhľadom zníženia N na verejné osvetlenie*	*47 410,00 €*	*2021*	*Vlastné zdroje obce*
141.	*Vybudovanie autobusovej zastávky*	*2 127,00 €*	*2021*	*Vlastné zdroje obce*
142.	*Výmena balkónov na bytovom dome 306, 308*	*21 051,00 €*	*2021*	*Vlastné zdroje obce*
143.	*Vybudovanie sociálneho zariadenia na futbalovom ihrisku formou kontajnerového domu*	*11 080,00 €*	*2021*	*Vlastné zdroje obce*
144.	*Detské ihrisko a streetworkoutová zostava*	*7 880,00 €*	*2021*	*Vlastné zdroje obce*
145.	*Vybudovanie urnového hája na cintoríne v obci*	*4 414,00 €*	*2021*	*Vlastné zdroje obce*
146.	*Chodník do Melčíc - napojenie - vybudovanie napojovacieho chodníka na chodník do vedľajšej obce*	*1 990,00 €*	*2021*	*Vlastné zdroje obce*
147.	*Vybudovanie Pumptrackovej zostavy pri futbalovom ihrisku*	*32 804,00 €*	*2022*	*VZ + CZ*
148.	*Vybudovanie prístavby HZ so spoločenskými priestormi a garážovým státím pre hasičskú techniku*	*120 840,00 €*	*2022*	*VZ + CZ*
149.	*Rekonštrukcia verejného rozhlasu - výmena rozhlasovej ústredne, techniky a nového vedenia*	*7 094,00 €*	*2022*	*Vlastné zdroje obce*
150.	*Verejné osvetlenie v časti Dolina - dobudovanie verejného osvetlenia a výmena za moderné solárne svietidlá*	*5 454,00 €*	*2022*	*Vlastné zdroje obce*
151.	*Zakúpenie Hasičského vozidla TATRA 815*	*14 000,00 €*	*2022*	*Vlastné zdroje obce*
152.	*Rekonštrukcia oplotenia cintorína, nová vstupná brána do priestorov cintorína*	*11 996,00 €*	*2022*	*Vlastné zdroje obce*
153.	*Wifi pre Teba - zavedenie internetu a wifi siete v rámci obce*	*12 020,40 €*	*2023*	*VZ + CZ*
154.	*Rozšírenie kanalizácie - dobudovanie chýbajúcej kanalizácie v časti obce*	*76 648,00 €*	*2023*	*Vlastné zdroje obce*
155.	*Vybudovanie chodníka do obce Melčice - Lieskové*	*89 198,00 €*	*2023*	*Vlastné zdroje obce*
156.	*Rekonštrukcia kotolní, výmena kotlov, rozvodov v budove č. 17, bytového domu v ktorom sídli aj MŠ*	*28 654,00 €*	*2023*	*Vlastné zdroje obce*
157.	*Dovybudovanie detského ihriska, rozšírenie hracích prvkov*	*7 380,00 €*	*2023*	*Vlastné zdroje obce*
158.	*Autobusová zastávka - vybudovanie novej autobusovej zastávky*	*45 500,00 €*	*2023*	*Vlastné zdroje obce*
Obec KOSTOLNÁ - ZÁRIEČIE				
159.	*Nákup vybavenia Domu smútku – nákup stoličiek*	577,50 €	2015	Vlastné zdroje obce

160.	*Vybudovanie kanalizačných prípojok v rámci výstavby RD*	8 333,81 €	2016	Vlastné zdroje obce
161.	*Akustická úprava hlavnej sály kultúrneho domu*	4 912,80 €	2017	Vlastné zdroje obce
162.	*Tepelnotechnická úprava stropu KD - zateplenie*	3 135,25 €	2017	Vlastné zdroje obce
163.	*Vybudovanie detského ihriska v MŠ*	16 440,00 €	2018	VZ + NFP
164.	*Vybudovanie oddychovej zóny v časti Záriečie*	4 725,58 €	2018	VZ + NFP
165.	*Nákup vybavenia kultúrneho domu – nákup stoličiek*	2 481,60 €	2018	Vlastné zdroje obce
166.	*Vybudovanie multifunkčného ihriska*	56 088,54 €	2020	VZ + NFP
167.	*Vybudovanie miestnej komunikácie pri EC*	22 890,32 €	2020	Vlastné zdroje obce
168.	*Rekonštrukcia Domu smútku - krytina*	2 945,50 €	2020	Vlastné zdroje obce
169.	*Rekonštrukcia budovy Obecného úradu*	87 697,59 €	2022	VZ + NFP
170.	*Vybudovanie chodníka v smere na Drietomu*	95 454,23 €	2023	VZ + NFP
171.	*Rekonštrukcia Domu smútku - krytina*	6 864,00 €	2023	Vlastné zdroje obce
Obec MELČICE - LIESKOVÉ				
172.	*Vybudovanie Malej obecnej kompostárne*	1 500,00 €	2020	Vlastné zdroje obce
173.	*Vypracovanie PO – rozšírenie MŠ a ŠJ*	15 400,00 €	2020	Vlastné zdroje obce
174.	*Vypracovanie PD – park – šport a kultúra, PD kultúrny dom, vybudovanie závlahového systému na ihrisku, podpora miestnej tlače*	31 440,00 €	2020	Zdroje EÚ + VZ
175.	*Príprava na vybudovanie kamerového systému v obci, DHZO M-L, PD - rekonštrukcia Hasičskej zbrojnice*	14 580,00 €	2020	Vlastné zdroje obce
176.	*Rekonšt. priestorov OcÚ a vybudovanie parkoviska*	43 050,00 €	2020	Vlastné zdroje obce
177.	*Navyšovanie kompostérov do domácností na bio odpad*	8 790,00 €	2020	Vlastné zdroje obce
178.	*Chodníky v obci – výstavba a rekonštrukcia*	159 634,00 €	2021	Vlastné zdroje obce
179.	*Vybudovanie zberného dvora – 1. etapa*	10 466,00 €	2021	Vlastné zdroje obce
180.	*Odvodnenie komunikácií – časť obce Kolónia*	3 700,00 €	2021	Vlastné zdroje obce
181.	*Územný plán – zmeny a doplnky*	8 464,00 €	2021	Vlastné zdroje obce
182.	*Školská infrašt. – dažďová kanalizácia, oprava vjazdu*	4 940,00 €	2021	Vlastné zdroje obce
183.	*Infraštruktúra kultúra – vjazd do Svadobky, revízie ihrísk*	15 381,00 €	2021	Vlastné zdroje obce
184.	*Kultúrny dom – projektová dokumentácia*	13 934,00 €	2021	Vlastné zdroje obce
185.	*Športový klub v obci – Futbal- príspevok, kontajner na šatne*	13 842,00 €	2021	Vlastné zdroje obce

186.	*Rekonštrukcia obecného úradu – kancelárie, zasadačka, WC pre verejnosť*	25 727,00 €	2021	Vlastné zdroje obce
187.	*Chodníky v obci 2.etapa, kamerový systém, vybudovanie trhoviska – výstavba a rekonštrukcia*	152 650,00 €	2022	Vlastné zdroje obce
188.	*Verejné osvetlenie - rekonštrukcia*	118 623,00 €	2022	Vlastné zdroje obce
189.	*Verejné vybavenie – revitalizácia zelene*	18 843,00 €	2022	Vlastné zdroje obce
190.	*Sociálna podpora – PD sociálne zariadenie DSS*	34 990,00 €	2022	Vlastné zdroje obce
191.	*Infraštruktúra kultúra, spevnené plochy – mikroregión – starostlivosť o detské ihrisko*	22 368,00 €	2022	Vlastné zdroje obce
192.	*Podpora Kolovrátok – ochotnícke divadlo, akcie obce*	14 650,00 €	2022	Vlastné zdroje obce
193.	*Športový klub v obci – futbal, príspevok, turistika*	17 000,00 €	2022	Vlastné zdroje obce
194.	*DHZ-príspevok na činnosť, rekonštrukcia HZ*	59 240,00 €	2022	Vlastné zdroje obce
195.	*Zberný dvor-PD, vybudovanie spevnenej plochy, nádoby na odpad, známky na odpad*	20 172,00 €	2022	Vlastné zdroje obce
196.	*Verejné osvetlenie rozšírenie – prípravná dokumentácia*	1344,00 €	2023	Vlastné zdroje obce
197.	*Verejné osvetlenie rozšírenie - nové osvetlenie*	13 585,00 €	2023	Štátna dotácia + VZ
198.	*Verejné vybavenie – revitalizácia zelene*	1 883,00 €	2023	Vlastné zdroje obce
199.	*Školská infraštruktúra – prípravná PD, úprava rozpočtu MŠ*	1 420,00 €	2023	Vlastné zdroje obce
200.	*Školská infraštruktúra – rekonštrukcia zdravotechniky a nákup vybavenia školskej jedálne*	72 626,00 €	2023	MAS
201.	*Podpora aktívneho života dôchodcov – stretnutia dô-chodcov, dotácie*	6 749,00 €	2023	Vlastné zdroje obce
202.	*Sociálne zariadenie – výstavba ZSS*	508 005,00 €	2023	ŠFRB + VZ
203.	*Sociálna podpora – podpora pre občana - DSS*	4 198,00 €	2023	Vlastné zdroje obce
204.	*Údržba a prevádzka pamätnej izby – rozšírenie priesto-rov pamätnej izby*	13 711,00 €	2023	PPA + VZ
205.	*Kultúrny dom – nákup stanu, pivných setov, čistenie kro-jov*	3 830,00 €	2023	Vlastné zdroje obce
206.	*Kultúrny dom – projektová dokumentácia*	2 400,00 €	2023	Vlastné zdroje obce
207.	*Miestna tlač – vydávanie obecných novín*	2 370,00 €	2023	Vlastné zdroje obce
208.	*Cyklotrasy – vybudovanie altánkov*	7 480,00 €	2023	Vlastné zdroje obce
209.	*Podpora- Kolovrátok – ochotnícke divadlo; Akcie obec – Deň obce, fašiangy, hody, advent – príspevok na činnosť*	26 157,00 €	2023	Vlastné zdroje obce
210.	*Športový klub v obci – futbal-príspevok, turistika*	16 803,00 €	2023	Vlastné zdroje obce

211.	*DHZ – nákup hasičského auta*	12 500,00 €	2023	Vlastné zdroje obce
212.	*DHZ – príspevok na činnosť – rekonštrukcia HZ*	92 241,00 €	2023	Vlastné zdroje obce
213.	*Zberný dvor – oplotenie, vybudovanie ZD*	179 460,22 €	2023	VZ + Projekt EÚ + VZ
214.	*Propagácia obce – mapa, propagačné materiály*	1 012,00 €	2023	Vlastné zdroje obce
215.	*Členstvo v BT mikroregióne a v MAS*	1 795,00 €	2023	Vlastné zdroje obce
Obec NOVÁ BOŠÁCA				
216.	*Zdravotnícke služby – zriadenie ambulancie, technická dokumentácia*	4 400,00 €	2016	Vlastné zdroje obce
217.	*Znižovanie energ. náročnosti budov – zatepľovanie KD, OcÚ, školy -čiastočne, výmena okien*	900 000,00 €	2018	Vlastné zdroje obce
218.	*Rekonštrukcia Domu smútku - vykurovanie*	2 200,00 €	2018	Vlastné zdroje obce
219.	*Výstavba bariérového oplotenia, nakladanie s biologickými odpadmi v Novej Bošáci*	59 200,00 €	2018	Dotácia
220.	*Rekonštrukcia zastávok SAD – bežné opravy, nátery*	1 000,00 €	2021	Vlastné zdroje obce
221.	*Nakladanie s odpadom – zriadenie Zberného dvora – technická dokumentácia*	3 600,00 €	2021	Vlastné zdroje obce
222.	*Likvidácia a lokalizácia čiernych skládok*	1 500,00 €	2022	Vlastné zdroje obce
223.	*Podpora kultúrnych podujatí*	2 000,00 €	2022	Vlastné zdroje obce
224.	*Čiastočná rekonštrukcia miestneho rozhlasu*	15 000,00 €	2023	Vlastné zdroje obce
225.	*Rekonštrukcia KD Predpoloma, proj. dokumentácia*	4 600,00 €	2023	Vlastné zdroje obce
226.	*Príprava dokumentácie – fotovoltická elektráreň*	1 560,00 €	2023	Vlastné zdroje obce
Obec ŠTVRTOK				
227.	*IBV Diely - Vypracovanie PD k stavebnému konaniu - výstavby miestnej komunikácie, chodníka, inžinierskych sietí: voda, plyn, elektrika, verejné osvetlenie, dažďová kanalizácia*	400 000,00 €	2018	Vlastné zdroje obce
228.	*Zhodnocovanie biologických odpadov – zabezpečenie nádob na kompost do domácností*	4 000,00 €	2018	Bielokarpatsko – trenčiansky mikroregión
229.	*Kanalizácia - čiastočné dopracovanie projektovej dokumentácie na zmenu stavby pred dokončením*	8663,85 €	2018	Vlastné zdroje obce
230.	*Územný plán obce*	16 560,00 €	2022	VZ + dotácia
231.	*Kanalizácia - čiastočné dopracovanie projektovej dokumentácie na zmenu stavby pred dokončením*	9312,00 €	2023	Vlastné zdroje obce
Obec ZEMIANSKE PODHRADIE				

232.	*Vybudovanie hasičského domu*	27029,31 €	2018	Vlastné zdroje obce
233.	*Rekonštrukcia strechy - budova Regentíkovec + Vypracovanie štúdie rekonštrukcie a využiteľnosti budovy*	19 283,38 €	2019	Vlastné zdroje obce
234.	*Vybudovanie vodovodnej prípojky futbalové šatne*	4630,10 €	2019	Vlastné zdroje obce
235.	*Vybudovanie prístrešku na hasičskom ihrisku*	10 109,00 €	2019	Vlastné zdroje obce
236.	*Rekonštrukcia hasičskej zbrojnice*	31 459,55 €	2019	VZ + MV SR
237.	*Odstránenie a rekultivácia čiernej skládky KO, výsadba ovocného sadu v lokalite Pavlíkovec*	12 719,06 €	2019	VZ + MZP
238.	*Nákup pozemkov na bytovú výstavbu*	70 000,00 €	*2019*	*Vlastné zdroje obce*
239.	*Rekonštrukcia KD a prístavba garáže*	293 574,64 €	2020	VZ + EÚ (PRV)
240.	*Rekonštrukcia obecného rozhlasu*	2 330,00 €	2021	Vlastné zdroje obce
241.	Územný plán obce	22 014,68 €	2022	VZ + dotácia
242.	*Vybudovanie zberného dvora*	8658,60 €	2022	Vlastné zdroje obce
243.	*Vypracovanie geo. zamerania, výškopis, polohopis, vypracovanie štúdie odkanalizovanie obcí Bošáckej doliny, prípravné práce k PD, založenie združenia ČOV Bošáčka*	4262,00 €	2022	Vlastné zdroje obce
244.	*Rekonštrukcia Domu smútku*	52 151,65 €	2023	Vlastné zdroje obce
245.	*Rekonštrukcia verejného osvetlenia*	16 679,20 €	2023	Vlastné zdroje obce
246.	*Wifi pre Teba*	12 504,00 €	2023	VZ + MD SR
247.	*Rozšírenie verejného vodovodu*	32 964,42 €	2023	VZ + MIRRI SR
ZDRUŽENIE OBCÍ BTMaMB				
248.	*Mikroregión Bošáčka – Rekonštrukcia sokolovne v obci Bošáca*	3 420,00 €	2015	Vlastné zdroje
249.	*Mikroregión Bošáčka – Kompostéry do domácností*	172 500,00 €	2018	EÚ 85% = 146625,- ŠR 10% = 17250,- VZ 5% = 8625,-
250.	*Mikroregión Bošáčka – Obnova Múzea Bošáckej doliny*	*12068,10*	*2021*	*EF = 8000,-* *Spoluúčasť 5% = 421,05* *VZ = 3647,05*
251.	*B-t mikroregión - Kompostujeme v Bielokarpatsko-trenčianskom mikroregióne*	210 440,00 €	2018	Kohézny fond + NFP
252.	*B-t mikroregión - Cyklotrasa ako prostriedok k objavovaniu prírodného a kultúrneho dedičstva v Bielych Karpatoch*	182 617,79 €	2022	NFP

Obce v mikroregiónoch boli v minulom období úspešné v realizácií rozvojových aktivít. Popri základnej infraštruktúre akou bola oprava ciest a chodníkov, autobus. zastávok, budovanie zložiek verejného vodovodu a kanalizácie, boli revitalizované verejné priestranstvá, oddychové zóny, ale aj obnova a modernizácia verejného osvetlenia či rozhlasu. Veľkým prínosom pre obce je aj zníženie energetickej náročnosti verejných budov ako rekonštrukcie obecných úradov a kultúrnych domov či budov MŠ a ZŠ. Vybudované boli multifunkčné ihriská a iné detské ihriská v obciach. V každom roku bolo niekoľko obcí úspešných pri čerpaní dotácií z fondov EÚ, ale i štátnych dotačných schém. Popri povinnom spolufinancovaní investičných akcií prebiehali aj investície hradené z vlastných zdrojov. Investície súviseli aj s potrebou zhodnocovania komunálneho odpadu v obciach. Obce chcú pokračovať v nastavenom trende a do budúcna využívať zdroje nielen zo štrukturálnych fondov, ale i z Plánu obnovy a odolnosti.

3.2 Identifikácia vnútorných potenciálov mikroregiónov

Vnútorné potenciály obce sú základným predpokladom pre jej ďalší rozvoj. Rast počtu obyvateľov je jasným dôkazom, že obec je atraktívna pre život. Zároveň je tento trend výzvou pre samosprávu na udržiavanie štandardu života a jeho rozvoja. Vypracovanie tejto časti nám poukazuje aj na limity a problémy, ktoré treba mať zadefinované, aby sa s nimi pri príprave strategických cieľov počítalo a vedeli sa prostredníctvom tohto dokumentu riešiť.

3.2.1 Krajina a životné prostredie

Geografická charakteristika

Územie združenia obcí je pre rozšírenie vidieckeho cestovného ruchu ideálnym miestom, keďže patrí podľa regionálneho geomorfologického členenia do Alpsko-himalájskej sústavy, podsústavy Karpaty, jej provincie Západné Karpaty a subprovincie Vonkajšie Západné Karpaty, kde je súčasťou oblasti Slovensko-moravských Karpát, a to jej dvoch celkov – Bielych Karpát a Považského podolia.

Biele Karpaty sú súčasťou subprovincie Vonkajšie Západné Karpaty a oblasti Slovensko-moravské Karpaty. Na Slovensku hraničí s nasledovnými geomorfologickými celkami: Chvojnická pahorkatina na juhozápade, Myjavská pahorkatina na juhu, Považské podolie na východe a Javorníky na severe. Vnútorne sa člení na 9 geomorfologických podcelkov, z ktorých obec je súčasťou Lopeníckej hornatiny a Bošáckych bradiel.

Povrch katastra je prevažne vertikálne členitý. Najnižším miestom je výtok potoka Bošáčka do susedného katastra obce Zemianske Podhradie (v osade Salaš) s nadmorskou výškou 290m. Najvyšším miestom je rozmedzie s lopeníckym katastrom – vrch Veľký Lopeník – vysoký 912m. Výškový rozdiel 622m na pomerne krátku vzdialenosť 6km, zaraďuje kataster do členitých hornatín. Väčšina povrchu ma veľký spád. Rovina je len asi v dĺžke 5km na brehoch potoka Bošáčka, šírka tejto roviny je rôzna, od 100m do 400m. Podobne je to s rovinou okolo Predpolomského potoka – v dĺžke asi 4km (Kravarčik 2000, str. 7).

Geologické pomery

Slovenská strana Bielych Karpát je súčasťou vonkajších Západných Karpát. Rozoznávame tu dve základné tektonické pásma - na juhovýchodnom obvode úzky pruh bradlového pásma a na

severozápadnom obvode pruh vonkajšieho flyšového pásma (15.7.2015, http://www.bielekarpaty.sk/opisBK.html).

Bradlové pásmo

Bradlové pásmo je z geologického hľadiska charakteristickým prvkom Západných Karpát. Tvorí ho úzky dlhy pruh tiahnuci sa od Podbranča na Myjave cez údolie Váhu k Žiline, odtiaľ pokračuje ďalej východným smerom až na Zakarpatskú Ukrajinu. Rozdeľuje Západné Karpaty na dve časti, na pásmo Vonkajších a na pásmo Vnútorných Karpát. Šírka bradlového pásma je veľmi malá, obyčajne len pár kilometrov. Maximálnu šírku (cca 15 km) dosahuje na Považí medzi Púchovom a Považskou Bystricou. Horotvorne pohyby, pri ktorých vznikli aj Karpaty, spôsobili podsúvanie jednej kryhy zemského povrchu (zemskej kôry) pod vedľajšiu. Pri tomto procese došlo k odtrhnutiu najvrchnejších vrstiev podsúvanej kryhy (vrstvy druhohorných vápencov) a k ich vytlačeniu na povrch. Tieto „odrezky“ zemskej kôry boli neskôr ešte prekryté flyšovými vrstvami (striedanie pieskovcov a ílovcov) usadenými na dne mora v starších treťohorách (paleogén). Po ústupe mora a oderodovaní týchto paleogénnych sedimentov sa vytvorila morfológia povrchu typická pre bradlové pásmo, ktorá je niekedy prirovnávaná ku hrozienkam (bradla) na povrchu koláča (flyš). Proces vzniku Vršatských bradiel zjednodušene ilustruje obrázok. Južnejšie bralo, so zrúcaninou hradu bolo vytvorené v tzv. čorštynskej morskej panve, zatiaľ čo severnejšie položená vyvýšenina v kysuckej morskej panve, v tej dobe vzdialenej niekoľko desiatok kilometrov. Rozličné prostredie, v ktorom vznikali, dobre zviditeľňuje rozličný sled vrstiev a typy hornín, ktorými sú tvorené. Môžeme to dobre pozorovať v zárezoch cesty medzi bradlami, pri ktorej sa nachádzame - červené slieňovce „kysuckého“ (severného) bradla v blízkosti sivých vápencov „čorštynského“ (južného) bradla. Tvrdšie vápencové bradlá selektívnym zvetrávaním často nápadne vyčnievajú nad terén. Na niektorých z nich v stredoveku postavili hrady.

Flyšové pásmo

Názov „flyš“ pochádza z nemeckého slova „fliessen“ - tiecť. Svahy, ktoré sú budované flyšom, sa totiž veľmi ľahko zosúvajú. Flyš vzniká pri horotvorných procesoch, tvorí hrubé monotónne súvrstvie pieskovcov a ílovitých bridlíc. Vznikal pravdepodobne pri opakovaných podmorských zosuvoch, keď sa pri pobrežiach zvírili veľké masy piesku a bahna, pričom utvárali tzv. kalové prúdy. Pri postupnom ochabovaní sily týchto prúdov sa v hlbších častiach panvy usadzoval najprv hrubší piesok, potom jemnejší a nakoniec kal, o čom svedčí stupňovité zvrstvenie jednotlivých lavíc. Skameneliny sú vo flyšovom pasme zriedkavé. Celková mocnosť súvrství vo flyšovom pásme Bielych Karpát je 5-7 km. O podloží flyšového pásma sú k dispozícii len nepriame údaje, napr. z veľkých vápencových šošoviek, odtrhnutých z podložia pri presúvaní sa flyšových príkrovov. Takýmito šošovkami sú bradlá jurských vápencov (15.7.2015, http://www.bielekarpaty.sk/opisBK.html).

Hydrologické pomery

Hydrogeologicky územie patrí do povodia Váhu, odvodňované je riečkami a potokmi Drietomica, Chocholnica, Melčický potok, Ivanovský potok s ich prítokmi. (Hlavným zásobovateľom povrchových vôd sú dažďové a snehové zrážky).

Najväčší prietok majú na jar a najmenší na sklonku leta. Toky tečúce na JZ od hlavného hrebeňa patria k povodiu Moravy a toky tečúce na JV patria k povodiu Váhu. Vzhľadom na nerovnakú nadmorskú výšku Váhu a Moravy, sú prítoky Váhu hlbšie zarezané do svojho podložia.

Za zmienku stojí tzv. riečne pirátstvo, ktoré môžeme sledovať na Vláre, ktorá nepramení pod chrbtom, ale zo slovenskej časti pohoria sa spätnou eróziou prerezala na moravskú stranu, kde odoberá vodu z povodia Moravy. Maximálne prietoky majú bielokarpatské rieky na jar, v dôsledku topenia snehov, atmosférických zrážok a nízkeho odparovania. V lete, až na výnimočné prívaly, je napriek bohatým zrážkam hladina vodných tokov nízka v dôsledku vysokého vyparovania. Mnohé prítoky v tomto období vysychajú. (Vavrik,1988).

Priamo cez územie preteká potok Bošáčka. Je to pravostranný prítok Váhu s dĺžkou 21,5 km, z toho 17 km na území Slovenska. Pramení v Čechách, pod hlavným hrebeňom Lopeníckej vrchoviny (v podcelku Bielych Karpát), v nadmorskej výške okolo 510 m n. m. Jej česky názov je Březová. Tečie cez rovnomennú obec Březová, na území ktorej priberá ľavostranný Hrubár, južným smerom napája malú vodnú nádrž a oblúkom sa stáča na juhovýchod. Preteká kopaničiarskou oblasťou obce Nová Bošáca a na jej území priberá zľava Predpolomský potok. Prítoky z pravej strany sú iba kratšie. Ďalej preteká cez Bošácke bradlá, koryto Bošáčky sa viac rozširuje a vstupuje na územie obce Zemianske Podhradie a následne Bošáca, ktoré ležia už v Považskom podolí, podcelku Trenčianska kotlina. Pod obcou vytvára koryto riečky tri výraznejšie ostré zákruty, napája malú vodnú nádrž a preteká okrajom obce Trenčianske Bohuslavice. Na pravom brehu obteká masív Tureckého vrchu (346,3 m n. m.), prudko sa stáča k juhozápadu a priberá svoj najvýznamnejší prítok, ľavostrannú Chocholnicu. Na krátkom úseku tečie súbežne s Vážskym kanálom, ktorý vzápätí podteká a vlieva sa do Váhu, juhovýchodne od Trenčianskych Bohuslavíc. Tento potok je zlatonosný.

Podzemné vody

V tejto oblasti nie je predpoklad na väčšiu akumuláciu podzemných vôd a distribúcia vody je tu značne nerovnomerná, čo spôsobuje geologická stavba územia - ílovité vrstvy, členitosť reliéfu, klimatické pomery, ako aj úroveň Váhu. Tuto skutočnosť podmieňuje však aj pomerne rozsiahla odlesnenosť územia, nevhodné lesopestovateľské zásahy a nevhodné rekultivácie - odstraňovanie protieróznej zelene, likvidácia močiarov s akumulačnou funkciou, čo v konečnom dôsledku spôsobuje vysoký odtok zrážkovej vody, rozkolísaný vodný režim tokov a každoročne povodňové prívaly. Oblasť Bielych Karpat je bohatá na pramene obohatene o oxid uhličitý - kyselky, najčastejšie s prímesou síry a železa. Väčší počet sa nachádza v okolí Trenčína (Vavrik,1988). V obci Nová Bošáca sa nachádzajú tri minerálne pramene – kyselky v častiach Španie, u Ochodničiarov a na Predpolome. Všetky tri sú slabo mineralizované, hydrouhličitanové, uhličité vody s väčším obsahom oxidu uhličitého a železa (Kravarčik 2000, str. 10).

Flóra a fauna

Flóra

Geobotanické členenie predstavuje rozmiestnenie klimaxových rastlinných spoločenstiev, je teda vyjadrením potenciálnej štruktúry krajiny (predstavuje vegetáciu, ktorá by sa na danom území vyvinula, keby na krajinu nepôsobil človek). Porovnaním rekonštruovaných jednotiek vegetácie so súčasným stavom získavame informáciu o neexistujúcich alebo ohrozených spoločenstvách ako aj o

spoločenstvách, ktoré budú východiskové pre návrh nových biocentier a biokoridorov. Pestrosť bioty Zeme, jej diferenciácia, ktorú spôsobila evolúcia a najmä rôzne ekologické podmienky počas uplynulých geologických období sa odrážajú v charaktere rozšírenia rastlinstva a živočíšstva na povrchu našej planéty. Reálna vegetácia, ktorá sa vyskytuje na území obce, sa značne odlišuje od potenciálnej vegetácie, najmä z hľadiska rozsahu zalesneného územia. Na okrajoch Trenčianskej kotliny sa tvoria lužné lesy. Najväčší podiel lesov však tvoria dubovo-hrabové lesy karpatské. Prevláda tu výskyt: dub zimný, hrab obyčajný, lipa malolistá. V náplavových častiach povodia Váhu sa vyskytujú prevažne štrkové a pieskové oblasti s vŕbami a topoľmi. Chránené územie Prepadlisko je vyhlásené na ochranu slatinnej jelšiny s močiarnymi spoločenstvami. Vyskytuje sa tu taktiež jelša a drieň.

Fauna

Územie patrí do oblasti Považského podolia a Trenčianskej kotliny. Oblasť predstavuje okraj Bielych Karpát, ktoré patria medzi chránené oblasti. Druhovo rôznorodú skladbu na území ovplyvňoval bezprostredný kontakt oboch zoogeografických jednotiek. Teplomilné nížiny na povodí Váhu a pahorkatinná časť na severe predstavuje základnú zložku povrchu územia. Prírodná rezervácia Prepadlisko predstavuje chránené územie so štvrtým stupňom ochrany. Z hľadiska ochrany vtáctva má veľký význam taktiež tok rieky Drietomica a neobhospodarované bývalé extenzívne ovocné sady . V zalesnených oblastiach územia sa vyskytuje najmä srnec lesný, diviak lesný, líška hrdzavá, kuna lesná, veverica stromová, jež obyčajný, krt obyčajný a netopiere. V oblasti sa vyskytoval pomerne často bažant obyčajný a prepelica poľná, v súčasnosti sa vyskytujú v menšom počte. Z ríše vtákov je to najmä holub hrivnák, hrdlička poľná, hrdlička záhradná, drozd čierny, drozd čvikotavý, jastrab veľký, jastrab krahulec, sokol myšiar, kaňa popolavá, myšiak severský, výr skalný, sova obyčajná, plamienka driemavá, kuvik obyčajný, sojka, vrana obyčajná, krkavec, straka obyčajná, orešnica perlavá, škorec obyčajný, vlha obyčajná, sýkorky, brhlík obyčajný, oriešok obyčajný, žltochvosty, slávik, škovránok, trasochvost, penice, pipíška chocholatá, lastovička obyčajná, hýľ obyčajný, pinky, vrabce, žlna zelená, ďatle, dudok, kukučka obyčajná.

Biota a CHKO

Takmer do polovice regiónu z hornej časti zasahuje jedno významné veľkoplošné chránené územie - CHKO Biele Karpaty s druhým stupňom ochrany.

Biele Karpaty - väčšinu územia zaberajú dubohrabové lesy karpatské v západnej časti regiónu. Na nivách Chvojnice, Teplice, Jablonky a Kamečnice sú lužné porasty. Územie Bielych Karpát je význačné rôznorodosťou flóry. Xerotermné porasty boli rozorané a mnohé druhy flóry vyhynuli (Kavyl tenkolistý, hlaváčik jarný). Najtypickejším javom vegetácie sú kvetnaté lúky a najväčšiu pozornosť treba venovať vzácnej čeľadi vstavačovitých. Z literárnych údajov vieme, že na území CHKO Biele Karpaty sa nachádza minimálne 40 rastlinných druhov uvedených v Zozname vyhynutých, endemických a ohrozených taxónov. Z orchideí sa v regióne vyskytuje približne 20 druhov. Geomorfologický celok Biele Karpaty je chránený kategóriou chránená krajinná oblasť s 2. stupňom ochrany.

Sústavnejší výskum živočíšnych druhov Bielych Karpát nebol uskutočnený. Na území sa vyskytuje viacero chránených druhov hmyzu či už vážky, chrobáky, motýle, blanokrídlovce. Z rýb je najohrozenejšia čerebľa potočná, z obojživelníkov salamandra škvrnitá, mlok obyčajný, rosnička zelená, z plazov jašterica živorodá. Avifauna je zastúpená ohrozenými spevavcami (muchárik bielokrídly) a dravcami napríklad jastrab krahulec, kaňa močiarna a iné.

Tab. č. 5 Chránené územia regiónu

Názov CHÚ	Stupeň ochrany	Kataster obce
Drietomica	PP - stupeň ochrany 5.	Drietoma
Petrová	PP - stupeň ochrany 5.	Chocholná - Velčice
Kurinov vrch	PP - stupeň ochrany 5.	Adamovské Kochanovce
Drietomské bradlo	PP - stupeň ochrany 5.	Drietoma
Na vŕšku	PP - stupeň ochrany 5.	Kostolná - Záriečie
Jachtár	PR - stupeň ochrany 5.	Drietoma
Prepadlisko	PP - stupeň ochrany 5	Kostolná – Záriečie
Beckovské skalice	PR – stupeň ochrany 4.	Beckov
Haluzická tiesňava	PP – stupeň ochrany 4.	Haluzice
Holubyho kopanice	PP – stupeň ochrany 2.	Bošáca

Zdroj: https://data.sopsr.sk/chranene-objekty/chranene-uzemia

PP - prírodná pamiatka
PR - prírodná rezervácia

Klimatické pomery

Prevažná časť územia leží v mierne teplej oblasti s krátkym mierne suchým letom a miernou zimou. Zima je mierne chladná, s kratšie trvajúcou snehovou pokrývkou. Teplotne pomery okrem geografickej polohy ovplyvňuje hlavne nadmorská výška a orografické pomery. Najteplejšou oblasťou v CHKO je jej južná časť - nížinaté územie s dlhodobým ročným priemerom 8,9 °C. Smerom na východ a na severovýchod teplota klesá, a to tak, že v nižších nadmorských výškach je pokles teploty vyšší, a vo vyšších polohách je pokles teploty nižší. V najvyššie položených oblastiach klesá priemerná ročná teplota pod 6 °C. Najchladnejším mesiacom je január, najteplejším júl. Jar je chladnejšia ako jeseň, čo je spôsobené dlhším trvaním snehovej pokrývky na jar. Pre členitý terén je typické tvorenie miestnych inverzií. Ide o situáciu, keď je v nižších polohách chladnejšie ako vo vyšších polohách. Inverzie sú prejavom stabilného zvrstvenia vzduchu, v ktorom nepôsobia výstupné vzdušné prúdy, ale kde pôsobí silne vyžarovanie zemského povrchu. Celodenné inverzie sa vyskytujú v zimnom období počas krátkeho dňa. Nočné inverzie sa vyskytujú po celý rok. Extrémne teploty vzduchu sú ovplyvňované hlavne polohou miesta a miestnym prúdením vzduchu (Kuča a kol.,1992). Tarabek (1974) charakterizuje Biele Karpaty ako región s teplotnou amplitúdou 20°C, menej 21°C, s indexom zavlaženia 0 až 120. Ide o oblasť s malou inverziou teplôt.

Druhým najdôležitejším činiteľom pri posudzovaní klímy sledovanej oblasti sú zrážky. Najvyššie zrážkové úhrny vykazuje severná časť Bielych Karpát, ktorá patrí medzi najvlhšie v území. Maximum zrážok obvykle pripadá na letné mesiace, minimum na zimné mesiace, čo nemusí byť vždy pravidlom. Počet dní so snehovou prikrývkou vo vrcholových častiach územia sa pohybuje okolo 120 dní. Na výšku snehovej prikrývky má najväčší vplyv množstvo zrážok a teplota vzduchu, expozícia terénu voči svetovým stranám a vplyv náveternej a záveternej polohy. Vlhkostné pomery sú najčastejšie charakterizované relatívnou vlhkosťou vzduchu, čiže pomerom medzi skutočným a maximálne možným obsahom vodnej pary vo vzduchu pri určitej teplote. Relatívna vlhkosť vzduchu ma opačný chod ako teplota

vzduchu, 77 - 80 najvyššie hodnoty sú zaznamenané v zimnom období, a najnižšie v letnom období (Kuča a kol.,1992).

Pôdne pomery

Na území plošne najviac prevládajú pôdy vytvorené na viac-menej skeletnatých delúviach t. j. zvetralinách ležiacich na svahoch. V oblasti výrazne dominujú kambizeme (hnedé pôdy) - nasýtené, nenasýtené a oglejene. Hojne sa vyskytujú pararendziny. Biele Karpaty majú časť pôdneho krytu vytvorenú na horninách bradlového pásma. Tam k pararendzinám a k rôznym subtypom kambizeme pristupujú väčšie i menšie plochy rendzín, ktoré sú viazané na vápencové zvetraliny bradiel. Pôdy podľa ich využitia možno rozdeliť na poľnohospodárske a lesné pôdy. Terajšia rozloha poľnohospodárskej pôdy je v porovnaní s 18. stor. (obdobie valašskej kolonizácie) menšia o značne plochy pasienkov, z ktorých boli mnohé spätné zalesnené, často nepôvodnými smrekovými alebo borovicovými kultúrami.[4]

Z hľadiska pôdnych pomerov územie regiónu vykazuje tri druhy pôdy. V povodí Váhu je vytvorená široká niva, tvorená vápenatými uloženinami, kde ide o pôdy prevažne karbonátové, pomerne ľahké so značným obsahom štrkov a pieskových častíc v spodine, ba i v orničnom profile. Na prechode medzi nivným pásom a kopcovitou časťou katastru sa vyskytuje pásmo tvorené hnedozemami a ílovitohlinitou ornicou. Svahovitá časť územia je tvorená najťažšími a zároveň najmenej úradnými pôdami využívajúcimi na lúky, pasienky a lesy.

V nasledujúcich tabuľkách sú znázornené údaje o pôdnom fonde v katastrálnych územiach jednotlivých obcí v mikroregiónoch.

Tab. č. 6 Výmera pôdy v mikroregiónoch za rok 2022

CELKOVÁ VÝMERA PÔDY v hektároch v mikroregiónoch	
z toho NEPOĽNOHOSPODÁRSKA PÔDA v hektároch	9093,53
z toho POĽNOHOSPODÁRSKA PÔDA v hektároch	9166,96

Zdroj: https://mojaobec.statistics.sk/html/sk.html

Tab. č. 7 Nepoľnohospodárska pôda v katastrálnom území obcí v hektároch za rok 2022

Obec	Lesný pozemok	Vodná plocha	Zastavaná plocha a nádvorie	Ostatná plocha	Nepoľnohospodárska pôda v hektároch SPOLU
Adamovské Kochanovce	230,04	10,44	54,34	35,45	330,27
Bošáca	670,72	10,91	98,75	22,43	802,81
Drietoma	1847,53	30,41	118,53	56,42	2052,89

[4] (15.7.2015, http://www.bielekarpaty.sk/ opisBK.html).

Haluzice	57,45	0,43	20,59	5,39	83,86
Chocholná – Velčice	1480,11	21,63	139,54	96,19	1737,47
Ivanovce	537,56	37,93	73,48	81,08	730,05
Kostolná – Záriečie	8,98	15,43	44,43	47,10	115,94
Melčice – Lieskové	935,97	23,53	111,65	70,24	1141,39
Nová Bošáca	1475,83	27,82	122,54	50,68	1676,87
Štvrtok	23,86	2,83	38,34	14,24	79,27
Zemianske Podhradie	259,32	9,20	44,61	29,58	342,71
Mikroregióny	***7527,37***	***190,56***	***866,80***	***508,80***	***9093,53***

Zdroj: https://mojaobec.statistics.sk/html/sk.html

Tab. č. 8 Poľnohospodárska pôda v katastrálnom území obcí v hektároch za rok 2022

Obec	Orná pôda	Chmeľnica	Vinica	Záhrada	Ovocný sad	Trvalý trávnatý porast	Poľnohospodárska pôda v hektároch SPOLU
Adamovské Kochanovce	429,68	9,10	0	31,32	2,73	163,17	635,99
Bošáca	561,60	0	0	49,97	8,77	506,62	1126,96
Drietoma	500,16	0	0	59,52	12,52	958,13	1530,33
Haluzice	114,46	0	0	7,92	5,27	172,59	300,24
Chocholná – Velčice	516,74	10,39	0	27,55	0	497,66	1052,34
Ivanovce	580,71	0	0	16,12	3,07	177,76	777,66
Kostolná – Záriečie	172,64	0	0	8,20	1,81	68,05	250,70
Melčice – Lieskové	684,67	0	0,10	39,17	0,45	291,77	1016,16
Nová Bošáca	308,47	0	0	41,35	5,64	1311,65	1667,11

Štvrtok	268,07	0	0	12,74	4,14	44,14	329,09
Zemianske Podhradie	146,52	0	0	22,57	2,03	309,25	480,37
Mikroregióny	***4283,72***	***19,49***	***0,10***	***316,43***	***46,43***	***4500,79***	***9166,96***

Zdroj: https://mojaobec.statistics.sk/html/sk.html

Graf č. 1 Výmera pôdy v mikroregiónoch za rok 2022

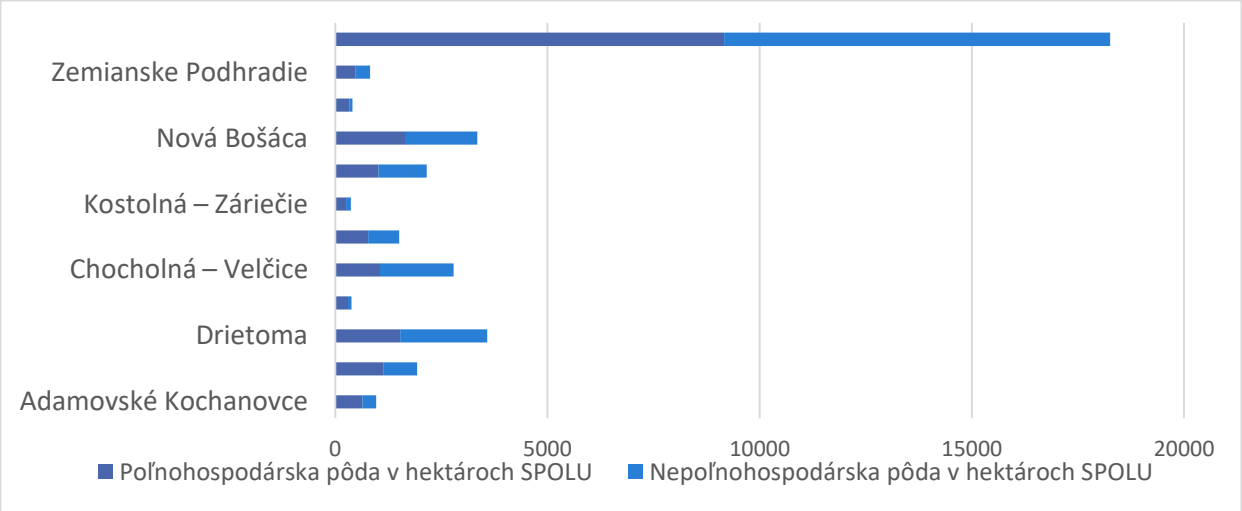

Zdroj: vlastné spracovanie z údajov získaných z https://mojaobec.statistics.sk/html/sk.html

3.2.2 Demografia a trh práce

Pre určenie situácie v mikroregiónoch jej socioekonomickej základne, úrovne jej sociálneho a ekonomického rozvoja, ale i samotnej kvality života slúži viacero ukazovateľov, medzi ktoré patrí: **vývoj počtu obyvateľstva, prirodzený prírastok/úbytok obyvateľstva, hustota obyvateľstva, veková štruktúra a vzdelanostná úroveň obyvateľstva, náboženstvo, národnosť a zamestnanosť/nezamestnanosť v regióne.** V tejto časti kapitoly sú spracované štatistické dáta do tabuliek a grafov s cieľom určenia trendov v demografii a ostatné charakteristiky obyvateľstva. Všetky údaje sú platné k 31.12.2022.

3.2.2.1 Vývoj počtu obyvateľov

Celoslovenský trend je znižovanie počtu obyvateľov, ktorý je spojený so starnutím populácie, s nižšou pôrodnosťou a vyššou úmrtnosťou. Obyvateľstvo prezentuje vývoj, štruktúru a predpokladaný vývoj do budúcna v oblasti ľudských zdrojov. Analýza obyvateľstva je nevyhnutná na cielené plánovanie verejných služieb, ale aj komplexnej infraštruktúry. Nasledujúca tabuľka zobrazuje vývoj počtu obyvateľov v mikroregióne od roku 2015 do roku 2022.

Tab. č. 9 Vývoj počtu obyvateľov od roku 2015 do roku 2022

Územie	Počet obyvateľov v danom roku							
	2015	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**
Obec Adamovské Kochanovce	843	862	855	875	888	880	872	874
Obec Bošáca	1398	1398	1397	1393	1404	1388	1351	1344
Obec Drietoma	2243	2264	2268	2277	2271	2256	2222	2198
Obec Haluzice	72	76	82	87	84	79	76	81
Obec Chocholná – Velčice	1687	1693	1696	1687	1689	1681	1684	1670
Obec Ivanovce	946	958	980	1007	999	1012	1040	1054
Obec Kostolná – Záriečie	663	667	683	687	691	683	681	675
Obec Melčice – Lieskové	1629	1630	1625	1621	1612	1624	1662	1700
Obec Nová Bošáca	1098	1076	1070	1052	1059	1030	1019	1023
Obec Štvrtok	356	361	359	372	381	411	456	478
Obec Zemianske Podhradie	780	782	772	774	774	770	768	764
Mikroregióny	***11715***	***11767***	***11787***	***11832***	***11852***	***11814***	***11831***	***11861***

Zdroj: Štatistický Úrad SR, https://datacube.statistics.sk/

V roku 2015 žilo na území Združenia obcí Bielokarpatsko-trenčianskeho mikroregiónu a Mikroregiónu Bošáčka 11 715 obyvateľov. Počet obyvateľov postupne narastal až do roku 2019. V roku 2020 evidujeme mierny pokles, avšak od roku 2021 počet obyvateľov opäť narastal. K 31.12.2022 evidujeme na danom území už 11 861 obyvateľov.

Pokles alebo rast počtu obyvateľov je vyjadrený v ukazovateli *„Prirodzená výmena a migrácia“*. Prirodzený prírastok, resp. úbytok obyvateľstva je rozdiel medzi narodenými a zomretými obyvateľmi v obci. Celoslovenský trend je spojený s vyššou mierou úmrtnosti ako pôrodnosti. Migračné saldo je rozdiel medzi počtom prisťahovaných a odsťahovaných v obci. Celkový prírastok je súčet prirodzeného prírastku a prírastku sťahovaním.

Tab. č. 10 Vývoj počtu obyvateľov prirodzenou výmenou a migráciou 2022

Obec	Živonarodení	Zomretí	Prirodzený prírastok/ úbytok	Migračné saldo	Celkový prírastok/ úbytok

Adamovské Kochanovce	8	12	-4	6	2
Bošáca	9	18	-9	2	-7
Drietoma	21	30	-9	-15	-24
Haluzice	0	0	0	5	5
Chocholná – Velčice	4	11	-7	-7	-14
Ivanovce	11	8	3	11	14
Kostolná - Záriečie	8	6	2	-8	-6
Melčice - Lieskové	20	12	8	30	38
Nová Bošáca	8	13	-5	9	4
Štvrtok	10	2	8	14	22
Zemianske Podhradie	8	10	-2	-2	-4
Mikroregióny	107	122	-15	45	30

Zdroj: Štatistický Úrad SR, https://datacube.statistics.sk/

Z tabuľky č. 10 vyplýva, že mierny nárast počtu obyvateľov je v obciach mikroregiónov závislý od počtu prisťahovaných osôb. Ako vidíme v tabuľke, viac obyvateľov v mikroregiónoch zomiera ako sa rodí, ale hodnota celového prírastku je 30, čo znamená, že stále je viac prisťahovaných obyvateľov ako vysťahovaných. Hodnoty môžeme vidieť aj v grafe č.2 nižšie.

Graf č. 2 Celkový prírastok obyvteľstva na území mikroregiónov za rok 2022

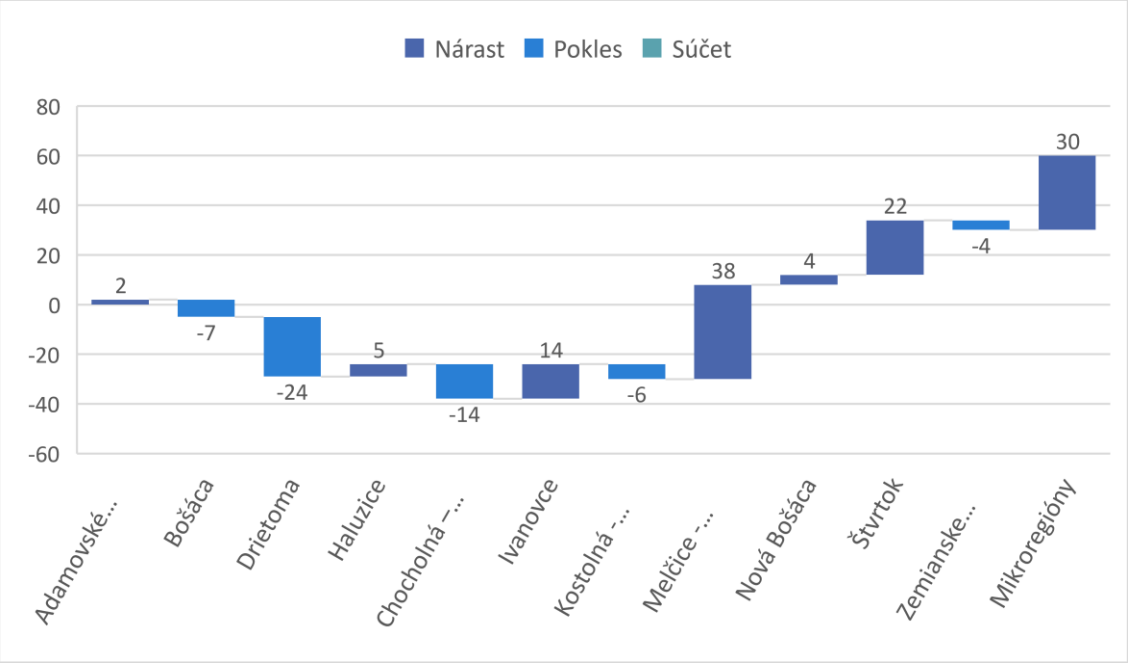

Zdroj: vlastné spracovanie z Tab. č. 10

Na území Združenia obcí Bielokarpatsko-trenčianskeho mikroregiónu a Mikroregiónu Bošáčka bolo k 31.12.2022 evidovaných 11 861 obyvateľov, z toho bolo 5 952 žien a 5 909 mužov. Môžeme preto konštatovať, že na území je viditeľný princíp rovnosti mužov a žien. Údaje sú zachytené v tabuľke č. 11 nižšie.

Tab. č. 11 Počet obyvateľov v obciach mikroregiónov podľa pohlavia za rok 2022

Obec	Ženy	Muži	Spolu
Adamovské Kochanovce	436	438	874
Bošáca	660	684	1344
Drietoma	1090	1108	2198
Haluzice	42	39	81
Chocholná - Velčice	813	857	1670
Ivanovce	551	503	1054
Kostolná - Záriečie	336	339	675
Melčice - Lieskové	896	804	1700
Nová Bošáca	498	525	1023
Štvrtok	239	239	478
Zemianske Podhradie	391	373	764
Mikroregióny	***5952***	***5909***	***11861***

Zdroj: Štatistický Úrad SR, https://datacube.statistics.sk/

3.2.2.2 Veková štruktúra obyvateľstva

Veková štruktúra obyvateľstva je demografický ukazovateľ, ktorý rozdeľuje obyvateľov obce do kategórií podľa veku. Podľa tohto ukazovateľa je presne zadefinované koľko sa nachádza v mikroregiónoch detí, ktoré sú vo veku pre návštevu materskej školy, či základnej školy, následne produktívne obyvateľstvo a obyvateľov v dôchodkovom veku.

Sledovanie jednotlivých vekových skupín je dôležité z hľadiska formovania ponuky služieb a formovania infraštruktúry v mikroregiónoch. Vekovú štruktúru sme zadefinovali do kategórií predproduktívneho veku, produktívneho a poproduktívneho. Z uvedeného je jasné, koľko detí do 14 rokov sa v danej obci nachádza (predproduktívny vek), koľko obyvateľov je vo veku 15 – 64 rokov (produktívny vek) a koľko obyvateľov je v dôchodkovom veku nad 64 rokov (poproduktívny vek). Rozdelenie je vyšpecifikované v % pre jednotlivé obce.

Pokles pôrodnosti v posledných rokoch vedie k postupnému znižovaniu podielu predproduktívneho veku (do 14 rokov) a nárastu obyvateľstva v produktívnom veku (15 -64 rokov) a poproduktívnom veku (65 rokov a viac). Stav za rok 2022 môžeme pozorovať v nasledujúcom grafe.

Graf č. 3 Podiel osôb v mikroregiónoch podľa produktívnosti v %

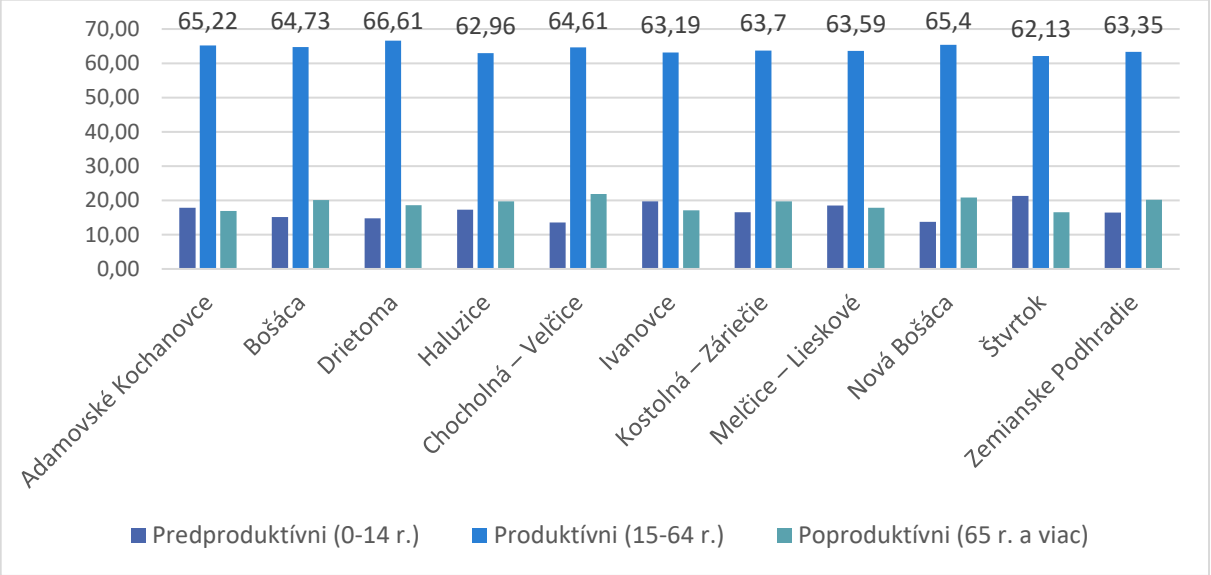

Zdroj: vlastné spracovanie z údajov získaných z https://mojaobec.statistics.sk/html/sk.html

Z grafu môžeme určiť tieto skutočnosti:

- je zrejmé, že v obciach Bošáca, Drietoma, Zemianske Podhradie, **Chocholná-Velčice a Nová Bošáca** je väčší podiel osôb v poproduktívnom veku ako v predproduktívnom, čo charakterizuje starnutie obyvateľstva;
- starnutie obyvateľstva je charakteristické aj pre obce Haluzice a Kostolná - Záriečie, aj keď je len malý rozdiel medzi podielom osôb v predproduktívnom a poproduktívnom veku;
- takmer vyrovnaný podiel osôb v poproduktívnom a predproduktívnom veku môžeme vidieť v obci **Melčice – Lieskové**;
- v danom roku prevládal v obci Adamovské Kochanovce a Ivanovce väčší podiel osôb v predproduktívnom veku ako v poproduktívnom, čo môže viesť k pozitívnemu vývoju skladby obyvateľstva
- najväčší podiel osôb v predproduktívnom veku má obec **Štvrtok,** čo má pozitívny vplyv na omladenie obyvateľstva.

3.2.2.3 Vzdelanostná úroveň obyvateľstva

Tento ukazovateľ vypovedá o úrovni vzdelanosti obyvateľstva. Vzdelanie patrí medzi hlavné predpoklady budúceho zamestnania obyvateľstva, jeho uplatnenia na trhu práce a je jedným zo základných kritérií pri hodnotení celkového potenciálu mikroregiónov.

Tab. č. 12 Stupeň dosiahnutého vzdelania obyvateľstva v mikroregiónoch (k 1.1. 2021)

Najvyšší skončený stupeň školského vzdelania	Mikroregióny	
	Počet	%
Základné vzdelanie	1678	14,19
Stredné odborné (učňovské) bez maturity	2887	24,42
Úplné stredné vzdelanie s maturitou	3187	26,95
Vyššie odborné vzdelanie	587	4,96
Vysokoškolské vzdelanie	1800	15,22
Ostatní bez udania vzdelania	257	2,17
15r osoby a viac bez školského vzdelania	87	0,74
Deti do 14 rokov	1341	11,34
Spolu	**11 824**	**100**

Zdroj: vlastné spracovanie na základe získaných údajov zo Štatistického úradu Trenčín

Z tabuľky č. 12 je zrejmé, že v Združení obcí Bielokarpatsko-trenčianskeho mikroregiónu a Mikroregiónu Bošáčka je najviac obyvateľov s úplným stredným vzdelaním s maturitou, až 26,95%. Druhou najpočetnejšou skupinou sú obyvatelia so stredným odborným (učňovským) vzdelaním bez maturity, 24,42%. S vysokoškolským vzdelaním je v mikroregiónoch 15,22% obyvateľov. Najmenej obyvateľov je bez školského vzdelania, iba 0,74%.

3.2.2.4 Štruktúra obyvateľstva podľa národnosti

Z hľadiska národnostnej štruktúry žilo na území mikroregiónov v roku 2021 96,41% obyvateľov slovenskej národnosti. U 2,44% obyvateľov nebola zistená národnosť. K českej národnosti sa hlásilo 0,91% obyvateľov. Ostatné národnosti tvoria v mikroregiónoch zanedbateľné percento.

Tab. č. 13 Národnostné zloženie obyvateľstva v mikroregiónoch

Národnosť	Slovenská	Maďarská	Rómska	Rusínska	Ukrajinská	Česká	Poľská	Ruská	Ostatné, nezistené
Počet v roku 2021	11400	14	0	1	5	108	1	6	289
Mikroregióny SPOLU	11824	11824	11824	11824	11824	11824	11824	11824	11824
Percentá	96,41%	0,12%	0%	0,01%	0,04%	0,91%	0,01%	0,05%	2,44%

Zdroj: vlastné spracovanie na základe získaných údajov zo Štatistického úradu Trenčín

3.2.2.5 Štruktúra obyvateľstva podľa náboženského vyznania

Náboženským vyznaním sa rozumie účasť obyvateľov na náboženskom živote niektorej cirkvi (náboženskej spoločnosti) alebo vzťah k nej. V Združení obcí Bielokarpatsko-trenčianskeho mikroregiónu a Mikroregiónu Bošáčka sa najviac obyvateľov hlási k rímskokatolíckej cirkvi, až 54,11%, k evanjelickej cirkvi augsburského vyznania sa hlási 22,34% obyvateľov. Bez vyznania sa tu nachádza 18,79% obyvateľov.

Tab. č. 14 Religiózna štruktúra obyvateľov mikroregiónov (k 1.1.2021)

Vierovyznanie	Mikroregióny	
	Počet	%
Rímskokatolícka cirkev	6398	54,11
Gréckokatolícka cirkev	48	0,41
Pravoslávna cirkev	19	0,16
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	2642	22,34
Apoštolská cirkev	12	0,10
Cirkev Ježiša Krista Svätých neskorších dní	2	0,02
Cirkev adventistov siedmeho dňa	13	0,11
Kresťanské zbory	23	0,19
Židovské náboženské obce	1	0,01
Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	6	0,05
Ostatné	127	1,07
Bez vyznania	2222	18,79
Nezistené	311	2,63
Spolu	**11824**	**100**

Zdroj: vlastné spracovanie na základe získaných údajov zo Štatistického úradu Trenčín

3.2.2.6 Ekonomická štruktúra

Ekonomickú štruktúru vytvárajú podnikateľské subjekty alokované v obci a ich zameranie. Podieľajú sa na tvorbe hrubého domáceho produktu, ponúkajú pracovné príležitosti a s tým súvisiace osobné dôchodky pre obyvateľstvo, prispievajú k rozvoju obce prostredníctvom miestnych daní. Sú teda hlavnou silou ekonomického rozvoja v obci. Na ekonomickom rozvoji obce sa podieľa i miestna samospráva, predovšetkým vytváraním podmienok pre rozvoj podnikania, ale i priamou podnikateľskou činnosťou. Na území mikroregiónov pôsobí spolu 1 938 podnikateľských subjektov z čoho 435 právnických osôb a 1 503 fyzických osôb. Rozdelenie a počet fyzických a právnických subjektov je zachytený v dvoch nasledujúcich tabuľkách podľa obcí.

Tab. č. 15 Počet právnických osôb v mikroregiónoch

Rok 2021	Adamovské Kochanovce	Bošáca	Drietoma	Haluzice	Chocholná - Velčice	Ivanovce	Kostolná - Záriečie	Melčice - Lieskové	Nová Bošáca	Štvrtok	Zemianske Podhradie
Právnické osoby ziskové	19	30	85	3	70	23	24	52	18	13	7
Právnické osoby neziskové	9	9	15	4	12	4	5	14	7	5	7

PRÁVNICKÉ OSOBY SPOLU	**28**	**39**	**100**	**7**	**82**	**27**	**29**	**66**	**25**	**18**	**14**

Zdroj: https://mojaobec.statistics.sk/html/sk.html

Tab. č. 16 Počet fyzických osôb v mikroregiónoch

Rok 2021	Adamovské Kochanovce	Bošáca	Drietoma	Haluzice	Chocholná - Velčice	Ivanovce	Kostolná - Záriečie	Melčice - Lieskové	Nová Bošáca	Štvrtok	Zemianske Podhradie
Živnostníci	37	88	130	3	116	44	28	83	95	26	39
FO-podnikatelia	39	92	138	3	124	46	28	95	99	28	40
FYZICKÉ OSOBY SPOLU	**76**	**180**	**268**	**6**	**322**	**90**	**56**	**178**	**194**	**54**	**79**

Zdroj: https://mojaobec.statistics.sk/html/sk.html

Zamestnanosť, resp. nezamestnanosť je jedným zo sprievodných javov trhovej ekonomiky a stále viac sa stáva ekonomickým a sociálnym problémom regiónov. Výrazný vplyv na zamestnanosť majú veková štruktúra obyvateľstva a úroveň vzdelanosti.

Tab. č. 17 Vývoj počtu uchádzačov o zamestnanie v obciach mikroregiónov

Územie	**Počet nezamestnaných v danom roku**				
	2018	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**
Adamovské Kochanovce	15	20	17	17	8
Bošáca	18	21	43	32	29
Drietoma	28	34	56	50	37
Haluzice	2	0	0	0	1
Chocholná - Velčice	23	20	33	19	20
Ivanovce	18	10	15	18	8
Kostolná - Záriečie	15	9	11	14	3
Melčice - Lieskové	23	22	41	42	37
Nová Bošáca	18	17	29	27	22
Štvrtok	6	5	6	10	6
Zemianske Podhradie	7	6	11	7	6
Mikroregióny	***173***	***164***	***262***	***236***	***177***

Zdroj: vlastné spracovanie na základe získaných údajov zo Štatistického úradu Trenčín

Graf č. 4 Vývoj počtu uchádzačov o zamestnanie

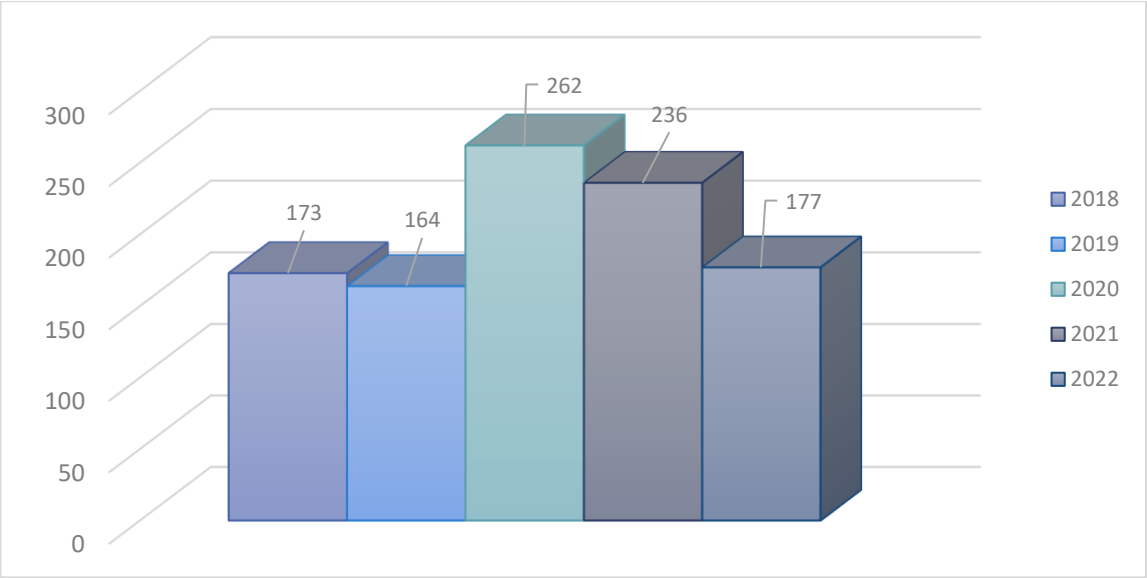

Zdroj: vlastné spracovanie na základe údajov z Tab. č. 17

Ako môžeme sledovať na hore zobrazenom grafe, počet nezamestnaných v Združení obcí Bielokarpatsko-trenčianskeho mikroregiónu a Mikroregiónu Bošáčka v roku 2018 a 2019 relatívne stagnoval. V roku 2020 a 2021 výrazne stúpol, čo mohlo byť spôsobené pandemickou krízou COVID-19 a v roku 2022 počet nezamestnaných opäť nabral klesajúcu tendenciu.

Tab. č. 18 Ekonomicky aktívne obyvateľstvo (EAO) podľa pohlavia a podľa odvetvia hospodárstva v roku 2021

Odvetvie hospodárstva	**Ekonomicky aktívne osoby v mikroregiónoch**		
	Počet	**Z toho MUŽI**	**Z toho ŽENY**
Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	206	152	54
Administratívne a podporné služby	172	95	77
Činnosti v oblasti nehnuteľností	87	44	43
Odborné, vedecké a technické činnosti	227	116	111
Priemyselná výroba	1486	941	545
Umenie, zábava a rekreácia	36	13	22
Stavebníctvo	324	295	29
Veľkoobchod a maloobchod; oprava motorových vozidiel a motocyklov	799	412	387
Ubytovacie a stravovacie služby	123	50	73
Doprava, skladovanie a spoje	388	291	97
Finančné a poisťovacie činnosti	55	14	41
Dodávka vody; čistenie a odvod odpadových vôd, odpady a služby odstraňovania odpadov	38	30	8

Verejná správa a obrana, povinné sociálne zabezpečenie	357	142	215
Vzdelávanie	293	50	243
Zdravotníctvo a sociálna pomoc	343	49	294
Ostatné verejné, sociálne a osobné služby	95	38	57
EA bez udania odvetví	733	405	328
Spolu	***5 762***	***3 137***	***2 624***

Zdroj: vlastné spracovanie na základe získaných údajov zo Štatistického úradu Trenčín

Ako môžeme interpretovať z tabuľky vyššie, najviac EAO pracuje v priemyselnej výrobe (1486), ďalej nasleduje veľkoobchod a maloobchod, oprava motorových vozidiel a motocyklov (799). Najmenej EAO vykazujeme v odvetví umenia, zábavy a rekreácie (36), ako aj v odvetví dodávky vody, čistenia a odvodu odpadových vôd (38).

Čo sa týka rozdelenia medzi mužov a žien, najväčší rozdiel je v odvetví stavebníctva, poľnohospodárstva a lesníctva, kde značne prevyšuje počet mužov nad ženami. Naopak, najviac žien má zastúpenie v odvetví ako je vzdelávanie a zdravotníctvo.

3.2.3 Technická infraštruktúra a doprava

3.2.3.1 Vodovod a kanalizácia

Zásobovanie vodou

V mikroregiónoch je relatívne novovybudovaná sieť vodovodu. Je realizovaná plastovým rozvodom.

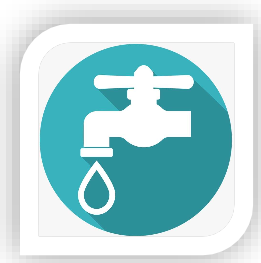

Adamovské Kochanovce

Obec je napojená na vodný zdroj Štvrtok. Vodojem sa nachádza v Melčiciach – Lieskovom. Každá domácnosť je v súčasnosti zabezpečená príjmom pitnej vody. Niektoré z domácností využívajú aj vlastné studne, zostatok využíva obecný vodovod, ktorý je vo veľmi dobrom technickom stave. Vodovodnú sieť má v správe Trenčianska vodohospodárska spoločnosť a.s. Existujúca vodovodná sieť a príslušné vodárenské zariadenia dostatočne pokrývajú potrebu vody v obci a nároky na tlak v sieti. Na katastrálnom území Adamovské Kochanovce sa tiež nachádza niekoľko minerálnych prameňov – tzv. kyseliek.

Bošáca

V obci je na verejný vodovod napojených 92% domácností, ďalších 8% obyvateľov bytov a domov má vlastný zdroj vody (Štatistický úrad SR, 2011). Obec má vybudovanú vodovodnú sieť s vlastným zdrojom pitnej vody, ktorú zabezpečujú vodné zdroje TVK Horný a Dolný, situované na severovýchodnom okraji územia. Voda z oboch prameňov je zavedená do záchytky, odkiaľ je vedená do

vodojemu odkiaľ je rozvádzaná do objektov. Rozvodná sieť pozostáva z prívodného potrubia VDJ Bošáca a samotnej rozvodnej siete. V prípade nedostatku pitnej vody je obec zásobovaná z prívodného potrubia z Trenčianskych Bohuslavíc. Vodovod je pod správou Trenčianskych vodární a kanalizácií. (PRO Bošáca 2015-2020)

Drietoma

Verejný vodovod bol budovaný v troch etapách. V rámci I. etapy bolo v roku 1973 vybudované pramenisko, prívod vody do 30 m³ vodojemu. V roku 1987 bol vybudovaný vodojem 150 m³ a manipulačná komora vodojemu. V roku 1992 bola vykonaná rekonštrukcia vodovodu. Oceľové potrubie, ktoré bolo skorodované bolo vymenené za PVC DN 160. V roku 1993 bol vodovod rozšírený v dĺžke 774,0 m. V roku 1994 bol pribudovaný ďalší úsek v dĺžke 450,0 m. Ďalšie rozšírenie bolo podmienené rekonštrukciou prívodu vody do VDJ a prístavbou druhej nádrže vodojemu. V roku 1996 bolo oceľové potrubie DN 100 nahradené potrubím PVC DN 150 m. V II. etape výstavby boli z rúr PVC DN 50 ‑ DN 100 vybudované rozvodné potrubie po obci v dĺžke 2870 ,00 m a VDJ 275 m³. V III. etape bola dobudovaná verejná časť vodovodnej siete z rúr PVC DN 100 v dĺžke 3048,0 m a previedlo sa prepojenie vodovodu Kostolnej - Záriečia - Drietoma. Prepojenie je z rúr PVC DN 100 dĺžky 700 m. Napojené je na odberné potrubie PVC DN 100 z v DJ Kostolná- Záriečie a v Drietome je prepojenie prevedené pri EKO ‑ STAVSOLE na jestvujúce potrubie DN 100. Po celej trase vodovodu sú osadené požiarne hydranty v max. vzdialenosti 120 m. Prípojky pre rodinné domy sú z potrubia RPE DN 25 až DN 80. Meranie spotreby vody je vo vodomerných šachtách. Prevádzkovanie vodovodu zabezpečuje spoločnosť Trenčianske vodárne a kanalizácie, a.s.

Zdrojom pitnej vody pre obec je prameň „Pod Žľabom“ vybudovaný v lokalite Pod Žľabom a lokalite „Pod Tlstou horou“. Prameň je zachytený do železobetónovej pramennej komory. Výdatnosť prameňa podľa hydrogeologickej správy z roku 1966 sa pohybuje na úrovni 1,13 ‑ 1,38 l/s. Vodný zdroj ma vyhlásené ochranné pásmo. Okolo I. PHO je vybudované oplotenie. V čase nedostatku vody z prameňa obec nakupuje vodu od Trenčianskych vodární a kanalizácií, a.s. nakoľko je napojená na rozvod vody v obci Kostolná-Záriečie. Občania využívajú tiež vlastné studne. Využíva ich asi 160 domov a na vodovod je pripojených asi 410 domov. V miestnych častiach Brúsne, Majer, Liešna a Holbová sú obyvatelia napojení na vlastné vybudované studne.

Haluzice

V obci prebehla rekonštrukcia vodovodu v r. 1948 – 1950. Vlastníkom vodovodu je TVK, a.s. Trenčín. V časti obce Chríb je pôvodný vodovod od roku 1901. Zdroj pitnej vody je zabezpečený samospádom do rezervoárov vody. Vlastníci nehnuteľností v častiach obcí Chríb a Haluzické Kopanice majú vlastné studne.

Chocholná-Velčice

Vodovod sa začal v obci budovať v roku 1989 hĺbením studní a neskôr stavbou vodojemu (1991). Ako zdroj pitnej vody pre obec slúži jeden z troch vrtov v Chocholnianskej doline, ktoré sa nachádzajú v údolnej nive potoka Chocholnica približne 1,6 km severozápadne od obce. Disponibilná kapacita (výdatnosť) všetkých troch vrtov spolu je 17 l/s. V súčasnosti sa na zásobovanie pitnou vodou využíva vrt HHCH-2 s max. disponibilnou kapacitou 7 l/s. Zo zdroja je voda odčerpávaná ponorným čerpadlom z hĺbky 40m. Dopravovaná je potrubím PVC DN 200 do vodojemu, pozostávajúceho z dvoch

valcovitých komôr, každá o objeme 250 m^3, spolu 500m^3. Maximálna hladina vodovodu je na kóte 275 m.n.m. (vodojem), minimálna hladina je na kóte 197 m.n.m. (Súhrada). Aktuálne je využitie akumulačnej kapacity na úrovni cca 50 % z disponibilného objemu vodojemov. Vybudovaná rozvodná vodovodná sieť je napojená na vodojem potrubím PVC DN 200, ktoré vedie do centra obce a ďalej smerom do Velčíc (DN 100) a do Malej Chocholnej (DN 200 a DN 100). Koncové vetvy vodovodu sú z PVC DN 100. Jednotlivé odberné miesta - domácnosti (domy a byty) sú pripojené na vodovodné potrubie prípojkami cez vodomerné šachty. Na prípojku je spravidla použitá hadica LDPE 32x3,0mm. Aktuálne je na obecný vodovod napojených cca 95% potenciálnych odberateľov. Kvalita vody je dobrá. Správcom vodovodu je Trenčianska vodohospodárska spoločnosť (TVS) a.s , ktorá kvalitu pitnej vody z vodovodu pravidelne monitoruje.

Vodovod z Malej Chocholnej pokračuje potrubím PVC DN 200 do susednej obce Kostolná-Záriečie, kde ústi do vodojemu nad touto obcou. Odtiaľ je tak pitnou vodou z vodného zdroja Chocholná-Velčice zásobovaná celá obec Kostolná-Záriečie, a tiež časť susednej obce Drietoma.

Významné pre obec sú vodné zdroje minerálne pramene, tzv. „kyselky“, a to kyselka Velčická - pod cestou - v dedine a kyselka pod Tlstou horou - dolný prameň. Niekoľko rodinných domov využíva vlastné studne, ktorých kvalita vody je sledovaná len individuálne.

Ivanovce

Obyvateľstvo je zásobované pitnou vodou z vodného zdroja v obci Štvrtok. Je potrebné sledovať kvalitu pitnej vody určenej pre zásobovanie obyvateľstva, ktorá odráža celkovú kvalitu životného prostredia v obci. Regionálny úrad verejného zdravotníctva pravidelne monitoruje kvalitu pitnej vody z vodovodov a podáva o jej kvalite správu. Sleduje sa najmä úroveň hladiny dusičnanov, ktorá nesmie presiahnuť hodnotu 50 mg.l-1. Je potrebné však uviesť, že deti do 6 mesiacov veku nesmú piť vodu, ktorá presahuje hodnotu 10 mg.l-1. Obyvatelia zároveň používajú vlastné studne, ktorých kvalita vody je sledovaná len individuálne. Pre zistenie stavu je možne odobrať vzorky vody zo studní a urobiť mikrobiologický prieskum. Prieskum vykonáva Regionálny úrad zdravotníctva v Trenčíne. (RUVZ)

Kostolná – Záriečie

Obec je zásobovaná pitnou vodou z vodného zdroja nachádzajúceho sa v katastrálnom území susednej obce Chocholná-Velčice s výdatnosťou Q 13 l/s. Z uvedeného vodného zdroja je voda vedená výtlačným potrubím cez obec Chocholná-Velčice a obec Kostolná- Záriečie do vodojemu nad obcou V = 1x250m3. Zásobovanie pitnou vodou obce Kostolná- Záriečie je riešené verejným vodovodom, ktorý je vybudovaný v rozsahu celého územia obce. Vodovod bol vybudovaný v roku 1998. Rozvody vodovodu sú z PVC. V súčasnosti je 85% domov pripojených na vodovod a zvyšných 15 % využíva vlastné studne. Vlastníkom vodovodu sú Trenčianske vodovody a kanalizácie a.s. Trenčín. Súčasný vodárenský systém je pre obec dostatočný.

Melčice – Lieskové

Obec je zásobovaná vodou z vodného zdroja v obci Štvrtok. Vodný zdroj Štvrtok patrí k piatim najvýdatnejším vodným zdrojom v správe Trenčianskej vodohospodárskej spoločnosti. Rozvod vodovodu bol vybudovaný v obci v roku 1981 z PVC. Na vodovod sú pripojené všetky obydlia, asi 15 % domov využíva aj vlastnú studňu. Majiteľom vodovodu je obec a patrí pod správu Trenčianskej vodohospodárskej spoločnosti.

Nová Bošáca

Obec v súčasnosti nemá vybudovaný verejný vodovod. Obyvatelia sú zásobovaní pitnou vodou z vlastných zdrojov. Do budúcnosti sa plánuje vybudovanie vodovodnej siete hlavne centrálnej časti obce.

Štvrtok

V katastri obce sa nachádza zdroj pitnej vody. Rozvod vodovodu bol vybudovaný v roku 1987. Všetky obydlia sú pripojené. Asi 30% domov využíva vlastné studne súčasne s vodovodom. Majiteľom vodovodu sú Trenčianske vodárne a kanalizácie, a.s.

Zemianske podhradie

Obec má obecný verejný vodovod, ktorý je skolaudovaný a spustený do prevádzky. Stavba bola vložená do TVK a.s. TN, ktorá ho prevádzkuje a zabezpečuje komplet servis. Obyvatelia využívajú aj vlastné zdroje podzemnej vody.

3.2.3.2 Odkanalizovanie a ČOV

Obce riešeného územia, ktoré nie sú vybavené kanalizáciou, majú spracované projekty pre stavebné povolenie, príp. realizačné projekty. Sú pripravené po zabezpečení finančných prostriedkov vybudovať úplné odkanalizovanie hlavných častí obcí.

Adamovské Kochanovce

Obec je v súčasnosti kompletne odkanalizovaná a napojená na ČOV v obci Ivanovce. Kanalizácia je vybudovaná v roku 2015 a daná do prevádzky v roku 2016. Realizovaná prostredníctvom TVK, a.s. Trenčín. Obec sa finančne podieľala 5 % z preinvestovanej sumy.

Bošáca

Obec má vybudovanú kanalizáciu len pre odpad z odtokov, ktorá je vedená do potoka Bošáčka. Splaškové odpadové vody sú odkanalizované do individuálnych septikov a žúmp (PRO Bošáca 2015-2020). Obec Bošáca má vypracovanú štúdiu odkanalizovania a čistenia odpadových vôd v Bošáckej doline a v programovom období plánuje vybudovanie spoločnej kanalizačnej siete pre obce Bošáca, Haluzice, Nová Bošáca, Štvrtok, Trenčianske Bohuslavice a Zemianske Podhradie.

Drietoma

V obci bola v roku 2014 vybudovaná splašková kanalizácia v dĺžke 12,5 km. Obec nemá ČOV, využíva pravobrežnú čističku odpadových vôd v Trenčíne, 16 domov má malú čističku odpadových vôd. V miestnych častiach nie je vybudovaná obecná kanalizácia a obyvatelia sú napojení na vlastné odpadové žumpy.

Haluzice

Obec nie je vybavená kanalizáciou ani ČOV. Domácnosti majú vybudované žumpy, ktorých vývoz si zabezpečujú obyvatelia individuálne, väčšinou prostredníctvom obce Trenčianske Bohuslavice a PD Bošáca.

Chocholná-Velčice

Obec (intravilán) je v súčasnosti odkanalizovaná splaškovou kanalizáciou, vybudovanou v roku 2015. Ide o spoločnú kanalizačnú sieť obcí Ivanovce, Melčice-Lieskové, Adamovské Kochanovce a Chocholná-Velčice, so spoločnou čistiarňou odpadových vôd v Ivanovciach. Vlastníkom i prevádzkovateľom spoločnej kanalizácie je Trenčianska vodohospodárska spoločnosť (TVS) a.s.

Splaškové odpadové vody z obce sú dopravované sieťou čerpacích staníc do ČOV v obci Ivanovce. Na kanalizačnú sieť je napojených cca 70% bytov a domov v obci, tiež obecný úrad, školy, obchody, hasičská zbrojnica, dom služieb.

Ivanovce

Kanalizácia bola v obciach Chocholná-Velčice, Adamovské Kochanovce, Melčice-Lieskové a Ivanovce vybudovaná v roku 2015 a daná do prevádzky v roku 2016. Realizovaná prostredníctvom TVK, a.s. Trenčín. Obce sa finančne podieľali 5 % zo sumy preinvestovanej v jednotlivých obciach. V obci Ivanovce je vybudovaná ČOV. Domácnosti si prípojky realizovali vo vlastnej réžii. Časť obce Ivanovce - Dolina nie je odkanalizovaná, v súčasnosti sa realizuje projektová dokumentácia. Jej realizácia je vo výhľade do roku 2030.

Kostolná-Záriečie

V súčasnosti je územie obce Kostolná-Záriečie odkanalizované splaškovou kanalizáciou z PVC kanalizačných korigovaných rúr DN 300. Následne sú splaškové vody čistené v mechanicko-biologickej ČOV – Trenčín pravý breh, ktorá sa nachádza v katastrálnom území obce Kostolná-Záriečie. Terénne danosti obce nedovolili doviesť všetky splaškové odpadové vody gravitačne, preto na kanalizačnej sieti sú vybudované 3 čerpacie stanice a príslušné výtlačné potrubie. V obci Kostolná-Záriečie je vybudovaná splašková kanalizácia. Na kanalizáciu je napojených 70% domov a budov v obci. Obec je napojená na pravobrežnú čističku odpadových vôd Trenčín v katastrálnom území obce. Kanalizácia bola vybudovaná v roku 2003 z PVC. Dažďové vody sú prevažne odvádzané systémom dažďových stôk, rúr z PVC a železobetónu. Dažďové vody z časti ciest sú odvedené systémom rigolov popri ceste do potoka, prípadne do trativodov. Vlastníkom kanalizačnej siete sú Trenčianske vodovody a kanalizácie a.s. Trenčín.

Melčice-Lieskové

Kanalizácia bola v obciach Chocholná-Velčice, Adamovské Kochanovce, Melčice-Lieskové a Ivanovce vybudovaná v roku 2015 a daná do prevádzky v roku 2016. Realizovaná prostredníctvom TVK, a.s. Trenčín. Obce sa finančne podieľali 5 % zo sumy preinvestovanej v jednotlivých obciach. Obec je napojená na ČOV v obci Ivanovce. Časť obce Melčice - Dolina nie je odkanalizovaná, v súčasnosti sa realizuje projektová dokumentácia. Jej realizácia je vo výhľade do roku 2030.

Nová Bošáca

V súčasnom období nie je v obci vybudovaná kanalizačná sieť a ČOV. V súčasnosti je trend riešiť túto situáciu samostatnými domovými čistiarňami. Z prevádzkových skúseností však vyplýva, že kvalita a technologické vybavenie mnohých domových ČOV je na nízkej úrovni a neumožňuje adekvátne čistenie odpadových vôd. Obec sa ale skladá z 23 osád, ktoré sú rozmiestnené v celom chotári. Prepojenie jednotlivých osád do spoločnej kanalizačnej siete by bolo finančne náročné. V súčasnosti si riešia domácnosti odpad septikom, betónovou žumpou a ČOV.

Štvrtok

Splašková kanalizácia v obci nie je vybudovaná. Z toho vyplýva, že obec nie je napojená na čistiareň odpadových vôd a splaškové vody sú vypúšťané do domových žúmp, ktoré sú v prípade potreby vyprázdňované. V obci sa nenachádza žiadna domová čistiareň odpadových vôd. V súčasnosti je v procese výstavba novej kanalizácie v obci.

Zemianske Podhradie

Pre spoľahlivé, hospodárne a zdravotne neškodné odvádzanie odpadových vôd v súčasnosti obec nemá vybudovanú splaškovú kanalizáciu. Odpadové vody budú v budúcnosti čistené v objekte čistiarne odpadových vôd, ktorá by mohla byť situovaná v okrajovej časti obce, prípadne sa obec napojí na ČOV Bošáca. Trasa splaškovej kanalizácie bude vedená verejnými priestranstvami - komunikáciami, chodníkmi. Jednotlivé uličné stoky budú budované etapovite, profilu DN 300 mm z kanalizačných rúr z PVC. V obci odpadové splaškové vody budú gravitačne zaúsťované do čistiarne odpadových vôd. Otváraním nových lokalít sa bude dobudovávať uličná sieť splaškovej kanalizácie profilu DN 300 mm s napojením do vybudovaných šácht splaškovej kanalizácie. Kde to výškové pomery riešeného územia obce neumožnia, aby splašková kanalizácia bola gravitačná, odpadové splaškové vody sa budú prečerpávať pomocou čerpacích šácht. Čistiareň odpadových vôd bude tvoriť strojno - technologické zariadenie. Obec mám vypracovanú štúdiu odkanalizovania- je zabezpečená pre všetky obce Bošáckej doliny- (Bošácu, Novú Bošácu, Zemianske Podhradie, Haluzice a Trenčianske Bohuslavice) a identická pre všetky obce. Podrobne sú spracované všetky varianty odkanalizovania v samotnej štúdii s názvom „Štúdia odkanalizovania a čistenia odpadových vôd v Bošáckej doline“ vypracovanej firmou AQUA PROCORN s.r.o, projektová a inženýrska společnosť, v auguste 2017.

3.2.3.3 Zásobovanie elektrickou energiou a verejné osvetlenie

V obciach regiónu je v prevažujúcej miere sekundárny rozvod elektrickej energie realizovaný ako vzdušná sieť na betónových stĺpoch a asi v 10 % rozsahu podzemným vedením. Výkon transformátorov je regulovaný s rezervou počítanou pre bežný nárast počtu obyvateľov. Pre rozvoj podnikateľských aktivít je potrebné realizovať podľa potreby nové káblové prípojky z VN siete a zodpovedajúce kioskové trafostanice.

Adamovské Kochanovce

Prevádzkovateľom elektrickej siete v obci je Západoslovenská energetika a.s. Obec je elektrifikovaná v plnom rozsahu. Sekundárny rozvod je realizovaný ako vzdušná sieť na betónových stĺpoch. Občianska, bytová a podnikateľská vybavenosť sú zásobované z piatich trafostaníc, ktoré sú rovnomerne rozložené po obci. Trafostanice pokrývajú výkonovo požiadavky zásobovania elektrickou energiou. V niektorých trafostaniciach je ešte rezervný výkon, niektoré sa dajú rekonštruovať na vyššie výkony, čo umožní pokrývať zvýšené nároky na odbery v obci.

Bošáca

Obec je elektrickou energiou zásobovaná z linky VN 295. Ide o vzdušnú elektrickú sieť VN 22 kV, ktorá je pretransformovaná v trafostanici. Sústava rozvodní s transformátormi 110/22 kV umožňuje reagovať na požiadavky odberateľov. Transformované 110 kV smerujú v súčasnosti do TS Nové Mesto nad Váhom. Severnú časť obce Bošáca zásobuje obyvateľov kiosková transformačná stanica TS 4-105 o výkone 400kV. V južnej časti územia sa nachádza stožiarová TS 4-101 o výkone 250kVA. Verejné osvetlenie je vedené pozdĺž ciest a je súčasťou elektrického vedenia (PRO Bošáca 2015-2020).

Drietoma

Katastrom obce Drietoma prechádzajú nasledovné vedenia VVN a VN: severným okrajom obce Drietoma, východno-západným smerom, je vedené diaľkové vzdušné vedenie 400 kV, linka č.495 zo smeru Bošáca smer Varín. Vzdušne vedenie VN 22 kV, linka č. 295 je vedené katastrom obce Drietoma od južného okraja smerom na sever po štátnu hranicu. Z tohto vedenia sú napojené všetky distribučné trafostanice 22/0,4kV, z ktorých je zásobovaný kataster obce nízkym napätím. Z tohto vedenia je dotovaná elektrická sieť obce a katastra prostredníctvom intravilánových 22 kV vzdušných liniek ústiacich do jednotlivých distribučných trafostaníc obce 22/0,4kV situovaných v miestach príslušného odberu. Vybudované boli i podzemné vedenia. Obec je 100 % elektrifikovaná. Verejné osvetlenie je vybudované vo všetkých uliciach obce a osvetlené sú tiež ulice v osadách a schválené prechody pre chodcov na štátnej ceste I/9.

Haluzice

Obec je zásobovaná el. energiou prostredníctvom ZSE vzdušnou sieťou vedenou na betónových stĺpoch. V celej obci s výnimkou Haluzických kopaníc je vybudované verejné osvetlenie, ktoré bolo čiastočne rekonštruované výmenou pouličných lámp s LED svietidlami. V budúcnosti sa predpokladá dobudovanie chýbajúceho pouličného osvetlenia, kde sa plánuje použitie modernejších pouličných lámp na solárne panely.

Chocholná-Velčice

Obec je prakticky stopercentne elektrifikovaná, a to formou nadzemných aj podzemných vedení.

Južným okrajom obce (pozdĺž železničnej trate) je vedené hlavné vzdušné vedenie VN 22kV, linka č. 295. Z tohto vedenia je dotovaná elektrická sieť intravilánu obce i väčšina katastra prostredníctvom intravilánových 22kV vzdušných liniek, ústiacich do jednotlivých distribučných trafostaníc obce, situovaných v miestach príslušného odberu. Ide o tieto transformačné stanice:

1. 0024 - 101 stožiarová Zábrežie, inštalovaný výkon 250 kVA
2. 0024 - 103 stožiarová Podhradie, inštalovaný výkon 250 kVA
3. 0024 - 302 stožiarová Pod Rudinami, inštalovaný výkon 250 kVA
4. 0024 - 301 stožiarová Súhrada, inštalovaný výkon 250 kVA
5. 0024 - 105 2,5 stĺpová Poľnohospodárske družstvo, inštalovaný výkon 250 kVA
6. Tn1 kiosk Poľnohospodárske družstvo, inštalovaný výkon 400 kVA
7. Tn2 kiosk Poľnohospodárske družstvo, inštalovaný výkon 400 kVA
8. 0024 - 102 stožiarová Malá Chocholná, inštalovaný výkon 250 kVA
9. 0024 - 104 2,5 stĺpová Vodný zdroj, inštalovaný výkon 100 kVA

10. 0024 - 105 stožiarová Chatová oblasť, inštalovaný výkon 160 kVA
11. 0024 - 203 2,5 stĺpová Kykula - OSC, inštalovaný výkon 100 kVA
12. 0024 - 201 1 stĺpová Kykula škola, inštalovaný výkon 100 kVA
13. 0024 - 205 kiosková Chocholnianska dolina, inštalovaný výkon 400 kVA
14. 0024 - 107 kiosková ČS PHM, inštalovaný výkon 400 kVA
15. 0024 - 202 stožiarová Handrláky, inštalovaný výkon 100 kVA

Vzdušné vedenie 22kV, ktoré vedie severným okrajom katastrálneho územia, zo susedného katastrálneho územia obce Drietoma, od osady Brúsne, je v súčasnosti v rámci medzinárodného projektu ACON nahrádzané zemným vedením.

V obci je vybudované **verejné osvetlenie (VO),** ktoré pokrýva 100% intravilánu obce. Sieť VO tvoria 4 hlavné samostatné okruhy VO, každý samostatne riadený a napájaný elektrinou. Menší okruh VO vedie miestnym parkom, samostatne je osvietený areál obecného úradu.

Verejné osvetlenie bolo rekonštruované v roku 2012, rozmiestnené boli nové typy žiarivkových svietidiel MODUS LV v celkovom počte cca 270 svietidiel, príkon svietidla 36W. V roku 2022 boli inštalované nové systémy spínania VO. Aktuálne sú vymieňané žiarivkové svetelné zdroje za LEDkové (príkon zdroja 18W), s cieľom zefektívniť prevádzku verejného osvetlenia a dosiahnuť energetické úspory.

Ivanovce

Obec je na 100 % elektrifikovaná, a to formou nadzemných vedení. V roku 2004 bola vybudovaná nová kiosková trafostanica. V obci je vybudované verejné osvetlenie a pokrýva 100% obce aj časť Ivanovce - Dolina. Verejné osvetlenie je v dobrom stave.

Kostolná – Záriečie

Vzdušné vedenie VN 22 kV, linka č. 295 je vedené katastrom obce Kostolná-Záriečie južným okrajom a pozdĺž západného okraja vedie smerom na sever do obce Drietoma až po štátnu hranicu s ČR. Vzdušné vedenie VN 22 kV, linka č. 231 je vedené od Hydrocentrály smerom k obci Kostolná-Záriečie ukončené v trafostanici č. 0028-005. Z týchto vedení je dotovaná elektrická sieť obce a katastra prostredníctvom intravilánových 22 kV vzdušných liniek ústiacich do jednotlivých distribučných trafostaníc obce 22/0,4kV situovaných v miestach príslušného odberu. Rozvody elektrickej energie sú zrealizované v celej obci, pričom sú prevažne nadzemné. Verejné osvetlenie prešlo rekonštrukciou v rokoch 2003 až 2008. Rekonštrukciou sa obmieňal systém verejného osvetlenia na efektívnejší. Je potrebné pristúpiť k dodatočnej modernizácii verejného osvetlenia. V roku 2004 bola realizovaná rekonštrukcia trafostanice.

Melčice – Lieskové

Obec je na 100 % elektrifikovaná, a to formou nadzemných vedení. V obci je vybudovaný moderný systém verejného osvetlenia, ktoré umožňuje reguláciu intenzity osvetlenia podľa stmievania. V celej obci bolo menené staré osvetlenie na LED osvetlenie. Časť obce, kde sa nenachádza el. energia, je inštalované osvetlenie na solárne panely. Verejné osvetlenie je v dobrom stave.

Nová Bošáca

Obec je v rámci okresu Nové mesto nad Váhom zásobovaná elektrickou energiou linkami 110 kV VVN elektrickej energie, a to vedením Stará Turá – Trenčín - Dubnica. Sieť pri súčasnom odbere pracuje spoľahlivo a dodáva potrebný výkon bez väčších úbytkov napätia. Vzdušné vedenie 22 kV, prechádzajúce do obce od obce Zemianske Podhradie sa postupne dostáva do zastavaného územia obce. Juhovýchodným okrajom obce prechádza 22 kV vedenie. Z VN vedenia sú v smere do obce a jednotlivých osád prevedené VN prípojky, na ktoré sú napojené vonkajšie 22/0,4 kV transformačné stanice, zabezpečujúce cez sekundárne rozvody Nn 380/220 V odber elektrickej energie. NN vzdušné vedenie je v dobrom stave. Vedenie je realizované na betónových a drevených podperných bodoch. Hlavné vetvy vzdušného vedenia sú vedené pozdĺž hlavnej cesty, v súbehu s telefónnym vedením a vedením obecného rozhlasu. Rozvádzače NN umiestnené na stožiarových trafostaniciach vyhovujú požiadavkám pre zásobovanie elektrickou energiou.

Štvrtok

Obec je zásobovaná elektrickou energiou z primárneho 22 kV vzdušného vedenia. Napájanie samotného sídla je realizované 22 kV vzdušnou prípojkou prostredníctvom 22/0,4 kV trafostaníc zásobujúcich súčasnú bytovú aj občiansku zástavbu. V obci je jedna stožiarová transformátorová stanica s výkonom 250 kVA a jedna nová kiosková trafostanica 400 kVA vybudovaná v roku 2010.

Dodávka elektrickej energie pre jednotlivých odberateľov v obci je vykonávaná verejným NN vzdušným rozvodom AlFe6 na betónových a v menšej miere aj drevených stožiaroch v blízkosti verejných komunikácií a z časti aj káblovým vedením. Vedenie tvorí sieť s výbežkami pre vzdialenejšie lokality obce.

Zemianske Podhradie

V širšom okolí obce sa nenachádzajú energetické zariadenia na výrobu elektrickej energie. Do obce je vedená elektrická energia diaľkovými linkami VVN 220 kV, linky VVN 110 kV. Južne od obce v smere Z-V katastrálnym územím prechádza elektrické vedenie VVN 220 kV. Obce v okolí sú elektrickou energiou zásobované z rozvodnej stanice 110/22 kV v Novom Meste nad Váhom. Vzdušné vedenie VN 22 kV, z ktorého je zásobovaná aj obec, je vedené južne od zastavaného územia obce. Z neho odbočujú vedenia k jednotlivým distribučným transformačným staniciam. Zásobovanie riešeného územia elektrickou energiou je zabezpečované prostredníctvom distribučných transformačných staníc 22/0,42 kV.

3.2.3.4 Zásobovanie plynom a teplom

Adamovské Kochanovce

Obec má v súčasnosti vybudovaný STL verejný plynovod. Plynofikácia bola vybudovaná v r. 1995. Súčasná STL plynovodná sieť a príslušné plynárenské zariadenia dostatočne pokrývajú spotrebu zemného plynu v obci. Každá domácnosť má možnosť sa napojiť na plynovú prípojku. Realizácia plynovodu v obci Adamovské Kochanovce mala dôležitý význam z hľadiska životnej úrovne obyvateľstva a životného prostredia, čím sa zlepšila čistota ovzdušia a zamedzilo sa znečisťovaniu okolia.

Bošáca

Zdrojom tepla v obci je zemný plyn, ktorý sa využíva v individuálnych domových kotolniach. Zásobovanie teplom je realizované aj prostredníctvom elektrickej energie alebo na báze tuhého paliva - dreva alebo uhlia (PRO Bošáca 2015-2020). V obci je vybudovaný STL rozvod plynu z oceľových rúr a tlaku 100kPa. Celá obec je napojená z regulačnej stanice plynu VTL-STL v obci Trenčianske Bohuslavice. Zásobovanie plynom je zabezpečené STL 300 kPa. Hlavné prívodné potrubie je vedené po ľavej strane cesty Trenčianske Bohuslavice – Bošáca. Prívodné STL potrubie je DN 150mm. Cez obec prechádza v dvoch hlavných vetvách, ktoré sú medzi sebou prepojené z hľadiska vyrovnania tlaku. V osadách Rolincová a Zabudišová úplne absentuje napojenie plynovej siete (PRO Bošáca 2015-2020).

Drietoma

Obec je plynofikovaná. Plyn sa využíva v domácnostiach na kúrenie, prípravu TUV a varenie. Rozvody STL sú vedené po štátnej ceste Trenčín ‑ Brno a obecných komunikáciách. Potrubie pre STL rozvody sú z ocele DN 80,50 do 400 kPA v dĺžke cca 9491m. Spotrebitelia plynu sú pripojení plynovými prípojkami STL/NTL oceľ DN 25. Regulácia tlaku plynu je zabezpečená regulátorom umiestneným spolu aj s plynomerom v certifikovaných plynárenských skrinkách, ktoré sú osadené v oploteniach. Asi 90 % domov v obci je plynofikovaných (580) .

Haluzice

Obec nie je plynofikovaná, s výnimkou malej časti. Plynová regulačná stanica je vlastníctvom súkromnej osoby. Domácnosti sú vykurované prevažne tuhým palivom.

Chocholná – Velčice

Obec je plynofikovaná od roku 1997. Plynovodná sieť začína VVTL prípojkou od jestvujúceho VVTL plynovodu DN 500 PN 63 Nové Mesto nad Váhom – Nemšová, ktorý vedie cca 200 m od severozápadného okraja obce. Prípojka je vedľa štátnej cesty Chocholná - dolina, vedená k regulačnej stanici RS 1200/2/1-463. VVTL plynová prípojka je navrhnutá z oceľových trubiek izolovaných DN 80. Max. prevádzkový tlak vo VVTL prípojke je 6,3 MPa.

Regulačná stanica plynu je situovaná vedľa štátnej cesty, výstupný tlak z RS je 0,4 MPa. Nadväzujúce STL – plynové rozvody sú navrhnuté z trubiek PE – SDR 11, prevádzkový tlak 0,4 MPa. Hlavná vetva po centrum obce je dimenzie D 110, sekundárne vetvy D 90 a ostatné vedenia a prípojky DN63. Pripojených na plynovú sieť je cca 97% potenciálnych odberateľov – bytov a domov v intraviláne obce.

Ivanovce

Obec je 100 % tne plynofikovaná. Plynovod bol vybudovaný v roku 1988 z materiálu plast. Na plynofikáciu je napojených 85 % obytných jednotiek.

Kostolná – Záriečie

Obec Kostolná-Záriečie je zásobovaná zemným plynom z VTL plynovodu DN150 PN25. Prívod zemného plynu do regulačnej stanice je zabezpečený cez VTL pripojovací plynovod DN80 PN25. Regulačná stanica je umiestnená v obci Drietoma s výkonom 1200m3/h (RS 1200/300 k Pa), z ktorej sú zásobované zemným plynom obce Drietoma a Kostolná-Záriečie cez STL2 distribučnú sieť s max. prevádzkovým tlakom PN 300 kPa. Obec Kostolná-Záriečie je v plnom rozsahu plynofikovaná. V roku 1994-1995 bol v obci vybudovaný plynovod, pričom bola využívaná oceľ a PVC. V súčasnosti je naň napojených cca 90 % domov v obci. Teplo a teplá úžitková voda je zabezpečovaná prostredníctvom lokálnych domových kotolní na plyn, pevné palivo a elektrickú energiu.

Melčice – Lieskové

Obec je plynofikovaná. Plynovod bol vybudovaný v roku 1986 z materiálu PVC. Na plynofikáciu je napojených 87 % obytných jednotiek. Plynofikovaná nie je časť obce Melčice - Dolina.

Nová Bošáca

Obec nie je napojená na zdroj zemného plynu. Obcou Dolné Srnie prechádza distribučná vetva VVTL plynovodu DN 500 s prevádzkovým tlakom 64 bar.

Štvrtok

Obec je v plnom rozsahu plynofikovaná - rozvody boli vybudované vr. 1999 a je na ne napojených cca 80 % domov. Napojenie obce na plyn je prevedené pomocou VTL plynovej prípojky DN 50, PN 6,3 MPa v severozápadnej časti obce, napojenej na jestvujúci VTL plynovod DN 500, PN 63 MPa. Prípojka je vedená do regulačnej stanice plynu odkiaľ je pomocou STL plynovodu DN 50, PN 4,6 MPa vedený plyn do uzlového bodu 1. Odtiaľto je pomocou STL plynovodu DN 40, PN 3,7 MPa, rozvádzaný po celej obci. Novo navrhované obytné obvody sa uvažujú taktiež plynofikovať v plnom rozsahu.

Zemianske Podhradie

V smere juhovýchod – severozápad je budovaný VTL plynovod s maximálnym prevádzkovým tlakom do 25 barov DN 200. Z regulačnej stanice vychádza STL plynovod z oceľových rúr DN 100, ktorý slúži pre zásobovanie obce zemným plynom. Jednotlivé odbery sú pre použitie v domácnostiach a pre technickú a občiansku vybavenosť doregulované v domových regulačných zostavách. Rozvod potrubia v obci je z rúr z oceľových trubiek. Pre rodinné domy a nízko podlažné objekty bez centrálnej dodávky

tepla a teplej vody je komplexné používanie plynu pre potreby vykurovania, ohrevu teplej vody a varenia. Plynové vykurovanie má obvykle formu ústredného vykurovania, len výnimočne sa realizuje samostatnými plynovými pecami. V objektoch občianskej vybavenosti a drobného priemyslu sa zemný plyn používa na vykurovanie, ohrev teplej vody a technologické potreby. Hlavný spôsob zásobovania sú lokálne zdroje tepla na zemný plyn a pevné palivo - prevažne na atmosférické spaľovanie drevnej hmoty. Tretie najčastejšie využitie zdroja tepla je elektrické vykurovanie (priamo ohrevné, akumulačné). Ďalšími zdrojmi energie sú v zanedbateľnej miere slnečné kolektory (najmä podpora prípravy TÚV), propán (najmä technologické účely – varenie). Väčšina objektov má inštalovaný kombinovaný spôsob vykurovania, najčastejšie v kombinácii zdroja tepla kotol na drevo / plynové vykurovanie. Uvedené kombinácie sú riešené pre vykurovanie aj pre ohrev TÚV. Najviac bytov v obci Zemianske Podhradie je v súčasnosti vykurovaných prostredníctvom ústredného lokálneho kúrenia a iného typu. Tento typ vykurovania je využívaný pri rodinných domoch. Iný typ vykurovanie využíva cca 51 bytov.

3.2.3.5 Telekomunikácie a obecný rozhlas

Adamovské Kochanovce

Telefonické spojenie zabezpečuje digitálna telefónna ústredňa. Pokrytie signálom mobilných operátorov je dobré. Taktiež s dostupnosťou vysokorýchlostného internetu nie je problém.

Bošáca

Káblová televízia v obci vybudovaná nie je, obyvatelia majú zabezpečený satelitný príjem, IPTV príjem a príjem pomocou terestriálneho vysielania. Televízny signál prostredníctvom satelitného vysielania zabezpečujú súkromní distribútori (Digi Tv, UPC Direct, Telekom, Orange). Telekomunikačné a internetové pripojenie zabezpečujú súkromné spoločnosti O2, Orange, Telekom, Turbonet a Slovanet. V strede obce je vybudované Infocentrum, ktoré by malo slúžiť pre informovanosť obyvateľov, ale aj návštevníkov obce s možnosťou pripojenia sa Wifi free sieti v budove a jej bezprostrednom okolí (PRO Bošáca 2015-2020). Wifi free zóna je aj na futbalovom ihrisku v Bošáci, v Kultúrnom dome v Bošáci, na obecnom úrade v Bošáci a pri Hasičskej zbrojnici na Zabudišovej. V obci sa nachádza obecný rozhlas, ktorého ústredňa je umiestnená v priestoroch obecného úradu. Amplióny verejného rozhlasu sú rozmiestnené po zastavanom území obce, absentujú však v osadách na Rolincovej, na Jazerách, v lokalite nad cintorínom a v poli (PRO Bošáca 2015-2020). Verejný rozhlas supluje aplikácia Munipolis, ktorá zabezpečuje informovanie občanov pomocou viacerých kanálov – mail, aplikácia, SMS a cez oficiálne stránky obce a cez sociálne siete obce.

Drietoma

Katastrom obce Drietoma je vedený zemou diaľkový opticky kábel. Opticky kábel je vedený zo smeru Trenčín-Chocholná a vstupuje do katastrálneho územia obce z južnej strany. Optický kábel je zaústený do telefónnej ústredne obce RSU-Drietoma, ktorá je umiestnená približne v strede obce. Z telefónnej ústredne RSU optický kábel pokračuje severným smerom popri hlavnej ceste smer Morava

až po odbočku smer Dúbrava. Od odbočky je kábel vedený popri ceste smer Dúbrava a Trenčín. Kábel je cez Trenčín zokruhovaný. Z telef. ústredne RSU-Drietoma je vyvedený zemný metalický kábel MTS 1. Kábel MTS 1 je bývalý diaľkový kábel Trenčín ‑Uhorské Hradište. Kábel MTS 1 je v súčasnosti využívaný ako kábel miestnej telefónnej siete. Kábel MTS 1 je z ústredne vedený smerom na sever smer Morava a smerom na juh smer Kostolná-Záriečie a Trenčín. Z kábla MTS 1 smer sever je pripojená na telef. signál Liešna, Colnica-Štátna hranica a samoty severnej časti katastra obce Drietoma. Kábel MTS 1 je plne využitý a nie je možne ho použiť na ďalšiu telefonizáciu. Ďalej je z telef. ústredne RSU-Drietoma je vyvedený zemný metalický kábel MTS 2. Káblom MTS 2 je zabezpečený rozvod telef. signálu po obci Drietoma. Severným smerom je kábel vedený smer Morava popri hlavnej ceste a je ukončený pri odbočke na Dúbravu. Na tomto konci kábla MTS 2 je rezerva cca 100 párov t.j. cca 100 telefónnych pripojení. Kábel MTS 2 bude z ukončenia pokračovať do lokality 1SR, 18B, 1R, kde budú voľné pary na využite. Jednotlivé nové lokality budú pripojené na voľné pary káblov MTS1, MTS2 a na Opticky kábel. Odbočky a pokračovania vedení do nových lokalít sú zrejmé z výkresovej dokumentácie. Pokrytie obce signálom obidvoch slovenských mobilných operátorov . V obci funguje miestny rozhlas.

Haluzice

Obec disponuje funkčným miestnym rozhlasom. Jednotlivé amplióny sú umiestnené na stĺpoch verejného osvetlenia po celej obci, okrem Haluzických kopaníc, kde rozhlas nemá dosah. Telekomunikačné a internetové pripojenie v obci zabezpečujú súkromné spoločnosti O2, Orange, Telekom s obmedzeným pokrytím. Nedávno sme v obci zriadili nové internetové pripojenie spoločnosti Turbonet. Káblovú televíziu v obci nemáme, televízny signál je v domácnostiach zabezpečovaný individuálne prostredníctvom satelitných vysielačov prípadne mobilných operátorov.

Chocholná – Velčice

Telekomunikačné napojenie v obci Chocholná - Velčice využíva asi 410 obytných jednotiek a organizácií. Vedenia sú realizované nadzemne aj podzemne. Väčšina asi 95 % vedení je podzemných.

Obec je pripojená na dátovú digitálnu sieť, možnosť pripojenia na túto sieť je zatiaľ obmedzená na menšiu časť obce. Pred dokončením je nová vzdušná optická digitálna sieť, pokrývajúca celý intravilán obce.

Pokrytie signálom mobilných operátorov v zastavanom území je dobré, v časti Chocholnianskej doliny je signál slabší. V obci sú dve základňové stanice mobilných operátorov: Telekom (na dome služieb) a Orange (pri hasičskej zbrojnici).

Internetové služby využíva asi 250 domácností, podnikateľské a iné verejné subjekty v obci.

Obec má funkčný miestny verejný rozhlas, ktorý slúži na masové oznamy obyvateľstvu. Rozhlas bol vybudovaný asi v rokoch 1955 - 1957, vyžaduje generálnu rekonštrukciu.

Ivanovce

Telekomunikačné napojenie v obci Ivanovce využíva 75 % obytných jednotiek. Vedenia sú realizované nadzemne aj podzemne. Obec je pripojená na digitálnu ústredňu. Pokrytie signálom mobilných operátorov je dobré. Internetové služby využíva asi 35 % domácností. Obecný úrad taktiež využíva internetové služby, a to formou pripojenia ISDN. Operátor O2 má v obci vybudovaný stožiar na pokrytie svojho signálu. V obci je dostupný 4G aj 5G internet. Obec ma funkčný miestny verejný

rozhlas, ktorý slúži na masové oznamy obyvateľstvu. Rozhlasová ústredňa je nová z roku 2021 a vonkajšie rozvody sa postupne vymieňajú za nové.

Kostolná – Záriečie

Telekomunikačné rozvody obce Kostolná- Záriečie sú napojené na RSU obce Drietoma a prívodné vedenie MTS 1 vchádza do obce zo severnej strany metalickým káblom v zemi. Rozvody telekomunikačných vedení po obci sú taktiež metalickými káblami, sčasti nadzemnými. V obci sa nenachádza telefónna ústredňa. Telekomunikačné spojenia zabezpečuje ústredňa RSU v obci Drietoma a jestvujúce telekomunikačné rozvody obce Kostolná- Záriečie nie je možné využiť na ďalšiu telefonizáciu. Pokrytie obce signálom slovenských mobilných operátorov Orange, Telekom a O2 je na hranici spojiteľnosti hlavne vo východnej a severnej časti obce a možno ho klasifikovať ako nedostatočné. V súčasnosti sú v obci vybudované rozvody optického vlákna, ktoré umožňuje užívateľom vysokorýchlostné pripojenie na internet. Obec je pokrytá sieťou miestneho rozhlasu, pričom tento je využívaný na obecné spravodajstvo, oznamy obce, občanov a miestnych spoločností. Zariadenia miestneho rozhlasu sú pravidelne udržiavané. V budúcnosti je nevyhnutná modernizácia miestneho rozhlasu.

Melčice – Lieskové

Telekomunikačné napojenie v obci Melčice - Lieskové využíva takmer väčšina obytných jednotiek. Pokrytie signálom mobilných operátorov je dobré. V obci je dostupný vysokorýchlostný 4G a 5G internet, operátor Orange a Telekom. Obec ma funkčný miestny verejný rozhlas, ktorý bol rekonštruovaný v roku 2020-2022 a je riešený bezdrôtovo. Je v dobrom stave, bol dobudovaný aj do časti Melčice - Dolina, kde je riešený taktiež bezdrôtovo. Slúži na masové oznamy obyvateľstvu.

Nová Bošáca

Obec spadá do primárnej oblasti PO Trenčín a sekundárnej oblasti SO Nové Mesto nad Váhom – patrí do tranzitného telefónneho obvodu TTO Trenčín. Primárna oblasť je nižšou územnou jednotkou. Pripojenie cez optickú linku priamo k účastníkom telekomunikačných služieb u všetkých mobilných operátorov je pre riešené územie v súčasnom období nedostupná. Dátové služby sú poskytované prostredníctvom Verejnej dátovej siete (VDS) Telekom. Najbližší prípojný terminál dátových služieb je v Novom Meste nad Váhom. V súčasnosti je k dispozícii 1 digitálna telefónna ústredňa dostatočným počtom užívateľských prípojok. Okrajová časť jestvujúcej vzdušnej telefónnej siete v obci je nevyhovujúca po stránke fyzického a morálneho opotrebovania rozvodov MTS. Rozvoj mobilnej telekomunikačnej siete zabezpečujú v súčasnosti dvaja operátori a to Orange Slovensko, a.s. Bratislava, spoločnosť Telekom a O2. Tieto spoločnosti majú po území Slovenska rozmiestnené svoje základňové, prenosové a centrálne stanice podľa vlastných navrhnutých koncepcií rozvoja týchto spoločností, za pomoci ktorých zabezpečujú pre svojich užívateľov pokrytie signálom GSM v pásme 900 a 1800 MHz. Územie obce Nová Bošáca nie je plošne pokryté signálom GSM prevádzkovateľov tejto mobilnej siete. Do budúcna je potrebné zlepšenie pokrytia, nakoľko to predstavuje len cca. 50 až 70 %.Rozhlasová ústredňa je umiestnená v budove obecného úradu. Od budovy OcÚ je rozvod vedený na kovových stĺpoch, na ktorých sú upevnené reproduktory. Vedenie miestneho rozhlasu je vedené pozdĺž miestnych komunikácií, väčšinou súbežne s telefónnym vedením a vedením NN. Pôvodné rozvody sa

ponechajú a pre nové zastavané časti sa vybuduje nové vedenie miestneho rozhlasu. Vedenie sa uloží v zemi a pre umiestnenie reproduktorov sa využijú osvetľovacie stožiare, alternatíva je bezdrôtový rozhlas.

Štvrtok

V obci sú zavedené telekomunikačné káble s možnosťou napojenia všetkých obyvateľov, občianskej vybavenosti i podnikateľských subjektov. Telekomunikačné káble sú vedené v zemi, prípojky sú nadzemné. V obci je taktiež možné využiť služby všetkých mobilných operátorov, avšak najlepší signál má operátor Telekom. Televízny signál je možné zachytiť na celom území obce. Internet je v obci dostupný pre všetky domácnosti. Rozhlas je v obci nový od roku 2020.

Zemianske Podhradie

Prívod telefónnych liniek je optickým káblom popri ceste z TU v Novom Meste nad Váhom. Digitálna TÚ obce je umiestnená mimo budovy obecného úradu. Miestne rozvody sú prevedené metalickými káblami na stožiaroch vedených vedľa miestnych komunikácii. Aj okrajové časti sú napojené vzdušnými rozvodmi závesnými káblami. Mobilní operátori telekomunikačných systémov Telekom, Orange a O2. Slovensko má stav pokrytia v danej oblasti jedine pre služby siete GSM/GPRS ešte prostredníctvom technológie prvej generácie (1G) s využívaním systémov AMPS, TACS a čiastočne druhej generácie (2G a 3G) v centrálnej časti obce. Rozhlasová ústredňa je umiestnená v budove obecného úradu. Od budovy OcÚ je rozvod vedený na kovových stĺpoch, na ktorých sú upevnené reproduktory. Vedenie miestneho rozhlasu je vedené pozdĺž miestnych komunikácií, väčšinou súbežne s telefónnym vedením a vedením NN. Pôvodné rozvody sa ponechajú a pre nové zastavané časti sa vybuduje nové vedenie miestneho rozhlasu. Vedenie sa uloží v zemi a pre umiestnenie reproduktorov sa využijú osvetľovacie stožiare, alternatíva je bezdrôtový rozhlas. V obci je pri evanjelickom cintoríne vybudovaný vysielač Orange. Obecný rozhlas je zrekonštruovaný a izolovaný kábel je vedený po stĺpoch NN vedenia ZSD a.s. Do budúcnosti obec plánuje všetky rozvody pre verejné osvetlenie a obecný rozhlas umiestniť do zeme podľa dostupných možností.

3.2.3.6 Odpadové hospodárstvo

Adamovské Kochanovce

Nemalú pozornosť venuje obec odpadovému hospodárstvu. V obci sa v súčasnosti separujú tieto zložky odpadov: plasty, papier, sklo, šatstvo, použitý kuchynský olej, tetrapaky a nebezpečný odpad. Separovaný odpad uskladňujú občania do nádob, ktoré sú rozmiestnené v obci. Zmesový komunálny odpad je odoberaný špecializovanou odpadovou spoločnosťou v intervale 1 x za 2 týždne. V súčasnosti obec venuje pozornosť predovšetkým nakladaniu s biologicky rozložiteľným komunálnym odpadom – vybudovanie obecného kompostoviska sa po analýze zámeru v podmienkach obce ako sú Adamovské Kochanovce ukázalo neefektívne. Obec preto kladie dôraz na vzdelávanie obyvateľov v tomto smere a motiváciu k domácemu kompostovaniu. Obec má vypracovaný program

odpadového hospodárstva. V r. 2007 bolo definované Opatrenie 2.3.1 – Zabezpečiť likvidáciu divokých skládok – toto opatrenie bolo vykonané. V súčasnosti sa obec zameriava na prevenciu, aby nevznikali nové skládky.

Bošáca

Zber komunálneho odpadu v domoch je zabezpečený individuálnou formou zbierania do odpadových nádob pred každým domom. Odvoz komunálneho odpadu v obci zabezpečujú Technické služby Nové Mesto nad Váhom a v miestnych častiach Zabudišová, Pole, Nad cintorínom obec zberá komunálny odpad sama. Obec má vybudovaný zberný dvor, mimo zastavané územie obce Bošáca, na pozemku parc. č. 2471/1, 2471/2. Projekt Zberný dvor mal viacero etáp a jeho výstavba bola spolufinancovaná z Kohézneho fondu Európskej únie v rámci Operačného programu Životné prostredie. Zber separovaného odpadu (plasty, tetrapaky, papier, sklo, kovové obaly, konáre) bude vyvážaný priamo z domácností do zberného dvora Bošáca. Ostatný odpad môžu obyvatelia odviesť do zberného dvora sami. V roku 2021 bola zrealizovaná ďalšia etapa rozšírenia zberného dvora -dobudovanie infraštruktúry odpadového hospodárstva v obci Bošáca, a to rozšírením zberného dvora a obstaraním veľkoobjemových kontajnerov (veľkoobjemový kontajner 22,5 m³ - zatvorený 2ks a veľkoobjemový kontajner 7m³ - otvorený 1ks) pre potreby zvýšenia množstva vytriedeného odpadu a kapacity pre triedenie. V roku 2023 bol úspešne zrealizovaný projekt Výstavba kompostárne v Bošáci na pozemku parc. č. 2471/1. Projekt je zameraný na zhodnocovanie BRKO z územia obce Bošáca a z území obcí Bošáca, Trenčianske Bohuslavice, Haluzice, Zemianske Podhradie, Nová Bošáca, Dolné Srnie a Moravské Lieskové. Biologicky rozložiteľný komunálny odpad predstavuje najväčšiu zložku komunálnych odpadov a zároveň je svojim charakterom najviac sledovanou zložkou z pohľadu obmedzovania jeho skládkovania. Na Slovensku úroveň jeho vytriedenia dosiahla v roku 2013 len cca 15 %. Realizáciou projektu sa prispeje k zníženiu podielu BRO v zložkách komunálnych odpadov.

Drietoma

Zber komunálneho odpadu v obci je zabezpečovaný prostredníctvom zberných nádob a jeho vývoz na regionálnu riadenú skládku „Luštek“ v Dubnici nad Váhom. Do roku 2000 boli komunálne odpady ukladané na miestnu skládku „Rieky ‑ Brusárne“ v k.u. Drietoma. Skládka po uzavretí bola rekultivovaná a v súčasnosti je využívaná ako podnikateľská zóna. V súčasnosti sú v obci rozmiestnené nádoby na triedené zložky odpadu: papier, plast, sklo, kov, viacvrstvový kombinovaný materiál (tzv. tetrapak), bioodpad a textílie. Podľa potreby sa v obci organizuje separovaný zber nebezpečných odpadov, bielej elektroniky, elektroodpadu, papiera a železa. Dvakrát do roka obec organizuje zber veľkoobjemového odpadu. Po dobudovaní Zberného dvora budú môcť obyvatelia vytriedený odpad odovzdávať priebežne počas celého roka. Zároveň pravidelne raz za rok miestne spolky a obyvatelia vykonávajú čistenie a zber odpadkov v celom katastri obce.

Haluzice

Zber komunálneho odpadu a časti separovaného odpadu (plastov, papiera a tetrapakových obalov, sklo, kovy) je zabezpečovaný na základe zmluvy o spolupráci s obcou Bošáca. V obci sú

umiestnené kontajnery na sklo a kovový odpad, ostatné zložky separovaného odpadu sú odvážané priamo spred rodinných domov. Podľa potreby je zabezpečený separovaný zber elektroodpadu (spoločnosť BOMAT), kuchynského oleja (spoločnosť LADISCO). V obci sa nachádza umiestnený kontajner na šatstvo (spoločnosť TextilEco a.s.). Obyvatelia časti Haluzické kopanice odvážajú uvedené zložky odpadu vrátané komunálneho odpadu na obcou určené odberné miesto, odkiaľ je rovnako zabezpečený odvoz obcou Bošáca. Do každej domácnosti boli obcou dodané kompostéry, ktoré boli zabezpečené v rámci Mikroregiónu Bošáčka.

Chocholná-Velčice

Zmesové komunálne odpady sú z obce vyvážané raz za dva týždne spoločnosťou Marius Pedersen, a.s., prostredníctvom 120l odpadových nádob. Skládka odpadu v obci nie je, zmesový odpad je ukladaný na blízke regionálne skládky odpadov.
Veľkoobjemový odpad sa vyváža podľa potreby zo zberného dvora. Občania separujú určené druhy separovaných odpadov v súlade s VZN o odpadoch. Zber sep. odpadov - plasty, papier, kovové obaly sa realizuje vo vreciach od rodinných domov. Sklo sa odváža zo zberného dvora, alebo prostredníctvom veľkoobjemových kontajnerov v obci. Hmotnosť vyseparovaného odpadu je cca 8,4 t. /mesačne. V roku 2015 obec získala „čestné uznanie“ za 1. miesto v súťaži 3Z o najvyšší prínos v znižovaní odpadov v rámci celoslovenskej pôsobnosti. Systém zberu, organizácia a uskladnenie odpadov v zbernom dvore vyžaduje nutne úpravu -spevnenie plôch, vybudovanie boxov. Každej domácnosti i prevádzke v obci poskytla obec bezplatne kompostér na kompostovanie odpadov z domácnosti alebo prevádzky.

Ivanovce

Obec ročne vyprodukuje 266,44 t odpadu (r. 2022). Z toho 122,48 t je komunálny odpad a 143,96 t tvorí vytriedený komunálny odpad. Ročne vynaloží obec na odvoz odpadu 30.000 EUR, pričom odvoz zabezpečuje Považská odpadová spoločnosť Trenčín, ktorá odpad vyváža 1x za dva týždne. Obec separuje odpad, a to na úrovni: sklo, plasty, papier, nebezpečný odpad, železo a starý textil, drevo. V obci je evidovaná skládka odpadu. Lokalizácia skládky je Za mlynom. Obec ma vypracovaný Program odpadového hospodárstva.

Kostolná – Záriečie

Obec sa v oblasti odpadového hospodárstva riadi ustanoveniami zákona č. 79/1015 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, platných vyhlášok a VZN obce Kostolná-Záriečie. Skladba komodít je nasledovná: zmesový komunálny odpad, objemný odpad, odpady z papiera a lepenky, odpady z plastov, viacvrstvové kominované materiály na báze lepenky, odpady zo skla, elektroodpady, drobný stavebný odpad. Obec má uzatvorenú zmluvu o spolupráci podľa § 59 ods. 3 zákona o odpadoch s organizáciou zodpovednosti výrobcov. Zmesový komunálny odpad vyprodukovaný v obci je 1x za dva týždne odoberaný a ukladaný zberovou spoločnosťou Marius Pedersen, a.s. Trenčín na skládke Luštek v Dubnici nad Váhom, ktorej prevádzkovateľom je spoločnosť Stredné Považie a.s. Likvidáciu objemného odpadu zabezpečuje pre obec zmluvný partner na skládku TKO-Dežerická EKO s.r.o., v Dežericiach. Odvoz separovaného odpadu zabezpečuje podľa harmonogramu spoločnosť Marius Pedersen, a.s. Zber a likvidáciu a elektroodpadu zabezpečuje pre obec zmluvný partner podľa potreby. Biologicky rozložiteľný odpad zo záhrad likvidujú občania

kompostovaním. V roku 2023 vyprodukovali občania obce 86,14 t zmesového komunálneho odpadu, 9,59 t objemného odpadu, 38,42 t triedených zložiek komunálneho odpadu a 9,44 t ostatných odpadov.

Melčice – Lieskové

Obec ročne vyprodukuje cca 206 ton zmesového komunálneho odpadu (r. 2023). Objem vyprodukovaného odpadu sa oproti minulosti mierne znížil. Odvoz sa realizuje na skládky Kostolné (Kopaničiarska odpadová spoločnosť, K.O.S., s.r.o.) a skládku Luštek Dubnica nad Váhom. Vývoz odpadu zabezpečuje spoločnosť Marius Pedersen, a.s. Trenčín. Obec separuje odpad v zmysle zákona. V roku 2023 sa vyseparovalo cca 28 ton papiera a lepenky, rovnako aj 28 ton plastov. Sklo bolo vytriedené v množstve 26,5 ton a kovy v množstve cca 1,5 ton. V obci nie je evidovaná skládka odpadu. Veľkoobjemový zber si obec v roku 2024 začala realizovať sama na základe dotácie získanej na vybudovanie zberného dvora.

Nová Bošáca

Separovaný zber využiteľných zložiek komunálneho odpadu je v súčasnosti organizovaný v rôznych formách, separované zložky budú využité ako druhotné suroviny. Likvidáciu komunálneho odpadu sa odporúča riešiť v súlade so širšími vzťahmi v kraji v nadväznosti na zákon o odpadoch. V súčasnosti sa v riešenom území nenachádzajú rozsahom väčšie divoké skládky, je však nutné jednoduchou formou upozorňovať obyvateľov obce na likvidáciu odpadu formou jeho triedenia. V prípade separácie rozšíri aktivity o viaceré komodity. Obec nemá v súčasnosti vybudovaný zberný dvor. Obec má vybudované zberné miesto a kompostáreň. Problémom je aj riešenie likvidácie biologicko-rozložiteľného odpadu.

Štvrtok

Obec zabezpečuje na svojom území zber vytriedených zložiek komunálnych odpadov, a to: papier a lepenka, sklo, plasty, nebezpečné odpady, elektroodpady z domácností, objemný odpad, drobné stavebné odpady a biologicky rozložiteľné komunálne odpady.

Na zber uvedených zložiek komunálnych odpadov sú využívané 650 litrové nádoby na sklo, 1100 litrové kontajnery na zber plastov a plastových obalov, 10 000 litrové kontajnery na zber papiera a veľkoobjemové kontajnery na objemný odpad a drobný stavebný odpad. Nebezpečné zložky odpadu je možné priniesť k zbernému miestu v obci, kde sú odovzdané do špeciálneho zberného vozidla oprávnenej osobe, s ktorou má obec zmluvu na odber nebezpečných odpadov. Zber objemného odpadu sa uskutočňuje 2 krát do roka (jar, jeseň). O mieste a čase zberu sú obyvatelia informovaní miestnym rozhlasom. Drobný stavebný odpad, ktorý je vytriedený na jednotlivé zložky odpadu (kovy, drevo, sklo, plasty) je zberaný do veľkoobjemového kontajnera umiestneného pri cintoríne. Biologicky rozložiteľný komunálny odpad je každý pôvodca povinný triediť oddelene od iných druhov odpadov a zabezpečiť ich skompostovanie. Viac ako 50% domácností kompostuje individuálne. Na základe uzatvorenej zmluvy s obcou zabezpečuje zber a nakladanie s komunálnym odpadom spoločnosť Marius Pedersen, a. s. Obec má spracovaný spoločný Program odpadového hospodárstva.

Zemianske Podhradie

Separovaný zber využiteľných zložiek komunálneho odpadu je v súčasnosti organizovaný v rôznych formách, separované zložky budú využité ako druhotné suroviny. Likvidáciu komunálneho odpadu zabezpečuje firma Marius Pedersen, a.s., avšak je nutné jednoduchou formou upozorňovať obyvateľov obce na likvidáciu odpadu formou jeho triedenia. V prípade separácie rozšíriť aktivity o viaceré komodity. Obec nemá v súčasnosti vybudovaný zberný dvor, ale má vybudované zberové miesto, ďalej má zriadené obecné kompostovisko a skládku haluzoviny, konárov v areály PD Bošáca – dvor Zemianske Podhradie. V obci je podpísané od obyvateľov čestné prehlásenie, že biologicky rozložiteľný odpad ukladajú na doma zriadené kompostovisko. Separovaný zber- ako je papier, plasty, kov, tetrapaky, sklo- likvidáciu zabezpečuje Marius Pedersen, a.s. formou kontajnerových stojísk po obci v počte 6 kusov, financované cez OZV ELEKOS. Zber vypáleného oleja rieši firma LADISCO s.r.o., zber opotrebovaného šatstva- firma TextilEco a.s., elektroodpad a nebezpečný odpad – firma BOMAT s.r.o., papier a lepenku- P&P import s.r.o. a stavebný odpad – firma Slovitrans s.r.o. Nové Mesto nad Váhom.

Momentálne obec pracuje na získaní územného a stavebného povolenia na vybudovanie Ekodvora a kompostárne.

3.2.3.7 Doprava

Obce združené v rámci Bielokarpatsko – trenčianskeho mikroregiónu sa nachádzajú na vedľajšej ceste ležiacej pri toku Váhu z Trenčína do Nového Mesta nad Váhom, kanálu Vážskej sústavy hydroelektrární, diaľnice D61 trasy Trenčín – Bratislava a železničnej trate č. 380 Žilina – Bratislava. Cez región prechádza medzinárodná komunikácia smeru Zvolen – Brno spájajúce Slovenskú a Českú republiku.

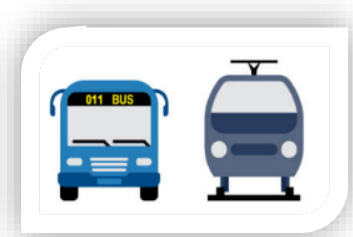

Adamovské Kochanovce

Cestná sieť tvorí 5,7 km komunikácií s čiastočne realizovanými opravami ciest v rozsahu cca 60 %. Obec nemá vybudované chodníky, rozsah odvodnenia je 50% celkovej dĺžky komunikácií. Dopravné spojenie: autobusové do Trenčín a Nového Mesta nad Váhom. Okrem autobusovej dopravy občania využívajú železničnú prepravu, avšak zástavka sa nachádza v obci Melčice-Lieskové, ktorá sa nachádza na železničnom ťahu Žilina – Bratislava.

Bošáca

Vo vzdialenosti 5 km od obce Bošáca sa nachádza cesta I. triedy I/61 Bratislava - Trenčín – Žilina. Sledované územie sa rozprestiera 10 km od Nového Mesta nad Váhom a 22 km od krajského mesta Trenčín. Napojenie na diaľnicu D1 spájajúcu Bratislavu a Žilinu je možné v meste Nové Mesto nad Váhom. Železničná sieť sa v obci nenachádza. Najbližšia vlakové stanica je v obci Trenčianske Bohuslavice, v Novom Meste nad Váhom a v Trenčíne a sú napojené na hlavnú železničnú trať č. 120 spájajúcu Bratislavu a Košice (Železničné info, 2014).

Drietoma

Cez obec vedie cesta I. triedy I/50 Drietoma smer Česká republika, hraničný prechod Starý Hrozenkov. Obec má vybudovaných niekoľko desiatok miestnych komunikácií v sídelnom útvare, a taktiež je nimi pospájaná s priľahlými osadami. V katastri obce nie je železničná doprava. Do obce vchádzajú linky SAD. V katastri obce Drietoma sa nachádza 7 zastávok prímestskej autobusovej dopravy. Všetky zastávky sú umiestnené na ceste I/9. Vo väčšine sú zastávky vybavené zástavovými nikami s čakárňami.

Haluzice

Do obce Haluzice vedie cesta III. triedy č.1224 v dĺžke 1,641 km, ktorou je 3x denne v pracovné dni zabezpečovaná autobusová doprava SAD Trenčín zo zástavky Haluzice- Jednota nachádzajúcej sa priamo v obci. K obci patrí i autobusová zástavka Haluzice – rázcestie, nachádzajúca sa na rázcestí ciest III. triedy č. 1224 a č. 1223, kde je možnosť častejšej autobusovej dopravy v rámci pravidelných liniek do okolitých obcí a miest. V katastri obce sa nachádzajú miestne komunikácie vo vlastníctve obce, ktoré nie sú vo veľmi dobrom stave a vyžadujú rozsiahlu rekonštrukciu. Železničná stanica v obci nie je, najbližšia sa nachádza v obci Trenčianske Bohuslavice, ktorá je vzdialená cca 3 km.

Chocholná – Velčice

Katastrom obce prechádzajú nasledovné dopravné koridory, ktorými je obec napojená na širšie okolie :

a) železničná trasa č.120 v smere Bratislava – Košice
b) diaľnica D1
c) rýchlostná cesta R2 Križovatka D1 - Mníchova Lehota v príprave
d) cesty I. triedy: I/9, I/61
e) krajské (TSK) cesty III. triedy: III/1225, III/1876
f) pešie a cyklistické turistické trasy a chodníky

Katastrálnym územím obce prechádza multimodálny dopravný koridor, vetva Viedeň - Bratislava - Žilina - Užhorod, železničná trať č. 120, s najbližšími zastávkami Kostolná-Záriečie a Melčice-Lieskové. Ukončená je rekonštrukcia železničnej trate na rýchlosť 160 km/hod. Protihluková zábrana nie je v dostatočnej dĺžke, prevádzka na železnici ruší občanov.
Cestná sieť obce je prepojená cestou III. triedy - III/1225, spájajúcou Štvrtok a Kostolnú-Záriečie, s napojením na cestu I. triedy E I/9 cez Kostolnú-Záriečie a cestu I. triedy E I/61 cez Kostolnú-Záriečie a Melčice-Lieskové. Prostredníctvom cesty I/9 je obec pripojená na diaľnicu D1 významnou križovatkou Chocholná, ktorá sa nachádza v juhovýchodnej časti katastra obce. V úseku Chocholná križovatka s diaľnicou D1 je navrhnutá realizácia rýchlostnej cesty R2 v kategórii R24,5/120 (trasa AGR č. E572).

Prepojenie jednotlivých častí obce vrátane kopaníc je sieťou krajských a miestnych komunikácií: krajskou cestou III/1876, vedúcou do Chocholnianskej doliny a priľahlými miestnymi komunikáciami. Základnú dopravnú kostru tvoria v súčasnosti cesty III/1225 a III/1864 v prieťahu zastavaným územím obce. Dopravnú kostru vnútrosídelných ťahov dopĺňajú miestne komunikácie obslužné kategórie M 7/40, resp. 6,5/40 a hlavne obslužné komunikácie s prvkami upokojenia Mou 7/30, resp. 6,5/30, ukľudnené komunikácie funkčnej triedy D1, pešie trasy a chodníky a cyklistické trasy v spoločnom koridore s motorovou dopravou.

Stav miestnych komunikácii v obci sa zlepšil. Niektoré miestne komunikácie sú vybudované s chodníkmi jednostranne alebo obojstranne. Nevyhnutný je chodník pozdĺž cesty III/1225 – najviac ohrozenou skupinou sú deti a seniori. V obci chýbajú aj prechody pre chodcov.

Ivanovce

Cez kataster obce prechádza trasa štátnej cesty I. triedy I/61. Cestnú sieť obce tvoria komunikácie III. triedy s čiastočne realizovanými opravami ciest v rozsahu cca 90 %. Obec má vybudované chodníky asi 10 %, rozsah odvodnenia asi 40% celkovej dĺžky komunikácií. Vo vzdialenosti od obce 1 km je železničná trať Bratislava - Žilina (Melčice-Lieskové). Dopravné spojenie z obce a do obce je autobusovou dopravou, ktorú zabezpečuje SAD s primeraným počtom spojov.

Kostolná – Záriečie

Obcou prechádzajú cesty III. triedy III/1225 a III/1864. V katastrálnom území obce sa nachádza diaľnica D1, cesty I. triedy I/ 61 a I/9 a železničná trať. V obci sú vybudované miestne komunikácie a chodníky v rozsahu 85 % dĺžky komunikácií. Odvodnenie komunikácií je vybudované na 100 % rozsahu komunikácií. Dopravné spojenie je z obce do Trenčína, Nového Mesta n/V, Hornej Súče – Dúbravy, Drietomy a na hranicu s Českou republikou.

Melčice – Lieskové

Obec je lokalizovaná asi 15 km od krajského mesta Trenčín. Dostupnosť do obce je veľmi dobrá. Spevnené komunikácie sú vybudované po celom území obce, ktoré sú zo 70% zrekonštruované. Chodníky sú vybudované na 50 % územia. V obci sa nachádzajú zrekonštruované a vymenené zastávky autobusovej dopravy a železničné nástupište. Dopravu do obce zabezpečuje autobusová doprava ako aj železničná spoločnosť. Hustota spojov je dostatočná, autobusové spoje sú kombinované so železničnou dopravou. Spoje sú zabezpečované smerom do Trenčína ako aj do Nového Mesta nad Váhom.

Nová Bošáca

Obec má väzby na hlavné dopravné ťahy Považím, vrátane autostrády E 75, št. cestu I/61 a št. cestou 061- 068, ktorá vedie k hraničnému prechodu Nová Bošáca - Březová do ČR. Dolinou v smere od Zemianskeho Podhradia prechádza cesta III. tr. č. 061-68 triedy. Predstavuje hlavnú komunikačnú os obce a prechádza v priereze celou obcou v smere severo – západ a juho - východ. Hromadná preprava osôb je zabezpečená prímestskou autobusovou dopravou, ktorú v prevažnej miere zabezpečuje SAD Trenčín. Do obce premáva niekoľko liniek v pracovných dňoch v smere z Nového Mesta nad Váhom do N. Bošáce, pričom najviac liniek premáva v skorých ranných hodinách a popoludňajších hodinách. Katastrálnym územím obce neprechádza železničná trať. Najbližšia zastávka vlakov sa nachádza v meste Nové Mesto nad Váhom, kadiaľ prechádza trať č. 120.

Štvrtok

Zastavaným územím obce prechádza cesta III. triedy č. 061028 v dĺžke cca 2 km, cesta má súvislý povrch bez výtlkov. Táto cesta je súbežná s cestou č 1/61 a využívajú ju často obyvatelia Ivanoviec, ktorí cestujú smerom na juh. Sieť miestnych komunikácií má dĺžku 2,5 km. Technický stav

komunikácií nie je vyhovujúci. Za posledných 15 rokov sa v obci dokončoval obecný vodovod, plynovod a v niektorých častiach telefónne rozvody. Cesty sú opravované každoročne v prípade výnimočného poškodenia alebo havarijnej situácie. Zatiaľ nie je hotová kanalizácia, takže súvislá oprava celých povrchov nie je rentabilná. Chodníky v obci by mali mať dĺžku cca 5 km, avšak v súčasnosti to nie je postačujúce pre zabezpečenie bezpečnosti chodcov. Hromadnú dopravu osôb zabezpečuje SAD Trenčín. V pracovné dni odchádza z obce 16 priamych spojov do Trenčína. Do Nového Mesta nad Váhom odchádza z obce 10 priamych spojov. Cez víkend je intenzita premávky autobusov cca polovičná. Najbližšia zastávka vlaku je v obci Trenčianske Bohuslavice vo vzdialenosti 3,5 km od obce Štvrtok.

Zemianske Podhradie

Základný komunikačný systém obce predstavuje cesta III. triedy č. 1223. Štátna cesta prepája obec s okresným mestom Nové Mesto nad Váhom. Celková dĺžka miestnych komunikácií je cca 4,4 km. Tieto dopĺňa sieť prístupových komunikácií. Odvodnenie týchto ciest je riešené do priľahlej zelene alebo priekop. Obec Zemianske Podhradie nie je napojená na sieť železničných tratí SR.

3.2.4 Občianska infraštruktúra

3.2.4.1 Domový a bytový fond

Cieľom do roku 2030 je zvýšenie predpokladaného nárastu obyvateľstva a vytvorenie priaznivých podmienok pre zvýšenie kvality bývania v mikroregiónoch. Individuálna bytová výstavba sa bude realizovať prednostne v zastavanej časti obcí v existujúcich prielukách, na voľných plochách a tiež formou prestavieb a nadstavieb existujúceho fondu.

Nasledovne sa pozrieme na hustotu zaľudnenia alebo hustotu obyvateľstva, ktorá je daná pomerom počtu obyvateľov a rozlohy územia, ktoré obyvateľstvo obýva. Môžeme konštatovať, že najhustejšie osídlené sú obce Kostolná-Záriečie a Štvrtok. Na druhej strane najmenej obyvateľov vzhľadom na rozlohu obce býva v obciach Nová Bošáca a Haluzice.

Tab. č. 19 Hustota obyvateľstva v mikroregiónoch v osobách/km² za rok 2022

Obec	Hustota obyvateľstva osoba/km²
Adamovské Kochanovce	90,35
Bošáca	68,76
Drietoma	61,68
Haluzice	20,44
Chocholná – Velčice	60,11
Ivanovce	69,44
Kostolná – Záriečie	184,92
Melčice – Lieskové	77,91
Nová Bošáca	30,53
Štvrtok	114,36
Zemianske Podhradie	93,06

Zdroj: vlastné spracovanie z údajov získaných zo Štatistický Úrad SR, https://datacube.statistics.sk/

Graf č. 5 Hustota obyvateľstva v mikroregiónoch v osobách/km² za rok 2022

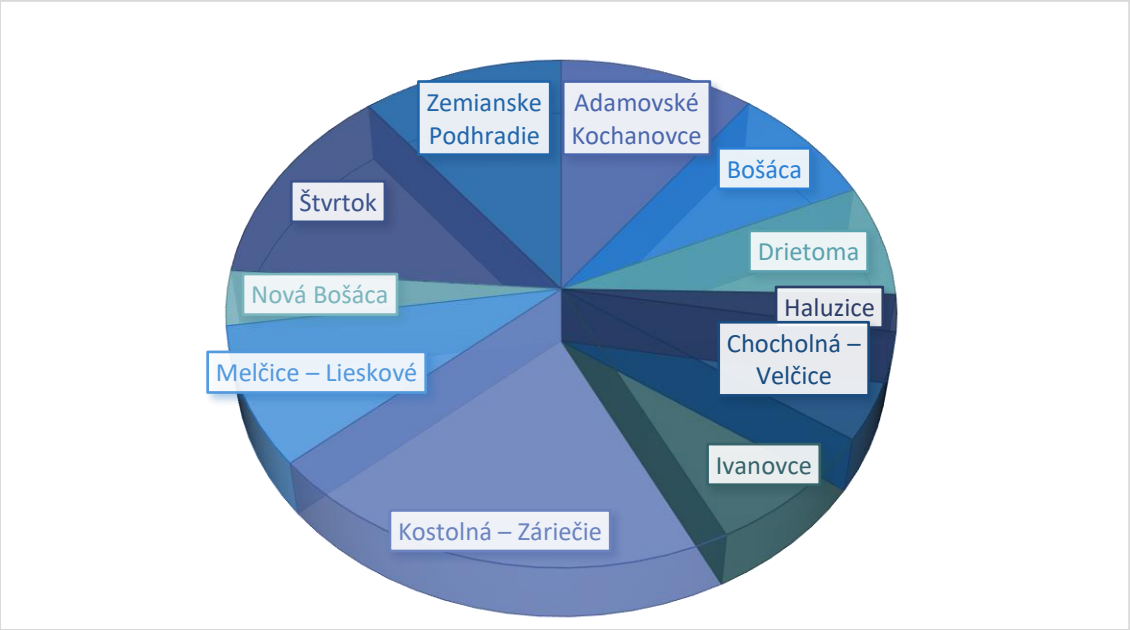

Zdroj: vlastné spracovanie z údajov získaných zo Štatistický Úrad SR, https://datacube.statistics.sk/

Tab. č. 20 Počet obydlí v obciach mikroregiónov k 1.1.2021

Obec	Počet rodinných domov	Počet bytových domov
Adamovské Kochanovce	279	2
Bošáca	517	6
Drietoma	695	9
Haluzice	65	0
Chocholná – Velčice	613	4
Ivanovce	308	10
Kostolná – Záriečie	204	3
Melčice – Lieskové	502	15
Nová Bošáca	570	5
Štvrtok	152	0
Zemianske Podhradie	281	1
Mikroregióny	**4186**	**55**

Zdroj: https://www.scitanie.sk/ (údaje k 1.1.2021)

Graf č. 6 Počet obydlí v obciach mikroregiónov k 1.1.2021

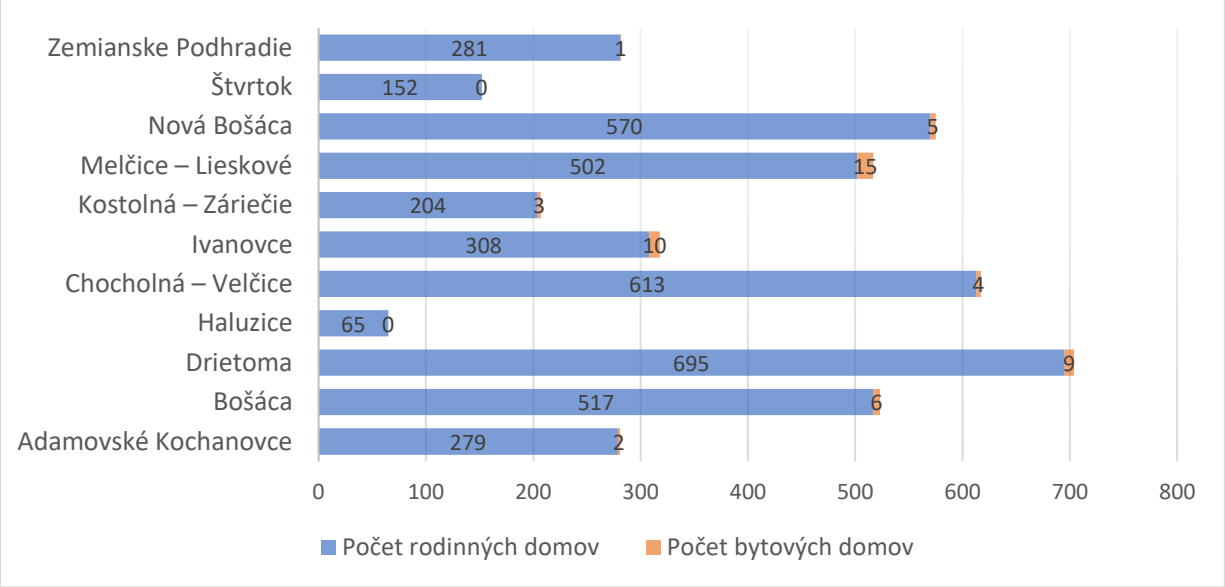

Zdroj: https://www.scitanie.sk/ (údaje k 1.1.2021)

V obci Štvrtok a Haluzice nie je žiadny bytový dom, zatiaľ čo v Ivanovciach a Melčiciach – Lieskovom je najväčšie zastúpenie bytových domov v mikroregiónoch. V Združení obcí Bielokarpatsko – trenčianskeho mikroregiónu a Mikroregiónu Bošáčka je celkovo 4 186 rodinných domov a len 55 bytových domov. V obciach teda jednoznačne prevláda **bývanie v domoch.**

3.2.4.2 Školstvo

Budovanie a rozvoj školskej infraštruktúry je predpokladom pre vyššiu kvalitu vzdelávania, ktorá súvisí aj s vyššou mierou zamestnanosti. Aktívnejšie obyvateľstvo znamená aj nárast životnej úrovne a prispievanie k ekonomickému rastu.

V obci Haluzice nie je ani materská, ani základná škola. Materská škola sa nachádza v desiatich obciach mikroregiónov a základná škola v šiestich obciach. V obciach Bošáca, Drietoma, Melčice – Lieskové sa nachádza plnoorganizovaná základná škola pre žiakov 1. aj 2. stupňa. V ostatných obciach ako Ivanovce, Chocholná – Velčice a Nová Bošáca je možnosť výučby len na 1. stupni.

Niektoré budovy ZŠ a MŠ v obciach mikroregiónov sú čiastočne zrekonštruované. Základná škola s materskou školou Jána Smreka v obci Melčice – Lieskové je spádová pre obce Melčice – Lieskové, Adamovské Kochanovce, Chocholnú – Velčice, Ivanovce a Štvrtok. V dôsledku toho je problém s priestormi a kapacitou, nakoľko MŠ sídli v priestoroch ZŠ, kde je potrebná rekonštrukcia, ako aj vybudovanie nových priestorov. Vzhľadom na zvyšovanie pôrodnosti a prílev obyvateľov do niektorých obcí mikroregiónov, by mali obce venovať pozornosť hlavne kapacitám predškolského a školského vzdelávania.

3.2.4.3 Kultúra a šport

Mikroregióny by v prvom rade mali dbať o to, aby sa na jeho území rozvíjali všetky druhy kultúry, o ktoré majú jeho obyvatelia záujem. Pretože práve v oblasti kultúry, viac ako v ktorejkoľvek inej, vystupuje do popredia priama demokracia a participácia občana na veciach verejných. Mikroregióny

by mali prenechať aktivitu v tejto oblasti na svojich obyvateľov a čo najmenej zasahovať z pozície verejnej autority.

Hlavnými ukazovateľmi rozvoja kultúry v jednotlivých obciach je existencia, funkčnosť a udržiavanie kultúrnych domov, knižníc, spoločenských priestorov a miestnych kultúrnych pamiatok.

V rámci oddychu a športu sú v letných mesiacoch obyvateľom k dispozícii pumptrackové dráhy[5] v obci Bošáca, Ivanovce a Drietoma, futbalové ihriská v jednotlivých obciach, jazdenie na koňoch v obci Melčice – Lieskové a Chocholná - Velčice a iné. Zo zimných športov môžu obyvatelia v rámci mikroregiónov využívať lyžovanie na bežkách v obci Bošáca – časť Zabudišová, v obci Haluzice sa nachádza prírodná pamiatka Haluzická tiesňava ako aj rozhľadňa na vrchu Hájnica a v obci Nová Bošáca je k dispozícii rozhľadňa Veľký Lopeník. Naprieč mikroregiónom vedie cyklistický chodník, ktorý je vybavený značkami a altánkami.

V rámci mikroregiónov sa neprevádzkujú žiadne adrenalínové športy a nie je tu ani požičovňa bicyklov, motoriek či áut. Taktiež sa tu nenachádza ani letné kúpalisko alebo krytá plaváreň. Toto všetko sú výzvy do budúcnosti.

Kultúrny dom a obecná knižnica predstavujú v obci jediný zdroj kultúry, zábavy a čerpania duševných hodnôt. Preto je úlohou každej obce udržať a zabezpečiť rozvoj kultúry v obci, keďže táto oblasť spoločenského života má široké zázemie. Kultúrny dom v obci Melčice – Lieskové je v najhoršom technickom stave spomedzi všetkých obcí, a preto si vyžaduje rozsiahlu rekonštrukciu. To, čo sa neriešilo v posledných desaťročiach, sa vo veľkej miere prejavuje v súčasnosti. Oblasť kultúry bola v rámci celého Slovenska finančne poddimenzovaná a práve preto sa musí rozvoju kultúry venovať mimoriadna pozornosť v najbližších rokoch.

Úlohou každej obce v rámci mikroregiónov bude eliminovať nedostatky v oblasti kultúrnej infraštruktúry.

Združenie obcí Bielokarpatsko – trenčianskeho mikroregiónu a Mikroregiónu Bošáčka je členom miestnej akčnej skupiny, prostredníctvom ktorej je priestor na animačné aktivity a propagáciu obcí v širokom okolí.

3.2.4.4 Zdravotná a sociálna starostlivosť

Mikroregión disponuje zdravotníckymi zariadeniami na dobrej úrovni, v ktorých sú poskytované základné zdravotnícke služby občanom v rôznych oblastiach, napríklad všeobecní lekári, zubné oddelenie, detské oddelenie a iné.

Zdravotný stav obyvateľstva má významný vplyv na celkovú ekonomickú situáciu krajiny aj regiónu. Preto otázka zdravotného stavu obyvateľstva je veľmi dôležitá a je potrebné sa ňou zaoberať. Obce preto musia vychádzať svojim obyvateľom v ústrety a musia dbať o ich zdravotný stav.

Úlohou obce je preto vytvoriť vyhovujúce podmienky pre lekárov a zabezpečiť tak svojim občanom bezproblémový prístup do ambulancií.

[5] **Pumptrack** je umelo vytvorený uzatvorený okruh určený pre bicyklovanie, jazdu na kolobežkách, skateboarde alebo inline korčuliach.

Budovanie a tvorba sociálnej infraštruktúry pomáha nárastu poskytovania sociálnej starostlivosti a služieb a tiež prispieva k zvyšovaniu kvality života občanov, ktorí potrebujú zariadenia sociálnej starostlivosti.

Najbližšia nemocnica sa nachádza v meste Nové Mesto nad Váhom alebo fakultná nemocnica v krajskom meste Trenčín.

V obci Melčice – Lieskové, Drietoma a Nová Bošáca sa nachádza **zdravotnícke stredisko**, kde ordinuje praktický lekár aj detský lekár. V obci Melčice – Lieskové sa nachádza aj zubný lekár. V obci Bošáca sa nachádza len praktický lekár pre dospelých. Zdravotnícke zariadenia poskytujú služby pre občanov okolitých obcí.

V rámci sociálnej starostlivosti fungujú v obciach pre starších občanov - **Domov dôchodcov** v obci Zemianske Podhradie, **Centrum Sociálnych služieb** v obci Kostolná - Záriečie ako aj **opatrovateľské služby**, ktoré zabezpečujú opatrovateľky. Taktiež majú zabezpečené aj **stravovanie** prostredníctvom výdaja obedov z predškolských a školských zariadení. Nová Bošáca taktiež zabezpečuje stravovanie pre dôchodcov zo školského zariadenia a prispieva im na obedy. Rovnako sa v Novej Bošáci nachádza **Domov sociálnych služieb.**

V obci Drietoma sa nachádza **zariadenie pre seniorov**, ktoré zriadila a spravuje nezisková organizácia Slnečný lúč, n.o. Obec má v pláne vybudovať aj sociálne zariadenie pre klientov postihnutých autizmom. Zariadenie pre seniorov je aktuálne vo výstavbe aj v obci Melčice – Lieskové.

V obci Adamovské Kochanovce sa nachádza **Domov sociálnych služieb** v zriaďovateľskej pôsobnosti Trenčianskeho samosprávneho kraja. Zariadenie poskytuje komplexnú starostlivosť pre cca 100 detí a mládeže, ktorí sú na rôznom stupni mentálneho postihnutia, od ľahších foriem, až po hlboké s pridruženými zmyslovými poškodeniami, alebo zdravotnými komplikáciami. Taktiež sa v obci nachádza kaštieľ, kde sídlil od roku 1949 **detský domov** pod názvom Okresný detský domov, ktorý bol neskôr premenovaný na Detský domov Adamovské Kochanovce. Tento názov niesol až do zlúčenia s Detským domovom Lastovička v roku 2012, a v roku 2023 ukončil poskytovanie svojich služieb. Obec sa chce v budúcnosti uchádzať o túto nehnuteľnosť, ktorá je majetkom Slovenskej republiky a vybudovať tam kultúrno-spoločenské centrum pre občanov.

Tab. č.21 Zoznam zdravotných zariadení v obciach

Územie	Typ zdravotného zariadenia				
	Zdravotné stredisko	Opatrovateľská služba	Stravovanie	Domov dôchodcov	Centrum sociálnych služieb
Adamovské Kochanovce	nie	nie	**áno**	nie	**áno**
Bošáca	**áno**	nie	**áno**	nie	nie
Drietoma	**áno**	**áno**	**áno**	**áno**	nie
Haluzice	nie	nie	nie	nie	nie

Chocholná - Velčice	nie	**áno**	**áno**	nie	nie
Ivanovce	nie	**áno**	**áno**	nie	nie
Kostolná - Záriečie	nie	**áno**	nie	nie	**áno**
Melčice - Lieskové	**áno**	**áno**	**áno**	**áno**	nie
Nová Bošáca	**áno**	**áno**	**áno**	nie	**áno**
Štvrtok	nie	nie	**áno**	nie	nie
Zemianske Podhradie	nie	**áno**	**áno**	**áno**	**áno**
Mikroregióny	*4x*	*7x*	*9x*	*3x*	*4x*

Zdroj: vlastné spracovanie na základe údajov jednotlivých samospráv

3.2.4.5 Samospráva

Obce sú samostatnými samosprávnymi celkami, právnickými osobami s vlastným majetkom a finančnými prostriedkami, povinnosti je im možné ukladať iba zákonom, majú vlastné volené orgány (starosta, zastupiteľstvo), možno na ne preniesť aj výkon štátnych úloh za podmienok daných ústavou a zákonmi, majú finančnú nezávislosť, môžu podnikať, vyberajú miestne dane a poplatky. Môžu sa zúčastňovať medzinárodnej, cezhraničnej a vnútroštátnej spolupráce.

Verejná správa sa vo všeobecnosti dá charakterizovať ako správa vecí verejných a jej vykonávanie je vo verejnom záujme, t.j. v záujme všetkých obyvateľov. Ide predovšetkým o výkonnú moc.

Obce vo svojich samosprávnych kompetenciách môžu vydávať všeobecne záväzné nariadenia a stanoviská. Zabezpečujú samosprávnu pôsobnosť (originálne kompetencie), ale vo vybraných oblastiach, kde je to pre štát výhodnejšie, aj výkon prenesenej pôsobnosti štátnej správy. Ide o oblasť matrík, stavebného poriadku a časti kompetencií v školstve. Tieto úlohy vykonávajú v mene štátu, štát je zodpovedný za riadenie a kvalitu služieb a financovanie týchto úloh.

Medzi originálne kompetencie (samosprávna pôsobnosť) patria: miestne komunikácie, hromadná doprava, verejné priestranstvá, zeleň, čistota, ochrana prírody a životného prostredia, vodné hospodárstvo, odkanalizovanie, komunálny odpad, územné plánovanie, miestny rozvoj, bývanie, predškolské a školské zariadenia, sociálne zariadenia, polikliniky, niektoré nemocnice, kultúra, osvedčovanie listín, niektoré priestupky, miestna polícia, výber miestnych daní a poplatkov, participácia na regionálnych plánoch.

Úlohy obce vykonávajú rôznym spôsobom: samostatne, spoluprácou s inými obcami (spoločný obecný úrad, medziobecná spolupráca), spoluprácou s podnikateľmi, privátnym sektorom. Obce založili veľa medziobecných podnikov (odpadové hospodárstvo, vodné hospodárstvo, údržba,...). Obce si zakladajú pre výkon úloh rozpočtové a príspevkové organizácie, prípadne vkladajú majetok do neziskových organizácií. Môžu zakladať obchodné spoločnosti.

V každej obci sa nachádza samostatný obecný úrad so svojimi zamestnancami. Obce majú spoločné stavebné úrady aj samostatné stavebné úrady.

3.2.5 História a cestovný ruch

Združenie obcí Bielokarpatsko – trenčianskho mikroregiónu a Mikroregiónu Bošáčka leží v regióne Stredného Považia, ktoré je z hľadiska cestovného ruchu (CR) veľmi zaujímavou a pestrou krajinou vzhľadom na prírodné i historické atrakcie. V tejto kapitole je popísaný potenciál pre cestovný ruch, s analýzou potenciálu každej obce, jej prírodné zaujímavosti a historické pamiatky v mikroregiónoch.

3.2.5.1 Predpoklady na cestovný ruch

Cestovný ruch je veľmi dôležitým faktorom pre rozvoj územia. Pozostáva z primárnej a sekundárnej ponuky. Do **primárnej ponuky** cestovného ruchu patria najmä prírodné podmienky. Za **atraktívne prírodné podmienky** môžeme považovať tiché a pekné prírodné prostredie, taktiež chránenú krajinnú oblasť alebo krajinný úkaz. K primárnej ponuke môžeme zaradiť tiež **kultúrne a historické pamiatky**. Obce by sa mali preto snažiť o udržiavanie týchto pamiatok v dobrom stave. Prostredie obcí bude krajšie a na území sa nebudú nachádzať chátrajúce historické pamiatky v zlom stave. Do **sekundárnej ponuky** cestovného ruchu patria **stravovacie a ubytovacie služby**. Každé územie s potenciálom na rozvoj cestovného ruchu by sa malo snažiť využiť svoje výhody cestovného ruchu.

Návštevníka zaujme rôznorodosť reliéfu – výšková členitosť, čo je výborným predpokladom pre rozvoj pešej turistiky, cykloturistiky a v tuhej zime aj lyžovania.

Atrakciami regiónu môžu byť kostoly, kaplnky, kaštiele, dedinská ľudová architektúra, samozrejme je potrebná renovácia poškodených či zanedbaných objektov. Tiež folklór, zvykoslovie, kroje a ľudové remeslá môžu pritiahnuť hostí do obcí mikroregiónov. Významné osobnosti regiónu môžu byť dôvodom pre príchod návštevníkov z oblasti školstva, prípadne špeciálnych oblastí, v ktorých oni pôsobili. Nie zanedbateľnou prednosťou tohto kraja je **tradícia chovu koní, čo dáva reálny predpoklad pre rozvoj agroturistiky**.

Pokiaľ ide o infraštruktúru cestovného ruchu a služby cestovného ruchu sú mikroregióny slabo rozvinuté.

Pre pešiu turistiku a cykloturistiku sú okrem tých značených využívané i neznačené chodníky a cesty. Bolo by vhodné rozšíriť značenie, umiestniť smerovníky, popisné tabule k miestnym zaujímavostiam.

Propagácia mikroregiónov je veľmi slabá. Výnimku tvoria obce s kvalitnými web – stránkami a publikáciami vydanými v posledných rokoch. Je dôležité zriadiť kvalitnú web prezentáciu mikroregiónov, vydať propagačné materiály a pracovať na zatraktívnení mikroregiónov vo všetkých oblastiach.

História

Riešené územie z prevažnej časti tvorí južná polovica historickej Trenčianskej stolice - jadro územia Trenčianskeho komitátu, ktorý vznikol už na začiatku 11. storočia. Druhú identickú časť samosprávneho kraja tvorí Horná Nitra, súčasť historického Nitrianskeho komitátu, ktorý jestvoval už na prelome 10. a 11. storočia. Vznikol pravdepodobne na veľkomoravskom základe. Pôvodne sa rozprestieral prevažne pri toku Nitry, v najvyspelejšej časti niekdajšieho Nitrianskeho kniežactva.

Hornonitrianska kotlina bola začlenená do ranouhorského štátu a Nitrianskeho vojvodstva až v druhej polovici 11. storočia. Táto časť Nitrianskeho komitátu neskoršej Nitrianskej stolice prešla zložitým územným vývojom. Hranice tak Trenčianskej ako aj Nitrianskej historickej stolice sa ustálili až v 14. storočí. Sídlo Trenčianskej stolice do prvej polovice 17. storočia bolo na Trenčianskom hrade, potom v meste Trenčín. Miesto župana vzhľadom na strategický význam komitátu zastávali významní dvorskí hodnostári. Najvýznamnejším bol Matúš Čák, ktorý v roku 1301 dokonca utvoril samostatnú dŕžavu s centrom na Trenčianskom hrade.

Vďaka priaznivým klimatickým a prírodným podmienkam patrí celé územie k najstarším kultúrnym oblastiam Slovenska. Počiatky osídlenia siahajú do praveku. Početné archeologické nálezy dokladujú prítomnosť mnohých národov a kultúr až po príchod Keltov, neskôr Germánov a Rimanov. Slovania na toto územie prichádzajú už v 5. storočí. Bohaté sú doklady slovanského osídlenia z pred veľkomoravského obdobia, čo ilustruje v Hornonitrianskej kotline známa archeologická lokalita „Hradec“. Obdobie Veľkej Moravy dokladuje v tejto časti územia bohatá sieť sídlisk a pohrebísk. Prvý, doteraz známy písomný prameň o osídlení tejto časti územia predstavuje „Zoborská listina“ z roku 1113. Osídlenie tejto časti historickej Trenčianskej stolice v prvej polovici 13. storočia tvorilo približne 111 sídel, z nich najvýznamnejšie bolo mesto Trenčín, ktoré vzniklo ako podhradská osada pri dôležitej obchodnej ceste.

Do konca stredoveku sa sídelná sieť významne rozšírila. Popri slobodnom kráľovskom meste Trenčín získali mestské výsady Bánovce nad Bebravou, Beckov, Beluša, Ilava, Košeca, Považská Bystrica a Púchov, trhovým mestom sa stali Bojnice. Do polovice 15. storočia sa na trhové mestá vyvinuli tiež Nováky a Prievidza. V 16. storočí výsady získali Domaniža, Pruské a Uhrovec, v 17. storočí aj Dubnica nad Váhom. V tomto období sa začína rozvíjať aj kopaničiarske osídlenie v Bielych Karpatoch. Medzi najväčšie patrili kopanice prináležiace k Moravskému Lieskovému, Bošáci a Hornej Súči.

Na tomto území sa nachádza veľké množstvo hradov, ktoré slúžili ako pohraničné pevnosti. Väčšina bola postavená až po roku 1241, po tatárskom vpáde, staršie sú Trenčín a Beckov.

Kultúrne pamiatky a významné historické objekty

Adamovské Kochanovce

Kaštieľ v Adamovciach

Hodnotnú barokovú architektúru reprezentuje bývalý kaštieľ v Adamovciach, ktorý je zaradený medzi kultúrne pamiatky SR. Postavený bol v polovici 18. storočia okolo roku 1760. Od celkom bežných barokových kaštieľov sa odlišuje tým, že jeho dispozíciu obdĺžneho pôdorysu s dvoma krátkymi bočnými krídlami zvýrazňuje navonok aj v interiéri prevýšená a zdôraznená stredná časť. V kaštieli bola tiež hodnotná knižnica. Z jeho zariadenia existuje historický nábytok na hrade Červený Kameň. Po vykonaní opravných prác a doplnením bočného krídla v roku 1958 patrí ku kaštieľom so zabezpečenou ďalšou životnosťou. Ku kaštieľu patrí tiež udržiavaný anglický park s množstvom druhov a foriem drevín zväčša

exotických a s nádherným exemplárom tisu obyčajného (taxus baccata). Teraz je v ňom umiestnený domov sociálnej starostlivosti pre mentálne postihnutú mládež.

Kaštieľ v Kochanovciach

Klasicistický kaštieľ zo začiatku 19. storočia s malým parkom. Bývalý kaštieľ Ottlíkovcov bol postavený pravdepodobne v renesancii, ale stavebne ho upravili v období klasicizmu. Neskoršími necitlivými stavebnými úpravami utrpel a viac-menej stratil charakter pamiatky. Po Ottlíkovcoch sa stali jeho neskoršími majiteľmi v r. 1845 Imrich Silvay, potom barón Seckendorf, ktorý ho v r. 1905 predal grófovi Bissingerovi. V r.1922 ho odkúpil spolok vojnových slepcov a potom spolok štátnych vojnových invalidov, ktorí v ňom sídlili do r.1939. Do roku 2023 slúžil ako detský domov.

Bošáca

Rímskokatolícky kostol Nanebovzatia Panny Márie

Farský kostol Nanebovzatia Panny Márie v Bošáci bol vybudovaný v rokoch 1729-1733 v neskorobarokovom slohu ako jednoloďový, so svätyňou trojbokého záveru a predstavenou vežou. Vonkajšie murivo je členené lizénami (zvislý plochý výstupok, napodobňujúci stĺp na čelnej strane budovy bez hlavice a pätky). Veža kostola má helmovité zastrešenie s nadstavenou laternou (malá nadstavba – vežička na kupole s osvetľovacími otvormi). V lodi kostola sú vsadené piliere, ktoré vytvárajú kaplnkovité priestory. Strop kostola má valenú, lunetovú klenbu, podobne aj priestor pod vežou. Po bokoch sú vybudované pavlače (chórová ochodza). Zo severnej strany kostola, nad sakristiou je oratórium.

V obci sa nachádza **Múzeum Bošáckej doliny skanzenovitého typu**. Umiestnené je v starom sedliackom dome s dvorom. Nachádzajú sa tu exponáty, ktoré poskytujú návštevníkovi predstavu o živote a práci ľudu na kopaniciach. Návštevníci si môžu obzrieť také unikáty ako napr. posteľ zo slamy, drevené práčky, sústruh na drevo, ale tiež množstvo iných zaujímavých exponátov.

Drietoma

Rímsko-katolícky kostol sv. Kataríny Alexandrijskej

V obci sa nachádza neorenesančný rímsko-katolícky Kostol svätej Kataríny Alexandrijskej, postavený v roku 1901 na mieste staršieho kostola, spomínaného v roku 1714 a 1789. Exteriér s vežou je postavený excentricky na os kostola. Na cintoríne je Kaplnka sv. Kríža z roku 1875.

Kaštieľ rodiny Borčických

V obci sa nachádza Kaštieľ rodiny Borčických, ktorý je v súčasnosti využívaný pre potreby obce. Ako aj **Kaštieľ rodiny Chorinských**, v ktorom sídli obecný úrad.

Obec je napojená na sieť turistických chodníkov a priamo cez centrum obce prechádza červená turistická značka **Cesta SNP**. Taktiež sa tu nachádza prírodná pamiatka **Drietomské bradlo**. Najstaršími časťami obce je spracovaný náučný chodník o histórií jednotlivých ulíc. V centre obce je zrekonštruovaný **Ľudový dom**, v ktorom je zriadené obecné múzeum.

Haluzice

Románsky kostolík

Románsky kostolík odoláva času i vrtochom počasia už od roku 1240 a pôvodne bol okolo neho vystavaný ochranný kamenný múr s vežami a strieľňami, pretože okrem cirkevnej funkcie plnil aj úlohu ochrany pred povodňami, búrkami a nepriateľskými vojskami. Tieto pokusy vyšli kráľovskému vojsku, ktoré ho dobylo v roku 1299 a Matúš Čák tak prišiel o časť svojho majetku. Neskôr bol prebudovaný v gotickom a renesančnom slohu, avšak v roku 1810 ho kvôli zlému stavu uzavreli a postupne chátral. Zrejme jediná vec, ktorá sa z interiéru kostolíka zachovala je socha Madony z konca 15. storočia a nachádza sa vo farskom kostole v Beckove.

Haluzická tiesňava

Haluzická tiesňava, známa aj pod názvami Prierva, Haluzický výmoľ, Sprašová súteska je prírodná pamiatka v správe štátnej ochrany prírody Biele Karpaty. Vznikla erozívnou činnosťou Haluzického potoka, ktorý sa v prvej fáze zarezal do málo odolných dolomitov a v neskoršej fáze prerazil k ešte menej odolnej vrstve hlinitých bridlíc. Kaňon má dnes dĺžku 1 km, hĺbku 50 m a šírku 200 m. Na prvý pohľad pôsobí neškodne, ale v skutočnosti možno sledovať unikátnu rýchlosť, s akou sa prehlbuje a rozširuje. Dodnes sa podarilo ako tak zamedziť len jeho prehlbovaniu, do šírky stále a viditeľne rastie.

Haluzická tiesňava bola za prírodnú pamiatku vyhlásená v roku 1963, rozprestiera sa na rozlohe 3,5 ha bez ochranného pásma a platí tu 4. stupeň ochrany. Stráne rokliny sú zalesnené, ale postupne sa zosúvajú a ohrozujú okolité domy a susediacu historickú pamiatku Zrúcaninu Románskeho kostolíka s hradiskom.

Chocholná – Velčice

Zvonica

Klasicistická zvonica vežového typu z prvej polovice 19. storočia. V prízemí zriadená kaplnka s obrazom Panny Márie, v pozadí na stene je maľovaná drapéria. Súpis pamiatok na Slovensku spomína na menze štyri rokokové svietniky.

Začiatkom storočia za ťažkých podmienok maďarizácie pôsobil na kopaniciach vlastenecký učiteľ, spisovateľ a osvetový pracovník Ferdinand Dúbravský, ktorý na Kykule v roku 1903 založil **prvú kopaničiarsku školu na Slovensku.**

Ivanovce

Ivanovská Skala

Najstaršie doklady o osídlení Skaly pri Ivanovciach pochádzajú zo staršej doby kamennej – paleolitu. Počas výskumu sa našli rôzne predmety ako: hroty listového tvaru, čepele, škrabadlá, kamenné sekerky, štiepané kamenné nástroje, hlinené tkáčske prasleny a kostené šidlá, štyri bronzové spony, šálky – vytepané z tenkého plechu, ktoré patria k najstarším typom tohto druhu na Slovensku. Najvzácnejším nálezom je však nesporne poklad – svojrázna klenotnica jednej z vtedajších obyvateliek osady, ktorá si svoje šperky starostlivo uschovala, avšak viac sa po ne nevrátila. Najvýznamnejšie sídlisko sa rozkladalo na "Skale" v staršej dobe bronzovej. V 16. stor. pred. n. l., v dobe maďarskej (podľa obce Maďarovce na južnom Slovensku), tu bola rozľahlá opevnená osada. Z tejto doby sa na západnom Slovensku zistilo pomerne veľa sídlisk, okolo niektorých sú pozoruhodné

mohutné opevnenia, ktoré pozostávali z hlbokých priekop a valov. Aj osada v Ivanovciach bola opevnená takýmto spôsobom. Od ostatných sa však líši použitím kameňa na spevnenie pravdepodobne vonkajšej steny valu. Je to jeden z najstarších dokladov kamennej architektúry na Slovensku, ba vôbec v celej strednej Európe. Ivanovská Skala je nielen vzácnym archeologickým náleziskom európskeho významu, ale i chráneným prírodným útvarom s výskytom vyhynutých živočíšnych druhov.

Kostolná – Záriečie

Biskupský kaštieľ

Biskupský kaštieľ bol jednou zo stavieb, ktorú v roku 1655 inicioval nitriansky biskup Juraj II. Selepčéni-Pohronec. Os budovy neskorobarokového kaštieľa nebola projektovaná priamo, ale pôvodne išlo o dvojkrídlovú budovu s dolnou chodbou otvorenou do dvora arkádami. Čelná časť sa dotýkala verejnej cesty, zadná smerovala do záhrady. Celá stavba bola prispôsobená účelu, aby slúžila ako letné sídlo biskupa. To znamená, že väčšina miestností bola obrátená na sever, len niektoré v krídlach budovy, smerovali na iné strany. V prvej polovici 19. storočia za nitrianskeho biskupa Jozefa Vuruma (1763-1838), ktorý bol v tomto úrade v rokoch 1827-1838, bolo pristavané nové klasicistické krídlo a celú budovu adaptovali.

Melčice – Lieskové

Rímsko-katolícky kostol Najsvätejšej Trojice

Neskororenesančný rímsko-katolícky kostol Najsvätejšej Trojice je zaiste starší, ako ukazuje letopočet 1611, vytesaný na zárubni žobráčne v jeho blízkosti. V interiéri kostola, v pravej časti presbytéria, je historicky a umelecky cenný epitaf Martina Melčického z roku 1652 s erbom v oválnej kartuši. V kostole sa nachádza i krypta rodiny Melčických.

Kaštieľ rodiny Silvayovcov

Na starších základoch zemianskej kúrie bol postavený barokovo-klasicistický kaštieľ rodiny Silvayovcov, dnes zrenovovaný do pôvodnej podoby. Jeho súčasťou bol rozsiahly anglický park, tiahnuci sa pozdĺž hlavnej cesty do Melčíc. Dnes slúži rímsko-katolíckemu ženskému rádu.

Ďalej sa v obci nachádza **Kaštieľ Žambokrétyovcov** v časti Lieskové, je to dvojkrídlová neskoroklasicistická budova z polovice 19. storočia. Dnes slúži ako školská jedáleň a družina. Na Salaši v Zemianskom Lieskovom stojí **rodinná hrobka rodiny Silvayovcov**, postavená koncom 19. storočia a koncom 20. storočia zreštaurovaná.

Pamätná izba Jána Čieteka Smreka

Pamätná izba Jána Čieteka Smreka bola zriadená pri príležitosti osláv jeho nedožitých 100-tých narodenín v roku 1998. Pri príležitosti tohto výročia bol vybudovaný aj Park Jána Smreka, v ktorom sa nachádza pamätník básnika. Matica slovenská na paneloch zachytila chronologicky život od jeho narodenia, tvorby až po uloženie jeho urny na Národnom cintoríne v Martine.

Nová Bošáca

Rímsko-katolícky kostol

Je zasvätený vierozvestom sv. Cyrilovi a Metodovi. K práci na stavbe kostola sa pristúpilo v roku 1969, za pôsobenia vpd. Msgr. Andreja Patku. V nedeľu 17. novembra 1969 posvätil základný kameň budúceho kostola kapitulárny vikár dr. Ján Pásztor. O jeho výzdobu sa zaslúžil nár. umelec Vincent Hložník. Z jeho dielne pochádzajú nad hlavným vchodom umiestnené priestorové sgrafito sv. Cyrila a Metoda a vo vnútri kostola na čelnej strane umiestnená mozaika Ukrižovaného Krista, po stranách ktorého sú opäť sv. Cyril a Metod. V kostole sa nachádzali takisto obrazy krížovej cesty vytvorené Vincentom Hložníkom. Neskôr však boli nahradené modernými nástennými maľbami a tieto obrazy boli uschované.

Štvrtok

Zvonica

Pri zriadenej evanjelickej škole bola na stĺpoch postavená zvonica so zvonom zo zvonolejárskej dielne J. Pozdech v Budapešti, datovanom v roku 1875. V roku 1899 ju nahradili murovanou neoklasisicistickou zvonicou. Murovaný objekt je vežového typu, delený rímsami na viac poschodí, z ktorých horné sú otvorené zvukové okná. Vstup i okná sú segmentovo zakončené. Na zvonici je aj druhý zvon, vyrobený v roku 1930 u bratov Fischerovcov v Trnave. Od roku 2023 je zvonica národná kultúrna pamiatka.

Zemianske Podhradie

Kaštieľ

Renesančný kaštieľ je najstaršou pamiatkou v obci. Pôvodne opevnený renesančný dvojvežový kaštieľ postavili v 17. storočí, neskôr klasicisticky prestavaný, s priľahlým parkom. Je to dvojpodlažná budova s dvoma hranolovými vežami na nárožiach. Na priečelí sa nachádza medzi vežami iónske stĺporadie. Dvojkrídlová budova má dva trakty s okružnou chodbou. Bočné fasády sú z čias jednotnej empírovej úpravy. Miestnosti sú prístupné z okružnej chodby. V roku 1744 bola vybudovaná v jednom krídle kaplnka.

Kostol evanjelickej cirkvi a.v.

Klasicistický kostol je postavený na mieste bývalého močiara. Ako základy stavby poslúžili do močaristej pôdy zabíjané dubové pylóny. Má elipsovitý pôdorys a v celej strednej Európe sú takéto kostoly len dva (tu a v Nemecku). Má štvoro dverí, ktoré vedú na každú svetovú stranu a ani jedny nie sú hlavné.
V roku 1785 boli položené základy a v roku 1801 bol dostavaný unikátny ranoempírový evanjelický kostol zásluhou rodiny Príleských. Má kruhovú dispozíciu so stĺporadím okolo celého obvodu. Je postavený v empírovom slohu. Stavba je unikátom tohoto druhu v strednej Európe. Projektantom a mecenášom stavby bola grófka Ester Príleská. Tá počas výstavby kostola pod hrozbou použitia strelnej zbrane prinútila kňaza, aby ju zosobášil s mužom jej srdca.

Táto zaujímavosť má aj vzťah k národnému dejateľovi Ľudovítovi Štúrovi. Pri stene kostola odvrátenej od hlavnej cesty uvidíte dlhý drevený rebrík vedúci na pôjd. Ten využíval Štúr ako skrýšu v čase, keď bol prenasledovaný cisárskym vojskom. A tiež ako miesto stretnutí s jeho osudovou láskou Adelou.

Pôdorys má elipsovitý tvar s osami 12x14m. Kostol je štátnou pamiatkou. Dodnes slúži svojmu účelu a prebiehajú v ňom bohoslužby.

Pre turistov môžu byť zaujímavými i chránené prírodné výtvory, či náleziská. V katastri obce Drietoma – chránený prírodný výtvor **Ostrá hôrka** /Drietomské bradlo/ – jediné miesto v Západ. Karpatoch, kde v súvislom profile vystupujú vrchný trias kremencami, pieskovcami a bridlicami. Pstruhový potok Drietomica je prírodnou pamiatkou – chráni sa zachovaný podhorský tok s hodnotnou faunou dna a avifaunou, hniezdiacou v cenných brehových porastoch. Chránený prírodný výtvor **Prepadlisko** s močiarnou flórou a faunou patrí k obci Kostolná - Záriečie. V katastri obce Chocholná Velčice je

chránené nálezisko **Petrová**. Chráni sa tu zachovalé spoločenstvo kyslých bučín. V katastri obce Adamovské Kochanovce sa nachádza chránený prírodný výtvor **Kurinov vrch** – ochrana zachovanej terasy vápenitého penovca s cennou vegetáciou. V obci Bošáca v miestnej časti Zabudišová sa nachádzajú 4 ocenené stromy v ankete Strom roka. Hruška ružovka získala 3. miesto v ankete Európsky strom roka.

Ďalšou zaujímavosťou tohto kraja je, že v osade **Kykula** /na moravsko-slovenskej hranici/, patriacej k obci Chocholná – Velčice, bola založená v r. 1903 prvá kopaničiarska škola na Slovensku. V súčasnosti je, objekt po prestavbe, majetkom podniku Cesty Nitra.

Medzi technické pamiatky tohto kraja môže patriť kamenný oblúkový most v lokalite **Potoky** v Drietome, **mlyn v Chocholnej** /toho času v dezolátnom stave/ a **mlyn v Kostolnej** - **Záriečí** /čiastočne udržiavaný, v majetku súkromného vlastníka/.

3.3 SWOT analýza

3.3.1 Identifikácia výziev, limitov a problémov z vonkajšieho prostredia

Predložená stratégia reaguje na vonkajšie výzvy, limity a problémy vyplývajúce z vývoja vo vonkajšom prostredí (EÚ, SR, susediace územné subjekty). Na základe analytických výstupov boli identifikované kľúčové výzvy z vonkajšieho prostredia, t.j. politické, ekonomické, sociálne, technologické, legislatívne a environmentálne výzvy - **„Analýza PESTLE“.**

Pri definovaní podmienok udržateľného rozvoja boli vzaté do úvahy najmä nadradené koncepcie európskeho významu. Boli určené limitujúce faktory (bariéry) z pohľadu strategického, územnoplánovacieho a environmentálneho, ktoré môžu ohroziť rozvoj územia a hlavné problémy v oblasti ľudských zdrojov, infraštruktúry a procesov.

Pri definovaní podmienok udržateľného rozvoja boli vzaté do úvahy najmä nadradené koncepcie európskeho významu. Boli určené limitujúce faktory (bariéry) z pohľadu strategického, územnoplánovacieho a environmentálneho, ktoré môžu ohroziť rozvoj územia a hlavné problémy v oblasti ľudských zdrojov, infraštruktúry a procesov.

3.3.2 Výstupy SWOT analýzy pre voľbu typu stratégie

SWOT analýza je základným nástrojom, ktorý sa používa na vyhodnotenie súčasného stavu z rôznych hľadísk, a to z hľadiska silných a slabých stránok, príležitostí a ohrození. Zároveň načrtáva možné alternatívy budúceho vývoja, možnosti na ich využitie, prípadne ich riešenie. Táto analýza je vlastne kombináciou analýzy O-T a S-W. Pričom O-T analýza predstavuje vonkajšiu (externú) analýzu, ktorá sa zameriava hlavne na vonkajšie prostredie (príležitosti a ohrozenia). S-W analýza predstavuje vnútornú (internú) analýzu, v ktorej ide o rozbor vnútorných faktorov organizácie (silných a slabých stránok). Cieľom SWOT analýzy je posúdenie vnútorných predpokladov obce k uskutočneniu určitých zámerov a podrobenie rozboru i vonkajších príležitostí a obmedzení.

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
HOSPODÁRSKA OBLASŤ	
▪ dostatok pracovnej sily pre priemysel ▪ dobrá dopravná dostupnosť ▪ vybudovaná sieť na rozvod elektrickej energie ▪ existencia verejného osvetlenia ▪ existencia verejného rozhlasu ▪ z časti vybudovaná technická infraštruktúra: plynofikácia, vodovodné siete, kanalizácia, ČOV ▪ vyhovujúci systém regionálnej autobusovej dopravy ▪ pravidelný odvoz TKO a separovanie ▪ existencia vhodných plôch pre budovanie oddychových častí ▪ spolupráca s podnikateľským sektorom ▪ podpora podnikateľov a vytvorenie vhodných podnikateľských podmienok ▪ čerpanie prostriedkov EÚ ▪ pokrytie signálom mobilných operátorov ▪ stabilizované podnikateľské subjekty s rozvojovým potenciálom ▪ dobrá dopravná dostupnosť ▪ zabezpečenie surovín pre poľnohospodársku výrobu	▪ vysoká migrácia za prácou do okolitých miest ▪ nízky rozpočet obcí nedovoľuje v dostatočnej miere podporovať podnikateľské aktivity obyvateľstva ▪ nedostatok investičného kapitálu z vlastných zdrojov ▪ vysoká finančná zaťaženosť a administratívne bariéry obmedzujúce rozvoj podnikania ▪ nevyriešené vlastnícke vzťahy k pozemkom a stavbám, ktoré sa môžu stať prekážkou pri rozvoji podnikateľských aktivít ▪ zlý technický stav ciest a komunikácií ▪ zlý technický stav chodníkov popri ceste a miestnych komunikáciách ▪ absencia parkovacích plôch ▪ absencia verejných priestranstiev alebo ich nežiadúci technický stav ▪ absencia merania rýchlosti v obci, spomaľovačov ▪ nedobudovaná technická infraštruktúra ▪ administratívna náročnosť pri získavaní prostriedkov z fondov EÚ ▪ nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry ▪ absencia ubytovacích a reštauračných služieb ▪ prevládajúca krátkodobá forma cestovného ruchu, čo z hľadiska ekonomického prínosu cestovného ruchu nemá veľký význam
SOCIÁLNA OBLASŤ	

▪ nárast počtu obyvateľov ▪ kultúrno-historické pamiatky ▪ množstvo významných rodákov ▪ sieť turistických trás ▪ výborná dopravná poloha /blízka diaľnica, hustá sieť miestnych komunikácií/ ▪ existencia domov kultúry ▪ fungujúce základné školy s materskými školami ▪ voľnočasové aktivity ▪ strategická východisková poloha na poznávacie výlety do širšieho okolia mikroregiónov ▪ kvalifikovanosť personálu, pedagógov ▪ široká ponuka mimoškolských činností ▪ relatívne dobrá vzdelanostná úroveň miestnych obyvateľov ▪ zachovanie kultúrnych tradícií ▪ záujem o miestnu knižnicu ▪ krásne a zdravé prírodné prostredie ▪ možnosť športového vyžitia v oblasti letných aj zimných športov ▪ existencia futbalových ihrísk ▪ záujem obyvateľov o šport ▪ existencia dostatočného množstva zdravotníckych zariadení ▪ poskytovanie opatrovateľskej služby - zariadenie opatrovateľskej služby ▪ zabezpečenie možnosti stravovania starších občanov ▪ ponuka rôznych kultúrnych, športových a spoločenských podujatí ▪ dostupnosť obecných úradov obyvateľom	▪ negatívny demografický vývoj zapríčinený stálym poklesom prirodzenej reprodukcie obyvateľov ▪ nárast počtu obyvateľov v produktívnom a poproduktívnom veku ▪ slabá propagácia podujatí v mikroregiónoch aj v širšom okolí ▪ nedostatočná podpora spoločenských udalostí ▪ slabo využitý potenciál pre turistický ruch, nedostatočný marketing a propagácia ▪ nevyznačené /neoficiálne/ cyklotrasy a turistické chodníky ▪ nedostatok finančných prostriedkov na údržbu existujúcich a výstavbu nových športovo-rekreačných objektov ▪ nedostatočné materiálne zabezpečenie a podpora talentovanej mládeže ▪ nedostatok finančných prostriedkov pre činnosť kultúrnych zariadení a ich rozvoj ▪ nerozvinutá kultúrna turistika ▪ slabá propagácia kultúrnych aktivít obce ▪ nedostatočne rozvinutý cestovný ruch ▪ nedostatočná spolupráca s cestovnými kanceláriami, chýbajúce TIC ▪ nedostatočný počet cyklotrás a turistických náučných chodníkov ▪ slabá propagácia ľudových tradícií a remesiel, ako i miestnych špecifík ▪ nevyhovujúci technický stav objektov občianskej infraštruktúry ▪ kapacitné problémy s priestormi ZŠ a MŠ ▪ zlý technický stav školskej jedálne v obci Melčice-Lieskové ▪ absencia kúpaliska/plavárne, letného kina ▪ nedostatočná kapacita sociálnych zariadení pre seniorov, dlhodobo chorých a bezvládnych ▪ nedostatočná kapacita odborných lekárov, detských pediatrov, zubných lekárov a stomatológov ▪ nutnosť dochádzať za odbornými vyšetreniami ▪ nedostatok prevádzok na predaj mäsa, ovocia, zeleniny, drogérie, papierenských výrobkov, pekárenských výrobkov

	▪ nedostatok prevádzok – cukrární, lekární, bankomatov ▪ absencia prevádzok služieb ako oprava obuvi, zákazkové krajčírstvo ▪ zlý technický stav existujúcich domov smútku ▪ slabá digitalizácia služieb verejnej správy ▪ absencia optického internetu ▪ chýbajúca dostupnosť signálu mobilného operátora ▪ absencia verejných prístupových bodov ▪ nedostatočný počet nájomných bytov, bytov pre mladé rodiny s deťmi ▪ absencia sociálnych taxíkov pre starých a chorých ľudí ▪ absencia služby starším – nákup liekov a potravín ▪ absencia vzdelávania občanov v oblasti motivovania občanov k recyklovaniu odpadov; v oblasti používania PC ▪ nedostatok záujmových a voľnočasových krúžkov, klubov pre mladých ▪ absencia miest na stretávanie mamičiek s deťmi, bazárov detských vecí, blších trhov

ENVIRONMENTÁLNA OBLASŤ	
▪ vysoký stupeň zásobovania vodou ▪ veľkoplošné chránené územia CHKO Biele Karpaty ▪ veľký počet maloplošných chránených území priamo v mikroregiónoch alebo v blízkom okolí ▪ prírodný potenciál – vrcholy, minerálne pramene a kyselky, vyhliadkové vrcholy ▪ zmiešané lesné porasty (využívané pre hospodárske účely s potenciálom možnosti rozvoja cestovného ruchu - turistika, hubárčenie) ▪ zdroje podzemných vôd ▪ výskyt poľovnej zvery ▪ pomerne vysoká biodiverzita územia ▪ vyvážený pomer medzi poľnohospodárskou, lesnou a zastavanou plochou ▪ existencia separovaného zberu ▪ zabezpečený systém odvozu a likvidácie komunálneho odpadu ▪ kvalita životného prostredia	▪ znečistenie a znečisťovanie povrchových vôd – vodné toky sú hlavnými recipientmi odvádzania splaškových a odpadových vôd ▪ absencia kanalizácie a ČOV v mikroregiónoch ▪ nedostatočné environmentálne povedomie obyvateľstva ▪ nedostatok oddychových zón ▪ nedostatočné udržiavanie čistoty v korytách vodných tokov ▪ absencia zadržiavania dažďovej vody ▪ nízky objem finančných zdrojov investovaných do tvorby a ochrany prírodného prostredia ▪ absencia monitoringu cenných prírodných území z hľadiska biodiverzity ▪ prevaha hospodárskych lesov nad lesmi s ochrannou funkciou ▪ nedostatok technických kapacít zberu, dopravy, triedenia, zhodnocovania a likvidácie odpadov ▪ existencia čiernych skládok ▪ vysoká intenzita automobilovej dopravy na trase Trenčín – Nové Mesto nad Váhom – znečisťovanie ovzdušia (najmä CO) a vyššia hlučnosť

PRÍLEŽITOSTI	OHROZENIA
HOSPODÁRSKA OBLASŤ	
▪ využitie prírodného potenciálu (rozvoj ekoturizmu) ▪ výborné podmienky pre rozvoj vidieckeho CR a agroturistiky /koníky, ľud.remeslá, dedinská architektúra, terén vhodný pre cykloturistiku/ ▪ nadviazanie nových partnerstiev na úrovni SR a aj v zahraničí ▪ orientácia na efektívne partnerstvá a kooperáciu aktérov regionálneho rozvoja ▪ vysporiadanie pozemkov ▪ ideálne podmienky na rozvoj cestovného ruchu	▪ prehlbovanie štrukturálnych rozdielov medzi ponukou a dopytom ▪ slabá kúpyschopnosť obyvateľstva ▪ opätovná centralizácia verejnej správy ▪ nezáujem obyvateľov o založenie živnosti a poskytovanie chýbajúcich služieb ▪ nezáujem pracovať v sektore poľnohospodárstva ▪ administratívne opatrenia obmedzujúce plnohodnotný rozvoj cestovného ruchu ▪ veľká administratívna náročnosť pre získanie financií zo štátnych dotácií a z fondov EU ▪ nedostatok investičného kapitálu

▪ možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU ▪ zahraničné investície ▪ podpora rozvojových investícií ▪ vytvorenie nových pracovných miest najmä v malom a strednom podnikaní a službách ▪ zlepšenie vzdelanostnej úrovne obyvateľstva môže byť hybnou silou rozvoja podnikateľských aktivít ▪ dostatok ľudských zdrojov s dostatočnými skúsenosťami v oblasti poľnohospodárstva ▪ existencia vhodných podmienok na rozvoj poľnohospodárstva ▪ maximálna podpora podnikateľov a vytváranie vhodných podnikateľských podmienok ▪ rozvoj technickej infraštruktúry ▪ výstvaba a rekonštrukcia autobusových zastávok, lavičiek a inej drobnej infraštruktúry ▪ rozvoj informačných technológií – lepší prístup k informáciám ▪ rozvoj environmentálne vhodných technológií ▪ rekonštrukcia šatní na futbalovom ihrisku v obci Melčice-Lieskové ▪ vybudovanie trhového miesta v obci Drietoma ▪ rekonštrukcia objektov Kyselka v obci Kostolná-Záriečie ▪ vybudovanie nákupného centra ▪ vytvorenie nových pracovných miest najmä v malom a strednom podnikaní a službách ▪ spájanie pravidelných, tradičných kultúrnych aktivít s podnikateľskými aktivitami, resp. organizovanie kultúrnych aktivít pre podnikateľské účely (poznávacia a kultúrna turistika) ▪ využiť potenciál mladých ľudí ▪ využiť potenciál prisťahovaných občanov ▪ rozvoj mikroregiónov na základe dobrej dopravnej polohy a existencie IS	▪ neochota obyvateľov uskutočňovať podnikateľské aktivity ▪ neochota obyvateľov investovať do ďalšieho vzdelávania ▪ malá miera podpory obcí zo strany štátu ▪ zhoršujúci sa stav obecných stavieb a komunikácií ▪ nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov ▪ nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bánk ▪ pokles rozsahu prepravy na železnici a zvyšovanie negatívnych účinkov dopravy na životné prostredie ▪ zvyšujúce sa náklady na údržbu a opravy cestnej infraštruktúry ▪ oneskorená výstavba a modernizácia cestnej siete ▪ spomalenie hospodárskeho rastu ▪ narastanie environmentálneho zaťaženia ▪ trvalý presun cestujúcich z verejnej osobnej dopravy na individuálnu dopravu ▪ nedostatočná kvalita právneho rámca výkonu činností verejnej správy ▪ zvyšovanie komunikačnej a administratívnej náročnosti výkonu činností verejnej správy vo vzťahu k externému, ako aj internému prostrediu

SOCIÁLNA OBLASŤ	
▪ zlepšovanie spolupráce so susednými regiónmi ▪ využívanie podporných programov EÚ ▪ ponúkať na trhu CR krátke – jednodňové poznávacie zájazdy po mikroregiónoch, zamerané na turistiku, cykloturistiku, agroturistiku ▪ možnosť získať prostriedky z fondov EÚ ▪ ochota pedagógov podieľať sa na rozvoji škôl ▪ postupné zvyšovanie jazykovej a počítačovej gramotnosti žiakov ▪ rozšírenie ponuky vzdelávania aj pre dospelých /učiteľov a rodičov/ ▪ rekonštrukcia a modernizácia KD ▪ vhodná propagácia kultúrnych podujatí ▪ lepšia ponuka kultúrnych akcií ▪ zlepšenie komunikácia s občanom ▪ spolupráca v rámci mikroregiónu, TSK, SR ▪ nové možnosti cezhraničnej spolupráce v rámci EÚ ▪ vybudovanie verejných internetových prístupových bodov ▪ rozšírenie zdravotných služieb a zriadenie nových ordinácií ▪ výstavba sociálnych nájomných bytov ▪ šírenie osvety o preventívnej zdravotnej starostlivosti a zdravom stravovaní ▪ možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EÚ ▪ výstavba zariadenia sociálno-zdravotnej služby ▪ vybudovanie kultúrno-spoločenského centra z bývalej budovy Detského domova v Adamovských Kochanovciach ▪ vybudovanie kultúrno – spoločenského priestoru ▪ vybudovanie nových, rekonštrukcia jestvujúcich MŠ, ZŠ, ZUŠ, telocviční a školských jedální ▪ podpora rozvoja propagácie a informačného systému ▪ zriadiť spoločný úrad pre oblasť stavebníctva a výrubu stromov ▪ digitalizácie služieb verejnej správy	▪ zvyšovanie priemerného veku obyvateľstva – rast počtu obyvateľov v poproduktívnom veku ▪ v prípade zastavenia počtu obyvateľov, ktorí sa prisťahujú, hrozí pokles celkového počtu obyvateľstva ▪ nízka uplatniteľnosť na trhu práce z dôvodu nízkej vzdelanostnej úrovne ▪ zničenie rozpadávajúcich sa stavieb dedinskej architektúry ▪ zhoršovanie sa stavebno-technického stavu ostatných pamiatok ▪ poškodzovanie životného prostredia, chránených prírodných lokalít ▪ slabá kúpna sila domáceho obyvateľstva, ktorá im neumožňuje vynaložiť finančné prostriedky na účasť na CR ▪ nedostatok finančných prostriedkov na rekonštrukcie objektov občianskej infraštruktúry ▪ vplyv nežiadúcich javov na deti a mládež /závislosti, xenofóbia, konzumný spôsob života a kultúry, hoaxy, kyberšikana.../ ▪ nedostatočné materiálne zabezpečenie a podpora talentovaných detí a mládeže v jednotlivých druhoch športov, umenia, vede a cudzích jazykoch ▪ postupný zánik kultúrnych tradícií ▪ odchod mladých a vzdelaných ľudí z mikroregiónov z dôvodu chýbajúcich perspektív ▪ pokles a strata súkromných iniciatív v oblasti kultúry ▪ nedostatok finančných prostriedkov ▪ zhoršujúca sa sociálna situácia niektorých skupín obyvateľstva ▪ zhoršovanie zdravotného stavu obyvateľov ▪ zanedbávanie preventívnej lekárskej starostlivosti ▪ zvyšovanie počtu detí a dospelých trpiacich obezitou ▪ pokles kvality služieb ▪ nezáujem o prevádzkovanie podnikateľskej činnosti – poskytovanie služieb

	▪ nedostatok finančných prostriedkov na údržbu existujúcich športových objektov
ENVIRONMENTÁLNA OBLASŤ	
▪ využívanie obnoviteľných alternatívnych zdrojov energie, najmä biomasy ▪ agroturistika a vidiecka turistika (turistické a cyklistické trasy, chov koní) ▪ ekologické poľnohospodárstvo (ekofarmy), zvýšenie podielu organických hnojív ▪ zvyšovanie diverzity poľnohospodárskej krajiny – ochrana pôdy pred vodnou a veternou eróziou – zvýšenie podielu NSKV (drevinové zloženie zodpovedajúce stanovištným podmienkam a potenciálnej prirodzenej vegetácii) ▪ obnova lúčnych ekosystémov – kosenie lúk, odstraňovanie nežiadúcej (náletovej, nepôvodnej) vegetácie ▪ bezodpadové alebo nízkoodpadové hospodárenie ▪ diverzifikácia ekonomickej základne vidieka využitím prírodných a kultúrnych hodnôt ▪ zvýšenie eko-efektívnosti pri využívaní prírodných zdrojov ▪ tvorba nových pracovných príležitostí vo sfére tvorby a ochrany kvalitného životného prostredia ▪ tvorba nových pracovných príležitostí pri odstraňovaní ekologických záťaží ▪ realizácia programov starostlivosti o chránené územia a programov záchrany ohrozených druhov a častí prírody ▪ realizácia opatrení na zvýšenie kvality vodných tokov ▪ budovanie systému separovaného zberu odpadov ▪ osvetové a náučné programy v oblasti životného prostredia ▪ získavanie finančných zdrojov na riešenie a odstraňovanie problémov životného prostredia ▪ rozvoj odpadového hospodárstva ▪ ochrana a zachovanie genofondu starých a krajových ovocných drevín ▪ výsadba nových ovocných sadov a revitalizácia existujúcich	▪ zníženie biodiverzity ▪ ohrozenie lesných ekosystémov aj nelesných spoločenstiev ▪ možné zvyšovanie erózie (voda, vietor) poľnohospodárskej pôdy ▪ zvyšovanie priemerného veku stromov ▪ nízka disciplína pri nakladaní s odpadmi ▪ zvýšenie stupňa eutrofizácie vody najmä v dôsledku poľnohospodárskej činnosti (chemizácia – hnojenie, postreky) a komunálneho znečistenia ▪ meliorácie, regulácie potokov, odlesňovanie – rýchly odtok povrchovej vody z územia – nedostatok vlahy počas vegetačného obdobia, zmena celkového vodného režimu v území ▪ klčovanie lesov, úprava vodných tokov, poľnohospodárska výroba – znižovanie stavu a zmeny pôvodných živočíšnych spoločenstiev ▪ spôsob likvidovania odpadových vôd ▪ napojenosť len na jedného zneškodňovateľa odpadov ▪ zhoršujúci sa stav životného prostredia v dôsledku nadmernej hospodárskej činnosti v ostatných častiach kraja ▪ znečistenie ovzdušia veľkými zdrojmi znečistenia ▪ dopady na zdravotný stav obyvateľov ▪ pretrvávajúce vykurovanie tuhými palivami ▪ nárast množstva vyvážaných odpadov ▪ nízka disciplína pri nakladaní s odpadmi ▪ existencia problému „čiernych“ skládok

▪ vybudovanie výrobnývh objektov a obstaranie technológie na spracovanie ovocia, podpora ovocinárstva ▪ starostlivosť o ovocné stromy a ich propagácia ▪ obnova vodnej biodiverzity v toku	

3.3.3 Identifikácia disparít a faktorov rozvoja

V predchádzajúcej časti spracovaná SWOT analýza, ako aj celá analytická časť nám ukázali disparity a faktory rozvoja, ktoré sú dané pre jednotlivé obce ako aj pre celý mikroregión a ktoré môžu byť podporným bodom v jej ďalšom rozvoji alebo naopak sa môžu stať prekážkami, s ktorými treba počítať a pracovať s nimi. Výber kľúčových potrieb predstavuje najdôležitejší krok v strategickom plánovaní a zostavení samotnej stratégie PHRSR. Prioritné oblasti stratégie PHRSR vychádzajú z identifikovaných základných problémov a potrieb a predstavujú oblasti rozvoja, do ktorých je potrebné plánovať financovanie, personálne a materiálne zdroje. Prebehlo viacero stretnutí na úrovni pracovných skupín, ako aj so samotnými štaturármi obcí a zastupiteľstvom, kde boli rozobrané všetky oblasti, ktoré sú súčasťou pripravovaného dokumentu. Ďalšia identifikácia prebiehala prostredníctvom Dotazníkového prieskumu, do ktorého sa zapojili podnikatelia, spolky, združenia, obyvatelia a široká verejnosť. Dotazníkový prieskum bol smerovaný na tieto oblasti a výsledky sú spracované v texte nižšie a zapracované sú v strategickej časti dokumentu.

Neriešením problémov a potrieb obce sa znižuje kvalita života miestnych obyvateľov, spomaľuje rozvoj obce a znižuje sa jeho konkurencieschopnosť. Zmierňovanie disparít sa stane efektívnejšie, ak sa rozvojové snahy zacielia na oblasti, ktoré sú z hľadiska potrieb občanov považované za najproblematickejšie a najakútnejšie. V neposlednom rade bude budúci rozvoj obcí závisieť aj od vývoja národného hospodárstva a ekonomickej situácie na nadnárodnej úrovni.

Tab. č. 22 Hlavné faktory rozvoja a kľúčové disparity

Hlavné faktory rozvoja mikroregiónov	Kľúčové disparity
▪ *starnutie obyvateľstva* ▪ *nedostatok pracovných príležitostí - nutnosť dochádzania za prácou* ▪ *zatraktívnenie územia skvalitnením a modernizáciou infraštruktúry CR* ▪ *vybudovanie rekreačno - športovej oblasti, oddychovej časti* ▪ *nutná podpora vzdelávania, infraštruktúry vzdelávania a voľnočasové aktivity* ▪ *potreba rozvoja kultúry, kultúrnych podujatí* ▪ *potreba podpory športu, dobudovanie infraštruktúry športu*	• *málo pracovných príležitostí a nízke príjmy obyvateľov* • *nevyhovujúca kvalita životného prostredia* • *nedostatočne využitý kultúrno-historický potenciál mikroregiónov* • *nedostatok sociálnych a zdravotných služieb* • *nízka úroveň kvality verejnej infraštruktúry a služieb* • *nedostatočná kvalita ľudských zdrojov a spoločenského života* • *spolupráca v rámci mikroregiónov*

▪ *nutná modernizácia objektov a prvkov sociálnej infraštruktúry, potreba skvalitnenia poskytovania sociálnych služieb* ▪ *absencia komunitného centra* ▪ *potreba vytvárania podmienok pre zvýšenie bezpečnosti v obciach* ▪ *nutnosť znižovania energetickej záťaže verejných budov a ich modernizácia* ▪ *potreba zabezpečiť účinné opatrenia k ochrane životného prostredia* ▪ *potreba skvalitnenia a zefektívnenia nakladania s odpadmi a podpora prechodu na obehové odpadové hospodárstvo* ▪ *potreba prijímania účinných opatrení k zlepšeniu ekonomickej kondície obcí*	• *nevyhovujúce / chýbajúce prvky zdravotnej a sociálnej infraštruktúry* • *nedostatočné využitie rozvojového potenciálu obce* • *nedostatočný objem prostriedkov na realizáciu všetkých potrebných zámerov z obecného rozpočtu* • *nevyužívanie kultúrneho a prírodného potenciálu obce v oblasti cestovného ruchu* • *nedostatočné využívanie možností informačných a komunikačných technológií vo všetkých sektoroch, hlavne v sektore cestovného ruchu, služieb a verejnej správy, zaostávanie v oblasti elektronických komunikácií (možnosti širokopásmového, rýchleho spojenia)* • *nedostatočná pripravenosť vzdelanostnej infraštruktúry v obci*

Zdroj: vlastné spracovanie

Predstavitelia obcí vyvinú maximálne úsilie na to, aby ich rozvojové plány uspeli a obce sa sústredili najmä na elimináciu kľúčových disparít. Budúci vývoj teda počíta s využívaním finančných prostriedkov z vonkajších zdrojov ako aj s využitím endogénneho potenciálu obcí samotných.

Z hľadiska vyváženého a optimálneho rozvoja územia mikroregiónov a zvyšovania kvality života obyvateľov je nevyhnutné zamerať sa v programovom období 2024 – 2030 na rovnomernejšiu koncentráciu zdrojov do všetkých strategických priorít. Skoordinovaná koncentrácia zdrojov by sa mala prejaviť nielen vo vyššej efektívnosti a účinnosti implementácie verejných politík, ale i možnosti využívania zdrojov z fondov EÚ. Na základe získaných skúseností prvoradá intervencia by mala smerovať do aktivít, ktoré budú mať výraznejší dopad na hospodársky a sociálny rozvoj mikroregiónov.

3.3.4 Strom výziev a problémov

Strom výziev a problémov je vzhľadom na nové programové obdobie, ktoré sa týka aj platnosti PHRSR spracované do 5-tich základných bodov, ktoré kopírujú ciele Európskej Politiky súdržnosti, Partnerskej dohody a samotného OP SLOVENSKO. Tieto výzvy sa stali automaticky cieľom a prioritami, ktoré budú spomenuté v rozvojovej stratégií mikroregiónov.

Obr. č. 4 Strom výziev a problémov

4 Stratégia rozvoja mikroregiónov

4.1 Vízia na roky 2024 – 2030

Základné priority každej z obcí v mikroregiónoch sú: **rozvoj hospodárstva, rozvoj v sociálnej oblasti a rozvoj v environmentálnej oblasti**, preto bol hlavný cieľ stanovený nasledovne:

„Do roku 2030 chceme byť sociálnejšia, zelenšia, dostupnejšia, inteligentnejšia a pracovne atraktívnejšia obec“

Predpokladom pre úspešný rozvoj mikroregiónov je budovanie trvaloudržateľnej ekonomiky, zabezpečenie kvalitnej verejnej infraštruktúry, atraktivity územia a kvalita ľudských zdrojov.

4.2 Stanovenie cieľov, priorít a opatrení

Dominantnú úlohu v procese napĺňania vízie vo vymedzenom časovom období zohráva stratégia rozvoja, ktorá sa prostredníctvom koncentrácie kľúčových disparít zameriava na riešenie lepšieho využívania existujúcich (tradičných) zdrojov a zároveň, na základe príležitostí a nových faktorov vytvára nové možnosti rozvoja v nasledujúcom programovom období. Stanovený bol systém cieľov, ich súvislostí a indikátory na strom výziev a problémov.

Hlavný cieľ: **Zdravá obec s udržateľnou a odolnou ekonomikou, kvalitnými službami s modernou samosprávou a angažovanými komunitami.**

Hlavný cieľ bude naplnený prostredníctvom čiastkových cieľov:

- *Budovať technickú infraštruktúru obce, hlavne v nadväznosti na zvýšený záujem o nové lokality*
- *Budovať konkurencieschopnú miestnu ekonomiku s minimálnymi negatívnymi vplyvmi na životné prostredie*
- *Vytvárať podmienky pre spokojný život v modernej obci s kvalitnými službami a občianskou vybavenosťou*
- *Chrániť životné prostredie a zdravie obyvateľov - Rozvíjať cestovný ruch a propagáciu obce*
- *Zapojiť verejnosť do rozvoja obce a zvýšiť transparentnosť procesov v samospráve*

Štruktúra priorít a ich väzby: Obec si stanovila tri prioritné oblasti s ohľadom na ďalšie špecifické ciele, ktoré budú spomenuté ďalej. Definovali sme *3 základné prioritné oblasti*:

Obr. č. 5 Štruktúra priorít

4.2.1 Prehľad strategických a špecifických (operatívnych) cieľov vo väzbe na hlavný cieľ a priority

Ciele mikroregiónov sú určené na základe Partnerskej dohody, ako aj samotného OP Slovensko. Na tomto základe vznikol Strom výziev a problémov, ktorý je totožný so stromom našich cieľov. Nakoľko riešenie každého problému sa v našej samospráve stáva cieľom a prioritou.

STRATEGICKÉ CIELE:

1. **Hospodárska oblasť**
2. **Sociálna oblasť**
3. **Environmentálna oblasť**

ŠPECIFICKÉ CIELE:

1. **Konkurencieschopnejšia a inteligentnejšia obec**
2. **Prepojenejšia obec**
3. **Sociálnejšia obec**
4. **Zelenšia obec**
5. **Obec bližšie k občanom**

Pre strategický prístup sme zvolili podporovanú Smart stratégiu, ktorá je založená na posilnení silných stránok a využívaní príležitostí, ktoré boli definované vo SWOT analýze. Veľmi dôležitým prvkom rozvoja mikroregiónov je jeho dobrá dopravná dostupnosť ku krajskému mestu Trenčín a mestu Nové Mesto nad Váhom a obcí s kvalitným občianskym vybavením pre svojich obyvateľov. Participácia a súdržnosť sú jedným zo základných nástrojov ako dosiahnuť rozvoj jednotlivých obcí a celého územia. Riešenie relatívne širokého spektra existujúcich rozvojových potrieb je závislé na aktívne vstupujúcich aktéroch z verejného, súkromného a neziskového sektora, ktorí majú rôzne kompetencie, záujmy a finančné zdroje.

Na základe dole uvedenej tabuľky s rozdelením cieľov, priorít a špecifických cieľov je jasné, že partnermi, ktorí budú zapojení pri implementácií PHRSR sú všetky subjekty v obciach.

V **oblasti hospodárskej** ide najmä o podnikateľov, ale s ohľadom na špecifický cieľ prepojenejšia obec aj o všetkých obyvateľov, kde každý využíva dopravné spojenie, komunikácie v obci. V neposlednom rade sa digitalizácia dotkne každej sféry života a preto je jasné, že rozvojové aktivity v tejto oblasti nie sú len o zapojení podnikateľov, ale všetkých obyvateľov. **Cieľom obce na roky 2024-2030 v hospodárskej oblasti je zvyšovanie konkurencieschopnosti a tvorba pracovných príležitostí.** Tento cieľ sa bude napĺňať prostredníctvom *3 špecifických cieľov a 4 vybraných opatrení*.

Sociálna oblasť je zameraná na všetky vekové kategórie obyvateľov. Či už hovoríme o deťoch s ich využívaním materskej či základnej školy, alebo staršie obyvateľstvo využívajúce našu opatrovateľskú službu či Zariadenie opatrovateľských služieb. Nemožno zabudnúť, že v tejto časti sa pracuje aj s trhom práce, a preto obyvatelia v produktívnom veku sú tiež veľmi dôležitým partnerom pri implementácií tejto oblasti. **Cieľom obcí na roky 2024-2030 v sociálnej oblasti je vytvoriť podmienky pre kvalitný**

život občanov. Tento cieľ sa bude napĺňať prostredníctvom 2 *špecifických cieľov a 4 vybraných opatrení*.

Environmentálna oblasť je oblasť ktorá sa týka celého spektra obyvateľov, podnikateľov a návštevníkov obce. Je nám jasné, že v tejto časti je veľmi dôležité využívanie synergie a spolupráce medzi jednotlivými skupinami, nakoľko životné prostredie a jeho ochrana je v rukách každého jednotlivca. **Cieľom obcí na roky 2024-2030 v environmentálnej oblasti je ochrana a tvorba životného prostredia.** Tento cieľ sa bude napĺňať prostredníctvom 2 *špecifických cieľov a 6 vybraných opatrení*.

Tab. č. 23 Prehľad strategických a špecifických (operatívnych) cieľov

1. Strategický cieľ HOSPODÁRSKA OBLASŤ	
1 Špecifický cieľ - Konkurencieschopnejšia a inteligentnejšia obec 2 Špecifický cieľ - Prepojenejšia obec 5 Špecifický cieľ - Obec bližšie k občanom	
Opatrenie 1.1	Podpora podnikateľov a zvýšenie zamestnanosti v obci
Opatrenie 1.2	Optimálna sieť zmodernizovaných verejných budov
Opatrenie 1.3	Kvalitné, bezpečné a udržiavané miestne komunikácie, chodníky
Opatrenie 1.4	Vytváranie podmienok pre rozvoj cestovného ruchu, marketing
2. Strategický cieľ SOCIÁLNA OBLASŤ	
3 Špecifický cieľ - Sociálnejšia obec 5 Špecifický cieľ - Obec bližšie k občanom	
Opatrenie 2.1	Komplexná starostlivosť o sociálne znevýhodnené skupiny občanov
Opatrenie 2.2	Podpora aktivít a projektov v oblasti školstva a vzdelávania vrátane zlepšenia materiálno technických podmienok škôl a školských zariadení
Opatrenie 2.3	Podpora kultúrnych, športových a spoločenských podujatí
Opatrenie 2.4	Skvalitnenie verejných služieb poskytovaných občanom
3. Strategický cieľ ENVIRONMENTÁLNA OBLASŤ	
4 Špecifický cieľ - Zelenšia obec 5 Špecifický cieľ - Obec bližšie k občanom	

Opatrenie 3.1	Dobudovanie verejného vodovodu
Opatrenie 3.2	Plynofikácia obce a obnoviteľné zdroje
Opatrenie 3.3	Úsporne a esteticky osvetlená obec a ozvučená s dôrazom na bezpečnosť
Opatrenie 3.4	Obec s účinným, ekonomicky udržateľným a ekologickým systémom odpadového hospodárstva
Opatrenie 3.5	Ochrana obyvateľov pred povodňami
Opatrenie 3.6	Podpora aktivít v oblasti prírodného dedičstva

Tab. č. 24 Partneri pre implementáciu PHRSR

Obce	***Adamovské Kochanovce, Bošáca, Drietoma, Haluzice, Chocholná – Velčice, Ivanovce, Kostolná – Záriečie, Melčice – Lieskové, Nová Bošáca, Štvrtok, Zemianske Podhradie***
Verejnosť a dotknutá verejnosť	***osoby zapojené do procesu tvorby PHRSR***
Sociálno-ekonomickí partneri rozvoja obce	***Obec Adamovské Kochanovce:*** *AXOR s.r.o., Milan Pavlík – MP TRANS, A-TRITON spol. s.r.o., TOROS s.r.o., Ing. Ivan Pastierovič – CONPAS Pastierovič, Ing. Ján Holásek – PRIVATE ELEKTROPROJECTING Ltd., Dušan Zongor, Renáta Šávoltová – REJA, Ing. Juraj Potoček – SLOV-ALPIN, Anton Patka – PETTON, – MŠ Lienkovo, Tkáčska dielňa Lienkovo, Folklórny súbor Zvončeky, Nohejbalový klub AK, Detský folklórny súbor Vretienko, Jednota dôchodcov, Ženská spevácka skupina VRETENO, MO DHZ, SZP -Poľovnícke združenie Ždánová* ***Obec Bošáca:*** *PD Bošáca – domáca predajňa, PD – čerpacia stanica, L.Z. Bošáca-pálenica, MA&MI Sk. s.r.o – predajňa mäsa,, Potraviny Coop Jednota, Potraviny Kumipek, Potraviny na Močároch, FERNO SLOVAKIA s.r.o., Floreko-Kvetinárstvo, Kaderníctvo, Stavebniny a zemné práce – Alena Jurčáková, TOMAX -textil, Sušiareň ovocia – rod. Marušková, Kovová výroba – Mihala, Kronepharma s.r.o. -lekáreň, Zmrzlina – Kačícová, Amikus – pohostinstvo, OŠK Bošáca- športový klub, Spojená škola Bošáca 396, spolok Slovenský červený kríž, ZO SZCH Bošáca, Obecná knižnica, Jednota dôchodcov, Divadelný súbor Rozmarín, Dobrovoľný hasičský zbor Bošáca, Dobrovoľný hasičský zbor Zabudišová, ZO SZCH poštových holubov, Farský úrad, Združenie obcí ČOV Bošáčka, Folklórna spevácka skupina BOSÁK z Bošáce, Múzeum Bošáckej doliny, Rímsko-katolícky kostol Nanebovzatia Panny Márie, Námestie Gen. Jurecha, Budova Sokolovne, zberný dvor, kultúrny dom, Slovenská pošta, Veterinárna ambulancia – MVDr. Daniel Mego, Ráclavská Renáta MUDr. – všeobecný lekár, OZ Naša Zabudišová, Poľnohospodárske družstvo Bošáca, OZ Archeoaprk Bošáckej*

	doliny, ZO Mikroregión Bošáčka, Miloš Profjeta – MIDAP, Černuška - prírodné kvetinárstvo, Urbárska obec Bošáca, Poľovnícke združenie Bošáca ***Obec Drietoma:*** *Poľnohospodárske družstvo podielnikov Drietoma (PDP Drietoma),Samostatne hospodáriaci roľníci (SHR), MUDr. ČINČALA s.r.o. – všeobecný lekár pre dospelých, Vaša LEKÁREŇ Drietoma (ProLife Centrum, s.r.o.), Zubná ambulancia (Caduceus, s.r.o. – MUDr. Boglárka Ščepková), Slovenská pošta a.s., Domček (chovateľské, pestovateľské potreby), Flora SYMA (kvetinárstvo, papiernictvo...), Kaderníctvo Evelin, Pedikúra a manikúra DARIA, Potraviny u Kročila, Mäsiarstvo Hôrka s.r.o., COOP Jednota, Patrik Bariš - MOTOREST EDEN, J.N.MAXX, s.r.o. (Koliba Drietomica), RUTEX TRADE s.r.o., PLETIAREŇ, s.r.o., Daniel Harušťák - SOJAPRODUKT s.r.o., DUŠAN KROČIL – DREVOINTERIÉR s.r.o., Marián Bečár - DREVOODBYT s.r.o., BEMA plus, s.r.o., EKO-STAVSOL s.r.o., stolárstvo Jaroslav Mego s.r.o., LES s.r.o., KOVOOBRÁBANIE C&M, s.r.o., KOVOVÝROBA VACVAL, s.r.o., KOVOVÝROBA Matúš Fraňo s.r.o., PROSPECTA GROUP, s.r.o., Josef Schimmel Slovakia s.r.o., Ing. Miroslav Fajt - EM SERVIS, Distrimpex Europe Centrale, s.r.o., Pavol Beňo - Kamenárske služby, TimStav Sk, s.r.o., Soy´n´Health s.r.o., Jump centrum, STRANOV, spol. s r.o., Towercom, a.s., TForest s.r.o., D & P, s.r.o., ST PRIDE Group, s.r.o., NOVOPLUS, s.r.o., MEA Water Management Slovensko, s.r.o., Allwer spol. s r.o., TianDeBeauty, s.r.o., – Základná škola s materskou školou, Drietoma 453, 913 03 Drietoma, obecná knižnica, DH Drietomanka, Obecný futbalový klub Drietoma, Stolnotenisový klub STK Euro Drietoma, Zbor sv. Kataríny, Spevácka skupina seniorov, Klub Jednoty dôchodcov Slovenska, ZO Drietoma, Miestna organizácia Slovenského červeného kríža, Poľovnícke združenie „Žľab“ so sídlom v Drietome, Slovenský zväz záhradkárov,* *Zariadenie pre seniorov (Slnečný lúč, n.o.)* ***Obec Haluzice:*** *Lesný klub Halúzka- súkromná škôlka, fi.MHM partners s.r.o. – stavebniny, OZ Naše Haluzice, OZ Sej jes, OZ Ratolesť, Románsky kostolík – cirkev, Rozhľadňa Hájnica, prírodná pamiatka Haluzická tiesňava* ***Obec Chocholná - Velčice:*** *Jednota COOP potraviny, Roľnícke družstvo podielnikov, SEPOOS s.r.o., PROLIGA s.r.o., stolárstvo Červeňan Martin, stolárstvo Adam Štefanec, SHR Ján Minárech, SHR Ľubomír Minárech, SHR Peter Šprtel, SHR Jozef Matejík, Autodoprava Adamčí Ľubomír, Pupiš Zdenko elektroinštalačné práce, EuroFuel čerpacie stanice, Pekáreň MENHERT, LUTOS s.r.o., Vanek Pavol, spracovanie dreva, Záhradníctvo ZACHAR, Urbárna obec Veľká Chocholná, Urbárna obec Velčice, Urbárna obec Malá Chocholná, SIHOTPARK –*

	priemyselný park, ROYALTRANS s.r.o., Lesy SR, štátny podnik, Základná škola s materskou školou Chocholná-Velčice, Súkromná základná umelecká škola Chocholná-Velčice, Obecná knižnica Chocholná-Velčice, Dobrovoľný hasičský zbor Chocholná-Velčice, Jednota Sokol Chocholná-Velčice, FO Sokol Chocholná-Velčice, SZCH Chocholná-Velčice, SZCH – chovateľov koní, Chocholná-Velčice II., Jednota dôchodcov Slovenska, ZO Chocholná-Velčice, MS SČK Chocholná-Velčice, MO MS Chocholná-Velčice, Tenisový klub Chocholná-Velčice, Silnejší slabším OZ ***Obec Ivanovce:*** *Coop Jednota, Základná škola s materskou školou Ivanovce, Jednota dôchodcov, Dobrovoľný hasičský zbor, Obecná knižnica, TJ Považan, Ivanovská skala, Poľovnícke združenie,* ***Obec Kostoloná - Záriečie:*** *GLOSÍK s.r.o – uskutočňovanie stavieb, JAG NOVA – výrobky z plastov, Jana Mizeráková - kaderníctvo, LevanduLove – výrobky z levandule, Monika Mojžišová – vedenie účtovníctva, Pavol Miklovič – MIKLO – výroba z dreva, Jozef Kukuča – výroba a montáž vykurovacích telies, Mária Zajačková – Krčma pri potoku, Ján Michalec – masérske služby, Andrea Trokanová -LIMAN- zákazkové krajčírstvo, Mobile.EU, s.r.o. – pneuservis, Autoplaza, s.r.o. – údržba motorových vozidiel, Emter, s.r.o. – uskutočňovanie stavieb a ich zmien, PNVA, s.r.o. – prípravné práce k realizácii stavieb, uskutočňovanie stavieb a ich zmien, ŠPAČEK, s.r.o. – obchodná činnosť, EMT Servis, s.r.o. servis motorových vozidiel, plan, s.r.o. - prípravné práce k realizácii stavieb uskutočňovanie stavieb a ich zmien, Aloe, s.r.o. – obchodná činnosť, mimoškolská vzdelávacia činnosť, BC-Stav, s.r.o. – vŕtanie studní, INPARK, s.r.o. – prenájom nehnuteľností, INRON, s.r.o. sprostredkovateľská činnosť, KJK Conslulting, s.r.o. obchodná činnosť, PREMAL, s.r.o. – uskutočňovanie stavieb a ich zmien, RISTAV, s.r.o. - uskutočňovanie stavieb a ich zmien, S/L Industry Slovakia, s.r.o. – výroba a hutnícke spracovanie kovov, COOP Jednota Žilina SD – predajňa so zmiešaným tovarom, materská škola, klub dôchodcov, country kapela Dobrý výber, Miestna organizácia Únie žien Slovenska* ***Obec Melčice - Lieskové:*** *Potraviny Coop Jednota, Potraviny SAMA, Potraviny Sabi – Milk Agro, emTIVO s.r.o., Zmrzlina, Textil Soňa, Priemysel MAMA, Kvetinárstvo Peter Vacula, Kvetinárstvo Monika Rašicová, Stavebniny Lichner, PD Melčice – Lieskové, Kammel Textil – Pawel Kamecký, Pyroservis, JD Lieskové, JD Melčice, FsK Kolovrátok, DH Dolinka, ochotnícke divadlo EL-TÉ-TĚ, ZŠ s MŠ Ján Smreka, Poľovnícke združenie Ždánová, knižnica Jána Smreka, DHZ Melčice-Lieskové, FK Futbal Melčice-Lieskové, Kaderníctvo Monika, Kozmetika Alena Špačková, MVDr. Monika Mizeráková – váš rodinný veterinár, Lekáreň Melčice, Zdravotné stredisko, Zväz protifašistických bojovníkov, Zväz telesne*

	postihnutých, Zákaznícke krajčírstvo, Rímsko-katolícky farský úrad Ad. Kochanovce-filiálka Melčice, Cirkevný zbor ECAV na Slovensku v A. Kochanovciach, Zariadenie pre seniorov od 11/2024 ***Obec Nová Bošáca:*** *Kamil Sadloň - Opravy strojov JCB, Tofas – predajňa pracovného náradia, Poľnohospodárske družstvo Radvaň, DHZ Nová Bošáca; Jednota dôchodcov; ZŠ a MŠ; Poľovnícke združenie; Obecná knižnica; Divadielko v Novej Bošáci; Pamätník SNP; Pamätník sovietskym vojakom; Rímsko – katolícky kostol sv. Cyrila a Metoda; kaplnky a kríže v jednotlivých osadách* ***Obec Štvrtok:*** *Gazdovstvo s.r.o., Statok s.r.o., SWEMA-R, s.r.o., Ing. Ján Baďura – MONA, Potraviny Jari, Materská škola, Štvrtok 57, 913 05, Klub dôchodcov, Obecná knižnica, Poľovnícke združenie* ***Obec Zemianske Podhradie:*** *Kusenda Plastové okná, COOP Jednota, Kostol evanj. cirkvi a.v., Renesančný kaštieľ Ostrolúckych, obecná knižnica, MŠ Z. Podhradie, DHZ Z. Podhradie, FK 72 Z. Podhradie, Farský úrad, ZO SZV Bošáca, PS Bošáca, ZO SZCH Zemianske Podhradie*

5 Zabezpečenie realizácie a hodnotenia

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Združenia obcí Bielokarpatsko – trenčianskeho mikroregiónu a Mikroregiónu Bošáčka je strednodobý dokument, prostredníctvom ktorého sa uskutočňuje podpora miestneho rozvoja s dôrazom na sociálno-ekonomickú sféru, ako aj ďalšie oblasti rozvoja obce. Charakterizuje sa ako program cielených opatrení, prípadne intervencií, ktorý bol navrhnutý pre oživenie ekonomického a sociálneho rozvoja, ako aj iných oblastí. Konkretizuje opatrenia na dosahovanie strategických cieľov. Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja je dôležitý najmä preto, že sumarizuje základné informácie o obciach k stratégii vo všetkých súvislostiach rozvoja. Slúži ako koncepčný materiál pre formulovanie cieľov rôznych projektových zámerov. Slúži tiež ako podklad pre žiadosti o finančnú podporu na realizáciu týchto projektových zámerov, a tiež na upresňovanie, získavanie a koordináciu partnerov na území obcí.

Zodpovednosť za plnenie celého programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mikroregiónov majú najvyššie orgány - Obecné zastupiteľstvá na čele so starostom a starostkami obcí. Dokument PHRSR bol vypracovaný v súlade s požiadavkami zákona 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja, ktorý bol zmenený a doplnený zákonom 309/2014 Z. z. Programové a strategické ciele vychádzajú z endogénnych rozvojových faktorov nachádzajúcich sa na území mikroregiónov, berú do úvahy exogénne zdroje a tendencie. Realizačná časť PHRSR nadväzuje na programovú časť a zameriava sa najmä na popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja mikroregiónov s ustanovením merateľných ukazovateľov a na vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja jednotlivých obcí samostatne formou akčných plánov.

Nevyhnutnosť tvorby dokumentu vychádza najmä z podpory zdrojov EÚ a štátneho rozpočtu, na ktoré sa obsah dokumentu viaže. PHRSR predstavuje nástroj komunikácie mikroregiónov, vymedzuje hlavné problémy, identifikuje priority, riadi rozvoj a iniciuje zmeny. Realizácia PHRSR je zabezpečená koordinovaným prístupom a spoluprácou so všetkými aktérmi regionálneho rozvoja na území mikroregiónov.

Jednotlivé opatrenia, ktoré boli zadefinované a sú potrebné pre ďalší rozvoj obce sú rozdelené do 3 častí *HOSPODÁRSKA, SOCIÁLNA a ENVIRONMENTÁLNA* - tie sú zároveň základné ciele a oblasti rozvoja. Jednotlivé opatrenia obsahujú indikatívne aktivity, ktoré považujeme za podstatné pre ďalšie napredovanie mikroregiónov a rozvoj.

5.1 Nástroje na implementáciu stratégie

5.1.1 Hospodárska oblasť

V oblasti hospodárskych cieľov obce so zameraním na špecifické ciele:

- ✓ **1 Konkurencieschopnejšia a inteligentnejšia obec**
- ✓ **2 Prepojenejšia obec**
- ✓ **5 Obec bližšie k občanom**

Sú evidované 4 opatrenia na ich dosiahnutie:

- **Opatrenie 1.1** Podpora podnikateľov a zvýšenie zamestnanosti v obci
- **Opatrenie 1.2** Optimálna sieť zmodernizovaných verejných budov
- **Opatrenie 1.3** Kvalitné, bezpečné a udržiavané miestne komunikácie, chodníky
- **Opatrenie 1.4** Vytváranie podmienok pre rozvoj cestovného ruchu, marketing

5.1.1.1 Podpora podnikateľov a zvýšenie zamestnanosti v obci

Podnikateľský sektor je výrazným prvkom napredovania každej obce. Či už z hľadiska socio-ekonomického rozvoja, tvorby pracovných miest, ekonomického prínosu, alebo z pohľadu poskytovania služieb pre obyvateľov. Blízkosť pracoviska je tiež veľmi výrazným prvkom v rozhodovaní obyvateľov o mieste ich trvalého bydliska a života s rodinou.

Obec by mala vychádzať v ústrety záujemcom o podnikanie a podnikateľom v obci a vytvárať podmienky na ich konkurencieschopné podnikanie. Lokalita atraktívna svojou lokalizáciou od krajského mesta Trenčín a mesta Nové Mesto nad Váhom tento fakt iba podporuje. Sú tu vhodné podmienky aj pre návrat k poľnohospodárskej malovýrobe, chovu zvierat a výrobe poľnohospodárskych produktov. Táto činnosť by mohla byť zaujímavá aj v prípade, že by pokrývala iba potreby občanov obce, resp. blízkeho okolia.

V povedomí obyvateľov treba preto pestovať vzťah k poľnohospodárstvu, ktoré k vidieckemu spôsobu života nesporne patrí a to predovšetkým v snahe udržať takú mieru obhospodarovania súkromných poľnohospodárskych plôch, ktorá nenarúša vzhľad okolia a neznižuje kvalitu pôdy.

Realizácia opatrenia s naplnením špecifického cieľa pomocou indikatívnych aktivít:

- 1.1.1 *Spracovanie stratégie podpory podnikania a zvýšenie informovanosti o možnostiach podpory zo strany obce, VUC, štátu, EÚ*
- 1.1.2 *Komunikácia s hlavnými sociálno-ekonomickými partnermi pri koordinácií rozvojových aktivít*
- 1.1.3 *Zakladanie a podpora malých a stredných podnikov aj s majetkovou účasťou obce*
- 1.1.4 *Podpora tradičných odvetví a zavádzanie nových technológií- poľnohospodárstvo*
- 1.1.5 *Inteligentné mestá a regióny, digitálne riešenie pre podnikateľov a obyvateľov*
- 1.1.6 *Priemyselná transformácia*
- 1.1.7 *Rozšírenie priemyselnej zóny a k nej prislúchajúcej infraštruktúry*

5.1.1.2 Optimálna sieť zmodernizovaných verejných budov

Rekonštrukcia verejných budov, ich modernizácia s ohľadom na nízku energetickú náročnosť verejných budov je dôležitým rozvojovým prvkom v každej obci. Obce majú vo vlastníctve viacero budov, kde v niektorých prebehla rekonštrukcia v minulom období, avšak vždy je potrebné ísť s novými trendami, najmä čo sa týka ochrany životného prostredia, využívania obnoviteľných zdrojov energie, elektronizácie a digitalizácie verejných služieb a bezpečnosti. Takisto je potrebné v obciach obnovovať a vytvárať verejné priestranstvá, oddychové zóny kde si môžu obce vytvárať aj trhové miesta pre podnikateľov a obyvateľov obce.

Realizácia opatrenia s naplnením špecifického cieľa pomocou indikatívnych aktivít:

- 1.2.1 *Vybudovanie/Rekonštrukcia obecného úradu, zvýšenie energetickej efektívnosti, digitalizácia, vybavenie*
- 1.2.2 *Vybudovanie/Prístavba/Rekonštrukcia kultúrneho domu, zvýšenie energetickej efektívnosti, digitalizácia, vybavenie*
- 1.2.3 *Vybudovanie/Rekonštrukcia a rozšírenie domu smútku zvýšenie energetickej efektívnosti, digitalizácia, vybavenie*
- 1.2.4 *Rekonštrukcia a rozšírenie obecného cintorína*
- 1.2.5 *Vybudovanie/Rekonštrukcia a modernizácia zdravotného strediska*
- 1.2.6 *Vybudovanie/Rekonštrukcia a modernizácia futbalového ihriska/ športového areálu*
- 1.2.7 *Vybudovanie/Prístavba/Dostavba/Rekonštrukcia hasičskej zbrojnice, zvýšenie energetickej efektívnosti, digitalizácia, vybavenie*
- 1.2.8 *Digitalizácia a obnova knižného fondu, rekonštrukcia knižnice + zvýšenie energetickej efektívnosti, digitalizácia, modernizácia, vybavenie*
- 1.2.9 *Rekultivácia verejných oddychových zón v obci, úprava a tvorba verejných priestranstiev v obci*

5.1.1.3 Kvalitné, bezpečné a udržiavané miestne komunikácie, chodníky

Základná infraštruktúra v podobe kvalitných miestnych komunikácií a upravených verejných priestranstiev tak, aby zodpovedala environmentálnym a bezpečnostným požiadavkám. V tomto prípade je nevyhnutné rekonštruovať nevyhovujúce komunikácie a plochy. K rekonštrukcii komunikácií patrí aj rekonštrukcia verejných priestranstiev a úprava zelene predovšetkým v zastavanom centre obce. Budovanie chodníkov zvyšujúcich bezpečnosť chodcov, prípadná rekonštrukcia resp. udržiavanie dobrého stavu jestvujúcich autobusových zastávok, lavičiek a inej drobnej infraštruktúry v obci. Moderný verejný rozhlas a osvetlenie, ktoré je energeticky nenáročné. Patrí sem tiež budovanie inžinierskych sietí k novým obytným zónam a iným lokalitám v obci podľa potreby.

Realizácia opatrenia s naplnením špecifického cieľa pomocou <u>indikatívnych aktivít:</u>

- 1.3.1 *Vybudovanie/Rekonštrukcia miestnych komunikácií a dobudovanie do nových častí, rekonštrukcia a rozšírenie miestnych komunikácií*
- 1.3.2 *Vybudovanie/Rekonštrukcia chodníkov v obci*
- 1.3.3 *Vybudovanie/Rekonštrukcia asfaltových plôch a parkovísk*
- 1.3.4 *Značenie ciest chodníkov a ulíc, dopravné značenie, merače rýchlosti, spomaľovače - Značenie ulíc na miestnej úrovni podľa zaužívaných názvov*
- 1.3.5 *Bezpečnostné prvky v cestnej premávke*
- 1.3.6 *Príprava nových lokalít na výstavbu IBV podľa dopytu a vybudovanie infraštruktúry k iným lokalitám v obci*
- 1.3.7 *Pozemkové vysporiadanie*
- 1.3.8 *Nabíjacie stanice – elektromobily, elektrobicykle*
- *1.3.9 Výstavba/Rekonštrukcia autobusových zastávok, lavičiek a inej drobnej infraštruktúry v obci*

5.1.1.4 Vytváranie podmienok pre rozvoj cestovného ruchu, marketing

Cieľom obce je aj vytváranie podmienok pre rozvoj cestovného ruchu. Organizácia kultúrnych podujatí a akcií podporujúca širšie možnosti kultúrneho vyžitia v obci úzko súvisí s dobrým technickým stavom objektov, ktoré sú predmetom kultúrnych aktivít. Takisto je potrebná podpora agroturistiky, vzhľadom na prírodný potenciál krajiny v mikroregiónoch.

Patrí sem rekonštrukcia kultúrnych domov, ale i príprava vonkajších priestorov pre organizáciu kultúrno-spoločenských akcií. Na úseku športu a športových aktivít - nevyhnutné vymedziť priestor na športové aktivity, aby nedochádzalo k svojvoľnému devastovaniu okolia za účelom prevádzania športových aktivít, ako aj rozvíjať športové aktivity detí a mládeže aplikovateľné pre obec. Keďže sa v obci nachádzajú tiež národné kultúrne pamiatky (NKP) musí sa obec postarať o zachovanie a obnovu

týchto kultúrnych pamiatok. Tie ďalej môže využívať na rozvoj cestovného ruchu v obci, ale predovšetkým v záujme zachovania kultúrneho dedičstva.

Realizácia opatrenia s naplnením špecifického cieľa pomocou indikatívnych aktivít:

- 1.4.1 *Výstavba viacúčelového ihriska*
- 1.4.2 *Výstavba/rekonštrukcia pamätnej izby/múzea*
- 1.4.3 *Vybudovanie rozhľadne, náučné chodníky, oddychové miesta*
- 1.4.4 *Dostupnosť a propagácia prírodných a historických pamiatok a ich obnova*
- 1.4.5 *Podpora agroturistiky a vytvárania nových atraktivít v obci*
- 1.4.6 *Spracovanie histórie, monografie obce*
- 1.4.7 *Zachovanie a rozvoj ľudových tradícií a ich maximálne využitie v CR*
- 1.4.8 *Rozvíjanie a podpora nových športových aktivít v obci, cyklotrasy, elektro nabíjacie stanice, podpora agroturistiky*
- 1.4.9 *Vybudovanie/Dobudovanie kultúrneho a spoločenského centra obce*
- 1.4.10 *Spolupráca s ostatnými obcami - Medzi obecná spolupráca medzi okolitými obcami a v rámci mikroregiónov*

Väzby na strategické dokumenty kraja

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Trenčianskeho kraja na roky 2022-2030 úzko nadväzuje na jednotlivé dokumenty, ktoré boli vypracované na regionálnej úrovni. Pre záujmové územie Združenia obcí Bielokarpatsko – trenčianskeho mikroregiónu a Mikroregiónu Bošáčka uvádzame súlad s prioritami, cieľmi a opatreniami PHRSR TSK na nové obdobie. Z hľadiska priorít Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Trenčianskeho samosprávneho kraja sa mikroregiónov dotýkajú priamo nasledovné priority a opatrenia z pohľadu hospodárskeho cieľa:

Priorita Inovatívny kraj

Strategický cieľ 1 Inovatívna regionálna ekonomika a rozvoj SMART infraštruktúry

Špecifický cieľ 1.2 Podpora regionálnej ekonomiky a inovatívne partnerstvá
Opatrenie:
c) podpora obecných sociálnych podnikov a sociálnych podnikov MaS
d) infraštruktúra pre podnikanie vrátane priemyselných parkov

Špecifický cieľ 1.3 Udržateľné a inovatívne poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo
Opatrenie:
a) podpora modernizácie poľnohospodárskych areálov,
b) podpora efektivity prvovýroby (budovanie závlah, digitalizácia prvovýroby, zlepšenie životných podmienok zvierat, podpora neproduktívnych investícií (budovanie/rekonštrukcia skladovacích kapacít na hospodárske hnojivá, podpora nových technológií v oblasti prvovýroby,
d) budovanie a podpora systémov podpory lesného hospodárstva,

e) ekologizácia prvovýroby napr. využitie alternatívnych metód ochrany rastlín (znižovanie množstva používaných chemických ochranných látok),
k) obnova potenciálu lesného hospodárstva a všetkých funkcií lesov, ktoré sú narušené prírodnými a antropogénnymi faktormi, prispôsobenie sa negatívnym vplyvom klimatickej zmeny, eliminácia inváznych druhov drevín,
l) zakladanie a obnova sprievodnej a rozptýlenej vegetácie (háje, ostrovčeky, remízky, atď.) v poľnohospodárskej krajine,
m) rozvoj mimoprodukčných funkcií lesov a diverzifikácia lesnej výroby (rekreačná infraštruktúra, obnova lesných včelstiev, lesných chodníkov a ciest...).

Špecifický cieľ 1.4 Cestovný ruch ako pilier regionálnej ekonomiky

Opatrenie:
a) rozvoj cykloturistiky ako segmentu cestovného ruchu – budovanie a údržba siete cykloturistických trás, vrátane infraštruktúry (lávky, odpočívadlá, rozhľadne, tematické infotabule a pod.),
c) budovanie a kompletizácia infraštruktúry najmä cyklotrás prepájajúcej špecifické prvky atraktivity regiónov (komplementárne ku sieti cyklodopravy),
d) obnova národných kultúrnych pamiatok, kultúrnych pamiatok (vrátane sakrálnych) ako významných atrakcií cestovného ruchu,
e) obnova a modernizácia ostatnej kultúrnej infraštruktúry (vrátane vybavenosti),
h) využitie prírodného potenciálu pre rozvoj cestovného ruchu vrátane podpory kúpeľníctva,
i) podpora tradičnej živej kultúry a folklóru ako atraktorov cestovného ruchu,
j) podpora rozvoja ekoturizmu a voľnočasových aktivít zameraných na ochranu prírody,
k) využitie náboženských pamiatok a aktivít pre rozvoj cestovného ruchu (pútnické miesta, historické pamiatky a pod.),
l) využitie potenciálu športu a aktívneho životného štýlu pre rozvoj cestovného ruchu,
m) rozvoj regionálnych produktov, cestovného ruchu v kraji na báze regionálnych špecifík.

Strategický cieľ 3 Rozumný kraj, mestá a obce

Špecifický cieľ 3.2 Infraštruktúra pre rozumné mestá a obec (smart cities)

Opatrenie:
b) platformy pre zdieľanie informácií s verejnosťou napr. smart verejný rozhlas a pod.

Špecifický cieľ 3.3 Moderné služby rozumných miest, obcí a regiónov

Opatrenie:
a) digitalizácia služieb pre verejnosť,
c) digitalizácia knižníc,
d) digitalizácia vzdelávacích materiálov pre školstvo,
f) digitalizácia a prepojenie rôznych informácií potrebných pre obyvateľov (napr. digitalizácia farských matrík v nadväznosti na spoluprácu so štátnou správou pri evidovaní uzatvorených manželstiev, pohrebov a pod.),
g) infraštruktúra pre dostupný internet na celom území kraja.

Špecifický cieľ 3.4 Spolupracujúci a efektívny kraj, región, mestá a obce
Opatrenie:
b) podpora kreovania a spoločného poskytovania služieb na báze regionálnej spolupráce samospráv – napr. v oblasti územného plánovania, manažmentu operácií regionálneho rozvoja a pod.

Špecifický cieľ 3.5 Bezpečný kraj, región, mestá a obce
Opatrenie:
a) budovanie systémov a prvkov zvyšovania bezpečnosti obyvateľov, ochrany zdravia a životov (napr. kamerové systémy, bezpečné priechody a pod.),
b) obnova existujúcich systémov vrátane potrebnej infraštruktúry v regiónoch (napr. mestské polície, dobrovoľné zložky hasičského zboru).

Priorita Zelený kraj

Strategický cieľ 1 Energetická efektívnosť územia a verejnej infraštruktúry

Špecifický cieľ 1.1 Obnoviteľné zdroje energie
Opatrenie:
a) inštalácia OZE lokálnych zdrojov využívajúc verejné budovy, bytové domy, brownfileds a voľné nevyužívané plochy výrobných podnikov.

Špecifický cieľ 1.2 Energetická efektívnosť verejnej infraštruktúry
Opatrenie:
c) obnova a modernizácia systémov verejného osvetlenia.

Priorita Prepojený kraj

Strategický cieľ 1 Ekologická multimodálna mobilita

Špecifický cieľ 1.3 Cyklomobilita
Opatrenie:
b) regionálna a lokálna sieť cyklotrás prepájajúce sídla, vrátane siete cyklotrás na území miest pre zvýšenie dostupnosti dochádzky za prácou, vzdelaním a službami v území,
e) budovanie cykloparkovísk na spoločných územiach železničných, autobusových terminálov atď.

Strategický cieľ 2 Bezpečná dopravná infraštruktúra

Špecifický cieľ 2.2 Bezpečná cestná infraštruktúra
Opatrenie:
d) balík zámerov obnovy a modernizácií ciest II. a III. triedy a miestnych komunikácií na území kraja,
e) zvyšovanie bezpečnosti na kritických úsekoch cestnej siete (budovanie peších komunikácií, priechody pre chodcov, zmena organizácie dopravy, zmena technického riešenia križovatiek (napr. prebudovanie na kruhové križovatky a pod.), zmena technického riešenia povrchov (hladký povrch a bezpečné vedenie špeciálnej infraštruktúry cez automobilovú dopravu, bezbariérovosť a pod.)

f) obnova a rekonštrukcia mostných objektov na území kraja,
i) upokojovanie dopravy a zvyšovanie bezpečnosti na kritických úsekoch cestnej siete (napr. v obytných zónach) aj formou prvkov, ktoré zvyšujú bezpečnosť dopravy, napr. budovaním vyvýšených križovatiek, stavebných spomaľovačov, vyvýšených priechodov pre chodcov (mimo hlavných tranzitných komunikácii); spomaľovacích ostrovčekov pred vjazdom do obce, školských zón a pod.

Priorita Zdravý, vzdelaný a sociálny kraj

Strategický cieľ 2 Moderné vzdelávanie, šport a životný štýl

Špecifický cieľ 2.3 Podpora športu a zdravého životného štýlu
Opatrenie:
a) budovanie a obnova multi-športovísk, budovanie regionálnej špecifickej športovej infraštruktúry, obnova existujúcej infraštruktúry,
b) rekonštrukcia športových areálov, kúpalísk,
c) vybudovanie a obnova športovo-rekreačných zón, siete náučných chodníkov, zelených oáz,
d) zlepšenie športových možností pre obyvateľov kraja,
e) podpora športovej infraštruktúry na školách, prepojenie školstva a športu,
g) vybudovanie siete ekocentier, podpora voľnočasových, vzdelávacích a osvetových aktivít zameraných na ekológiu a ochranu prírody.

5.1.2 Sociálna oblasť

V oblasti sociálnych cieľov obce so zameraním na špecifické ciele:

- ✓ **3 Sociálnejšia obec**
- ✓ **5 Obec bližšie k občanom**

Sú evidované 4 opatrenia na ich dosiahnutie:

- **Opatrenie 2.1** Komplexná starostlivosť o sociálne znevýhodnené skupiny občanov
- **Opatrenie 2.2** Podpora aktivít a projektov v oblasti školstva a vzdelávania vrátane zlepšenia materiálno-technických podmienok škôl a školských zariadení
- **Opatrenie 2.3** Podpora kultúrnych, športových a spoločenských podujatí
- **Opatrenie 2.4** Skvalitnenie verejných služieb poskytovaných občanom

5.1.2.1 Komplexná starostlivosť o sociálne znevýhodnené skupiny občanov

Dôležitým prvkom rozvoja je starostlivosť o znevýhodnené skupiny obyvateľov. Opatrovateľská služba v obciach, Zariadenie opatrovateľských služieb, rozvoz jedál, služby sociálneho charakteru prispievajú k plnohodnotnému životu obyvateľov, čo má byť jedným zo základných cieľov každej obce. Cieľom obcí je aj výstavba nájomných bytov, kde by boli prednostne umiestňované menej zárobkové osoby a rodiny ohrozené chudobou. Práca s nezamestnanými ako aj podpora ich začleňovania patrí taktiež k našim úlohám, a preto ju máme v zámeroch mikroregiónoch pre

nasledujúce obdobie. Opatrenie počíta so zabezpečením primeranej sociálnej starostlivosti odkázaným občanom vo forme ošetrovateľskej starostlivosti na úrovni obce. Tu je možné zabezpečiť čiastočnú opatrovateľskú starostlivosť.

Realizácia opatrenia s naplnením špecifického cieľa pomocou indikatívnych aktivít:

- 2.1.1 *Vybudovanie/Rekonštrukcia Zariadenia sociálno-zdravotnej služby, zvýšenie energetickej efektívnosti, digitalizácia, vybavenie*
- 2.1.2 *Opatrovateľská služba v obci, denné centrum, modernizácia, komunitné centrum*
- 2.1.3 *Výstavba nájomných bytov*
- 2.1.4 *Znižovanie nezamestnanosti a aktivácia nezamestnaných – práce pre nezamestnaných zabezpečenie pracovných pomôcok a náradia, školenia, poistenie, spolupráca s ÚPSVaR, podpora zamestnávania obyvateľov*
- 2.1.5 *Podpora sociálne znevýhodnených skupín osôb, marginalizované skupiny, utečenci a iné vylúčené a znevýhodnené skupiny*

5.1.2.2 Podpora aktivít a projektov v oblasti školstva a vzdelávania vrátane zlepšenia materiálno technických podmienok škôl a školských zariadení

Kvalitné vzdelávanie a podmienky pre základné i nadstavbové vzdelávanie je v momentálnom období transformácie priemyslu na vzdelanostno - vedecké fungovanie veľkou prioritou. Nakoľko sa v mikroregiónoch nachádzajú aj materské, základné ako aj základné umelecké školy, je našou prioritou poskytnúť žiakom moderné, didaktické vzdelávanie, ktoré naplní najvyššie očakávania a štandardy. Preto je našim cieľom mať školstvo v obciach na vysokej úrovni či už z hľadiska stavu budov, alebo vybavenia, digitalizácie a techniky, ktorá je v modernom školstve nevyhnutnou súčasťou. Veľmi dôležité je rekonštruovať knižnice a obnovovať knižničné fondy, ktoré posyktujú žiakom kvalitné zdroje ďalšieho vzdelávania.

Realizácia opatrenia s naplnením špecifického cieľa pomocou indikatívnych aktivít:

- 2.2.1 *Vybudovanie/Prístavba/Nadstavba/Rekonštrukcia Materskej a Základnej školy, telocvične, zvýšenie energetickej efektívnosti, digitalizácia, vybavenie, rekonštrukcia a vybavenie kuchyne a jedálne, vonkajšie priestory*
- 2.2.2 *Digitalizácia, technické a materiálové vybavenie s ohľadom na moderné a interaktívne metódy výučby*
- 2.2.3 *Podpora vzdelávacích programov MŠ a ZŠ, krúžková činnosť, vydávanie publikácií, interaktívne programy, výmenné pobyty, technologické vybavenie*

5.1.2.3 Podpora kultúrnych, športových a spoločenských podujatí

Kultúra je v mikroregiónoch na vysokej úrovni, a to najmä organizovaním pravidelných podujatí v obciach. Takéto podujatia sú aj v oblasti športových a spoločenských akcií. Tešia sa veľkej obľube a je dôležité v nastavenom trende pokračovať. Pandémia Covid – 19 nám ukázala, ako zle vplýva separácia a nemožnosť stretávania sa na zdravie, psychiku a spoločenské vzťahy. Našim cieľom

je vytvárať v mikroregiónoch všetky možné podmienky pre rozvoj spoločenského a komunitného života, či už tvorbou programov, alebo tvorbou priestorov na komunitné stretávanie a život v susedstve. Samotný dotazníkový prieskum ukázal, že občania požadujú oveľa viac kultúrmych, športových a spoločenských podujatí.

Realizácia opatrenia s naplnením špecifického cieľa pomocou indikatívnych aktivít:

- 2.3.1 *Organizovanie pravidelných kultúrnych, športových či spoločenských podujatí*
- 2.3.2 *Podpora spolkov a združení v obci ako aj ich priestorového a materiálneho vybavenia*

5.1.2.4 Skvalitnenie verejných služieb poskytovaných občanom

Inteligentné mestá a regióny s ohľadom na digitalizáciu patria k pilierom Politiky súdržnosti Európskej únie, a taktiež ich považujeme za dôležitý rozvojový predpoklad v modernej dobe akú žijeme. Mnoho vecí prechádza elektronizáciou, tak ako verejná správa, aj život obyvateľov naberá na technologickom smerovaní a obce by vo svojom rozvoji mali počítať aj s modernými technológiami. Kvalitné verejné služby sú spojené aj s tvorbou partnerstiev na miestnej, regionálnej, národnej ale i cezhraničnej spolupráci. V dobe zlučovania inštitúcií s cieľom zefektívniť ich činnosť a dosiahnuť synergický efekt má účasť v partnerstvách na rôznej úrovni väčší význam ako kedykoľvek v minulosti. Obce sa spájajú do mikroregiónov a do Miestnych akčných skupín v snahe o koordinovanejší rozvoj území a využitie zvláštností a daností jednotlivých obcí v prospech ostatných účastníkov partnerstva.

Spájanie obcí umožňuje taktiež lepšie čerpanie finančných prostriedkov z EÚ. Pre obce Adamovské Kochanovce, Bošáca, Drietoma, Haluzice, Chocholná – Velčice, Ivanovce, Kostolná – Záriečie, Melčice – Lieskové, Nová Bošáca, Štvrtok a Zemianske Podhradie je preto členstvo v mikroregiónoch nevyhnutné. V súvislosti s polohou obcí v blízkosti hraníc s Českou republikou sa otvárajú mikroregiónom možnosti na využitie slovensko - českej spolupráce s niektorou z obcí v ČR alebo iným mikroregiónom na území Českej republiky. **Slovensko-české partnerstvo** umožní okrem iných pozitívnych dopadov zároveň čerpať finančné prostriedky z programu cezhraničnej spolupráce SK-CZ. Pre toto cezhraničné partnerstvo je potrebné vyhľadať obec/mikroregión podobné obci/ Bielokarpatsko-trenčianskemu mikroregiónu a Mikroregiónu Bočáčka a rozvíjať spoločné oblasti spolupráce. Spolupráca umožňuje nachádzať stále nové prístupy k riešeniu rovnakých problémov a naštartovať zrkadlové aktivity, ktoré preukázateľne pomôžu oživiť život v oboch obciach.

Rovnako dôležitá ako spolupráca v rámci verejného sektora je dôležitá aj spolupráca súkromného a verejného sektora ako aj spolupráca s občanmi. Občania ako majitelia objektov, ktoré by mohli slúžiť ako ubytovacie kapacity, resp. ponúkať iné služby, sú pre obec dôležitým artiklom, a preto veľmi záleží na úrovni a kvalite tejto spolupráce.

Obce v Združení obcí Bielokarpatsko-trenčianskeho mikroregiónu a Mikroregiónu Bošáčka sa plánuju v novom programovom období zapojiť do členstva v **miestnej akčnej skupine (MAS).** V rámci tejto účasti bude potrebné aktívne sa podieľať na chode MAS a zodpovedne pripravovať podklady pre riešenie záležitostí MAS s cieľom regionálneho rozvoja.

Realizácia opatrenia s naplnením špecifického cieľa pomocou indikatívnych aktivít:

- 2.4.1 *Projekt elektronizácie a digitalizácie služieb verejnej správy – SMART prvky*
- 2.4.2 *Aktualizácia/tvorba rozvojových dokumentov obce*
- 2.4.3 *Využívanie medzinárodnej spolupráce pre rozvojové aktivity a propagáciu obce, budovanie partnerstiev - vytváranie partnerstiev s družobnou obcou*
- 2.4.4 *Výmena zariadení, optických káblov, podperných bodov, zavedenie internetu do káblovej TV, internet, digitalizácia, inteligentné mestá a regióny, kamerové systémy*

Väzby na strategické dokumenty kraja

Z hľadiska priorít Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Trenčianskeho samosprávneho kraja sa mikroregiónov dotýkajú priamo nasledovné priority a opatrenia z pohľadu sociálneho cieľa:

Priorita Zdravý, vzdelaný a sociálny kraj

Strategický cieľ 1 Dostupné a efektívne služby

Špecifický cieľ 1.1 Moderné zdravotnícke služby

Opatrenie:

a) modernizácia a dobudovanie existujúcej infraštruktúry zdravotníckych služieb ambulatnej a ústavnej starostlivosti (nemocnice, polikliniky, ambulancie, doplnenie a obnova materiálno-technického vybavenia) na území kraja,

c) budovanie a podpora integrovaných služieb v oblasti zdravotníctva a sociálnych služieb najmä v oblasti dlhodobej starostlivosti,

d) budovanie systému podpory kapacít terénnej sociálnej a zdravotníckej služby (ošetrovateľskej služby) rešpektujúc regionálne kapacitné požiadavky,

e) doplnenie, stabilizácia a rozvoj ľudských kapacít (vrátane vzdelávania, odborného rastu, ohodnotenia a vytvárania vhodných pracovných podmienok).

Špecifický cieľ 1.2 Moderné sociálne služby a inkluzívne bývanie

Opatrenie:

b) kompletizácia siete (modernizácia existujúcich a budovanie nových) zariadení poskytujúcich sociálne služby (ZSS) –rešpektujúc regionálne kapacitné požiadavky, so zabezpečením dostupnosti služieb v súlade s potrebami komunity,

c) kompletizácia siete (modernizácia existujúcich a budovanie nových) zariadení sociálnych služieb, ktoré poskytuje ošetrovateľskú starostlivosť hradenú z verejného zdravotného poistenia rešpektujúc regionálne kapacitné požiadavky, so zabezpečením dostupnosti služieb v súlade s potrebami komunity,

g) rozširovanie a stabilizácia kapacít terénnej sociálnej služby a odľahčovacej služby rešpektujúc regionálne kapacitné požiadavky vrátane aplikácie nových technologických smart nástrojov,

h) kompletizácia siete ambulantných sociálnych služieb (denných stacionárov, domovy sociálnych služieb, terapeutických dielní a pod.) rešpektujúc regionálne kapacitné požiadavky, so zabezpečením dostupnosti služieb v súlade s potrebami komunity,
i) podpora komunitných služieb stabilizujúcich seniorov a osoby v nižších štádiách zdravotnej odkázanosti čo najdlhšie v domácom prostredí,
n) podpora služieb prevencie, poradenstva a terénnych služieb realizovaných na komunitnej úrovni, rozvoj služieb podpory prechodu prijímateľov sociálnej starostlivosti z inštitucionálnej starostlivosti do komunitnej starostlivosti.

Špecifický cieľ 1.3 Regionálne sociálne podniky
Opatrenie:
a) budovanie a podpora regionálnych sociálnych podnikov komunálnych služieb pre manažment komunálnych služieb územia a podporu zamestnanosti, striebornej ekonomiky, sociálnej súdržnosti, inklúzie (napr. chránené dielne, dielne na záchranu starých remesiel, environmentálneho vzdelávania a osvety (napr. komunitné centrá zdravého pestovania záhradných plodín, kvetov, starých odrôd stromov, chovy včiel a pod.).

Strategický cieľ 2 Moderné vzdelávanie, šport a zdravý životný štýl

Špecifický cieľ 2.1 Predprimárne vzdelávanie
Opatrenie:
a) rozširovanie kapacít zariadení predprimárneho vzdelávania na území kraja,
b) inovácie v oblasti výchovného systému vrátane modernizácie vybavenia zariadení predprimárneho vzdelávania na území kraja.

Špecifický cieľ 2.2 Primárne vzdelávanie
Opatrenie:
a) rozširovanie kapacít zariadení primárneho vzdelávania na území kraja,
b) inovácie v oblasti výchovného systému vrátane modernizácie vybavenia zariadení primárneho vzdelávania na území kraja,
c) podpora komunitných škôl a komunitného vzdelávania,
d) podpora environmentálneho vzdelávania a osvety mládeže.

5.1.3 Environmentálna oblasť

Ľudstvo, orgány štátnej správy, ale i Európska únia a vlastne všetky štáty a organizácie si uvedomujú alarmujúci stav životného prostredia, vyčerpávanie zdrojov, ktoré nám ponúka planéta, a preto vytvárajú mechanizmy, opatrenia a prijímajú zákony, ktoré sú nevyhnutné k zlepšeniu stavu životného prostredia. Táto téma sa týka každého jednotlivca, vyseparovaním každého možného odpadu, ktorý vyprodukujeme, ale aj starostlivosťou o prírodu a životné prostredie môžeme každý

prispieť k zachovaniu a obnove životného prostredia. Týmto špecifickým cieľom sme sa priblížili k naplneniu globálnych cieľov straegického dokumentu Európskej zelenej dohody.

V oblasti environemntálnych cieľov obce so zameraním na špecifické ciele:

- ✓ **4 Zelenšia obec**
- ✓ **5 Obec bližšie k občanom**

Je evidovaných 6 opatrení na ich dosiahnutie:

- **Opatrenie 3.1** Dobudovanie kanalizácie, verejného vodovodu a ČOV
- **Opatrenie 3.2** Energetika, plynofikácia a obnoviteľné zdroje
- **Opatrenie 3.3** Úsporne, esteticky osvetlená a ozvučená obec s dôrazom na bezpečie
- **Opatrenie 3.4** Obec s účinným ekonomicky udržateľným a ekologickým systémom odpadového hospodárstva
- **Opatrenie 3.5** Ochrana obyvateľov pred povodňami
- **Opratrenie 3.6** Podpora aktivít v oblasti prírodného dedičstva

5.1.3.1 Dobudovanie kanalizácie, verejného vodovodu a ČOV

V Bielokarpatsko-trenčianskom mikroregióne je vybudovaná jedna ČOV v obci Ivanovce, v Mikoregióne Bošáčka je plánovaná ČOV v obci Trenčianske Bohuslavice, kde sa plánuje napojiť celá Bošácka dolina. Takisto je dôležitá podpora budovania koreňových ČOV v obciach. Bude potrebné dobudovanie verejného vodovou do niektorých obcí, a taktiež počítať so vznikom nových IBV, ktoré so sebou prinášajú potrebu na napojenie na kanalizačnú sieť, vodovod, plyn, elektrinu, osvetlenie a rozhlas.

Realizácia opatrenia s naplnením špecifického cieľa pomocou indikatívnych aktivít:

- 3.1.1 *Výstavba/rekonštrukcia miestnej kanalizácie a ČOV*
- 3.1.2 *Výstavba/rekonštrukcia obecného vodovodu*

5.1.3.2 Energetika, plynofikácia a obnoviteľné zdroje

Obce sú v súčasnosti do určitej miery plynofikované, aj keď je dôležité brať do úvahy nové IBV a vznik nových častí v obciach určených na výstavbu. Našim cieľom je však aj prechod na využívanie obnoviteľných zdrojov energie nielen na obecných a verejných budovách ale v tomto trende podporovať aj obyvateľov obce. Solárne panely, fotovoltika, veterná energie, zelené strechy to je len pár možností ako možno znížiť zaťaženie na životné prostredie.

Realizácia opatrenia s naplnením špecifického cieľa pomocou indikatívnych aktivít:

- 3.2.1 *Využívanie obnoviteľných zdrojov energie - Solárne panely, fotovoltika, veterná a vodná energia, biomasa, alternatívne zdroje energie, zelené strechy, vodozádržné opatrenia – využitie v obecných budovách ale i podpora a osveta medzi obyvateľmi*

- 3.2.2 *Znižovanie energetickej náročnosti verejných budov*

5.1.3.3 Úsporne, esteticky osvetlená a ozvučená obec s dôrazom na bezpečie

Obce majú zrekonštruované verejné osvetlenie a rozhlas, no napriek tomu s výhľadom do budúceho obdobia je možná jeho modernizácia a znižovanie energetickej náročnosti tohto typu infraštruktúry, v neposlednom rade je dôležité dbať na ochranu pred vandalizmom a pestovať pocit bezpečia prostredníctvom kamerových systémov. V tejto časti považujeme za potrebné aj dbať na miesta kde je možný voľný prístup k internetovej sieti.

Realizácia opatrenia s naplnením špecifického cieľa pomocou indikatívnych aktivít:

- 3.3.1 *Dobudovanie verejného osvetlenia do nových častí obce a rekonštrukcia*
- 3.3.2 *Rekonštrukcia a modernizácia verejného rozhlasu a ústredne, bezdrôtový, rozšírenie verejného rozhlasu do nových ulíc a lokalít*
- 3.3.3 *Kamerové systémy v centre obce – vybudovanie, rozšírenie, verejné body pre internetové pripojenie wifi*

5.1.3.4 Obec s účinným ekonomicky udržateľným a ekologickým systémom odpadového hospodárstva

V rámci opatrenia je na úrovni obcí dôležité dbať na zlepšenie separácie odpadov a zabezpečenie vhodnej likvidácie nebezpečných odpadov. Na úrovni separácie odpadov je možné navýšenie nádob na separáciu odpadu, rozšírenie portfólia druhov separácie ako i zvláštne separovanie biologického odpadu a hľadanie ciest jeho ďalšieho využitia resp. zhodnotenia. V tejto oblasti je potrebné taktiež zvyšovať povedomie obyvateľov a ich motiváciu k separácii. Pre obec je potrebné do budúcna počítať s vybudovaním obecného kompostoviska a zberného dvora pre separovaný zber, ako aj kontajnerových stojisk pri družstvách a iných lokalitách. Samozrejme aj s materiálno-technickým zabezpečením. Prípadné obstaranie komunálnej techniky do obecného majetku pre zvyšovanie bezpečnosti.

Realizácia opatrenia s naplnením špecifického cieľa pomocou indikatívnych aktivít:

- 3.4.1 *Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom, mobilné zbery, triedenie odpadu, odstránenie nelegálnych a čiernych skládok, revitalizácia územia*
- 3.4.2 *Vybudovanie/Dobudovanie zberného dvora – výstavba budovy, oplotenie, zabezpečenie technológií na zber, separovanie a zhodnocovanie odpadov, kontajnerové stojiská pri družstve*
- 3.4.3 *Projekty osvety a propagácie separovaného zberu*
- 3.4.4 *Spracovanie biologického odpadu a zriadenie kompostoviska + technické vybavenie*
- 3.4.5 *Zakúpenie kompostérov do každej domácnosti*
- 3.4.6 *Nákup techniky, traktora so štiepkovačom, vlečkou, radlicou, posýpačom, traktorbager, príp. malé nákladné vozidlo.*

- 3.4.7 *Odstraňovanie čiernych skládok, prevencia pred ich vznikom*

5.1.3.5 Ochrana obyvateľov pred povodňami

Ochrana obyvateľov pred povodňami zahŕňa okrem úpravy vodných tokov a ich regulácie aj prívalové dažde, ktoré sú v posledných rokoch veľkým problémom. Obec by v rozvojových aktivitách mala počítať aj s týmto prvkom a hľadať možnosti ako sa vyhnúť škodám na majetku a zdraví obyvateľov.

Realizácia opatrenia s naplnením špecifického cieľa pomocou indikatívnych aktivít:

- 3.5.1 *Projekt protipovodňových opatrení a regulácie toku*
- 3.5.2 *Projekt budovania odvodňovacích jarkov v celom katastri obce*
- 3.5.3 *Nákup techniky na ochranu pred povodňami a digitalizácia záchranného systému*
- 3.5.4 *Aktivity na ochranu pred prívalovými dažďami*

5.1.3.6 Podpora aktivít v oblasti prírodného dedičstva

Opatrenie je smerované na ochranu prírody, zachovanie priaznivého stavu biotopov a podporu povedomia obyvateľov v oblasti ochrany prírody. Cieľ je možné naplniť dobudovaním infraštruktúry ochrany prírody, teda náučných chodníkov a informačných tabúl. Takisto je cieľom budovať a zachovávať sady, včelnice, staré odrody ovocných stromov. Obnova vodnej biodiverzity v toku je dôležitá z hľadiska zachovávania života a čistoty vo vodných tokoch. Dostatočná informovanosť verejnosti je prvotným predpokladom k zvýšenej pozornosti a ohľaduplnosti k územiam, ktoré chceme chrániť.

Realizácia opatrenia s naplnením špecifického cieľa pomocou indikatívnych aktivít:

- 3.6.1 *Vybudovanie turistickej a cyklistickej infraštruktúry s ohľadom na zachovanie prírodného dedičstva a environmentalistiku*
- 3.6.2 *Osveta v oblasti ochrany životného prostredia a projekty na vzdelávanie*
- 3.6.3 *Rekonštrukcia pamiatok v obci*
- 3.6.4 *Budovanie oddychových zón, komunitných záhrad a iné*
- *3.6.5 Ochrana a zachovanie genofondu starých a krajových ovocných drevín*
- *3.6.6 Výsadba nových ovocných sadov a revitalizácia existujúcich*
- *3.6.7 Vybudovanie výrobnývch objektov a obstaranie technológie na spracovanie ovocia, podpora ovocinárstva*
- *3.6.8 Starostlivosť o ocenené stromy a ich propagácia*
- *3.6.9 Obnova vodnej biodiverzity v toku*

Väzby na strategické dokumenty kraja

Z hľadiska priorít Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Trenčianskeho samosprávneho kraja sa mikroregiónov dotýkajú priamo nasledovné priority a opatrenia z pohľadu environmentálneho cieľa:

Priorita Zelený kraj

Strategický cieľ 2 Obehová ekonomika a manažment odpadov

Špecifický cieľ 2.1 Regionálny manažment odpadov

Opatrenie:

b) budovanie regionálnej infraštruktúry spracovania odpadov, vrátane biologicky rozložiteľného odpadu,

c) budovanie systému pre spracovanie odpadov pre energetické zhodnotenie,

e) budovanie lokálnych zdrojov pre energetické zhodnotenie odpadov (biomasa, bioodpad, tuhé alternatívne palivá a i.),

f) podpora prechodu na účinné systémy zásobovania teplom v rámci existujúcich zariadení, napr. bioplynové stanice a i.

Špecifický cieľ 2.2 Dostupná a efektívna technická infraštruktúra - vodovody, kanalizácia

Opatrenie:

a) identifikované balíky investícií podľa Plánu rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Trenčianskeho kraja na roky 2021 – 2027,

b) balíky investičných zámerov samospráv na budovanie a obnovu infraštruktúry verejného vodovodu,

c) balíky investičných zámerov samospráv na budovanie a obnovu infraštruktúry verejnej kanalizácie,

d) ochrana a rozvoj vodných zdrojov na území kraja,

e) alternatívne prístupy k odkanalizovaniu odpadových vôd: koreňové čistiarne, domové čistiarne vo vybraných územiach kraja.

Špecifický cieľ 2.3 Adaptácia na zmenu klímy, ekosystémové služby a ochrana biodiverzity

Opatrenie:

b) revitalizácia a budovanie nových prvkov zelenej infraštruktúry v sídlach vrátane opatrení na zvyšovanie biodiverzity (verejné priestory, vnútrobloky, areály ZŠ a MŠ a pod.)

Špecifický cieľ 2.4 Manažment krajiny a protipovodňová ochrana

Opatrenie:

f) realizácia protipovodňových a regulačných opatrení na tokoch a vodných plochách kraja,

g) systém čistenia vodných tokov,

h) úprava (vyzdvihnutie) a obnova mostných konštrukcií v povodiach tokov,

i) výsadba remíziek, alejí, stromoradí a inej zelene na otvorených priestranstvách,

j) budovanie vodozádržných opatrení vo verejnom priestore sídiel (vsakovanie ako i opätovné využitie vody pre údržbu územia).

Špecifický cieľ 2.5 Environmentálne záťaže a ochrana vody, pôdy a ovzdušia
Opatrenie:
a) sanácia a revitalizácia plôch zaťažených existujúcou environmentálnou záťažou (likvidácia nelegálnych skládok, envirozáťaže v územiach brownfields, sanácia a revitalizácia skládok komunálneho odpadu),
e) lokálne zlepšenie kvality ovzdušia, napr.: podporou výmeny starých spaľovacích zariadení v rodinných domoch či bytových domoch za efektívnejšie zariadenia.

5.2 Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie

5.2.1 Organizačné zabezpečenie manažmentu programu

Štruktúra organizačného zabezpečenia manažmentu programu je závislá od špecifických podmienok každej obce. **Najvyšším orgánom je obecné zastupiteľstvo**. Starosta/ka obce a najvyšší orgán prijíma rozhodnutia o postupe programu, ustanovuje riadiaci tím, ktorý je poverený riadením procesu. Schvaľuje návrhy a projekty rozvoja a dojednáva partnerské vzťahy. Hodnotí, schvaľuje výsledky a výstupy programu. Zabezpečuje realizáciu programu a rozhoduje o zmenách. Najvyšší orgán v obci zároveň preberá činnosť riadiaceho tímu.

Hlavnou činnosťou manažmentu programu je dodržať **organizačné a technické zabezpečenie programu, vykonávať kontrolu fyzickú, ekonomickú a kvalitatívnu**, ako aj pomocou ukazovateľov vykonať **monitoring** a viesť evidenciu. Ďalšou činnosťou riadiaceho tímu je urobiť **priebežné a záverečné hodnotenie** a spracovanie správ o stave a výsledkoch. Zvlášť dôležitá je **účasť verejnosti**, pretože určuje výslednú legitimitu a dôveryhodnosť celého programu ako aj jeho plnenie a záväznosť. Verejnosť sa v procese tvorby a realizácie programu zúčastňuje prostredníctvom svojich zástupcov a účasťou na prerokovávaní čiastkových a celkových výsledkov.

Zároveň je v záujme obcí, aby pri realizovaní jednotlivých aktivít boli oslovené **cieľové skupiny**, pre ktoré je konkrétna aktivita pripravená a zabezpečí komunikáciu s nimi prostredníctvom jeho orgánov. V prípade implementácie PHRSR obcené zastupiteľstvo schvaľuje celý dokument a jedenkrát ročne vyhodnotí jeho plnenie. Kompetenciou zastupiteľstva je aj rozhodovanie o spolufinancovaní jednotlivých projektov financovaných z doplnkových zdrojov, ale aj z rozpočtu obce. V prípade hodnotenia PHRSR zastupiteľstvo schvaľuje hodnotiace a monitorovacie správy a rozhoduje o aktualizácii programu. Starosta/ka obce riadi samotný proces implementácie, podpisuje schválenie strategického dokumentu, vykonáva uznesenia, zastupuje obec nielen vo vzťahu k právnickým a fyzickým osobám, ale aj vo vzťahu k štátnym orgánom.

5.2.2 Administratívne a inštitucionálne zabezpečenie realizácie PHRSR

Pre Združenie obcí Bielokarpatsko – trenčianskeho mikroregiónu a Mikroregiónu Bošáčka je príprava a realizácia tohto dokumentu vysokou prioritou. Obce majú na riadenie aktivít, projektov, **finančnú administratívu a odbornú realizáciu dostatočné kapacity s potrebnou kvalifikáciou a skúsenosťami**, resp. spolupracuje s **externými odborníkmi** v rôznych oblastiach. **Projektové**

dokumentácie, rozpočty a verejné obstarávania k jednotlivým naplánovaným aktivitám sú spracované a vykonávané vždy odborne spôsobilými osobami. Obce majú dostatočné **prevádzkové kapacity**, t. j. kancelárie, výpočtovú a telekomunikačnú techniku, prístup na internet a ďalšie materiálno-technické zariadenia. **Zamestnanci obcí**, ktorí budú dohliadať na implementáciu programu a jednotlivých naplánovaných aktivít, pracujú v kancelárskych priestoroch obecného úradu a majú kompletné vybavenie a možnosti na to, aby realizácia aktivít prebehla bez problémov. Kancelárie sú vybavené potrebnými **informačno-komunikačnými technológiami**. **Materiálno-technické a priestorové zázemie** je pre potreby realizácie momentálne dostatočné, ale v prípade potreby a vzhľadom na dlhodobú platnosť dokumentu sa predpokladá obstaranie dodatočného vybavenia. Toto materiálno-technické zabezpečenie bude k dispozícii aj pre externých spolupracovníkov.

Začiatok realizácie PHRSR sa začína po jeho vypracovaní a schválení v obecnom zastupiteľstve každej obce a zabezpečuje ju počas celej jeho platnosti podľa zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja. Za realizáciu PHRSR na programovej a projektovej úrovni bude zodpovedať starosta/ka obce a obecné zastupiteľstvo. Za finančné riadenie na programovej a projektovej úrovni bude niesť zodpovednosť obec.

Administratívne a inštitucionálne náležitosti obce, ako aj orgánov zriadených obecným zastupiteľstvom, uskutočňuje obecný úrad, ktorého činnosť riadi starosta/ka obce:

Tab. č. 25 Inštitucionálne zabezpečenie

Činnosť	Obecné zastupiteľstvo	Starosta/ka obce	Komisia obce	OcÚ	Hlavný kontrolór
Financovanie	*Schvaľuje*	*Riadi*	*Hodnotí*	*Vykonáva*	
Implementácia	*Schvaľuje*	*Riadi*	*Hodnotí*	*Vykonáva*	
Hodnotenie	*Schvaľuje*	*Riadi*		*Vykonáva*	
Monitorovanie	*Schvaľuje*	*Riadi*	*Hodnotí*	*Vykonáva*	
Kontrola	*Schvaľuje*	*Riadi*	*navrhuje*		*Vykonáva*

Zdroj: vlastné spracovanie

5.2.3 Komunikačná stratégia

Nevyhnutnosť tvorby dokumentu vychádza najmä z podpory zdrojov EÚ a štátneho rozpočtu, na ktoré sa obsah dokumentu viaže. **PHRSR predstavuje nástroj komunikácie obce, vymedzuje hlavné problémy, identifikuje priority, riadi rozvoj a iniciuje zmeny**. Realizácia PHRSR je zabezpečená koordinovaným prístupom a spoluprácou so všetkými aktérmi regionálneho rozvoja na území mikroregónov. Súčasťou PHRSR je aj tvorba komunikačnej stratégie. Komunikácia obecnej samosprávy s občanmi je okrem výkonných povinností pokladaná za jednu z dôležitých základných činností.

Prostredníctvom komunikačnej stratégie obec nielen informuje občanov o svojej činnosti, o svojich zámeroch, plánoch a výsledkoch, ale aj získava spätnú väzbu, názory i nápady od občanov.

Komunikačná stratégia vo vzťahu k PHRSR je zameraná na jeho obyvateľov ako hlavnú cieľovú skupinu. Okrem občanov sa sústreďuje aj na podskupiny: *zamestnanci, organizácie a partneri*. Komunikačná stratégia vo vzťahu k občanom a organizáciám predstavuje dosiahnutie včasného stavu informovanosti občanov a organizácií o realizácii aktivít PHRSR v dostatočnom rozsahu a primeranou formou. Komunikačná stratégia voči partnerom nevyžaduje mimoriadne opatrenia.

Za **hlavný komunikačný nástroj** je považovaná **webová stránka**. **Sekundárnymi komunikačnými nástrojmi** sú **informačné tabule, úradná tabuľa a obecný rozhlas**. Každá členská obec mikroregiónov zabezpečí účasť verejnosti na prerokovávaní vyhodnotení plnenia PHRSR za každý rok, aktualizáciu akčného plánu, prípadne iné zmeny v dokumente, a to prostredníctvom rôznych foriem zapojenia verejnosti, pričom bude zvolávať verejné zhromaždenie občanov k týmto pripomienkovaniam podľa potreby, najmenej však raz za dva roky.

5.3 Monitorovanie a hodnotenie

Monitorovanie je systematický proces, ktorého cieľom je sledovať, či realizované opatrenia a aktivity sú v súlade so stanovenými cieľmi a nakoľko sa stanovené ciele napĺňajú. Monitorovanie si vyžaduje vytvoriť systém zberu, triedenia a uchovávania relevantných informácií o vecnom a finančnom plnení programu rozvoja mikroregiónov, ako aj funkčnú inštitucionálnu štruktúru schopnú tento systém napĺňať. Monitorovanie bude prebiehať na základe vopred definovaných monitorovacích indikátorov výsledku stanovených pre jednotlivé opatrenia. Údaje získané monitorovaním sa využijú na priebežné sledovanie výkonnosti – dosahovaných výsledkov.

Hodnotenie je vykonávané pravidelne za účelom merania efektivity voči cieľom programu. Vykonáva sa v priebehu realizácie jednotlivých projektov a po ich ukončení. Nevyhnutnou podmienkou monitoringu je organizačné a metodické zabezpečenie riešenia operatívnych problémov a z nich vyplývajúce zmenové riadenie. Hodnotí sa relevantnosť (posúdenie vzájomnej súvislosti priorít samosprávy, zámerov a strategických cieľov), účinnosť (hodnotenie miery dosiahnutia strategických cieľov programu, širších plánovaných aj neplánovaných prínosov a pozitívnych resp. negatívnych vplyvov realizácie programu), efektívnosť a hospodárnosť (posúdenie efektívnosti vstupov k dosiahnutým výstupom, či za rovnaké vstupy bolo možné získať vyššie výstupy, alebo či bolo možné za nižšie vstupy získať rovnaké výstupy), užitočnosť a dopad (porovnanie plánovaného, resp. dosiahnutého vplyvu cieľov programu s potrebami cieľovej skupiny) a stabilita a udržateľnosť (posúdenie perspektívnosti pôsobenia očakávaných kladných zmien vyplývajúcich z realizácie častí programu po ich ukončení, či sa očakávané kladné zmeny nestanú zastaranými v krátkom časovom období).

Monitorovanie a hodnotenie napĺňania PHRSR bude realizované podľa plánu monitorovania a hodnotenia, a to **raz ročne**.

Hodnotiaca správa bude:

- **mať písomnú formu** (text, tabuľky, grafické prvky),

- **obsahovať zoznam informovaných subjektov** (napr. pracovná skupina, riadiaci výbor, gestor implementácie stratégie, štatutárny orgán územnej samosprávy, orgán štátnej správy alebo územnej samosprávy, v ktorého gescii sú nadradené dokumenty za oblasť regionálneho rozvoja a pod.),

Hodnotiaca správa o realizácii priorít a cieľov PHRSR bude zameraná na zistenie:

- ✓ úspešnosti plnenia priorít a cieľov pri implementácii PHRSR,
- ✓ správnosti voľby nástrojov pri implementácii PHRSR,
- ✓ či sú ciele, proces implementácie, alebo výsledky implementácie stratégie ovplyvnené meniacimi sa okolnosťami, efektívnosti alokovaných zdrojov.

Systém monitorovania a hodnotenia napĺňania PHRSR:

- zodpovedný/á za monitoring hodnôt jednotlivých indikátorov, míľnikov a ukazovateľov efektívnosti je starosta/ka
- za spracovanie správ o výsledkoch monitoringu je taktiež zodpovedný/á starosta/ka obce
- hodnotiace správy budú vypracované písomnou formou a elektronicky
- predkladajú sa na úrovni TSK, ale sú k dispozícií pre zastupiteľstvo obce a obyvateľov
- hodnotenie monitorovacích správ je v rukách zastupiteľstva obce

Tab. č. 26 Systém monitorovania a hodnotenia napĺňania PHRSR

Názov indikátora/ míľnika/ ukazovateľa efektívnosti	Spôsob monitorovania	Časové body monitorovania	Územná podrobnosť monitorovania	Zodpovednosť za monitoring
Projektový zámer/ žiadosť/ realizácia/ ukončené	***Stav zámeru***	***Ročne***	***Obec***	***Starosta/ka obce***

Zdroj: vlastné spracovanie

Riadiaci tím vytvorí systém monitorovania, hodnotenia a aktualizácie Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Združenia Bielokarpatsko – trenčianskeho mikroregiónu a Mikroregiónu Bošáčka – zabezpečuje monitorovanie plnenia akčného plánu a jeho aktualizáciu. Samospráva raz ročne získa a spracuje pripomienky obecného úradu, poslancov a verejnosti, zvyčajne počas zostavovania rozpočtu na ďalší rok, taktiež vyhodnotí dosiahnuté výsledky a dopady realizovaných opatrení a aktivít. Aktualizáciu Projektových aktivít PHRSR obec uskutoční každé 3 - 4 roky. Riadiaci tím zabezpečí fungovanie partnerstva, informovanie verejnosti o realizácii PHRSR a v prípade potreby verejné prerokovanie aktualizácie PHRSR a akčného plánu.

Monitorovanie a hodnotenie plnenia programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mikroregiónov je možné na základe stanovených merateľných ukazovateľov pri jednotlivých aktivitách. Hodnoty jednotlivých merateľných ukazovateľov sa zbierajú po rokoch. Ako merateľné ukazovatele sú navrhnuté najmä tie, ktoré sa týkajú výstupov v danej oblasti. Ďalej sú to merateľné ukazovatele výsledkov sledujúce strednodobý efekt alebo merateľné ukazovatele vplyvov sledujúce dlhodobý efekt a dôsledky na cieľovú skupinu. Okrem toho sú medzi merateľné ukazovatele zaradené aj ukazovatele popisujúce samotnú cieľovú skupinu v danej oblasti. Všetky aktivity a ich merateľné ukazovatele sú rozpísané v nasledujúcej tabuľke č. 27 a taktiež zachytené v prílohe č. 2 PHRSR – Prehľad projektových zámerov obce.

Tab. č. 27 Merateľné ukazovatele jednotlivých aktivít

OPATRENIE	AKTIVITA	NÁZOV MERATEĽNÉHO UKAZOVATEĽA	UKAZOVATEĽ VÝSTUPU
Opatrenie 1.1 Podpora podnikateľov a zvýšenie zamestnanosti v obci	1.1.1	Počet spracovaných stratégií	Počet
	1.1.2	Počet rozvojových aktivít	Rozvojové aktivity (počet)
	1.1.3	Počet založených podnikov	Počet
	1.1.4	Počet podporených tradičných odvetví	Počet
	1.1.5	Počet digitálnych riešení	Počet
	1.1.6	Prvky podporujúce priemyselnú transformáciu	Počet
	1.1.7	Prvky rozširujúce priemyselnú infraštruktúru	Počet
Opatrenie 1.2 Optimálna sieť zmodernizovaných verejných budov a priestranstiev	1.2.1	Vybudovaný/Rekonštruovaný obecný úrad vrátane vybavenia	Rozsah (%)
	1.2.2	Vybudovaný/Rekonštruovaný/Prístavba kultúrneho domu vrátane vybavenia	Rozsah (%)
	1.2.3	Vybudovaný/Rekonštruovaný dom smútku vrátane vybavenia	Rozsah (%)
	1.2.4	Rekonštruovaný obecný cintorín	Rozsah (%)
	1.2.5	Vybudované/Modernizované zdravotné stredisko	Rozsah (%)
	1.2.6	Vybudované/Modernizované športovisko	Rozsah (%)
	1.2.7	Vybudovanie/Prístavba/Dostavba/ Rekonštrukcia hasičskej zbrojnice vrátane vybavenia	Rozsah (%)
	1.2.8	Inovačné prvky knižnice	Rozsah (%)
	1.2.9	Zmodernizované verejné priestranstvo a oddychové zóny	Rozsah (%)

Opatrenie 1.3 Kvalitné, bezpečné a udržiavané miestne komunikácie, chodníky	1.3.1	Rozsah vybudovaných/zrekonštruovaných miestnych komunikácií v celej obci	Rozsah (%)
	1.3.2	Rozsah vybudovaných/zrekonštruovaných chodníkov v celej obci	Rozsah (%)
	1.3.3	Vybudovaná/Zrekonštruovaná asfaltová plocha a parkovisko	Rozsah (%)
	1.3.4	Zvýšené bezpečnostné prvky v dopravnej infraštruktúre	Rozsah (%)
	1.3.5	Zvýšené bezpečnostné prvky v dopravnej infraštruktúre	Rozsah (%)
	1.3.6	Nové lokality pre výstavbu IBV a iné infraštruktúry	Rozsah (%)
	1.3.7	Percento vysporiadania pozemkov	Rozsah (%)
	1.3.8	Percento pokrytia nabíjacími stanicami	Rozsah (%)
	1.3.9	Počet vybudovaných/zrekonštruovaných autobusových zastávok, lavičiek a iné	Počet
Opatrenie 1.4 Vytváranie podmienok pre rozvoj cestovného ruchu	1.4.1	Počet vybudovaných ihrísk	Počet
	1.4.2	Počet vybudovaných/ zrekonštruovaných múzeií	Počet
	1.4.3	Počet vybudovaných rozhľadní, náučných chodníkov a oddychových miest	Počet
	1.4.4	Počet propagačných prvkov	Počet
	1.4.5	Počet nových aktraktivít v obci a podporená agroturistika	Počet
	1.4.6	Počet monografií	Počet
	1.4.7	Počet prvkov podpory pri zachovaní ľudových tradícií	Počet
	1.4.8	Počet prvkov rozvíjajúcich športové aktivity v obci / metrov cyklotrás a elektronabíjacích staníc	Počet
	1.4.9	Novovybudované/Dobudované kultúrne a spoločenské centrum	Počet
	1.4.10	Počet partnerov spolupráce	Počet

OPATRENIE	AKTIVITA	NÁZOV MERATEĽNÉHO UKAZOVATEĽA	UKAZOVATEĽ VÝSTUPU
Opatrenie 2.1 Komplexná starostlivosť o sociálne znevýhodnené skupiny občanov	2.1.1	Modernizované/vybudované Zariadenie sociálno-zdravotnej služby	Počet
	2.1.2	Modernizované/vybudované centrum	Počet
	2.1.3	Počet nájomných bytov	Počet
	2.1.4	Počet prvkov znižujúcich nezamestnanosť	Počet
	2.1.5	Počet podporených marginalizovaných skupín	Počet
Opatrenie 2.2 Podpora aktivít a projektov v oblasti školstva a vzdelávania vrátane zlepšenia materiálno technických podmienok škôl a školských zariadení	2.2.1	Vybudovaná/Dobudovaná/Rekonštruovaná/ modernizovaná MŠ a ZŠ	Rozsah (%)
	2.2.2	Inovačné zložky	Rozsah (%)
	2.2.3	Zlepšená podpora vzdelávania	Zlepšenie úrovne %
Opatrenie 2.3 Podpora kultúrnych, športových a spoločenských podujatí	2.3.1	Zvýšenie počtu organizovaných kultúrnych, športových a spoločenských podujatí	Zlepšenie úrovne %
	2.3.2	Pomoc zruženiam a spolkom v obci	Podpora spolkov %
Opatrenie 2.4 Skvalitnenie verejných služieb poskytovaných občanom	2.4.1	Inovačné prvky	Podiel %
	2.4.2	Počet zaktualizovaných/ vytvorených dokumentov	Počet
	2.4.3	Počet partnerov v spolupráci	Partneri (počet)
	2.4.4	Inovačné prvky	Rozsah %

OPATRENIE	AKTIVITA	NÁZOV MERATEĽNÉHO UKAZOVATEĽA	UKAZOVATEĽ VÝSTUPU
Opatrenie 3.1 Dobudovanie kanalizácie, verejného vodovodu a ČOV	3.1.1	Počet metrov vystavanej a zrekonštruovanej kanalizácie a ČOV	Rozsah (%)
	3.1.2	Počet metrov vystavaného a zrekonštruovaného vodovodu	Rozsah (%)

Opatrenie 3.2 Energetika, plynofikácia a obnoviteľné zdroje	3.2.1	Zvýšenie používania obnoviteľných zdrojov energie	Rozsah (%)
	3.2.2	Počet budov, ktorým sa znížila energetická náročnosť	Počet
Opatrenie 3.3 Úsporne, esteticky osvetlená a ozvučená obec s dôrazom na bezpečie	3.3.1	Dobudované/rekonštruované verejné osvetlenie	Rozsah (%)
	3.3.2	Modernizovaný verejný rozhlas	Rozsah (%)
	3.3.3	Zlepšenie bezpečnosti kamerovým systémom alebo dostupnosť wifi	Rozsah (%)
Opatrenie 3.4 Skvalitnenie verejných služieb poskytovaných občanom	3.4.1	Zlepšenie vo vytriedenom odpade	Zlepšenie triedenia odpadu (%)
	3.4.2	Počet prvkov v zbernom dvore	Počet
	3.4.3	Informovaná verejnoť o separácií	Zvýšenie informovanosti (%)
	3.4.4	Počet zriadených kompostovísk alebo technického vybavenia	Počet
	3.4.5	Počet zakúpených komposterov	Počet
	3.4.6	Komunálna technika s príslušenstvom	Počet
	3.4.7	Počet odstránených čiernych skládok	Počet
Opatrenie 3.5 Ochrana obyvateľov pred povodňami	3.5.1	Protipovodňové opatrenia	Rozsah (%)
	3.5.2	Odvodňovacie jarky	Rozsah (%)
	3.5.3	Digitalizácia a ochranná technika pred povodňami	Počet
	3.5.4	Počet ochranných aktivít	Počet
Opatrenie 3.6 Podpora aktivít v oblasti prírodného dedičstva	3.6.1	Turistická a cyklistická infraštruktúra	Rozsah (%)
	3.6.2	Počet projektov alebo propragačných prvkov	Počet
	3.6.3	Zrekonštruované pamiatky	Rozsah %
	3.6.4	Počet vybudovaných prvkov	Počet
	3.6.5	Zachované genofondy ovocných drevín	Počet
	3.6.6	Nové ovocné sady a revitalizované existujúce	Počet
	3.6.7	Vybudované výrobné objekty a obstarané technológie	Počet
	3.6.8	Starostlivosť a propragácia ocenených stromov	Počet
	3.6.9	Obnovené vodné biodiverzity v toku	Počet

Riziká implementácie a ich prevencia

Riziká sme rozdelili podľa druhu rizika, nežiadúcich účinkov a pravdepodobnosti, že k problémovej situácií nastane. Riziká sme stanovili na základe spracovanej SWOT analýzy, ale aj na základe predchádzajúcich textov, ktoré sa zameriavali na zdroje financovania, vonkajšie a vnútorné faktory, ktoré vypracovanie PHRSR sprevádzajú. V neposlednom rade je dôležité spomenúť, že v poslednom období sme zaznamenali tzv. nepredvídateľné udalosti, ako je pandémia COVID-19, energetická kríza či utečenecká kríza, ktoré sú vonkajšieho charakteru a z pohľadu územnej samosprávnej jednotky neovplyvniteľné z hľadiska vzniku takejto situácie. Na druhej strane z hľadiska pomoci a pripravenosti je obec schopná zareagovať na podnety prichádzajúce z vonkajšieho nadnárodného významu, či na zmeny a podnety na úrovni štátu. Či už vo forme nariadení, opatrení, zmeny zákonov.

Riziko spojené s **legislatívou**, **právnymi patreniami** a s **verejným obstarávaním**	*Na elimináciu tohto rizika má obec k dispozícii vždy odborné a skúsené osoby, ktoré zabezpečujú všetky náležitosti týkajúce sa správnej realizácie v súlade s právoplatnými zákonmi na Slovensku a opatreniami v rámci rôznych zmlúv. Obec týmto eliminuje aj riziko spojené s oneskorenými procesmi v rámci verejného obstarávania a ohrozenia jeho plynulého priebehu.*
Administratívne zabezpečenie implementácie programu	*O zabezpečenie riadenia programu sa postarajú interní zamestnanci obce. Takéto zloženie projektového tímu umožňuje syntézu pracovných skúseností zamestnancov a ich odborných skúseností s implementáciou aktivít. Projektový tím bude kompaktný a k výkonu svojich povinností bude pristupovať zodpovedne a s vysokou mierou odbornosti, čím sa eliminuje riziko vzniku následných finančných korekcií súvisiacich s neplnením podmienok zmluvy o poskytnutí dotácie, či iných. V prípade potreby bude prizvaný externý odborník.*
Omeškanie realizácie aktivít	*Časový harmonogram je naplánovaný s dostatočnou časovou rezervou. Poskytnutie dotácie alebo iných zdrojov však obec nevie ovplyvniť. Časť aktivít bude financovaných priamo z rozpočtu obce.*
Neschopnosť obce **spolufinancovať** aktivity	*Financovanie aktivít z dotačných zdrojov bude podmienené prijatím uznesenia obecného zastupiteľstva o zabezpečení spolufinancovania projektov. Ďalším eliminujúcim prvkom je zodpovedné hospodárenie obce.*
Riziká z **nedosiahnutia cieľových hodnôt ukazovateľov**	*Nepredpokladáme nedosiahnutie merateľných ukazovateľov, nakoľko boli naplánované na základe predchádzajúcich skúseností a odborných predpokladov. Každoročná monitorovacia správa nám vyhodnotí dodržanie/naplnenie stanovených MU. V prípade potreby je možné MU upraviť v rámci aktualizácie dokumentu.*
Iné riziká	*Individuálne: Nezáujem partnerov/obyvateľov o realizáciu PHRSR* *Ekologické: Zistenie doposiaľ neobjavených starých environmentálnych záťaží* *Sociálne: Nedostatočné kapacity, Odliv obyvateľstva* *Ekonomické: Neatraktívne prostredie pre investorov, Zvyšovanie nezamestnanosti*

6 FINANČNÝ PLÁN

6.1 Plán využitia/aktivizácie zdrojov

Plán využitia stanovuje najmä finančné zdroje, na ktoré sú naviazané jednotlivé opatrenia. Ide o tzv. **AKČNÝ PLÁN**, ktorý stanovuje predpokladané výdavky na jednotlivé druhy aktivít. Previazaný je aj s časovým harmonogramom, ako aj s možnosťami financovania.

Plán využitia/aktivizácie zdrojov, najmä finančných v podobe finančného plánu implementácie stratégie podľa opatrení, stratégií a cieľov je vypracovaný v Prílohe č. 2 dokumentu, tak aby bol využiteľný aj pre potreby monitoringu.

PHRSR predstavuje integrovanú stratégiu, ktorej implementácia zahŕňa opatrenia realizované obcami, príp. ďalšími rozvojovými partnermi. Tieto opatrenia môžu byť financované z rôznych zdrojov. Stratégia tiež obsahuje opatrenia, ktoré zatiaľ nie sú finančne pokryté, ale financovanie ktorých je v dokumente navrhnuté. Jednou z kľúčových otázok pre realizáciu programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mikroregiónov je jeho schopnosť v priebehu realizácie programu rozvoja **zaistiť zdroje potrebné na jeho financovanie**. Preto je pri realizácii jednotlivých projektov nevyhnutné **finančné plánovanie**. Každý projekt musí mať **vlastné spolufinancovanie** buď z vlastných zdrojov alebo z úverových bankových zdrojov, príp. sponzorov. Je potrebné vopred plánovať svoje finančné toky a vyčleniť pre každý rok realizácie projektu, resp. projektov, potrebné financie. Tieto financie sa musia stať súčasťou rozpočtu obce a sú účelovo viazané na jednotlivé aktivity.

Na zabezpečenie zdrojov v prípade **neinvestičných aktivít** odporúčame postupovať podľa nasledovných krokov:

Obr.č 6 Postup pri čerpaní zdrojov pri neinvestičných aktivitách

Naplnenie vízie, priorít a cieľov stratégie si bude vyžadovať zapojenie sociálno-ekonomických partnerov a kombináciu viacerých nástrojov naprieč finančnými a nefinančnými zdrojmi a „politickými cieľmi EÚ“.

Na zabezpečenie zdrojov v prípade **investičných aktivít** odporúčame postupovať podľa nasledovných krokov:

Obr. č. 7 Postup pri čerpaní zdrojov pri investičných aktivitách

Kroky pre investičný zámer sú 4 a každý z krokov je dôležitý.

Po určení priority je dôležité ešte pred podaním samotného projektu dbať na **vysporiadanie majetkových vzťahov**. V prípade, že pozemok/nehnuteľnosť nie je vo vlastníctve žiadateľa je potrebné odkúpiť pozemky/nehnuteľnosti. Niektoré dotačné a grantové schémy umožňujú časť rozpočtu venovať aj na kúpu pozemku/nehnuteľnosti. Ak by nemohlo dôjsť ku prevodu predmetnej nehnuteľnosti je potrebné uzavrieť s vlastníkom nehnuteľnosti nájomnú zmluvu, minimálne po dobu udržateľnosti projektového zámeru.

Ďalším krokom je **projektová dokumentácia** a následné **dodržanie Stavebného zákona**. Teda doloženie Stavebného povolenia, prípadne Oznámenia k ohláseniu o drobnej stavbe.

Dodržanie efektívnosti, hospodárnosti a úspornosti je deklarované **dodržaním Zákona o Verejnom obstarávaní** a teda vykonania prieskumu trhu/prípadné verejného obstarávania podľa práve platných limitov.

Posledným krokom je samotná realizácia, pre ktorú je dôležitý **výber** zodpovedného a skúseného **dodávateľa** a správne vypracovaná Zmluva so zhotoviteľom.

Na finančné zabezpečenie cieľov, úloh a aktivít bude obec využívať finančné prostriedky predovšetkým z verejných a rôznych iných zdrojov:

- z rozpočtu jednotlivých obcí (**vlastné zdroje**),
- z rozpočtu **Trenčianskeho samosprávneho kraja**,
- z rozpočtu **Združenia obcí Bielokarpatsko – trenčianskeho mikroregiónu a Mikroregiónu Bošáčka**,
- z alokácie **Miestnej akčnej skupiny**
- zo **štátneho rozpočtu** vrátane finančných prostriedkov z rozpočtových kapitol ministerstiev (dotačné tituly jednotlivých rozpočtových kapitol ministerstiev a Úradu Vlády SR),
- **štátne účelové fondy** (Environmentálny fond, Štátny fond rozvoja bývania, Recyklačný fond),
- **bankové úvery,**
- **príspevky od právnických a fyzických osôb,**
- **sponzorské príspevky,**
- **príspevky medzinárodných inštitúcií, organizácií, nadácií** a pod.,
- prostriedky vyplývajúce z medzinárodných zmlúv o poskytnutí grantu uzatvorených medzi SR a inými štátmi (**Nórsky finančný mechanizmus, bilaterálne dohody, Švajčiarsky finančný mechanizmus**),
- **Európske štrukturálne a investičné fondy (EŠIF)**, ktoré Slovensko čerpá prostredníctvom Partnerskej dohody SR:
    - Operačné programy programového obdobia 2014 – 2020
    - Plán obnovy a odolnosti SR
    - Program Slovensko 2021 – 2027

Na základe poznatkov z minulých období došlo k zjednodušeniu schémy, kde z viacerých operačných programov vznikol 1 **Operačný program Slovensko**, ktorý sa skladá zo 6-tich základných častí.

Obr. č. 8 Fondy Európskej únie pre možnosti čerpania obce konkrétne OP SLOVENSKO

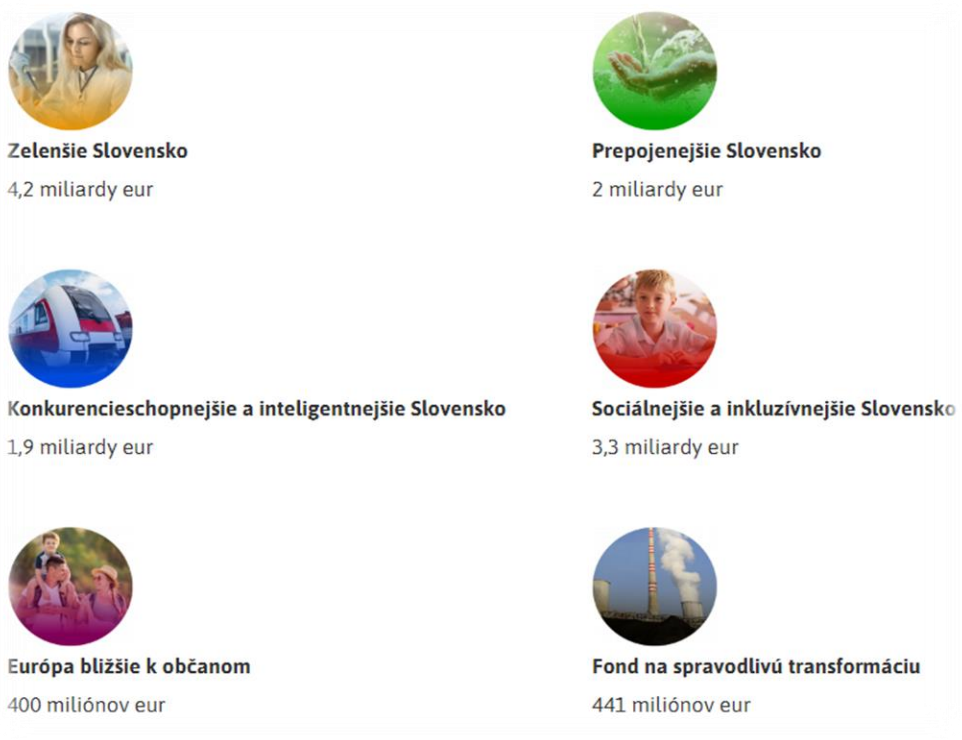

Zdroj: OP Slovensko

Pre obce v tomto období je výrazným nástrojom pre financovanie ich projektových zámerov aj **Plán obnovy a odolnosti**, kde cca 6 mld. eur poskytuje Európska únia na zmierňovanie dopadov krízy spojenej s pandémiou Covid -19. Rozdelená je v 6-tich prioritných oblastiach.

Obr. č. 9 Plán obnovy

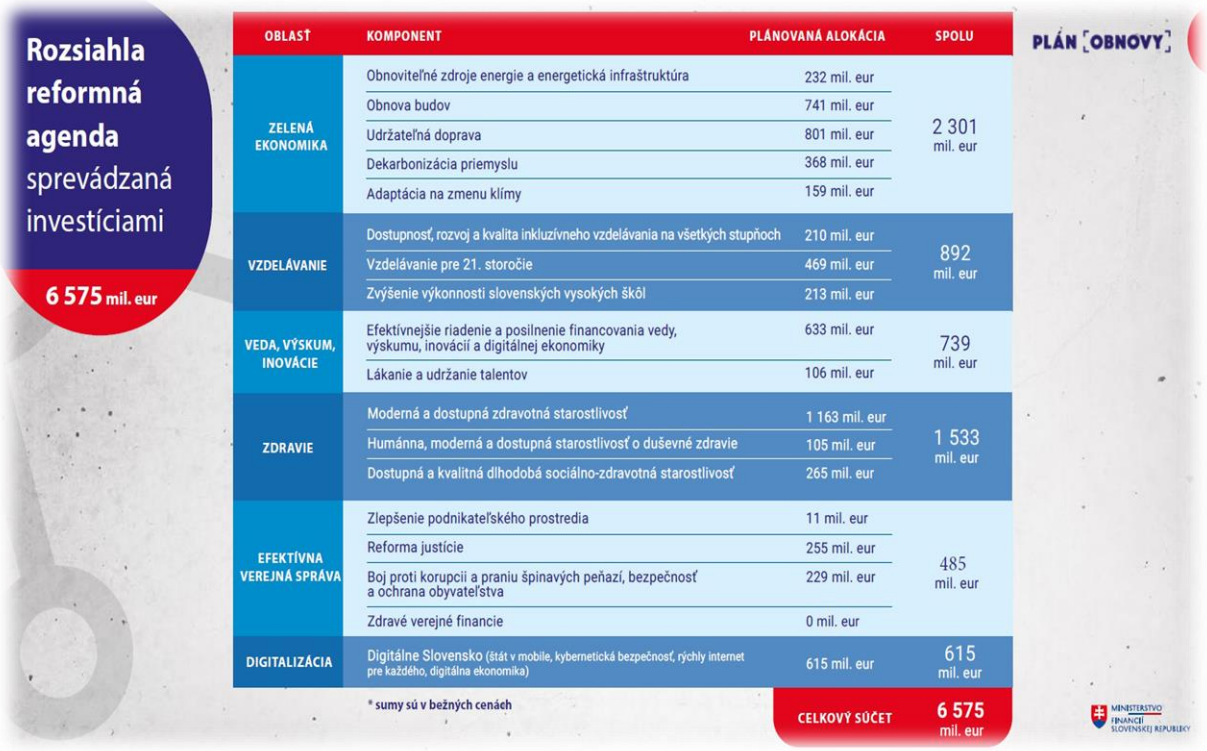

Rozsiahla reformná agenda sprevádzaná investíciami

6 575 mil. eur

PLÁN OBNOVY

OBLASŤ	KOMPONENT	PLÁNOVANÁ ALOKÁCIA	SPOLU
ZELENÁ EKONOMIKA	Obnoviteľné zdroje energie a energetická infraštruktúra	232 mil. eur	2 301 mil. eur
	Obnova budov	741 mil. eur	
	Udržateľná doprava	801 mil. eur	
	Dekarbonizácia priemyslu	368 mil. eur	
	Adaptácia na zmenu klímy	159 mil. eur	
VZDELÁVANIE	Dostupnosť, rozvoj a kvalita inkluzívneho vzdelávania na všetkých stupňoch	210 mil. eur	892 mil. eur
	Vzdelávanie pre 21. storočie	469 mil. eur	
	Zvýšenie výkonnosti slovenských vysokých škôl	213 mil. eur	
VEDA, VÝSKUM, INOVÁCIE	Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania vedy, výskumu, inovácií a digitálnej ekonomiky	633 mil. eur	739 mil. eur
	Lákanie a udržanie talentov	106 mil. eur	
ZDRAVIE	Moderná a dostupná zdravotná starostlivosť	1 163 mil. eur	1 533 mil. eur
	Humánna, moderná a dostupná starostlivosť o duševné zdravie	105 mil. eur	
	Dostupná a kvalitná dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť	265 mil. eur	
EFEKTÍVNA VEREJNÁ SPRÁVA	Zlepšenie podnikateľského prostredia	11 mil. eur	485 mil. eur
	Reforma justície	255 mil. eur	
	Boj proti korupcii a praniu špinavých peňazí, bezpečnosť a ochrana obyvateľstva	229 mil. eur	
	Zdravé verejné financie	0 mil. eur	
DIGITALIZÁCIA	Digitálne Slovensko (štát v mobile, kybernetická bezpečnosť, rýchly internet pre každého, digitálna ekonomika)	615 mil. eur	615 mil. eur
	* sumy sú v bežných cenách	CELKOVÝ SÚČET	6 575 mil. eur

MINISTERSTVO FINANCIÍ SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Zdroj: www.planobnovy.sk

Nástroje na implementáciu stratégie môžu mať podobu <u>nefinančných a finančných nástrojov využívaných integrovaným spôsobom špecificky pre oblasť hospodársku, sociálnu a environmentálnu:</u>

– ***inštitucionálnych a organizačných opatrení*** (napr. v podobe úpravy existujúcich alebo tvorby nových všeobecne záväzných nariadení, vhodnou organizačnou štruktúrou a podporou kapacít),

– ***informačných a vzdelávacích opatrení*** (napr. zriadenie internetových komunikačných kanálov kampane pre zvýšenie povedomia verejnosti, vzdelávacie kampane, pravidelné stretnutia projektových tímov a zvyšovania ich zručností).

Projektové zámery na roky 2024-2030 si každá obec určila osobitne a tvorí prílohu č. 2 tohto dokumentu. Tabuľka projektových zámerov ukazuje počiatočnú hodnotu stavu akcií a plánovanú hodnotu do roku 2030. Rozpočet je určený podľa momentálnych cien a uváženia, je možné, že v priebehu realizácie dôjde k odchýlkam. Priority sú určené podľa nasledovného kľúča:

1.Najvyššia priorita 2. stredná priorita 3. najnižšia priorita

Financovanie jednotlivých aktivít bude **viaczdrojové**, pričom štruktúra zdrojov financovania bude závisieť od aktuálnej finančnej situácie obce a od vonkajších ekonomických podmienok. Pri získavaní zdrojov pre financovanie aktivít PHRSR sa bude využívať metóda aktívneho vyhľadávania finančných zdrojov. Finančné vyčíslenie jednotlivých aktivít je stanovené **kvalifikovaným odhadom**,

pričom konkrétne rozpočty budú súčasťou žiadostí o nenávratný finančný príspevok alebo žiadostí o dotácie.

Pri schvaľovaní financovania jednotlivých aktivít programu sa bude prihliadať na ich potrebu a dopad na hospodársky a sociálny rozvoj Bielokarpatsko – trenčianskeho mikroregiónu a Mikroregiónu Bošáčka. **Najvyššiu prioritu** majú aktivity, ktoré vyplývajú priamo z legislatívy a aktivity riešiace havarijnú alebo mimoriadnu situáciu. Do druhej kategórie (**stredná priorita**) sú zaradené aktivity vyplývajúce zo všeobecne–záväzných nariadení, strategických dokumentov a investičné projekty s ukončenou prípravnou fázou (spracovaná projektová dokumentácia a právoplatné stavebné povolenie). Tretiu kategóriu (**najnižšia priorita**) majú projekty, ktoré majú možnosť uchádzať sa o zdroje EÚ a štátneho rozpočtu. V nízkej kategórii sa nachádzajú projekty zadefinované ako zámery bez ukončenej prípravnej fázy (bez pripravenej projektovej dokumentácie).

Zoznam použitých zdrojov

- Zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja
- Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj
- Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030
- Strategický plán SR pre investície z eurofondov
- Strategický plán rozvoja dopravy SR do roku 2030
- Stratégia rozvoja udržateľného cestovného ruchu do roku 2030
- Partnerská dohoda
- Plán obnovy a odolnosti
- Národný investičný plán
- Koncepcia územného rozvoja SR
- PHRSR Trenčianskeho samosprávneho kraja na roky 2022-2030
- PHSR členských obcí na roky 2015-2023
- Štatistický úrad SR
- Webové stránky obcí

Zoznam použitých skratiek

CR	Cestovný ruch
ČR	Česká republika
EÚ	Európska únia
BMV	Biocentrá miestneho významu
BNV	Biocentrá nadregionálneho významu
MAS	Miestna akčná skupina
MBK	Miestne biokoridory
OcÚ	Obecný úrad
PHRSR	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja
TSK	Trečiansky samosprávny kraj
ŠC	Špecifický cieľ
ŽP	Životné prostredie

Prílohy

Príloha č. 1 PHRSR Vstupná správa
Príloha č. 2 PHRSR Prehľad projektových zámerov obce
Príloha č. 3 PHRSR Záverečná správa
Príloha č. 4 Výpis z uznesenia zastupiteľstva o schválení Vstupnej správy
Príloha č. 5 Výpis z uznesenia zastupiteľstva o schválení PHRSR

1. Strategický cieľ- Hospodárska oblasť		Ukazovateľ výstupu	Počiatočná hodnota ukazovateľa	Plánovaná hodnota ukazovateľa	Rozpočet	Obdobie realizácie	Priorita 1 vysoká 2 stredná 3 nízka
1 Špecifický cieľ – Konkurencieschopnejšia, inteligentnejšia obec							
1.1	**Podpora podnikateľov a zvýšenie zamestnanosti v obci**						
1.1.1	Spracovanie stratégie podpory podnikania a zvýšenie informovanosti o možnostiach podpory zo strany obce, VUC, štátu, EÚ	*počet*	*0*	*0*	*€*	*2024-2030*	
1.1.2	Komunikácia s hlavnými sociálno-ekonomickými partnermi pri koordinácií rozvojových aktivít	*Rozvojové aktivity (počet)*	*0*	*2*	*1.000 €*	*2024-2030*	*3*
1.1.3	Zakladanie a podpora malých a stredných podnikov aj s majetkovou účasťou obce	*Počet*	*0*	*0*	*€*	*2024-2030*	
1.1.4	Podpora tradičných odvetví a zavádzanie nových technológií- poľnohospodárstvo	*Počet*	*0*	*0*	*€*	*2024-2030*	
1.1.5	Inteligentné mestá a regióny, digitálne riešenie pre podnikateľov a obyvateľov	*Počet*	*0*	*2*	*1.000 €*	*2024-2030*	*2*
1.1.6	Priemyselná transformácia	*Počet*	*0*	*0*	*€*	*2024-2030*	
1.1.7	Rozšírenie priemyselnej zóny a k nej prislúchajúcej infraštruktúry	*Počet*	*0*	*0*	*€*	*2024-2030*	
1.2	**Optimálna sieť zmodernizovaných verejných budov a priestranstiev**						
1.2.1	Vybudovanie/Rekonštrukcia obecného úradu, zvýšenie energetickej efektívnosti, digitalizácia, vybavenie	*Rozsah (%)*	*20%*	*100%*	*50.000 €*	*2024-2030*	*1*
1.2.2	Vybudovanie/Prístavba/Rekonštrukcia kultúrneho domu, zvýšenie energetickej efektívnosti, digitalizácia, vybavenie	*Rozsah (%)*	*0%*	*0%*		*2024-2030*	

1.2.3	Vybudovanie/Rekonštrukcia a rozšírenie domu smútku zvýšenie energetickej efektívnosti, digitalizácia, vybavenie	*Rozsah (%)*	*50%*	*100%*	*80.000 €*	*2024-2030*	*1*
1.2.4	Rekonštrukcia a rozšírenie obecného cintorína	*Rozsah (%)*	*50%*	*100%*	*8.000 €*	*2024-2030*	*1*
1.2.5	Vybudovanie/Rekonštrukcia a modernizácia Zdravotného strediska	*Rozsah (%)*	*0%*	*0%*		*2024-2030*	
1.2.6	Vybudovanie/Rekonštrukcia a modernizácia futbalového ihriska/ športového areálu	*Rozsah (%)*	*30%*	*100%*	*2.000 €*	*2024-2030*	*2*
1.2.7	Vybudovanie/Prístavba/Dostavba/Rekon-štrukcia Hasičskej zbrojnice, zvýšenie energetickej efektívnosti, digitalizácia, vybavenie	*Rozsah (%)*	*0%*	*0%*	*€*	*2024-2030*	
1.2.8	Digitalizácia a obnova knižného fondu, rekonštrukcia knižnice + zvýšenie energetickej efektívnosti, digitalizácia, modernizácia, vybavenie	*Rozsah (%)*	*40%*	*100%*	*1.000 €*	*2024-2030*	*1*
1.2.9	Rekultivácia verejných oddychových zón v obci, úprava a tvorba verejných priestranstiev v obci	*Rozsah (%)*	*30%*	*70%*	*5.000€*	*2024-2030*	*1*
2 Špecifický cieľ – Prepojenejšia obec							
1.3	**Kvalitné bezpečné a udržiavané miestne komunikácie, chodníky**						
1.3.1	Vybudovanie/Rekonštrukcia miestnych komunikácií (kompletná) a dobudovanie do nových častí, rekonštrukcia a rozšírenie miestnych komunikácií	*Rozsah (%)*	*50%*	*100%*	*40.000 €*	*2024-2030*	*1*
1.3.2	Vybudovanie/Rekonštrukcia chodníkov v obci	*Rozsah (%)*	*60%*	*100%*	*20.000 €*	*2024-2030*	*1*
1.3.3	Vybudovanie/Rekonštrukcia asfaltových plôch a parkovísk	*Rozsah (%)*	*60%*	*100%*	*5.000 €*	*2024-2030*	*2*
1.3.4	Značenie ciest chodníkov a ulíc, dopravné značenie, merače rýchlosti, spomaľovače -	*Rozsah (%)*	*60%*	*100%*	*20.000 €*	*2024-2030*	*1*

	Značenie ulíc na miestnej úrovni podľa zaužívaných názvov						
1.3.5	Bezpečnostné prvky v cestnej premávke	*Rozsah (%)*	*50%*	*100%*	*5.000 €*	*2024-2030*	*1*
1.3.6	Príprava nových lokalít na výstavbu IBV podľa dopytu a vybudovanie infraštruktúry k iným lokalitám v obci	*Rozsah (%)*	*70%*	*100%*	*50.000€*	*2024-2030*	*2*
1.3.7	Pozemkové vysporiadanie	*Rozsah (%)*	*0%*	*0%*	*€*	*2024-2030*	
1.3.8	Nabíjacie stanice – elektromobily, elektro bicykle	*Rozsah (%)*	*0%*	*50%*	*150.000€*	*2024-2030*	*3*
1.3.9	Výstavba/ Rekonštrukcia autobusových zastávok, lavičiek a inej drobnej infra-štruktúry v obci	*Rozsah (%)*	*30%*	*70%*	*8.000€*	*2024-2030*	*2*
5 Špecifický cieľ – Obec bližšie k občanom							
1.4	**Vytváranie podmienok pre rozvoj cestovného ruchu**						
1.4.1	Výstavba viacúčelového ihriska	*Počet*	*0*	*1*	*5.000 €*	*2024-2030*	*1*
1.4.2	Výstavba/rekonštrukcia pamätnej izby/múzea	*Počet*	*0*	*1*	*5.000 €*	*2024-2030*	*3*
1.4.3	Vybudovanie rozhľadne, náučné chodníky, oddychové miesta	*Počet*	*0*	*1*	*3.000 €*	*2024-2030*	*1*
1.4.4	Dostupnosť a propagácia prírodných a historických pamiatok a ich obnova	*Počet*	*0*	*1*	*10.000 €*	*2024-2030*	*1*
1.4.5	Podpora agroturistiky a vytvárania nových atraktivít v obci	*Počet*	*0*	*1*	*2.000 €*	*2024-2030*	*1*
1.4.6	Spracovanie histórie, monografie obce	*Počet*	*0*	*1*	*2.000 €*	*2024-2030*	*1*
1.4.7	Zachovanie a rozvoj ľudových tradícií a ich maximálne využitie v CR	*Počet*	*0*	*1*	*1.000 €*	*2024-2030*	*2*

1.4.8	Rozvíjanie a podpora nových športových aktivít v obci, cyklotrasy, elektro nabíjacie stanice	*Počet*	*0*	*1*	*5.000 €*	*2024-2030*	*1*
1.4.9	Vybudovanie/Dobudovanie kultúrneho a spoločenského centra obce	*Počet*	*0*	*1*	*10.000 €*	*2024-2030*	*1*
1.4.10	Spolupráca s ostatnými obcami - Medzi obecná spolupráca medzi okolitými obcami	*Počet*	*0*	*1*	*4.000 €*	*2024-2030*	*1*
2. Strategický cieľ- Sociálna oblasť		**Ukazovateľ výstupu**	**Počiatočná hodnota ukazovateľa**	**Plánovaná hodnota ukazovateľa**	**Rozpočet**	**Obdobie realizácie**	**Priorita 1 vysoká 2 stredná 3 nízka**
3 Špecifický cieľ – Sociálnejšia obec							
2.1	**Komplexná starostlivosť o sociálne znevýhodnené skupiny občanov**						
2.1.1	Vybudovanie/Rekonštrukcia Zariadenia sociálno-zdravotnej služby, zvýšenie energetickej efektívnosti, digitalizácia, vybavenie	*Počet*	*0*	*1*	*500.000€*	*2024-2030*	*3*
2.1.2	Opatrovateľská služba v obci, denné centrum, modernizácia, komunitné centrum	*Počet*	*0*	*1*	*5.000 €*	*2024-2030*	*3*
2.1.3	Výstavba nájomných bytov	*Počet*	*0*	*0*		*2024-2030*	
2.1.4	Znižovanie nezamestnanosti a aktivácia nezamestnaných – práce pre nezamestnaných zabezpečenie pracovných pomôcok a náradia, školenia, poistenie, spolupráca s ÚPSVaR, podpora zamestnávania obyvateľov	*Počet*	*0*	*1*	*5.000 €*	*2024-2030*	*3*

2.1.5	Podpora sociálne znevýhodnených skupín osôb, marginalizované skupiny, utečenci a iné vylúčené a znevýhodnené skupiny	*Počet*	*0*	*1*	*3.000 €*	*2024-2030*	*2*
2.2	**Podpora aktivít a projektov v oblasti školstva a vzdelávania vrátane zlepšenia materiálno technických podmienok škôl a školských zariadení**						
2.2.1	Vybudovanie/Prístavba/Nadstavba/Rekon-štrukcia Materskej školy, telocvične zvýšenie energetickej efektívnosti, digitalizácia, vybavenie, rekonštrukcia a vybavenie kuchyne a jedálne, vonkajšie priestory	*Rozsah %*	*0%*	*100%*	*1.300 000 €*	*2024-2030*	*1*
2.2.2	Digitalizácia, technické a materiálové vybavenie s ohľadom na moderné a interaktívne metódy výučby	*Rozsah %*	*20%*	*100%*	*5.000 €*	*2024-2030*	*2*
2.2.3	Podpora vzdelávacích programov MŠ, krúžková činnosť, vydávanie publikácií, interaktívne programy, výmenné pobyty, technologické vybavenie	*Zlepšenie úrovne %*	*50%*	*100%*	*4.000 €*	*2024-2030*	*1*
2.3							
2.3.1	Organizovanie pravidelných kultúrnych, športových či spoločenských podujatí	*Zlepšenie úrovne %*	*50%*	*100%*	*10.000 €*	*2024-2030*	*1*
2.3.2	Podpora spolkov a združení v obci ako aj ich priestorového a materiálneho vybavenia	*Podpora spolkov %*	*30%*	*100%*	*5.000€*	*2024-2030*	*1*
2.4							
2.4.1	Projekt elektronizácie a digitalizácie služieb verejnej správy – SMART prvky	*Podiel %*	*10%*	*100%*	*4.000 €*	*2024-2030*	*3*
2.4.2	Aktualizácia/tvorba rozvojových dokumentov obce	*Počet*	*0*	*2*	*3.000 €*	*2024-2030*	*2*

2.4.3	Využívanie medzinárodnej spolupráce pre rozvojové aktivity a propagáciu obce, budovanie partnerstiev- vytváranie partnerstiev s družobnou obcou	*Partneri (počet)*	*0*	*1*	*3.000 €*	*2024-2030*	*2*
2.4.4	Výmena zariadení, optických káblov, podperných bodov, zavedenie internetu do káblovej TV, internet, digitalizácia, inteligentné mestá a regióny, kamerové systémy	*Rozsah %*	*20%*	*100%*	*10.000 €*	*2024-2030*	*2*
3 Strategický cieľ – Environmentálna oblasť		**Ukazovateľ výstupu**	**Počiatočná hodnota ukazovateľa**	**Plánovaná hodnota ukazovateľa**	**Rozpočet**	**Obdobie realizácie**	**Priorita 1 vysoká 2 stredná 3 nízka**
4 Špecifický cieľ - Zelenšia obec							
3.1	**Dobudovanie kanalizácie, verejného vodovodu a ČOV**						
3.1.1	Výstavba/rekonštrukcia miestnej kanalizácie a ČOV	*Rozsah (%)*	*0%*	*100%*	*4.000 000 €*	*2024-2030*	*1*
3.1.2	Výstavba/rekonštrukcia obecného vodovodu	*Rozsah (%)*	*0%*	*0%*		*2024-2030*	
3.2							
3.2.1	Využívanie obnoviteľných zdrojov energie - Solárne panely, fotovoltika, veterná a vodná energia, biomasa, alternatívne zdroje energie, zelené strechy, vodozádržné opatrenia – využitie v obecných budovách ale i podpora a osveta medzi obyvateľmi	*Rozsah (%)*	*0%*	*100%*	*20.000 €*	*2024-2030*	*2*
3.2.2	Znižovanie energetickej náročnosti verejných budov	*Počet*	*0*	*1*	*30.000 €*	*2024-2030*	*1*
3.3							

3.3.1	Dobudovanie verejného osvetlenia do nových častí obce a rekonštrukcia	*Rozsah (%)*	*50%*	*100%*	*30.000 €*	*2024-2030*	*1*
3.3.2	Rekonštrukcia a modernizácia verejného rozhlasu a ústredne, bezdrôtový, rozšírenie verejného rozhlasu do nových ulíc a lokalít	*Rozsah (%)*	*50%*	*100%*	*10.000 €*	*2024-2030*	*2*
3.3.3	Kamerové systémy v centre obce – vybudovanie, rozšírenie, verejné body pre internetové pripojenie wifi	*Rozsah (%)*	*0%*	*100%*	*5.000 €*	*2024-2030*	*2*
3.4	**Obec s účinným ekonomicky udržateľným a ekologickým systémom odpadového hospodárstva**						
3.4.1	Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom, mobilne zbery, triedenie odpadu, odstránenie nelegálnych a čiernych skládok, revitalizácia územia	*Zlepšenie triedenia odpadu (%)*	*20%*	*100%*	*10.000 €*	*2024-2030*	*2*
3.4.2	Vybudovanie/Dobudovanie zberného dvora – výstavba budovy, oplotenie, zabezpečenie technológií na zber, separovanie a zhodnocovanie odpadov, kontajnerové stojiská pri družstve	*Počet*	*0*	*1*	*20.000 €*	*2024-2030*	*2*
3.4.3	Projekty osvety a propagácie separovaného zberu	*Zvýšenie informovanosti (%)*	*0%*	*100%*	*2.000 €*	*2024-2030*	*2*
3.4.4	Spracovanie biologického odpadu a zriadenie kompostoviska + technické vybavenie	*Počet*	*0*	*1*	*2.000 €*	*2024-2030*	1
3.4.5	Zakúpenie kompostérov do každej domácnosti	*Počet*	*90*	*150*	*5.000 €*	*2024-2030*	*1*
3.4.6	Nákup techniky, traktora so štiepkovačom, vlečkou, radlicou, posýpačom, traktorbager, príp. malé nákladné vozidlo.	*Počet*	*2*	*5*	*40.000 €*	*2024-2030*	*1*

3.4.7	Odstraňovanie čiernych skládok, prevencia pred ich vznikom	*Počet*	*1*	*3*	*5.000 €*	*2024-2030*	*1*
3.5	**Ochrana obyvateľov pred povodňami**						
3.5.1	Projekt protipovodňových opatrení a regulácie toku	*Rozsah (%)*	*0%*	*50%*	*30.000€*	*2024-2030*	*2*
3.5.2	Projekt budovania odvodňovacích jarkov v celom katastri obce	*Rozsah (%)*	*0%*	*100%*	*10.000 €*	*2024-2030*	*1*
3.5.3	Nákup techniky na ochranu pred povodňami a digitalizácia záchranného systému	*Počet*	*0*	*2*	*10.000 €*	*2024-2030*	*1*
3.5.4	Aktivity na ochranu pred prívalovými dažďami	*Počet*	*0*	*3*	*5.000 €*	*2024-2030*	*2*
5 Špecifický cieľ – Obec bližšie k občanom							
3.6	**Podpora aktivít v oblasti prírodného dedičstva**						
3.6.1	Vybudovanie turistickej a cyklistickej infraštruktúry s ohľadom na zachovanie prírodného dedičstva a environmentalistiku	*Rozsah (%)*	*0%*	*100%*	*10.000 €*	*2024-2030*	*2*
3.6.2	Osveta v oblasti ochrany životného prostredia a projekty na vzdelávanie	*Počet*	*0*	*2*	*2.000 €*	*2024-2030*	*2*
3.6.3	Rekonštrukcia pamiatok v obci	*Rozsah %*	*0%*	*50%*	*2.000 €*	*2024-2030*	*3*
3.6.4	Budovanie oddychových zón, komunitných záhrad a iné	*Počet*	*0*	*3*	*5.000 €*	*2024-2030*	*1*
3.6.5	Ochrana a zachovanie genofondu starých a krajových ovocných drevín	*Počet*	*0*	*2*	*3.000€*	*2024-2030*	*1*
3.6.6	Výsadba nových ovocných sadov a revitalizácia existujúcich	*Počet*	*0*	*2*	*3.000€*	*2024-2030*	*1*
3.6.7	Vybudovanie výrobných objektov a obstaranie technológie na spracovanie ovocia, podpora ovocinárstva	*Počet*	*0*	*0*	*€*	*2024-2030*	

3.6.8	Starostlivosť o ocenené stromy a ich propagácia	*Počet*	*0*	*0*	*€*	*2024-2030*	
3.6.9	Obnova vodnej biodiverzity v toku	*Počet*	*0*	*0*	*€*	*2024-2030*	

Vstupná správa pre spracovanie strategického dokumentu PHRSR v súlade s Metodikou a inštitucionálnym rámcom tvorby verejných stratégií schválnej uznesením vlády Slovenskej republiky č. 197/2017 zo dňa 26. apríla 2017	
VÚC/skupina obcí/mesto/obec	*Trenčiansky samosprávny kraj/ **Obec Štvrtok***
Zadávateľ tvorby stratégie	*MAS Združenie obcí Bielokarpatsko – trenčianskeho mikroregiónu a Mikroregiónu Bošáčka* *Štvrtok 1, 913 05 Melčice - Lieskové*
Identifikácia územnej samosprávy, pre ktoré sa dokument spracováva	*Obec Štvrtok* *Štvrtok 1* *913 05 Melčice - Lieskové*
Plánovacie obdobie	*2024-2030*
Menovaný gestor spracovania PHRSR a jeho kontaktné údaje	Ing. Gabriela Vojtková *032/649 02 94* obec@stvrtok.com
Menovaný koordinátor prípravných prác spracovania PHRSR a jeho kontaktné údaje	*Ing. Terézia Migašová* *0911 806 804* *terezia.migasova@gmail.com*
Členovia prípravného tímu/spracovatelia vstupnej správy	*1 .MAS ZO BTMMB – zadávateľ = gestor* *2. Ing. Gabriela Vojtková – koordinátor prípravného tímu* *3. MAS ZO BTMMB – koordinátor tvorby dokumentu* *4. Ing. Terézia Migašová – zamestnanci zadávateľa* *5. Prípravný tím (poslanci OZ): Ing. Dominik Kaššovic, Mário Ečegi, Ing. Peter Kočický, Ing. Michal Prostinák, Peter Zelenák*

A. Základné údaje o PHRSR

1. Hlavné ciele, výzvy, problémy a impulzy, na ktoré PHRSR bude reagovať

1.1. Hlavné impulzy pre spracovanie dokumentu

Pre prípravu nového PHRSR sme sa rozhodli na základe rôznych impulzov, ktoré možno zhrnúť do nasledovných častí:

- *Legislatívny dôvod – povinnosť vyplývajúca zo zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov*
- *Politický dôvod – záujem zlepšiť kvalitu života občanov a ekonomické aktivity v obci, skvalitniť a zefektívniť systém strategického riadenia rozvoja obce a zvedenie riadenia bližšie občanom so zapracovaním ich pripomienok a podnetov*
- *Zmena vonkajších podmienok rozvoja – nové právne, ekonomické a koncepčné rámce pre tvorbu a implementáciu stratégií na štátnej i územnej úrovni*
- *Spracovanie výstupov a plnenia z predchádzajúceho PHRSR*
- *Naplnenie podmienok pre prístup k finančným a iným zdrojom*

Pri spracovaní strategického dokumentu PHRSR postupujeme v súlade s Metodikou tvorby a implementácie programov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja regiónov, programov rozvoja obcí a **skupín obcí** s uplatnením princípov udržateľného smart (inteligentného, rozumného) rozvoja. V zmysle vyššie uvedenej metodiky je vstupná správa zadávacím dokumentom pre spracovanie PHRSR, pričom predstavuje návrh na potrebu spracovania nového PHRSR. Vstupná správa, čiastkové dokumenty, vrátane konečnej podoby návrhu PHRSR sa schvaľuje príslušným orgánom územnej samosprávy, tzn. obecným zastupiteľstvom.

1.2. Hlavné výzvy a problémy, na ktoré dokument reaguje

Dokument nadväzuje na nové programové obdobie regionálnej politiky EÚ a kreovanie nových rozvojových priorít, EÚ, definovanie priorít Agendy 2030, nové prístupy k rozvoju územia založené na kreativite, inováciách a udržateľnosti.

Dokument reflektuje aktuálne výzvy a problémy obce v oblastiach miestnej samosprávy – ekonomika, život v obci, životné prostredia a moderná samospráva.

Medzi hlavné výzvy a problémy, ktoré dokument rieši, a ktoré sú prierezového charakteru patrí nedostatočné vybavenie územia technickou infraštruktúrou (chodníky, nedostatočná kanalizačná sieť, vodovody, ČOV, kvalita ciest a pod.) a rastúci dopyt po bývaní.

Pri rešpektovaní vidieckeho rázu obce dobudovať, resp. rekonštruovať infraštruktúru obce (vzhľadom na jej trvalú udržateľnosť) zvýšením efektívnosti využitia vnútorného potenciálu rozvoja obce a posilnením využitia vonkajších zdrojov (podporného mechanizmu regiónu, štátu a EÚ).

Ďalšou oblasťou je kvalita a dostupnosť služieb pre obyvateľov (napr. zdravotnícke, sociálne služby, školstvo, kultúra), najmä ich diverzifikácia a skvalitňovanie v kontexte potrieb ich cieľových skupín.

Kľúčovou výzvou v oblasti životného prostredia je jeho ochrana, odpadové hospodárstvo, ale i znižovanie energetickej efektívnosti budov v majetku obce a podpora udržateľnej mobility.

Medzi dôležité výzvy patrí aj rozvoj cestovného ruchu v spojení s dobudovaním doplnkovej siete služieb cestovného ruchu.

Prierezovou výzvou je aj hľadanie vhodných mechanizmov pre zapojenie verejnosti do lokálnej politiky a zvyšovanie transparentnosti, otvorenosti a kvality vedenia mesta.

1.3. Hlavné ciele PHRSR vrátane predbežnej vízie

„Do roku 2030 chceme byť sociálnejšia, zelenšia, dostupnejšia, inteligentnejšia a pracovne atraktívnejšia obec“.

Hlavný cieľ: Zdravá obec s udržateľnou a odolnou ekonomikou, kvalitnými službami s modernou samosprávou a angažovanými komunitami.

Hlavný cieľ bude naplnený prostredníctvom čiastkových cieľov:

- Budovať technickú infraštruktúru obce, hlavne v nadväznosti na zvýšený záujem o nové lokality
- Budovať konkurencieschopnú miestnu ekonomiku s minimálnymi negatívnymi vplyvmi na životné prostredie
- Vytvárať podmienky pre spokojný život v modernej obci s kvalitnými službami a občianskou vybavenosťou
- Chrániť životné prostredie a zdravie obyvateľov
- Rozvíjať cestovný ruch a propagáciu obce
- Zapojiť verejnosť do rozvoja obce a zvýšiť kvalitu a transparentnosť procesov v samospráve
- Zvýšenie kvality a transparentnosti procesov v samospráve

2. Predpokladaný obsah strategického dokumentu

2.1. Charakter dokumentu

Na základe monitoringu a hodnotenia implementácie existujúceho PHRSR, ako aj informáciách o súvisiacich integrovaných a odvetvových strategických materiálov a legislatívnych noriem,

dostupných informáciách o nových možnostiach (prístupoch, metódach, nástrojoch) na zvýšenie kvality života obyvateľov a spracovania rozvojového dokumentu obce, a v neposlednom rade aj pri zohľadnení nového programového obdobia fondov EÚ, Plánu obnovy a iných grantových a dotačných schém prípravný tím zhodnotil, že je potrebné:

Spracovanie nového spoločného PHSR, pre viacero obcí

2.2. Body obsahu PHRSR

ÚVOD – základné východiská procesu tvorby PHRSR, informácia o prípravnom procese tvorby dokumentu

1. *Inštitucionálna a obsahové východiská*

- legislatíva upravujúca tvorbu PHRSR
- rozhodovacie kompetencie
- partneri
- vstupná správa

Obsahové – Relevantné vstupy z nadradených programových a strategických dokumentov, informácia o procese participatívnej tvorby

2. *Analytické východiská*

Analýza vnútorného prostredia:

- charakteristika obce
- vymedzenie územia
- poloha
- história
- technická infraštruktúra
- doprava
- demografia
- ekonomická štruktúra
- sociálna infraštruktúra

Analýza vonkajšieho prostredia:

- Steep analýza

Zhodnotenie súčasného stavu územia:

- Swot analýza
- kontrolný zoznam pre hodnotenie možných rizík

3. *Rozvojová stratégia*

- vízia obce
- formulácia a návrh stratégie
- výber a popis strategických cieľov v jednotlivých politikách

4. *Implementačný plán a plán monitorovania*

Opatrenia a aktivity podľa jednotlivých oblastí, Súbor ukazovateľov výsledkov a dosah, vrátane východiskových a cieľových hodnôt

5. *Plán využitia/aktivizácie zdrojov vrátane finančného plánu*
6. *Riziká implementácie a ich prevencia*
7. *Riadenie implementácie*
8. *Odporúčania a požiadavky vyplývajúce zo spracovania PHRSR*
9. *Využité literárne zdroje*
10. *Prílohy*

2.3. Vymedzenie územia a územné členenie stratégie/definované strategicko-plánovacie regióny (pri Vstupnej správe PHRSR VÚC a PHRSR skupiny obcí)

Administratívne vymedzenie územia - kataster obce Štvrtok, okres Trenčín, Trenčiansky samosprávny kraj

3. Uvažované/požadované variantné riešenia zohľadňujúce impulzy, výzvy, problémy, ciele a geografický rozmer PHRSR

Neuvažuje sa s variantným návrhom stratégie obsiahnutej v návrhu PHRSR vzhľadom na definované impulzy, výzvy, problémy, ciele a geografický rozmer

4. Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania PHRSR a zodpovednosti za jednotlivé kroky

Fáza/ Krok	Obsah	Začiatok fázy	Koniec fázy	Zodpovedná osoba/partner
1	Identifikácia potreby a impulzov PHRSR a rozhodnutie o začatí prípravných prác	06/2023	08/2023	Gestor a Koordinátor PHRSR
2	Prípravné práce, spracovanie a schválenie predbežnej vízie.	06/2023	08/2023	Gestor a Koordinátor PHRSR
3	Inventarizačná, analytická a prognostická fáza spracovania PHRSR	06/2023	08/2023	Gestor a Koordinátor PHRSR
4	Schválenie vstupnej správy, stanovenie vízie, strategického smerovania, priorít a strategických cieľov PHRSR	06/2023	08/2023	Zastupiteľstvo obce
5	Návrh vlastnej stratégie – strategického prístupu, postupu a nástrojov na dosiahnutie vízie a cieľov	06/2023	09/2023	Gestor a Koordinátor PHRSR
6	Nastavenie implementácie, financovania, monitorovania a vyhodnocovania PHRSR	06/2023	11/2023	Gestor a Koordinátor PHRSR
7	Ukončenie procesu SEA a finalizácia materiálov	06/2023	11/2023	Gestor a Koordinátor PHRSR
8	Prerokovanie a schvaľovanie návrhu PHRSR	10/2023	12/2023	Zastupiteľstvo obce

5. Vzťah PHRSR k iným strategických dokumentom

Názov dokumentu	Subjekt, ktorý dokument obstaral/schvaľoval	Časové zameranie	Relevantnosť k spracovávanému PHRSR
Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj	Úrad vlády SR	do roku 2030	vysoká miera
Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030	Úrad vlády SR	do roku 2030	vysoká miera
Strategický plán SR pre investície z eurofondov	Úrad vlády SR	do roku 2027	vysoká miera
Strategický plán rozvoja dopravy SR do roku 2030	Úrad vlády SR	do roku 2030	vysoká miera
Stratégia rozvoja udržateľného cestovného ruchu do roku 2030	Úrad vlády SR	do roku 2030	vysoká miera

Zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja	Úrad vlády SR	neurčená	vysoká miera
Partnerská dohoda	Úrad vlády SR	do roku 2027	vysoká miera
Plán obnovy a odolnosti	Úrad vlády SR	do roku 2026	vysoká miera
Národný investičný plán	Úrad vlády SR	do roku 2030	vysoká miera
Koncepcia územného rozvoja SR	Úrad vlády SR	neurčená	vysoká miera
PHRSR TSK	TSK	do roku 2030	vysoká miera
Miestna akčná skupina Združenie obcí BTMMB , Stratégia CLLD (MAS)	MAS	Od 2014-2020	vysoká miera
Územný plán obce	Obec	Platný od 2021	vysoká miera
Komunitný plán sociálnych služieb obce Štvrtok	obec	do roku 2030	vysoká miera

6. Orgán kompetentný na prijatie PHRSR

Obecné zastupiteľstvo obce Štvrtok

B. Základné údaje o predpokladaných vplyvoch implementácie PHRSR

1. Predpokladané požiadavky na vstupy/zdroje

Finančné zdroje	288,- EUR Výška finančných prostriedkov na prípravu a realizáciu PHRSR obce Štvrtok ako PHRSR skupín obcí MAS ZO BTMMB bola schválená na zasadnutí obecného zastupiteľstva.
Ľudské zdroje	predbežný odhad potrebných ľudských zdrojov na prípravu a realizáciu PHRSR – 7 osôb Ing. Gabriela Vojtková – koordinátor prípravného tímu, MAS ZO BTMMB – koordinátor tvorby dokumentu- Ing. Terézia Migašová – zamestnanci zadávateľa, prípravný tím (poslanci OZ): Ing. Dominik Kaššovic, Mário Ečegi, Ing. Peter Kočický, Ing. Michal Prostinák, Peter Zelenák
Materiálne zdroje	Materiálno – technické vybavenie poskytne Obecný úrad Štvrtok

2. Údaje o predpokladaných výstupoch/efektoch

Očakávané výstupy implementácie PHRSR:
- pomenovanie hlavných výziev, problémov a impulzov pre obec
- predbežnú víziu a hlavný cieľ ako náčrt cieľového stavu po implementácií PHRSR
- náčrt hlavných prístupov, smerov a kľúčových projektov pre riešenie problémov a odpovedí na výzvy, problémy a impulzy, nové riešenia pre jednotlivé oblasti
- spolupráca sociálno - ekonomických partnerov
- nové možnosti získania externých finančných zdrojov
- dosiahnutie zadefinovaných priorít obce

3. Možné riziká súvisiace s tvorbou a implementáciou PHRSR

Medzi riziká tvorby a implementácie PHRSR obce Štvrtok patria:
➢ nedostatok sociálno- ekonomických partnerov na tvorbe dokumentu
➢ nedodržanie časového harmonogramu na spracovanie dokumentu
➢ predlžovanie procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie
➢ administratívne prekážky - nepripravenosť čerpania finančných zdrojov z EŠIF a ďalších zdrojov

➢ politické zmeny a nové priority
➢ pandémia COVID 19, energetická kríza a ich vplyv na ekonomický vývoj
➢ vývoj zahraničnej politiky

C. Dotknuté subjekty

1. Vymedzenie kľúčových partnerov (hlavných aktérov rozvoja, dotknutej verejnosti vrátane jej združení a osobitne sociálno-ekonomických partnerov)

1.1. Definovanie hlavných aktérov rozvoja obce/skupiny obcí/mesta/VÚC

Aktéri rozvoja obce – Gazdovstvo s.r.o., Statok s.r.o., SWEMA-R, s.r.o., Ing. Ján Baďura – MONA, Potraviny Jari,
Verejnosť a dotknutá verejnosť – osoby zapojené do procesu tvorby PHRSR
Sociálno-ekonomickí partneri – subjekty – Materská škola, Štvrtok 57, 913 05, Klub dôchodcov, Obecná knižnica, Poľovnícke združenie

1.2. Definovanie dotknutej verejnosti

Obyvatelia obce Štvrtok a všetky spolky, združenia a podnikateľské subjekty pôsobiac v obci, okrem iného aj návštevníci z okolia.

1.3. Definovanie partnerov verejného sektora – sociálno-ekonomických partnerov

Identifikácia partnera	Hlavná motivácia partnera pre spoluprácu	Kapacita pre zapojenie do tvorby PHRSR	Návrh inštitucionalizácie partnerstva	Návrh kľúčových fáz zapojenia partnera
Vedenie obce, zamestnanci obce a obecné zastupiteľstvo	*Identifikácia problémových oblastí, stanovenie vízií a plánov*	*Zasadnutia a spoločné stretnutia k pripravovaném u dokumentu*	*Pracovné skupiny komisia finančnej, výstavby a dopravy komisia sociálna a školská komisia kultúry a športu komisia životného prostredia a poľnohospodárstva komisia verejného poriadku*	*Prípravná, analytická i strategická časť*
Podnikateľské subjekty a spolky	*Identifikácia spoločných návrhov potrebných k rozvoju obce*	*Spoločné stretnutia a návrhy*	*Členovia pracovných skupín*	*Prípravná, analytická i strategická časť*
Obyvatelia obce a široká verejnosť	*Identifikácia spoločných návrhov potrebných k rozvoju obce*	*Verejné prerokovanie, dotazníky, prieskumy, možnosť zasahovania do procesu tvorby*	*Účasť na verejných prerokovaniach obce, individuálne konzultácie*	*Analytická a strategická časť*

1.3.1. Návrh koordinačnej štruktúry procesu spracovania PHRSR

Gestor tvorby stratégie	Ing. Gabriela Vojtková – starostka obce
Koordinátor prípravných prác	*Ing. Gabriela Vojtková*

Koordinátor tvorby stratégie	*Ing. Terézia Migašová*
Členovia riadiaceho výboru	Ing. Dominik Kaššovic, Mário Ečegi, Ing. Peter Kočický, Ing. Michal Prostinák, Peter Zelenák
Tím pre koordináciu tvorby a implementácie	• *Pracovné skupiny* • *komisia finančnej, výstavby a dopravy* • *komisia sociálna a školská* • *komisia kultúry a športu* • *komisia životného prostredia a poľnohospodárstva* • *komisia verejného poriadku*

Pracovné skupiny zodpovedné za jednotlivé úlohy	
Pracovné tímy v strategicko-plánovacích regiónoch a ich koordinátori	Tematické pracovné tímy a ich koordinátori
Hospodársky pracovný tím	Ing. Gabriela Vojtková – koordinátor, členovia: Mário Ečegi, Peter Zelenák a) PODNIKANIE, EFEKTÍVNE MIESTNE HOSPODÁRSTVO, ZAMESTNANOSŤ, INFORMATIZÁCIA A ELEKTRONIZÁCIA OBCE (podnikateľské prostredie, efektívne miestne hospodárenie, trh práce, zamestnanosť, informatizácia a elektronizácia obce a pod.), b) TECHNICKÁ A DOPRAVNÁ INFRAŠTRUKTÚRA (technická vybavenosť, dopravná vybavenosť a pod.) c) CESTOVNÝ RUCH (rozvoj cestovného ruchu v obci)
Sociálny pracovný tím	Ing. Gabriela Vojtková - koordinátor, členovia: Ing. Dominik Kaššovic, Ing. Peter Kočický, Ing. Michal Prostinák, Peter Zelenák a) ZDRAVOTNÍCTVO, SOCIÁLNE SLUŽBY A KOMUNITNÁ PRÁCA, OBČIANSKA VYBAVENOSŤ, BÝVANIE (sociálne služby, zdravotníctvo, občianska vybavenosť, bytový fond) b) ŠKOLSTVO A VZDELÁVANIE (školstvo v obci, MŠ, školská infraštruktúra a jej aktuálny stav c) KULTÚRA (kultúra, významné podujatia, kultúrne zariadenia, kultúrne pamiatky) –-cestovného ruchu a d) ŠPORT A VOĽNÝ ČAS (športové objekty, subjekty, podujatia, významné výsledky, trávenie voľného času a pod.) e) BEZPEČNOSŤ A VEREJNÝ PORIADOK (bezpečnosť obce, verejný poriadok a pod.)
Životné prostredie	Ing. Gabriela Vojtková- koordinátor, členovia: Ing. Dominik Kaššovic, Ing. Peter Kočický a) ŽIVOTNÉ PROSTREDIE (Ochrana vôd pred znečistením, ochrana pred povodňami, znižovanie energetickej záťaže, rozvoj ekologickej stability územia, rozvoj ekologickej dopravy a ochrana ovzdušia) b) ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

	(Rozvoj odpadového hospodárstva a separácie)

2. Zoznam dotknutých subjektov podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a doplnení niektorých zákonov

Obec Štvrtok,

➢ Úrad Trenčianskeho samosprávneho kraja, Odbor regionálneho rozvoja,

➢ Okresný úrad Trenčín – Odbor životného prostredia, Odbor krízového riadenia, Odbor regionálneho rozvoja,

➢ Regionálny úrad verejného zdravotníctva,

➢ Regionálna veterinárna a potravinová správa,

➢ OR Hasičského a záchranného zboru,

➢ Okresný úrad Trenčín, Odbor opravných prostriedkov, referát pôdohospodárstva, priľahlé susediace katastrálne územia

Implementácia dokumentu nepredpokladá priamy vplyv na zhoršenie vplyvu na životné prostredie

3. Dotknuté susedné štáty

Strategický dokument PHRSR nemá charakter strategického dokumentu vyžadujúceho cezhraničné posudzovanie, nakoľko nezasahuje do územia žiadneho štátu a nesusedí so žiadnym štátom.

Nachádzame sa však v oprávnenom území na realizáciu projektov cezhraničnej spolupráce z programu INTERREG CZ-SK.

Záverečná správa k spracovaniu strategického dokumentu PHRSR

Obec	*Štvrtok*
Zadávateľ tvorby stratégie	*Združenie obcí Bielokarpatsko – trenčianskeho mikroregiónu a Mikroregiónu Bošáčka* *Štvrtok 1, 913 05 Melčice - Lieskové*
Identifikácia územnej samosprávy, pre ktoré sa dokument spracováva	*Obec Štvrtok* *Štvrtok 1* *913 05 Melčice - Lieskové*
Plánovacie obdobie	*2024-2030*

A. Odporúčania a požiadavky vyplývajúce zo spracovania PHRSR

Pre spracovanie PHRSR a jeho implementácie je podstatné si uvedomiť, že ide o **strednodobý plánovací dokument**, ktorý by mal stanoviť **víziu a ciele obce** v nadväznosti na zlepšenie kvality života obyvateľov. Rozvoj obce by nemal byť závislý od zmeny vedenia obce, prípadne od zmien na úrovni politickej garnitúry štátu. Obec má svoje priority a ciele, ktoré chce dosiahnuť bez ohľadu na vonkajšie vplyvy. Preto je plánovanie v regionálnom rozvoji tak dôležité. V nasledujúcom texte sa zameriame aj na vplyvy vonkajšieho prostredia, prípadne vplyvy ľudského faktora na realizáciu dokumentu na ktorom sa podieľali nielen zástupcovia obce, ktorí sú volení, ale najmä ľudia ktorí si stanovili ich predstavy o živote v obci.

1.1. Odporúčania a požiadavky vyplývajúce zo spracovania PHRSR pre nadradené a nižšie úrovne strategického riadenia

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Združenia obcí Bielokarpatsko – trenčianskeho mikroregiónu a Mikroregiónu Bošáčka bol spracovaný na základe nadradených dokumentov, v súlade s cieľmi a víziami **Národnej stratégie regionálneho rozvoja ako aj PHRSR TSK**. V prípade tvorby iných nadradených stratégií je potrebné, aby zohľadňovali potreby z regiónov a vedeli nadradené orgány o problémoch, limitoch, cieľoch a víziách obcí a miest. V procese monitorovania bude plnenie a monitoring zasielaný na nadradené orgány s cieľom informovania autorít a fungovaní regionálneho rozvoja a napredovania najmenších územných jednotiek.

1.2. Odporúčania a požiadavky pre partnerské a spolupracujúce subjekty

Pri spracovaní PHRSR sme zistili, že obec nemá partnerskú obec na českej strane hranice. **Program INTERREG CZ-SK** je program, pod ktorého oprávnené územie spadá aj naša obec. Pre úspešné čerpanie finančných prostriedkov je dôležité mať nadviazané partnerstvo s obcou podobného charakteru ako je naša obec. V najbližšom období odporúčame vytvoriť partnerstvo s obcou z ČR. Nadviazanie takéhoto partnerstva je dôležité nielen z pohľadu Programu Interreg, ale aj spolupráce a výmeny skúseností. Kooperácia a spolupráca je dôležitým prvkom pre rozvoj, a preto okrem partnerskej obce odporúčame zapájanie sa do iniciatív a partnerstiev aj na území kraja, či národných sietí. Pri spájaní a spoločnom riešení problémov je vždy vyššia šanca na dosiahnutie svojich cieľov, je to výborný nástroj na vyvíjanie tlaku, lobingu, ale aj koncepčného prístupu, ktorý je v regionálnom rozvoji tak dôležitý.

Z pohľadu obce odporúčame **čo najužšiu spoluprácu so všetkými spolkami a združeniami v obci a celom mikroregióne,** podporovať ich činnosť a spájanie komunity spoločnými aktivitami, kultúrnymi, športovými a vzdelávacími. Budovanie občianskeho povedomia a spolupráce od tých najnižších úrovní regiónov je základným krokom k spolupatričnosti, ktorá sa v posledných rokoch z verejného priestoru vytráca a pritom práve na nej stojí smerovanie nielen samosprávy, ale celého Slovenska.

B. ZÁVEREČNÁ SPRÁVA

Z pohľadu manažérskeho zhrnutia PHRSR, dokument **bol spracovaný v zmysle Metodiky MIRRI**, ktorý bol základným vodiacim prvkom pri stanovení obsahovej stránky dokumentácie. Ako spracovatelia tohto dokumentu sme sa v prvej fáze zoznámili z predchádzajúcou PHSR každej z členských obcí mikroregiónov. Na základe nich sme zistili charakter mikroregiónov, došlo k stretnutiam s vedením obcí, kde sme preberali základnú myšlienku pre ďalšie smerovanie obcí a územia. Dôležitá pre nás je aj znalosť celého kraja, v ktorom sa dané mikroregióny nachádzajú, nakoľko sú súčasťou vízie a smerovania TSK, ktorého aktivity ovplyvňujú chod a život v každej obci.

Po prvotných stretnutiach sme spracovali **Vstupnú správu**, ktorá obsahuje špecifiká pre samotnú tvorbu, ale najmä zodpovedné skupiny a pracovné tímy ktoré sa podieľali na celom znení PHRSR. Vstupná správa bol schválená obecným zastupiteľstvom, a to bol začiatok samotnej tvorby dokumentu.
Obec má výborné dopravné napojenie na blízke okresné mesto Nové Mesto nad Váhom a na krajské mesto Trenčín. To z nej robí výborné miesto na život pre obyvateľov, ktorí dochádzajú za prácou do týchto miest. Okrem toho kvalitná občianska vybavenosť, prírodný ráz krajiny a možnosť kultúrneho vyžitia sú tiež pozitívnym faktorom pre život a fungovanie v mikroregióne.

Na základe **analytickej časti** sme zhodnotili vekovú, vzdelanostnú štruktúru obyvateľstva, ale aj infraštruktúru v obci. Následne bola spracovaná SWOT analýza, ktorá nám poukázala na príležitosti, silné a slabé stránky, ale i ohrozenia, ktoré vyplývajú zo súčasnej situácie.
Obec Štvrtok má veľmi dobre nastavené fungovanie v oblasti čerpania dotácií a využívania príležitostí, ktoré nám najbližšie roky ponúkajú. Množstvo investičných aktivít z minulých rokov bolo financovaných práve z dotačných a grantových schém, čo určite pocítia mnohí obyvatelia a zvýši sa tak kvalita života v obci.

Strategická časť obsahuje okrem hlavného cieľa **3 Strategické ciele** – hospodársku, sociálnu a environmentálnu oblasť. Toto delenie je prehľadné a predstavuje najjednoduchšie nazeranie na potreby a smerovanie územných jednotiek. K týmto častiam sú potom pridelené špecifické ciele ktorých je 5 a kopírujú **Program Slovenska**, ktorý vyplýva z Partnerskej dohody. Ak chce byť Slovensko krajina **konkurencieschopnejšia, inovatívnejšia, zelenšia, sociálnejšia, prepojenejšia a bližšia k občanom** je nutné, aby boli toto ciele aj každej obce. Nakoľko len spoločným úsilím a spoluprácou možno dosiahnuť špecifické ciele na národnej úrovni, či na úrovni EÚ. Opatrení k špecifickým cieľom je 14. Každé opatrenie má rozpracované projektové zámery, resp. základné aktivity, ktoré obec považuje za potrebné na svojom území realizovať, aby splnila svoj hlavný cieľ: „Do roku 2030 chceme byť sociálnejšia, zelenšia, dostupnejšia, inteligentnejšia a pracovne atraktívnejšia obec“.

Dokument sme spracovali, aby bol prehľadný a aby bolo zjednodušené jeho monitorovanie. Veríme, že tento dokument bude živou súčasťou pri chode každej z členských obcí Združenia obcí Bielokarpatsko – trenčianskeho mikroregiónu a Mikroregiónu Bošáčka a bude miestom inšpirácie pre samosprávu, ale aj jednotlivých obyvateľov aby **spoločne tak dosiahli kvalitný, zdravý životný priestor založený na komunite vzájomnej spolupráci a rešpekte.**

Obec Štvrtok, 913 05 Štvrtok 1

tel./fax.: 032/6490294 e-mail: obec@stvrtok.com IČO: 00312029

Výpis z uznesenia Obecného zastupiteľstva vo Štvrtku, konaného dňa 27.06.2023.

Uznesenie Obecného zastupiteľstva vo Štvrtku č. 34/2023

Obecné zastupiteľstvo schvaľuje Vstupnú správu pre spracovanie strategického dokumentu PHRSR v súlade s Metodikou a inštitucionálnym rámcom tvorby verejných stratégií schválenej uznesením vlády SR č. 197/2017 zo dňa 26.04.2017 pre obec Štvrtok.

Poslanci:		Hlasovanie:	
Počet:	5	Za:	4
Prítomní:	4	Proti:	0
Potrebné kvórum:	3	Zdržal sa hlasovania:	0
Za:	Ing. Dominik Kaššovic, Ing. Michal Prostinák, Ing. Peter Kočický, Mário Ečegi,		
Proti:	0		
Zdržal sa:	0		

OBEC ŠTVRTOK
Obecný úrad
913 05 ŠTVRTOK
- 1 -

Ing. Gabriela Vojtková,
starostka obce

.....

Obec Štvrtok, 913 05 Štvrtok 1

tel./fax.: 032/6490294 e-mail: obec@stvrtok.com IČO: 00312029

Výpis z uznesenia z 1. riadneho zasadnutia Obecného zastupiteľstva vo Štvrtku, konaného dňa 30.01.2024.

Uznesenie OZ č. 7/2024

Obecné zastupiteľstvo obce Štvrtok v zmysle § 11, ods.4 písm..c. zákona č. 369/1990sZb. O obecnom zriadení v platnom znení a na základe § 8a ods.4 zákona č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja v platnom znení **schvaľuje** strategický dokument Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Združenia obcí Bielokarpatsko – trenčianskeho mikroregiónu a Mikroregiónu Bošáčka na roky 2024 – 2030, ktorého súčasťou sú obce Adamovské Kochanovce, Bošáca, Drietoma, Haluzice, Chocholná Velčice, Ivanovce, kostolná Záriečie, Melčice – Lieskové, Nová Bošáca, Zemianske Podhradie a **Štvrtok.**

Poslanci:		Hlasovanie:	
Počet:	5	Za:	4
Prítomní:	4	Proti:	0
Potrebné kvórum:	3	Zdržal sa hlasovania:	0
Za:	Mário Ečegi, Ing. Michal Prostinák, Ing. Peter Kočický, Peter Zelenák		
Proti:	0		
Zdržal sa:	0		

OBEC ŠTVRTOK 1

Ing. Gabriela Vojtková,
starostka obce